

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

2006 İLKÖĞRETİM MÜZİK DERSİ 6. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI, ÖĞRETMEN
KILAVUZ KİTABI VE ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTAPLARININ UYGULAMADAKİ
GÖRÜNÜMÜNE YÖNELİK DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Bariş DEMİRCİ

Ankara
Ekim-2009

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

2006 İLKÖĞRETİM MÜZİK DERSİ 6. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI, ÖĞRETMEN
KILAVUZ KİTABI VE ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTAPLARININ UYGULAMADAKİ
GÖRÜNÜMÜNE YÖNELİK DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

Bariş DEMİRCİ

Danışman: Doç. Dr. Aytekin ALBUZ

Ankara
Ekim-2009

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Barış DEMİRCİ'nin "2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı, Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitaplarının Uygulamadaki Görünümüne Yönelik Değerlendirilmesi" başlıklı tezi 23/10/ 2009 tarihinde, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalında **DOKTORA** tezi olarak kabul edilmiştir.

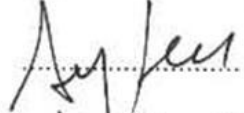
Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı): Doç. Dr. Aytekin ALBUZ

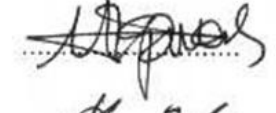
Üye: Prof. Ayfer TANRIVERDİ

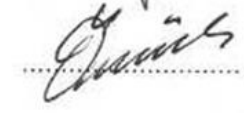
Üye: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞEREN

Üye: Yrd. Doç. Dr. Mehmet AKPINAR

Üye: Yrd. Doç. Dr. Özlem ÖMÜR

TEŞEKKÜR

Bu araştırma 2006 İlköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitaplarının uygulamadaki görünümüne yönelik değerlendirilmesine ilişkin olup, Ekim 2009’da tamamlanmıştır.

Araştırma konusunun belirlenmesi ve oluşmasında desteklerini esirgemeyen ve her aşamasında görüş ve düşünceleriyle katkı sağlayan değerli danışmanım Doç. Dr. Aytekin ALBUZ’a, tez izleme komisyonu üyeleri Prof. Ayfer TANRIVERDİ’ye ve Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞEREN’e, araştırmanın görüşme bölümüne yönelik soruları büyük bir özveriyle cevaplayan Milli Eğitim camiasının değerli öğretmenlerine, görüş ve düşünceleri ile araştırmayı yönlendiren değerli hocam Prof. Dr. Ali UÇAN’a, verilerin çözümlenmesi ve istatistiksel analizlerin gerçekleştirilmesinde yardım ve desteklerini esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Murat ATAN’a, araştırmanın notaya alınmasına yönelik bölümlerinde yardım ve desteklerini esirgemeyen değerli arkadaşım Koray ÇELENK’e, şekiller ve tezin düzenlenmesi kısmında yardımlarını esirgemeyen değerli arkadaşım Dr. Hasan Tahsin SÜMBÜLLÜ’ ye, araştırma boyunca değerli fikirleri ve yardımları ile desteğini esirgemeyen değerli arkadaşım Dr. Gökalp PARASIZ’ a, görev yaptıkları ilköğretim okullarındaki sınıflarını bana teslim eden değerli arkadaşlarım Elif AKTAŞ ÖZKAYNAK’a, Aslı Eda YANAR ÇELENK ve Nihan BELGE’ye, yabancı kaynakların çevirilerinde yardımlarını esirgemeyen değerli arkadaşım Emel PARASIZ ve Deniz ALÇOLAK ARAS’a, tezin baştan sona okunup imla kurallarına göre düzeltilmesine yardımcı olan çok değerli arkadaşım Pelin KORKMAZ’a, ve en önemlisi benim müzik eğitimine başlamamda büyük etkisi olan babam Abdulkadir DEMİRCİ’ye ve ailemin diğer fertlerine sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Barış DEMİRCİ

ÖZET

2006 İLKÖĞRETİM MÜZİK DERSİ 6. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI, ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI VE ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTAPLARININ UYGULAMADAKİ GÖRÜNÜMÜNE YÖNELİK DEĞERLENDİRİLMESİ

DEMİRCİ, Barış
Doktora, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Aytekin ALBUZ
Ekim-2009, 221 sayfa

Bu araştırma, 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programının öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlarının, bu kazanımlara bağlı etkinliklerin, etkinlik örneklerine ilişkin öğretim yöntem ve tekniklerinin başarı düzeyini tespit etmek, öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitaplarının birbirleri arasındaki ilişkisel durumunu belirleyerek, bu üçlü setin eğitim öğretim süreci içerisinde daha etkili kullanımına yönelik değerlendirmek ve önerilerde bulunmak için yapılmıştır.

Araştırmanın evrenini Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Ankara İli Merkez İlçe İlköğretim Okulları oluşturmakta olup; gözlem uygulamaları için Çankaya, Kazan, Keçiören, Yenimahalle ilçelerine bağlı beş ilköğretim okulu, görüşme uygulamaları için Çankaya, Etimesgut, Kazan, Keçiören, Yenimahalle ilçelerine bağlı yirmi ilköğretim okulu seçilerek örneklem grupları oluşturulmuştur. Gözlem ve görüşme uygulamaları 2008-2009 eğitim öğretim yılının güz yarıyılında başlamış, bahar yarıyılı sonunda tamamlanmıştır.

Gözleme dayalı verilerin çözümlenmesinde tek yönlü varyans analizi (Anova) testi, görüşmeye dayalı verilerin çözümlenmesinde ise kısmi içerik analizi yöntemi uygulanmıştır.

Araştırma sonucuna dayanarak; “Müzik Öğretim Programı, Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitabı’nın örneklem dahilinde başarı düzeylerine ilişkin olumlu ve olumsuz yönleri ayrı ayrı ortaya koyulmuş, aksayan yönlerine dair gerekli görülen önermelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik Dersi Öğretim Programı, Müzik Dersi Öğretmen Kılavuz Kitabı, Müzik Dersi Öğrenci Çalışma Kitabı, İlköğretim Müzik Dersi Program Değerlendirme.

ABSTRACT

EVALUATION OF PRACTICING SUCCESS OF TEACHING PROGRAM OF 2006 PRIMARY EDUCATION MUSIC CLASSES OF SIXTH GRADE LEVEL, OF TEACHER’S BOOK AND OF STUDENT’S WORKBOOK

DEMİRÇİ, Barış

Doctor of Philosophy, Music Education Discipline

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

October–2009, 221 Pages

The aim of this investigation was to determine the achievements related to instructional practices addressed in teaching program of 2006 primary education music classes at the sixth grade, activities related to these achievements, and the success of methods and techniques used. In this study, it was intended to focus on related situations between teacher’s book and student’s workbook, based on the teaching program, and on evaluations and suggestions offered to provide more effective teaching through instruction progress.

The population of this investigation consisted of Primary Schools of central districts of Ankara depended on Ministry of National Education. by choosing five Primary Schools from Çankaya, Kazan, Keçiören, Yenimahalle districts for observation and twenty Primary Schools from Çankaya, Etimesgut, Kazan, Keçiören, Yenimahalle districts for interviews, sample groups were formed. The observations and the interviews began in the fall term of 2008-2009 education period, and were completed in the spring term of the same semester.

To analyze the data based on observation, one-way ANOVA was used and the data of interview were achieved with the partial intercourse analysis method.

After collecting all data, positive and negative results were acquired about the achievement of Music Education Program, Teacher’s Book and Student’s Workbook taking part within the sample. To the results, necessary suggestions for failing sides were offered.

Key Words: Teaching Program of Music Classes, Teacher’s Book of Music Classes, Student’s Workbook of Music Classes, Evaluation of Teaching Program of Primary Education Music Classes.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ İMZA SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ.....	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xv
KISALTMALAR LİSTESİ	xvi
BÖLÜM I.....	1
1. GİRİŞ	1
1.1. 2006 Müzik Dersi Öğretim Programının Tanıtımı	4
1.2. Program Değerlendirme Yaklaşımları	12
1.2.1. Cumhuriyetin İlanından Bu Güne Genel Müzik Eğitimi Programları	14
1.3. 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Öğretim Kuramları	16
1.4. Problem Cümlesi	17
1.4.1. Alt Problemler	17
1.5. Araştırmanın Amacı	18
1.6. Araştırmanın Önemi	18
1.7. Varsayımlar	19
1.8. Sınırlılıklar	19
1.9. Tanımlar	20
1.10. İlgili Araştırmalar	22
1.10.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	22
1.10.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	30
BÖLÜM II	33
2. YÖNTEM	33
2.1. Araştırmanın Modeli	33
2.2. Evren ve Örneklem	36
2.3. Geçerlik ve Güvenirlilik	37
2.4. Verilerin Toplanması	39
2.5. Verilerin Çözümlemesi	40
BÖLÜM III	54
3. BULGULAR VE YORUM	54
3.1. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı Kazanımlarına Ulaşılma Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar.	54
3.1.1. Birinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	54
3.1.2. İkinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	57
3.1.3. Üçüncü Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	59
3.1.4. Dördüncü Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	62
3.1.5. Beşinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	64

3.2. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programının Etkinlikler Boyutunda Etkililik Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar.	66
3.2.1. Do1 ve Do2 Aralığındaki Öğrendiği Notaları Dizek Üzerinde Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar.	69
3.2.2. Öğrendiği Notalara İlişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar.	70
3.2.3. Do1 ve Do2 Aralığındaki Öğrendiği Notaları Dizek üzerinde Tanıyabilme ve Öğrendiği Notalara ilişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar.	73
3.2.4. İki Sesli Basit Kanon Çalışmaları Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	78
3.2.5. İki Sesli Kanon Örneğine İlişkin Bir Şarkı Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	81
3.2.6. İki Sesli Basit Kanon Çalışmaları Seslendirebilme ve İki Sesli Kanon Örneğine İlişkin Bir Şarkı Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	84
3.2.7. Do1 ve Do2 Aralığındaki Notaları Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	89
3.2.8. Bildiği Nota Sürelerinin Yanı Sıra Onaltılık Nota Süresini Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	93
3.2.9. Hece Bağını Algılama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	100
3.2.10. Uzatma Bağı ve Uzatma Notasını Algılama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	104
3.2.11. 5/8'lik Aksak Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	110
3.2.12. 6/8'lik Bileşik Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	114
3.2.13. Do1 ve Do2 Aralığındaki Notaları Tanıyabilme, Bildiği Nota Sürelerinin Yanı Sıra Onaltılık Nota Süresini Uygulayabilme, Hece Bağı, Uzatma Bağı ve Uzatma Notasını Algılama ve Uygulayabilme, 5/8'lik Aksak Ölçüyü ve 6/8'lik Bileşik Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedeflerine, Etkinlikler Doğrultusunda Ulaşabilmeye Yönelik Genel Bulgular ve Yorumlar	117
3.2.14. İki Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	124
3.2.15. Üç Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	128
3.2.16. İki Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme, Üç Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve	

İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları ile Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	131
3.2.17. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Ritim Kalıbı Yazabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	137
3.2.18. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Oluşturduğu Ritim Kalıbı İle Eşlik Edebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	140
3.2.19. Verilen Bir Ezgiye Doğaçlama Ritim Eşliği Yapabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	143
3.2.20. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Ritim Kalıbı Yazabilme, Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Edebilme, Verilen Bir Ezgiye Doğaçlama Ritim Eşliği Yapabilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	146
3.2.21. Öğrendiği Basit Ölçülere İlişkin Nota Ses ve Sürelerde Kolay Ezgiler Yazabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	152
3.2.22. Yazdığı Ezgiyi Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	155
3.2.23. Öğrendiği Basit Ölçülere İlişkin Nota Ses ve Sürelerde Kolay Ezgiler Yazabilme, Yazdığı Ezgiyi Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	157
3.2.24. Geleneksel Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	163
3.2.25. Çağdaş Çoksesli Türk Müziğini Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar.....	167
3.2.26. Dinledikleri Müziğin Hangi Türe Ait Olduğunu Ayırt Edebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	169
3.2.27. Geleneksel Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme, Çağdaş Çoksesli Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme, Dinledikleri Müziğin Hangi Türe Ait Olduğunu Ayırt Edebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	173
3.2.28. Atatürk ve Türk Müziğine İlişkin Kaynakları Araştırabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	179
3.2.29. Atatürk'ün Dinlemeyi ve Söylemeyi Sevdiği Türk Müziklerini Kavrayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	181
3.2.30. Atatürk'ün Türk Müziği Hakkında Söylediği Özlü Sözleri Araştırma ve Anlamalarını Kavrayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	185
3.2.31. Atatürk ve Türk Müziğine İlişkin Kaynakları Araştırabilme, Atatürk'ün Dinlemeyi ve Söylemeyi Sevdiği Türk Müziklerini Kavrayabilme, Atatürk'ün Türk Müziği Hakkında Söylediği Özlü Sözleri Araştırma ve Anlamalarını Kavrayabilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar	188

3.3. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına Dayalı Öğretmen Kılavuz Kitabının Öğretmenlerin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesine Yönelik Genel Bulgular ve Yorumlar	192
3.3.1. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Konular Hakkında Öğretmenlerin Düşüncelerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	193
3.3.1.1. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Konuların İçeriğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	194
3.3.2. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Konuların İşlenişinde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	194
3.3.2.1. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Konuların İşlenişinde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin, Öğrencilerin Aktif Rol Almalarını Sağlama Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	195
3.3.3. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Konuların Etkinliklerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	195
3.3.3.1. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Etkinliklerin Uygulama Sürecine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	196
3.3.3.2 Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Etkinliklerin Uygulama Sürecinde Karşılaşılan Sorunlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar	196
3.3.4. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Değerlendirme Bölümüne İlişkin Bulgular ve Yorumlar	197
3.3.5. Öğretmen Kılavuz Kitabındaki Etkinliklerin, Farklı Zeka Alanlarına Yönelik Hazırlanmasına İlişkin Bulgular ve Yorumlar	197
3.3.6. Öğretmen Kılavuz Kitabının Öğrenci Çalışma Kitabını Kapsama Durumu ve Öğretmene Rehberlik Yapabilme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	198
3.4. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına Dayalı Öğrenci Çalışma Kitabının, Öğretmenlerin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesine Yönelik Bulgular ve Yorumlar.	198
3.4.1. Öğrenci Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Öğrenci Düzeyine Uygunluğuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar	199
3.4.2. Öğrenci Çalışma Kitabındaki Etkinliklere İlişkin Yöntem ve Tekniklerin, Öğrencilerin Bireysel Farklılıklarına Yönelik Hazırlanmasına Dair Bulgular ve Yorumlar.	200
3.4.3. Öğrenci Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Aktif Öğretim Anlayışına Uygunluğuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar.	201
3.4.4. Öğrenci Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Ders Dışı Bireysel Çalışma Saatlerindeki Kullanımına İlişkin Bulgular ve Yorumlar.	201
3.4.5. Öğrencinin Ölçme Değerlendirme kapsamında Kendi Başarısını Kendisinin Tespit Etme Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar.	202
3.4.6. Öğrenci Çalışma Kitabı, Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğretim Programı Arasındaki İlişkisel Duruma Yönelik Bulgular ve Yorumlar	202
3.4.6.1. Öğretim Programındaki Konuların Öğrenci Çalışma Kitabı ve Öğretmen Kılavuz Kitabı İle Örtüşme Duruma Yönelik Bulgular ve Yorumlar	203
BÖLÜM IV	204
4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	204
4.1. SONUÇLAR	204
4.2. ÖNERİLER	212
KAYNAKLAR.....	217
EKLER	

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 2.4.1. Gözlem Uygulanan Kazanımlar ve Öğrenme Alanlarına İlişkin Sınıflamalı Dağılım.	42
Tablo 2.4.2. Genel Değerlendirme Ölçütü.....	42
Tablo 2.4.3. Gözlem Ölçeği	42
Tablo 2.4.4. Gözlem Okulları için Kazanımlara göre ANOVA Tablosu	45
Tablo 2.4.5. Çoklu Karşılaştırma Test Tablosu	46
Tablo 2.4.6. Genel Değerlendirme Ölçütü	48
Tablo 2.4.7. Gözlem Ölçeği	48
Tablo 2.4.8. Gözlem Okulları için Etkinlik Örneklerine göre ANOVA Tablosu	49
Tablo 2.4.9. Çoklu Karşılaştırma Test Tablosu	51
Tablo 2.4.10. Öğretmen Kılavuz Kitabına İlişkin Sorular ve Frekans (f), Yüzde (%) Dağılımları	52
Tablo 2.4.11. Öğrenci Çalışma Kitabına İlişkin Sorular ve Frekans (f), Yüzde (%) Dağılımları	53
Tablo 3.1.1.1. Birinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular	55
Tablo 3.1.1.2. Birinci Gözlem Okulu için Kazanımlara Yönelik Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları	56
Tablo 3.1.2.1. İkinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular	58
Tablo 3.1.2.2. İkinci Gözlem Okulu için Kazanımlara Yönelik Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları	59
Tablo 3.1.3.1. Üçüncü Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular	60
Tablo 3.1.3.2. Üçüncü Gözlem Okulu için Kazanımlara Yönelik Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları	61
Tablo 3.1.4.1. Dördüncü Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular	62
Tablo 3.1.4.2. Dördüncü Gözlem Okulu için Kazanımlara Yönelik Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları	63
Tablo 3.1.5.1. Beşinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular	64
Tablo 3.1.5.2. Beşinci Gözlem Okulu için Kazanımlara Yönelik Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları	65
Tablo 3.2.1.1. Do1 ve Do2 Aralığındaki Öğrendiği Notaları Dizek Üzerinde Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular	69
Tablo 3.2.2.1. Öğrendiği Notalara İlişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	71
Tablo 3.2.2.2 Çoklu Karşılaştırma Testi	72
Tablo 3.2.3.1. Do1 ve Do2 Aralığındaki Öğrendiği Notaları Dizek Üzerinde Tanıyabilme ve Öğrendiği Notalara İlişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	74
Tablo 3.2.3.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	75

Tablo 3.2.4.1. İki Sesli Basit Kanon Çalışmaları Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	78
Tablo 3.2.4.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	80
Tablo 3.2.5.1. İki Sesli Kanon Örneğine İlişkin Bir Şarkı Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	82
Tablo 3.2.5.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	83
Tablo 3.2.6.1. İki Sesli Basit Kanon Çalışmaları Seslendirebilme ve İki Sesli Kanon Örneğine İlişkin Bir Şarkı Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	85
Tablo 3.2.6.2. Çoklu Karşılaştırma Testi.....	86
Tablo 3.2.7.1. Do1 ve Do2 Aralığındaki Notaları Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	89
Tablo 3.2.8.1. Bildiği Nota Sürelerinin Yanı Sıra Onaltılık Nota Süresini Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular ve Yorumlar.	93
Tablo 3.2.8.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	95
Tablo 3.2.9.1. Hece Bağını Algılama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	100
Tablo 3.2.10.1. Uzatma Bağı ve Uzatma Notasını Algılama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	104
Tablo 3.2.10.2. Çoklu Karşılaştırma Testine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	105
Tablo 3.2.11.1. 5/8'lik Aksak Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	110
Tablo 3.2.12.1. 6/8'lik Bileşik Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	114
Tablo 3.2.12.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	115
Tablo 3.2.13.1. Do1 ve Do2 Aralığındaki Notaları Tanıyabilme, Bildiği Nota Sürelerinin Yanı Sıra Onaltılık Nota Süresini Uygulayabilme, Hece Bağını Algılama ve Uygulayabilme, Uzatma Bağı ve Uzatma Notasını Algılama ve Uygulayabilme, 5/8'lik Aksak Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme, 6/8'lik Bileşik Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedeflerine, Etkinlikler Doğrultusunda Ulaşabilmeye Yönelik Bulgular	117
Tablo 3.2.13.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	119
Tablo 3.2.14.1. İki Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları ile Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	125
Tablo 3.2.14.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	126
Tablo 3.2.15.1. Üç Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları ile Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	128
Tablo 3.2.15.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	129
Tablo 3.2.16.1. İki Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları ile Seslendirebilme, Üç Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları ile Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	131
Tablo 3.2.16.2. Çoklu Karşılaştırma Testine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	133
Tablo 3.2.17.1. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Ritim Kalıbı Yazabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	138

Tablo 3.2.17.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	139
Tablo 3.2.18.1. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Edebilme Hedefine, Etkinlikler Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	141
Tablo 3.2.18.2. Çoklu Karşılaştırma Testine İlişkin Bulgular	142
Tablo 3.2.19.1. Verilen Bir Ezgiye Doğaçlama Ritim Eşliği Yapabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	144
Tablo 3.2.19.2. Çoklu Karşılaştırma Testine İlişkin Bulgular.....	145
Tablo 3.2.20.1. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Ritim Kalıbı Yazabilme, Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Edebilme, Verilen Bir Ezgiye Doğaçlama Ritim Eşliği Yapabilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	147
Tablo 3.2.20.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	148
Tablo 3.2.21.1. Öğrendiği Basit Ölçülere İlişkin Nota Ses ve Sürelerde Kolay Ezgiler Yazabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	153
Tablo 3.2.21.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	154
Tablo 3.2.22.1. Yazdığı Ezgiyi Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	156
Tablo 3.2.23.1. Öğrendiği Basit Ölçülere İlişkin Nota Ses ve Sürelerde Kolay Ezgiler Yazabilme ve Yazdığı Ezgiyi Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular ve Yorumlar	157
Tablo 3.2.23.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	158
Tablo 3.2.24.1. Geleneksel Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme Hedefine, Etkinlikler Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	164
Tablo 3.2.24.2. Çoklu Karşılaştırma Testine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	165
Tablo 3.2.25.1. Çağdaş Çoksesli Türk Müziğini Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	167
Tablo 3.2.25.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	168
Tablo 3.2.26.1. Dinledikleri Müziğin Hangi Türe Ait Olduğunu Ayırt Edebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular ve Yorumlar	170
Tablo 3.2.26.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	171
Tablo 3.2.27.1. Geleneksel Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme, Çağdaş Çok Sesli Türk Müziğini Tanıyabilme, Dinledikleri Müziğin Hangi Türe Ait Olduğunu Ayırt Edebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	173
Tablo 3.2.27.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	174
Tablo 3.2.28.1. Atatürk ve Türk Müziğine İlişkin Kaynakları Araştırabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	179
Tablo 3.2.28.2. Çoklu Karşılaştırma Testine İlişkin Bulgular.....	180
Tablo 3.2.29.1. Atatürk'ün Dinlemeyi ve Söylemeyi Sevdiği Türk Müziklerini Kavrayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular	182
Tablo 3.2.29.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	183
Tablo 3.2.30.1. Atatürk'ün Türk Müziği Hakkında Söylediği Özlü Sözleri Araştırma ve Anlamalarını Kavrayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular ve Yorumlar	185
Tablo 3.2.30.2. Çoklu Karşılaştırma Testine İlişkin Bulgular	186

Tablo 3.2.31.1. Atatürk ve Türk Müziğine İlişkin Kaynakları Araştırabilme, Atatürk'ün Dinlemeyi ve Söylemeyi Sevdiği Türk Müziklerini Kavrayabilme, Atatürk'ün Türk Müziği Hakkında Söylediği Özlü Sözleri Araştırma ve Anlamalarını Kavrayabilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular ve Yorumlar	189
Tablo 3.2.31.2. Çoklu Karşılaştırma Testi	190
Tablo 3.3.1. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına Dayalı Öğretmen Kılavuz Kitabının, Öğretmenlerin Görüşlerine göre Değerlendirilmesine Yönelik Frekans Yüzde Dağılımı	193
Tablo 3.4.1. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına Dayalı Öğrenci Çalışma Kitabının, Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesine Yönelik Frekans Yüzde Dağılımı	199

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Semboller	9
Şekil 2. Do1 ve Do2 Aralığındaki Çıkıcı ve İnici Gam	68
Şekil 3. Do 1 ve Do2 Aralığındaki Çıkıcı Gam	68
Şekil 4. Ezgi	68
Şekil 5. Müzik Dersi	69
Şekil 6. Sonbahar	78
Şekil 7. Do1 ve Do2 Aralığındaki Çıkıcı ve İnici Gam	88
Şekil 8. Do1 ve Do2 Aralığındaki Çıkıcı Gam	88
Şekil 9. 16'lık Sürelerle Tartım Çalışması	91
Şekil 10. 16'lık Nota Sürelerine İlişkin Çalışma	92
Şekil 11. Bom Bili Bom	92
Şekil 12. Horozumu Kaçırdılar	93
Şekil 13. Ezgi	97
Şekil 14. Çıra Çaktım Yanmadı	98
Şekil 15. Karlı Dağlar	99
Şekil 16. Kara Basma	99
Şekil 17. Dostluk	100
Şekil 18. Uzatma Bağına İlişkin Tartım ve Semboller	102
Şekil 19. The Sound of Music	103
Şekil 20. Kuğular Şarkısı	103
Şekil 21. 5/8'lik Aksak Ölçüyü Ayırt Edebilmeye Yönelik Çalışmalar	107
Şekil 22. Oy Liman	108
Şekil 23. 5/8'lik Aksak Ölçünün Kuvvetli Zamanlarına İlişkin Tartım Çalışmaları	108
Şekil 24. Daldalan	109
Şekil 25. Yurdumda	110
Şekil 26. Hatırla Sevgili	112
Şekil 27. Aşşaktan Gelirem Türküsü	113
Şekil 28. Yangın Şarkısı	113
Şekil 29. Dans Time	123
Şekil 30. Şarkı Bölümlerine İlişkin Grafikler	123
Şekil 31. Denizciler	124
Şekil 32. Ritim Çalışmalarına İlişkin Örnekler	136
Şekil 33. Puhu Kuşu	137
Şekil 34. Davulcu Şarkı	137
Şekil 35. 4/4'lük Ezgi Oluşturma Örnekleri	151
Şekil 36. 4/4'lük Ezgi Oluşturma Örnekleri	151
Şekil 37. Ezgi Oluşturma Çalışmaları	152
Şekil 38. Ah Dede	162
Şekil 39. Çıra Çaktım Yanmadı	162
Şekil 40. Bom Bili Bom	163
Şekil 41. Atam'a Sözler	177

KISALTMALAR LİSTESİ

f	Frekans
F	Hesap
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı.
N	Kişi (Denek) Sayısı
P	Anlamlılık
SS	Standart Sapma
Sd	Serbestlik Derecesi
SPSS	İstatistiksel Bilgi Veri Analizi Programı

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

İnsanlığın yeni, sürekli değişen ve gelişen bir çağ döneminde olduğu görülmektedir. Bilim ve teknoloji alanındaki bu hızlı değişimler ve gelişmeler insanların yaşantısını giderek karmaşıklştırmakta, aynı zamanda değişimlere ayak uydurması gerekliliğini doğurmaktadır. Tabii-ki bu değişimlere uyum sağlayabilmek ve dünya üzerindeki uluslararası iletişim ve hızlı bilgi alışverişini takip etmek, yakalayabilmek, belirli bir eğitim sürecinden geçmiş olmayı da beraberinde getirmektedir. Bu durum, okul öncesi eğitimden tutun da üniversitelere kadar eğitim ve öğretim programlarının, temel amaçlarından sapmadan çağdaş gelişim ve değişime ayak uydurmasının kaçınılmaz olduğunu göstermektedir.

“Çağdaşlığın en belirgin özelliği, bilimselliğin, bilimsel tutum ve davranışların günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası yapılmış olmasında en büyük pay, kuşkusuz eğitim sisteminindir. Türkiye’de de bilimin yol göstericiliğine olan susamışlığın, bilinçli bir düzeye çıkartılması ile sözel düzeyden ileri uygulama düzeyine aktarılması, çağdaşlaşmanın vazgeçilmez bir zorunluluğudur” (Karasar, 2007, s. 2).

“Eğitim kurumlarının ve eğitim uygulamalarının çağ koşullarına ve insanların gelişimine göre düzenlenmesi ve geliştirilmesi bilimsel bir yaklaşım gerektirmektedir. Genellikle çoğu ülkede eğitim kuruluşları telaşlı, hareketli ve sorunlu bir görünüm içindedir. Ülkemizde yeni eğitim programları arayışlarını, bu görünümün bütünlüğü, bu genel sorunların bir parçası olarak yorumlamak pek de hatalı olmaz” (Varış, 1997, s. 10).

Sorunları çözenin ve köklü, anlaşılır bir eğitim sistemi oluşturmanın ön koşulu eğitim kavramının, tanımının ve eğitim programlarının uzman kişiler tarafından çağın koşullarına göre yapılandırılması ve oluşturulmasıyla başlamalıdır. Bu tanım, kavram ve eğitim programlarının uygulama alanlarına ve bireylere aktarımı hatasız ve yalın olmalıdır. Bu bağlamda ilk önce eğitimin tanımının iyi benimsenmesi ve özümsemi gerekmektedir. Eğitim için uzman kişilerin tanımlarına değinecek olursak:

“Bireyleri ve toplumları biçimlendirmede ve yetkinleştirmede en etkili süreç eğitimidir. Eğitim kişiye istendik davranışlar kazandırmayı amaçlar. Eğitim fiziksel

uyarımlar sonucu beyinde istendik biyokimyasal değişiklikler oluşturma sürecidir” (Sönmez, 1994, s. 2).

“Eğitim kelimesinin Türkçe de birbirinden farklı olarak en azından altı anlamı ifade edecek biçimde kullanıldığı görülmektedir: (1) Disiplin, (2) Sosyal Hizmet, (3) Kazantı, (4) Öğrenim, (5) Sosyal Durum, (6) Kasıtlı Kültürleme Süreci. Birinci anlamında ele alınınca eğitim kelimesi, normal fakat istenmedik insan davranışını istendik yönde değiştirme ya da insana yeni davranışlar kazandırma sürecidir diyebiliriz” (Ertürk, 1997, s. 9).

“Genel çizgilerle eğitim, bireyin içinde yaşadığı toplumda davranış biçimleri edindiği süreçler toplamıdır” (Varış, 1997, s. 13).

“Geniş anlamıyla eğitim bilinçli, amaçlı ve istendik kültürlenme, kültürleme ve kültürleşme sürecidir” (Uçan, 1994, s. 7).

“Eğitim kültürel birikimleri gelecek kuşaklara aktarmada çok önemli rol oynayan toplumsal bir olgudur” (Albuz, 2001, s. 1).

Tanımlardan da yola çıkarak, eğitimin sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi ve sürdürülebilmesi için eğitim programlarının amaçlara uygun olarak hazırlanması gerektiği gerçeği göz ardı edilmemelidir. Eğitim programındaki hedeflere, program ve program kavramının amaçlarının doğru bir şekilde özümzenerek planlanıp, oluşturulması yoluyla gidilir.

“Program kavramı bir ya da daha fazla öğrenci için eğitimsel sonuçlar elde etmenin amaçlandığı planlanmış olaylar dizisi olarak algılanabilir” (Elliot W, 1979, s. 39). “Program: modeli, amaçları, etkili öğeleri, etkinlikleri, içeriği, zamanlama ve sıralama önerilerini ve değerlendirme şekillerini içermelidir” (Harrison, 1983, s. 13).

“Eğitim programı; bir eğitim kurumunun çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. Öğretim programı ise, eğitim programı içinde ağırlık taşımakta, genellikle belli bilgi kategorilerinin bir sistem dahilinde düzenlenmesiyle oluşmaktadır” (Varış, 1997, s. 14).

“Bir eğitim kurumunun veya sosyal çevrenin, bireylerin yaşantılarını düzenlemek ve zenginleştirmek, eğitim programı kapsamına girmektedir” (Varış, 1997, s. 13). Bu kapsama yönelik olarak eğitim programlarının amaca uygun bir biçimde düzenlenmesi, uygulanması, istenilen hedeflere ulaşması ve değerlendirilmesi sağlanabilir.

Eğitim, program ve eğitim programlarıyla ilgili tanım ve açıklamalardan, sonra genelden özele inerek müzik eğitimine yönelik tanımlara yer verilebilir.

Eğitimin bir alt kolu olan güzel sanatlar eğitimi ve onun da bir alt boyutu olan müzik eğitimi: Yalın ve özlü anlatımıyla bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme sürecidir (Uçan, 2005, s. 30).

Müzik eğitimi bireylerin zihinsel ve bedensel özelliklerini buluşturma, biçimlendirme ve müziksel kişilik oluşturma sürecidir.

“Müzik eğitimi temelde bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir” (Uçan, 2005, s. 14). Bu bağlamda müzik eğitiminde müziksel davranış kazandırma, geliştirme ve değiştirme genel müzik eğitimiyle başlar denilebilir.

“Genel müzik eğitimi, okul, bölüm, kol-dal ve program türü ne olursa olsun ayırım gözetmeksizin her düzeyde, her aşamada, her yaşta, herkese yönelik olup; sağlıklı ve dengeli bir insanca yaşam için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 2005, s. 31). Diğer alanlarda olduğu gibi, bilinçli ve planlı bir eğitimin uygulanabilmesi, sürdürülebilmesi ve bireylerde istendik davranışa dönüştürülebilmesi için mutlak surette iyi planlanmış müzik eğitimi programlarına ihtiyaç duyulmaktadır.

“Müzik eğitimi programı, müzik eğitimi sürecinin önceden tasarlanan planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür. Bir başka deyişle müzik eğitimi programı müzik eğitimi sürecinin önceden oluşturulan tasarısı ve bu tasarının uygulamada gerçekleşen görünümüdür” (Uçan, 2005, s. 61). Müzik eğitimi programı içerisinde müzik öğretim

programını barındırır. Müzik öğretim programı, uygulamaya yönelik öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak, eğitim programının hedeflerine ulaşmasını sağlayan bir süreçtir.

“Müzik öğretimi, öğrenciyi kendisi için hazırlanmış olan çevrenin öğeleriyle etkileştirerek, davranışlarında müzikle ilgili istendik değişmeyi gerçekleştirmeye yönelik öğrenme yaşantısı oluşturma süreci diye tanımlanabilir” (Uçan, 2005, s. 62). Müzik öğretiminin öğrencide istendik davranışa dönüştürme süreci, müzik öğretim programı ve bu programa bağlı öğelerden oluşur.

Aşağıda araştırmanın konusu olan 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı hakkında genel bilgi, programın aşamaları, programın vizyonu, programın temel yaklaşımı, programın temel yapısı, genel amaçlar, temel beceriler ve değerler, öğretim yöntem ve teknikleri, öğrenme-öğretme süreci hakkında ilgili açıklamalar sıralanmıştır.

1.1. 2006 Müzik Dersi Öğretim Programının Tanıtımı

İlköğretim müzik dersi öğretim programı genel müzik eğitimi içerisinde yer alan farklı yöntem ve tekniklerle bireylerin her yönde dengeli, tutarlı ve sağlıklı olarak yetişmelerini sağlamaya yönelik bir anlayış ve içerikle düzenlenmiştir. Dolayısı ile program; 1968, 1984 ve 1994 yılı müzik dersi öğretim programı içerik ve yaklaşımları da göz önünde bulundurularak hazırlanmış, MEB İlköğretim Genel Müdürlüğüne teşkil edilen Müzik Özel İhtisas Komisyonu tarafından geliştirilmiştir.

Müzik Dersi Öğretim Programı; giriş, vizyon, temel yaklaşım ve yapı, öğrenme-öğretme süreçleri, kazanımlar, ölçme ve değerlendirme, sözlük ve kaynakça bölümlerinden oluşmaktadır.

Programda, öğrenme-öğretme sürecine ilişkin olarak; etkinlik örnekleri ve ölçme-değerlendirme süreçlerine yer verilmiştir. Bu etkinlikler birebir kullanımın yanı sıra, öğretmenlerde programın yaklaşımına uygun olarak verilen örnek etkinliklerden yararlanarak yeni etkinlikler geliştirebilirler.

Müzik Dersi Öğretim Programı hazırlanırken, öncelikle aşağıda yer alan temel hususlar göz önünde tutulmuştur.

1. Anayasa, yasa ve yönetmeliklerde ifadesini bulan Türk Milli Eğitimi'nin esasları,
2. Atatürk ilke ve inkılâpları,
3. Türk toplumsal-kültürel yaşamına ilişkin beklentiler,
4. Sanatın / müziğin insan yaşamındaki yeri ve önemi,
5. Kalkınma planlarıyla bireylere kazandırmak istenilen davranışlar,
6. Detaylı kaynak taramanın yanı sıra örneklem olarak seçilen sınıf ve branş öğretmenleri ile akademisyenlere uygulanan anketlerden elde edilen bulgular,
7. İlköğretim Genel Müdürlüğü Müzik Özel İhtisas Komisyonu'nca belirlenmiş öğrencilerden beklenen müzikle ilgili beceriler.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde ise program çalışmasında şu ilkeler göz önünde bulundurulmuştur.

1. Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenci merkezli olmalıdır.
2. Öğrenciler edilgen durumda değil, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak katılabilmelidirler.
3. Öğrenilecek her beceri ve bilgi, mutlaka yaşam içerisinde kullanılabilir niteliğe dönüştürülmelidir.
4. Programın uygulanma sürecinde; bireylerin yetenek ve yaratıcılıklarının geliştirilmesine önem verilmelidir.
5. Öğrenilen her bilgi mutlaka pratiğe dönüştürülebilir nitelikte olmalıdır.
6. Müziğin içselleştirilebilmesi, ancak müzik dersinin yaşanarak ve yaşatılarak işlenebilmesi ile mümkündür.
7. Genel müzik eğitiminde uygulamalar yoluyla bilgiye ulaşılmalıdır.
8. Müzik eğitimi; kavramlar ve kurallar yolu ile değil, müziğin tüm boyutlarının eyleme dönüştürülmesi ve hissettirilmesi yolu ile gerçekleşmelidir.
9. Nota öğretimi amaç değil, yalnızca araç olmalıdır.

Programın Vizyonu

İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı'nın vizyonu, öğrencilerin müziği etkinlikler aracılığıyla yaşayarak hayatlarının ayrılmaz bir parçası haline getirmek ve müzik yoluyla;

1. Kendisi ve çevresi ile barışık,
2. Ulusal ve uluslararası kültürleri tanıyan,
3. Vatan millet sevgisine sahip,
4. Çevresindeki olaylara, değişim ve gelişmelere duyarlı,
5. Güzel sanatların her türüne açık,
6. Mutlu, kişilikli ve öz güveni olan bireyler olarak yetişmelerini sağlamaya yöneliktir.

Programın Temel Yaklaşımları

Yapılandırmacı anlayış, öğrenci merkezli bir anlayışa dayanmakla birlikte, öğrencinin yeni bir bilgi ve beceriyi, daha önce edindiği bilgi ve beceriler ile birleştirmesi, yorumlaması ve yaşamına katması ilkesine dayanır.

Yapılandırmacı kurama göre:

1. Her birey, daha önce sahip olduğu ön bilgi ve inançlarla öğrenme ortamına gelir.
2. Öğrenme, toplumsal bir sürecin parçasıdır.
3. Kalıcı izli esas öğrenme, etkinlikler aracılığıyla olur.
4. Öğrenme pasif bir süreç değil, öğrencinin içerisinde bizzat yer aldığı, sürekli ve dinamik bir işlemdir.
5. Kazanılan bilgi, her birey tarafından hem kişisel hem de sosyal anlamda yeniden yapılandırılır.

Yukarıda ifade edilen temel prensiplere uygun bir öğretim sürecini gerçekleştirebilmek için, kısmen de olsa öğretmenin de kendi öğretim stratejisini oluşturmasına izin verilmelidir. Teknoloji; etkin, özgün, amaçlı ve ortaklaşa bir öğretim gerçekleştirebilmek için mutlaka işe koşulmalıdır. Ayrıca öğrencilere bilgilerini sinayabilecekleri çeşitli öğrenme yaşantıları da sunulmalıdır.

“Müzik öğretmenlerinin genel amacı; öğrencilerin sadece müzikal yeteneklerini değil aynı zamanda tüm öğrencilerin teorik, estetik isteğini de geliştirecek bir öğrenme çevresi yaratmaktır” (Harrison, 1983, s. 11).

Özetle, müzik eğitiminde yapılandırmacı anlayış;

1. Öğretmeye değil, öğrenmeye önem verir,
2. Bireylerin farklılığını kabul eder,
3. Öğrencilerin araştırmacılığını destekler,
4. Öğrenme sürecinde daha önceki yaşantılara önem verir,
5. Öğrenmede performans ve etkinliklere ağırlık verir,
6. Öğrencinin nasıl öğrendiğini dikkate alır,
7. Öğrencinin sosyal bir çevrede öğrenmesi anlayışını benimser,
8. Öğretimde gerçekçilik ve işlevselliği destekler,
9. Öğrencilere bilgi oluşturma ve deneyimlerden sonuç çıkarma fırsatı verir.

Müzik Dersi Öğretim Programının Temel Yapısı (1-8. Sınıflar)

Müzik Dersi Öğretim Programı; genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler, açıklamalar, öğrenme-öğretme süreçleri ve ölçme değerlendirme boyutlarından oluşmaktadır.

Genel Amaçlar

Müzik öğretim programının amacı, Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

1. Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,
2. Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkan sağlamak,
3. Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
4. Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
5. Kişilik ve öz güven gelişimlerine katkı sağlamak,
6. Müzik aracılığı ile zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
7. Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
8. Bireysel ve toplu olarak değişik türlerde nitelikli şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
9. Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
10. Türkçeyi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
11. İstiklal Marşı başta olmak üzere diğer marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,

12. Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
13. Milli birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
14. Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılaplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak.

Temel Beceriler ve Değerler

Müzik dersi 1-8. Sınıflar Öğretim Programı, içerdiği öğrenme alanları ve kazanımlarla öğrencilerde aşağıdaki temel becerilerin ve değerlerin gelişmesini sağlayacaktır. Bu programla ulaşılması beklenen;

Temel Beceriler;

1. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim kurma, problem çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, müziksel algılama ve bilgilenme, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, müzik okur-yazarlığı edinebilme, duyarlılığa sahip olma.

Değerler;

1. Paylaşım, hoşgörü, sorumluluk olarak belirlenmiştir.

Öğrenme Alanları

Müzik Dersi Öğretim Programı, “Dinleme-Söyleme”, “Müziksel Algı ve Bilgilenme”, “Müziksel Yaratıcılık” ve “Müzik Kültürü” adı altında dört temel öğrenme alanı üzerine oturtulmuştur. Bu öğrenme alanları, içerik bakımından birbirleri ile tamamen kenetli olup sadece gerekli hallerde ayrılabilirler.

Kazanımlar

Kazanımlar öğrenme-öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığı ile öğrencilerde görülmesi gereken bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Kazanımlar, öğrencilerin gelişim düzeyi göz önünde bulundurularak birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar programda sunulmuştur.

Etkinlikler

Müzik Dersi Öğretim Programında verilen etkinlikler sadece örnek niteliğinde olup; öğretmen bu etkinlikleri aynen kullanabilir veya değişiklikler yapabilir. Etkinliklerin öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin etkin rol almasını sağlayacak biçimde düzenlenmesine; çevresel özellikler ile öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve var olan bilgileri de göz önünde bulundurularak öğrenci merkezli ve yapılandırmacı yaklaşıma göre planlanmasına dikkat edilmelidir.

Açıklamalar

Müzik Dersi Öğretim Programında yer alan semboller ve anlamları aşağıda belirtilmiştir

 Sınıf - okul içi etkinlik	Bu sembol, ilgili etkinliklerin (çalışma kâğıdı doldurma, görsel materyal okuma, grup çalışması, sanal alan gezisi, yaratıcı drama vb.) sınıf içinde yapılacağını gösterir.
 Okul dışı etkinlik	Bu sembol, ilgili etkinliklerin tümünün, bir kısmının ya da bazı aşamalarının ev, kütüphane, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarda yapılabileceğini, kaynak kişilerle yapılacak görüşmeleri kapsar.
[!] Uyarı	Bu sembol, ilgili üniteye verilecek beceri ve değer ifadelerini, işlenecek konuların sınırlarını, kullanılması önerilen araç ve gereçlerle dikkat edilmesi gereken noktaları ifade eder.
 Diğer derslerle ilişkilendirme	Bu sembol, ilgili kazanımla ilişkilendirilebilecek diğer dersleri gösterir.
 Ölme ve Değerlendirme	Bu sembol, eğitim öğretim sürecinde yapılabilecek değerlendirme etkinliklerini gösterir. Burada yazılan değerlendirme etkinliği bir öneridir. Öğrencilerin başarısını en iyi ölçebileceği düşünülen başka etkinlik ve yöntemler de uygulanabilir.
 Ara disiplinlerle ilişkilendirme	Bu sembol, eğitim öğretim sürecinde verilmek istenen kazanımların diğer ilgili kazanımlarla ilişkilendirilmesi gerektiğini gösterir.
 Ders içi ilişkilendirme	Bu sembol müzik dersinin içerisinde yer alan kazanımların diğer ilgili kazanımlarla ilişkilendirilmesi gerektiğini gösterir.
 Sıralı kazanımların işleniş sırası.	Bu sembol, sıralı kazanımların işleniş sırasını göstermektedir.

Müzik Dersi Öğrenme-Öğretme Süreci

İlköğretim müzik dersi öğrenme ve öğretme sürecinde öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile paralellik gösteren müzik dersine yönelik aktif öğrenme yöntemleri ile birlikte, genel öğretim yöntemlerine de yer verilmiştir.

“Konu içeriğinde tartışma ve teorik yöntemler baskınsa bazı öğrenme çeşitleri uygun olmayabilir çünkü müzikal performans yeteneği ve pek çok müzikal ses anlayışı ancak müziğin içerisinde yer alarak ya da dinleyerek edinilir” (Nye, 1977, s. 17).

Müzik eğitimi kazanımlara uygun olarak, “Oyun, Dans, Devinim” ekseninde ilgili yöntemlerden yararlanılması, dersin işlenişinde ayrı bir önem taşımaktadır.

Genel müzik eğitiminde nota öğretiminin amaç değil, araç olduğu ilkesinden hareketle; programda nota öğretimi 4. Sınıftan başlamıştır. Kulaktan şarkı öğretme yöntemi ise 4. Sınıf düzeyine kadar aktif olarak uygulanmakla birlikte, nota öğretiminin yanında ilköğretim süreci boyunca her düzeyde mutlaka kullanılmalıdır. Ayrıca, 7-8. sınıflarda, öğrencilerin ergenlik dönemine ilişkin ses yapılarındaki değişim sebebiyle, bu dönem çocuklarında şarkı söyleme etkinliğinden çok; dinleme, çalma ve yaratıcılık eğitimlerine ağırlık verilmesi uygun olacaktır.

İlköğretim 1-8. Sınıf Müzik Dersi programında ifade edilen kazanımların bazıları eğitim-öğretim yılı içerisinde, müzik eğitiminin basitten karmaşığa doğru işlenmesini sağlamak ve hangi kazanımın hangi kazanımdan önce mutlaka işleneceğine işaret etmek amacıyla “sıralı kazanımlar” (“→” sembolü ile) kazanım tablosunun açıklamalar bölümünde belirtilmiştir. Açıklamalar bölümündeki sıralı kazanımlarda belirtilen “→” işareti, kazanımın hangi kazanımdan sonra verilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Sıralı kazanımların işlenmesinde, belirtilen öncelik sonralık sırasına uyulması önemlidir. Sıralı kazanımların ne zaman verileceği ise; müzik öğretmeninin etkinliği, öğrencilerin öğrenme ihtiyaçları, bireysel farklılıkları ve çevre özellikleri göz önünde bulundurularak düzenlenmeli ve yıllık planda eğitim-öğretim yılına yayılarak verilmelidir. Özetle sıralı kazanımlardan anlaşılması gereken, kazanımların birbirini takip eden haftalarda işlenmesi zorunluluğu değil, sadece etkili müzik eğitimi için, kendi içlerinde belirtilen öncelik sonralık sırasına dikkat edilerek işlenmesidir. Ayrıca bu kazanımlar başka ders işleniş süreçlerinde, farklı kazanımlarla ders içi ilişkilendirme yapılarak tekrar verilebilir.

Sıralı olan kazanımlar dışındaki kazanımlar yukarıda belirtilen eğitim-öğretim süreçlerinin planlanmasında dikkat edilmesi gereken hususlar gözetilerek, yıl içerisinde farklı zamanlarda tekrar edilerek kullanılabilir.

Belirtilen sıralı kazanımlar öncelik sonralık sırasına uymak kaydı ile birbirlerini tamamlayan, birbirleriyle ilişkili birden fazla kazanım, öğrenme ve öğretme süreçlerinin planlanmasında aynı ders işleniş süreçlerinde ele alınabilir.

Programda sınıf düzeylerine göre verilmiş olan kazanımlar; açıklama bölümünde belirtilmiş olsa da müzik eğitiminin diğer öğrenme alanlarıyla ve özellikle “Dinleme-Söyleme-Çalma” alanında uygun görülen kazanımlarla, öğrenme-öğretme süreçlerinin her aşamasında ilişkilendirilmeye çalışılmalı, kazanımların uygulanma sürecinde müzik eğitiminin gerekliliği olan, öğrenme alanlarının birbirleri ile olan sarmallığı sağlanmalıdır.

Kazanımların işlenişinde açıklamalar bölümündeki sınırlılıklara dikkat edilmeli ve öğrenci seviyesine uygun bir işleniş sırası izlenmelidir.

“Türkiye Cumhuriyeti’nin temeli kültürdür.” (M. K. Atatürk) özdeyişi ışığında, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı ulusal bilinci gelişmiş, ince sanat zevkine sahip kültürlü bireyler yetiştirme anlayışı da her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca Atatürkçülük kazanımları yıl içinde tekrarlı olarak (10 Kasım Atatürk’ü Anma Haftası, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 19 Mayıs Atatürk’ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı vb. Özel gün ve haftalarla ilişkilendirilerek) işlenmelidir.

Müzik dersinde, temel yaşam becerilerinin yanı sıra olumlu kişilik gelişimine de dikkat edilmeli, diğer disiplinler ile de ilişkiler kurularak, müziğin yaşamın bir parçası olduğu gerçeği her fırsatta dile getirilmelidir.

Programı oluşturan kazanımlarda öngörülen bilgi, beceri, tutum ve değerler gözlenebilir nitelikte olup; öğrencilerin kazanımlara ulaşmasında program içerisinde örnek olarak verilen etkinlikler sadece bir araç olarak görülmelidir. Programı ölçme değerlendirme boyutu, sonraki bölümlerde ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Yapılacak ölçme ve değerlendirmeler farklı ölçek-ölçütlerin kullanımına olanak sağlayacak biçimde düzenlenmelidir.

1. Öğrenme-öğretme sürecinin başında öğrencilerin ön öğrenmelerini (bilgilerini) ortaya çıkarmak amacıyla derse hazırlayıcı ve motive edici uygulamalara (etkinliklere) yer verilmelidir.

2. Ders yılı sonunda öğrendiklerini sergilemek, paylaşmak ve öğrenmeyi zevkli kılmak amacıyla yılsonu etkinlikleri yapılabilir.

3. Dersin işlenmesi sırasında Öğretmen Kılavuz Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı ve bu kitapları destekleyecek; ses efektleri de içeren milli bayramlar, özel gün ve haftalarla ilgili marş, türkü ve benzeri seçkin eserlerin yer aldığı multi-medya araçları kullanılmalıdır.

CD’de yer alacak eserlerin; çocuğa görelilik ilkesi doğrultusunda sınıf seviyeleri ve ses sınırlarında üsluba uygun seslendirilip çalınmış, eğitimde kullanılabilir nitelikte olmasına özen gösterilmelidir.

1. İlköğretim 1-8 Müzik Ders Programı Yapılandırmacı Yaklaşımın 5E öğrenme döngüsü modeline göre oluşturulmuştur. Programın uygulanmasında “Öğrenme-Öğretme” sürecinin “İşleniş” bölümünde, uygulamaların etkinlik temelli olarak yapılandırılması gereklidir. Değerlendirme bölümü hariç, 5E modelini yansıtan alt başlıkların (Giriş, Sezdirme, Bilgiyi Paylaşma, Bilgiyi Kullanma) Öğrenme-Öğretme sürecinin işleniş bölümü etkinliklerine yansıtılması gözetilmelidir.

1.2. Program Değerlendirme Yaklaşımları

Müzik öğretim programı, öğrenciye kazandırılacak özellikleri, yani müzik öğretimiyle erişilecek hedefleri; hedeflerin ve hedef davranışların kenetli olduğu içeriği-konuları, hedef davranışları öğrenciye kazandırmak için gerekli etkinliklerden oluşan öğrenme öğretme durumlarını; hedef davranışların öğrenciye kazanılıp kazandırılmadığını ve hedeflere erişilip erişilmediğini ortaya çıkarmak için gerekli bilgileri (verileri) elde etmeye ilişkin etkinliklerden oluşan sınama-ölçme durumlarını; programın sağlamlık ve etkililik derecesini belirlemek ve öğrenci, öğretim ve program hakkında yargıya varmak için gerekli ilke, ölçüt ve işlemleri, yani değerlendirmeyi kapsar (Uçan, 2005, s. 62).

Öğretim programının iş görüsellliği ve başarı durumları, programın genel amaç ve hedeflerinin doğru ve sağlam temeller üzerine oturtulması ile sağlanabilir.

“Müzik öğretim programının kalitesi sadece derslerin bir listesini oluşturmakla değil aynı zamanda çeşitlendirilmiş ve kaliteli müzik eğitimi programının sağlanmasıyla

ortaya çıkar” (Hoffer, 1983, s. 72). Program ne kadar iş görüsel olursa başarı düzeyi de bir o kadar etkili ve verimli sonuçlar doğurur. Bu sonuçlar ışığında programın gerçek anlamda başarı düzeylerini ölçmek ve programı değerlendirmek mümkündür.

“Program değerlendirme resmi ya da resmi olmayan şekilde olabilir. Resmi değerlendirme yazılı testlerin, standartlaşmış testlerin ya da öncelikli amacın belirlenen hedeflerin gelişimini göstermek olan performans durumlarıdır. Resmi olmayan değerlendirme ise her zaman devam eder” (Newman, 1984, s. 184).

“Program değerlendirme, programın denenmesiyle (uygulanmasıyla) öğrenci davranışlarında hedefler doğrultusunda oluşturulan değişimleri yansıtan ölçümleri hedeflerde kapsanan ölçütlerle karşılaştırarak, programın yapısı, sağlamlığı ve etkililiği hakkında yargıya varma evresidir” (Uçan, 2005, s. 69).

“Program değerlendirme, program hakkında bir yargıya varma-ulaşma sürecidir. Program değerlendirme, ulaşılan değer yargılarından hareketle program hakkında bir karar verme süreciyle tamamlanan bir çalışmadır” (Canbay, 2007, s. 29).

Program değerlendirme herhangi bir programın bütün özellikleri ile ele alınıp bulgularından elde edilen sonuçlarla yargıya varma sürecidir.

Bir programın başarı düzeyini sadece programın belli bir bölümünü ele alarak değerlendirmek o programın genel başarı durumunu yansıtmaz. Program bütünüyle ele alınmalı ve programı destekleyen her türlü öğretim yöntem ve teknikleri, araç gereç, materyal, çevre, sosyal yaşam, ekonomik şartlar düşünülerek değerlendirme yapılmalıdır.

“Ertürk değerlendirme yaklaşımlarını altı grupta toplamaktadır

1. Program tasarısına bakarak,
2. Eğitim ortamına bakarak,
3. Başarıya bakarak,
4. Erişmeye bakarak,
5. Öğrenmeye bakarak,
6. Ürüne bakarak yapılan değerlendirmeler”(Ertürk, 1982, s. 114).

Türkiye’de müzik eğitimi ile ilgili yazılı belgesi bulunan ve bilinen ilk program değerlendirme çalışması, Bolu ve İstanbul deneme ilkokullarında yapılan program deneme çalışmalarında elde edilen verilere dayalı değerlendirmeleri içeren araştırma raporudur (MEB, 1963). Daha sonra “İlkokul Program Taslağı” adıyla bilinen “Deneme

İlkokulları Müfredat Programı Taslağı'nı o yıllarda uygulanmakta olan 1948 programı ile karşılaştırmak amacıyla düzenlenen bu araştırmada" (Turgut, 1983, s. 228), "Deneme İlkokulları programında yer alan Sanat Çalışmaları'nın bir bölümünü oluşturan Müzik Çalışmaları da değerlendirilmiştir" (Uçan, 2005, s. 77, 78).

1.2.1. Cumhuriyetin İlanından Bu Güne Genel Müzik Eğitimi Programları

Program, eğitim programı, öğretim programı ve program değerlendirme alanlarına ilişkin bu açıklamalardan sonra ülkemizde cumhuriyetin ilanından bu güne oluşturulan genel müzik eğitimi programları ve bu programların geliştirip uygulanmasına ilişkin bilgilere değinilebilir.

Dünyadaki birkaç ülke dışında, çoğu eğitim sistemlerinde olduğu gibi ülkemizde de eğitim çalışmaları ve politikaları merkezci bir yaklaşım içerisinde olup, eğitimle ilgili yönetmelikler, yasalar, eğitim programı çalışmaları ve bu çalışmalara ilişkin kararlar, merkezden uygulanarak ilgili (eğitim) kurumlara ulaştırılmaktadır.

"Eğitime yatırım yapan devlet, bu eğitimi ülke kalkınmasına katkıya dönüştürmek için önlem almaktadır. Bu önlemlerin, eğitim niteliğiyle doğrudan ilişkili olanı ise eğitim programlarıdır. Programlar eğitilenlerin davranış standartlarından, öğrenme ve öğretim etkinliklerine değin çalışmalara kılavuzluk etmekte ve bir aracı rol oynamaktadır" (Varış, 1997, s. 12).

Program geliştirme ve uygulama çalışmaları diğer eğitim alanlarında olduğu gibi, müzik eğitimi alanında da gittikçe daha çok önem kazanan ve sürekli değişim içerisinde olan kavramlardan ve uygulamalardan biridir. Bu bağlamda geçmişten günümüze ilköğretim öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yüksek öğretim alanında birçok program geliştirme çalışmaları yapılmıştır ve birçok program yürürlüğe girmiştir.

"İlköğretim öncesinde genel müzik eğitimi 1920'lerden 1950'lere kadar belirli çevrelerle sınırlı olarak yer yer ve zaman zaman etkili bir süreç geçirdikten sonra 1960'larda yeniden önemsenmiş, 1970'lerde düzenli olarak yaygınlaşmaya başlamış, 1980'lerde yeni anlayış ve yaklaşımlarla uygulanan programa göre yürütülmüş, 1990'larda çağdaş anlayış ve yaklaşımlarla yapılmaya başlanan program uygulamalarıyla hızlı bir gelişme sürecine girmiştir" (Uçan, 2005, s. 446).

Ortaöğretimde genel lise programlarında 1924'te öğretim süresinin indirilmesiyle birlikte kaldırılan müzik dersi 1949 yılında yeniden konulmuştur. 1952-74 yılları arasında zorunlu seçmeli olan bu ders, 1974-78 yılları arasında seçmeli, 1978 yılından itibaren yeniden zorunlu seçmeli olmuştur. 1980'ler den itibaren sıkça değişen programlar dönemine girmiştir. 1985 lise müzik dersi öğretim programı 1986'da yürürlüğe girmiş, 1990 yılında yerini seçmeli müzik dersi programına bırakmış, onun da yerine 1998 yılında yürürlüğe konulan lise müzik dersi programı almıştır (Uçan, 2005, s. 447).

İlköğretimde birinci kademeyi oluşturan ilkokullarda genel müzik eğitimi 1924, 1926, 1930, 1927, 1936, 1948, 1968, 1994 programlarına göre yürütülmüştür. 1948 yılından itibaren köy ile kent programların birleştirilmesiyle köy ilkokullarında da yer almaya başlamıştır. İlköğretim okullarında yürürlükte olan 1994 programı 1982 yılında hazırlanmaya başlanmış, uzun süreli ara vermelerle yapılan belli çalışmalar sonunda 1994 yılında bitirilip 1995 yılında yürürlüğe konulmuştur (Uçan, 2005, s. 446).

MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yürütülen ilköğretim ve ortaöğretim programları tasarım projesi kapsamında, programlar değiştirilirken ülkemizin eğitim tarihi gözden geçirilmiş, eğitsel birikimimiz bir bütün olarak ele alınmıştır. Cumhuriyet tarihinin belirli dönemlerinde görülen müfredat hareketleri neden ve sonuçları açısından yeniden değerlendirilmiştir. Bu kapsamda uygulanmakta olan mevcut programlarımızın yapısı, içeriği, uygulama esasları ve uygulama sonuçlarıyla ilgili bir dizi inceleme ve analiz de gerçekleştirilmiştir. Son on yıl içinde kendi müfredatını yenileyen gelişmiş bazı ülkelerin müfredatları, müfredat tekniği açısından incelenerek uluslararası deneyim dikkate alınmıştır. Belirtilen bu hususların yanında, konu hakkında akademik çevrenin, veli, öğrenci ve denetim elemanlarının, ilgili sivil toplum kuruluşlarının da görüşü alındıktan sonra programların yenilenmesi çalışmaları başlatılmıştır (Sempozyum, 2005, s. 145).

Cumhuriyet döneminden bu yana birçok değişime uğrayan ilköğretim müzik dersi öğretim programı en son halini 1968, 1984 ve 1994 yılı müzik dersi öğretim programı içerik ve yaklaşımları da göz önünde bulundurularak hazırlanmış olup; MEB İlköğretim Genel Müdürlüğünce teşkil edilen Müzik Özel İhtisas Komisyonu tarafından geliştirilmiş ve 2007-2008 öğretim yılı itibariyle de yürürlüğe girmiştir.

Programın oluşturulması sürecinde modern yöntemler birey ve toplumun ihtiyaçlarına uygun olarak analiz edilmiştir. Öğrenci merkezli öğrenmeyi dikkate alan Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı ve Çoklu Zeka Kuramı, İlköğretim Müzik Programları ve dolayısıyla da program çerçevesinde hazırlanan Öğretmen Kılavuz ve Öğrenci Çalışma kitaplarına kaynaklık eden kuramlardır (MEB, 2007, s. A1).

1.3. 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Öğretim Kuramları

“Yapılandırmacı Yaklaşım, öğrencilerin etkin oldukları, anlama seçerek ulaştıkları ve kendi bilgilerini hem bireysel hem de sosyal etkinlikler aracılığıyla bir bütün olarak yapılandırdıkları konularında uzlaşmaktadır. Yapılandırmacılık bir öğretim kuramı değil, daha çok bir felsefedir; dünyayı görme ve algılama şeklidir; bilgi ve öğrenmenin doğasıyla ilgili bir yaklaşımdır” (Yurdakul, 2005, s. 42). “Bir başka deyişle Yapılandırmacı Yaklaşımda bireylerin öğrenme sürecinde aktif oldukları, her bilgiyi önceki bilgileri üzerine inşa ederek yapılandırdıkları ve bu nedenle de öğrenme sonuçlarının bireylerarası farklılıklara göre oluşacağı savunulmaktadır. Bilginin yapılandırılmasında, öğrenme sonuçları bireylerde farklılık gösterebilmektedir ki bilgi, bireysel ve toplumsal olarak sosyal bir bağlam içinde oluşturulur” (MEB, 2007, s. A1). “Öğrenciler, yeteneklerini, becerilerini ve istekliliklerini göstererek müfredat programını kendileri şekillendirebilirler” (Harrison, 1983, s. 12).

“Söz konusu 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı da “Çalma-Söyleme-Dinleme”, “Müziksel Algı ve Bilgilenme”, “Müziksel Yaraticılık” ve “Müzik Kültürü” adı altında dört öğrenme alanı üzerinde yapısalcı anlayışla biçimlendirilmiş ve kazanımlar bu öğrenme alanlarıyla kenetli olarak oluşturulmuştur” (Albuz, 2007, s. 5). Öğrenci merkezli öğrenmeyi dikkate alan bu öğrenme alanlarına kısaca değinilebilir.

Çoklu zeka kuramına göre; zeka, bir veya daha fazla kültürel yapıda değeri olan bir ürüne şekil verme ya da problemleri çözme yeteneğidir. Nöropsikoloji ve gelişim uzmanı Gardner, geleneksel zeka anlayışını inceledikten sonra, 70’li ve 80’li yıllarda bireylerin bilişsel kapasitelerini araştırmaya başlamıştır. Gardner, 1983 yılında yayınlanan “Zihinsel Çerçeveseler” adlı kitabında yedi ayrı zeka alanı önermiştir. Bu zekalar her bireyde doğuştan var olmakta ama farklı kültürlerde farklı biçimlerde ortaya çıkmaktadır (Bümen, 2005, s. 3).

İş birliğine dayalı öğrenme, öğrenenlerin ortak öğrenme hedeflerini gerçekleştirmek için küçük gruplar halinde birlikte çalıştığı ve işbirlik başarıları için ödüllendirildikleri öğretimsel süreçleri betimlemek için kullanılan bir kavramdır. İş birliğine dayalı öğrenme, eğitim alanında son zamanlarda ortaya çıkmış yeni bir yaklaşım değildir. Çok eskiden beri öğretmenler öğrencilerinin grup projeleri, grup tartışmaları gibi çalışmalarda birlikte çalışmalarına izin vermişler ya da onları bu yönde desteklemişlerdir (Ekinci, 2005, s. 94).

“Yeni bir felsefe ve anlayış doğrultusunda oluşturulan 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı; gerek bireylerin işbirliğine dayalı aktif öğrenme etkinliklerini içermesi, gerekse hoşgörü ortamında paylaşımcı bireyler olarak yetiştirilebilmelerinin önünün açılması bakımından bu bağlamda son derece önem taşımaktadır” (Albuz ve Özdemir, bildiri, 2008, s. 2).

Araştırma yukarıda belirtilen 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitaplarının analizini, birbirleriyle olan bağlantılarını, ilişkisel - işlevsellik durumlarını, kazanımlar ve etkinlik örneklerinin uygulamaya dönük değerlendirmesini hedeflemektedir. Bu hedefler doğrultusunda;

1.4. Problem Cümlesi

2006 İlköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitaplarının uygulamadaki görünümü nasıldır?

1.4.1. Alt Problemler

- 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı kazanımlarına ulaşılma düzeyi nedir?
- 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı etkinliklerinin başarıya ulaşma düzeyi nedir?
- 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?
- 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programına dayalı öğrenci çalışma kitabına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

1.5. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programını kazanımlar ve etkinlikler boyutunda programa dayalı olarak incelemek, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı arasındaki işlevsellik düzeyini belirlemek ve elde edilen bulgular sonucunda, programın kazanımlar boyutuna ilişkin genel değerlendirmesini yaparak başarı durumlarını tespit etmeyi amaçlamaktadır.

1.6. Araştırmanın Önemi

“Müziğin öteden beri ve özellikle çağımızda herkes için çok önemli, verimli, geçerli ve yaygın bir genel kültür alanı olduğu unutulmamalıdır. Bu alan herkes için genel bir dinlenme, eğlenme, oyalanma aracı olarak kullanımla yetinilmemeli bunun ötesinde gerçek inceleme, arınma, yücelme alanı haline getirilmelidir” (Uçan, 2005, s. 473).

Bu alana ulaşmada en önemli unsurlardan birisi de başlangıç aşamasında ilk adım ve bu adım sonrası genel müzik eğitimiyle başlayan yolda izlenen süreçlerdir. Ülkemizde genel müzik eğitimi süreci ilköğretim yıllarında başlar. Verimli ve sağlıklı bireyler yetiştirmemiz bu sürecin planlı ve programlı bir şekilde oluşturulması ile doğrudan ilişkilidir. İyi oluşturulmuş bir programın, genel müzik eğitime girişte köklü temeller atmamıza ön ayak olacağı düşünülmektedir.

“Genel müzik eğitimi; meslek, okul, bölüm, dal ve program ayrımı gözetmeksizin her düzeyde ve her aşamada, herkese yönelik olup, yaşam için gerekli asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmayı ve dengeli sağlıklı bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Sistem gereği eğitim süreçleri planlanıp uygulanırken, tüm bu hususlar ilgili birimlerce mutlaka göz önünde bulundurulur ve başarıyı artırmaya, kültürlü bireyler yetiştirmeye yönelik gerekli görülen tüm ön tedbirler alınır” (Albuz, 2007, s. 1).

Cumhuriyet döneminden bu yana başarıyı artırmaya yönelik birçok müzik eğitimi programı oluşturulmuştur. Bu programları bir süre sonra yeni programlar takip etmiştir. Yakın tarihimize gelecek olursak en son 1994 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı, ardından 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı oluşturulmuş ve 2007-2008 öğretim yılı itibarıyla uygulamaya konulmuştur.

2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı yapılandırmacı anlayış temeli üzerine kurulmuştur.

2006 İlköğretim programının yapılandırmacı yaklaşım anlayışla oluşturulan bir program olması, 2007-2008 öğretim yılında yürürlüğe girmesi ve ne düzeyde başarı sağlayacağı araştırmaya olan ilgiyi artırmaktadır. Programa dayalı kazanımlar, etkinlikler, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabından elde edilecek veriler söz konusu programın değerlendirilmesi ve başarı düzeyinin belirlenmesi açısından son derece önem arz etmektedir. Ayrıca araştırma bu yönüyle, yapılan öncü araştırma olması ve gelecek yıllarda da benzer araştırmalara ışık tutması bakımından önem taşımaktadır.

1.7. Varsayımlar

1. Araştırma için seçilen örneklem evreni temsil edecek niteliktedir.
2. Yazılı kaynaklardan elde edilen veriler yeterli ve güvenilirirdir.
3. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları araştırma problemi ve alt problemlerin çözümüne uygundur.
4. Araştırmada kullanılan ölçme değerlendirme testleri doğru ve güvenilir sonuçlar vermiştir.
5. Araştırmada öğretmenlerle yapılan görüşmeler var olan durumu objektif bir şekilde yansıtmaktadır.
6. Gözlem gruplarından elde edilen veriler gerçeği yansıtacak niteliktedir.
7. Araştırma için seçilen veri toplama yöntemleri; nitelik, süre ve maliyet açısından araştırmanın konusuna en uygun yöntemlerdir.

1.8. Sınırlılıklar

Bu araştırma,

1. 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı, öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabı ile,
2. 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı, kazanımlar ve etkinlikler boyutu ile,
3. Programa ilişkin yapılacak gözlemler ile,
4. Konu alanı uzmanı ve öğretmen görüşleri ile,

5. Literatür taraması sonucu ulaşılabilen kaynaklarla ile,
6. Örneklem olarak seçilen ilköğretim okulları ile sınırlandırılmıştır.

1.9. Tanımlar

Eğitim Programı

“Bir eğitim kurumunun veya sosyal çevrenin bireylerin yaşantılarını düzenlemek ve zenginleştirmek için yürüttüğü tüm etkinlikler bütünüdür” (Varış, 1997, s. 13).

Öğretim Programı

“Bir dersle ilgili öğretme-öğrenme sürecinde nelerin, niçin ve nasıl yer alacağını gösteren bir kılavuz; başka bir deyişle bu nitelikte bir proje planıdır” (Özçelik, 1992, s. 4).

Müzik Öğretim programı

“Müzik öğretiminin önceden tasarlanan ayrıntılı planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür” (Uçan, 2005, s. 62).

Program Değerlendirme

“Modeli, amaçları, etkili öğeleri, etkinlikleri, içeriği, zamanlama ve sıralama önerileri ve değerlendirme şekillerini içeren bir bütündür” (Harrison, 1983, s. 12).

Hedef

“Bir öğrencinin planlanmış ve tertiplenmiş yaşantılar sayesinde kazanması kararlaştırılan ve davranış değişikliği veya davranış olarak ifade edilmeye elverişli olan bir özelliktir” (Ertürk, 1997, s. 25).

Kazanım

“Kazanımlar, öğrenme-öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığı ile öğrencilerde görülmesi gereken bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir” (MEB, İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı, 2007, s. 6).

Etkinlik

“Öğrencide görülmesi gereken bilgi, beceri, tutum ve değerlere ulaşma sürecinde, öğrencinin etkin rol alabilmesini sağlayacak biçimde düzenlenmiş öğretim yöntem ve teknikleridir.

Öğrenci Merkezli Öğrenme Yaklaşımı

“Her bireyin farklı ilgi, ihtiyaç ve öğrenme yaşantılarına sahip olduğunu vurgulayarak, bireysel farklılıklardan yola çıkar. Bu doğrultuda öğrenme alanlarının, stratejilerinin, yöntem ve tekniklerin de bireysel farklılıklara uygun bir şekilde oluşturulması gerektiğini savunur” (Özdemir, Koç, 2007, s. A1).

Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı

“Yapılandırmacılık dünyayı görme ve algılama şeklidir. Bilgi ve öğrenmenin doğasıyla ilgili bir yaklaşımdır. Bireyin kendi bilgisini kurması ve geliştirmesi, etkin olarak sorgulaması, problem çözmesi, yaratması ve değerlendirmesidir” (Yurdakul, 2005, s. 42, 53).

İşbirliğine Dayalı Öğrenme

“Öğrenenlerin ortak öğrenme hedeflerini geliştirmek için küçük gruplar halinde birlikte çalıştığı ve işbirlikli başarıları için ödüllendirildikleri öğretimsel süreçleri betimlemek için kullanılan bir kavramdır” (Ekinci, 2005, s. 94).

Çoklu Zeka Kuramı

Çoklu Zeka kuramına göre; Zeka, bir veya daha fazla kültürel yapıda değeri olan bir ürüne şekil verme ya da problemleri çözme yeteneğidir. Zekalar her bireyde doğuştan var olmakta ama farklı kültürlerde farklı biçimlerde ortaya çıkmaktadır” (Bümen 2005, s. 3).

1.10. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde, konuyla ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılmış olan araştırmalar tarih sırasına göre oluşturulmuştur.

1.10.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Ahmed (2002) “Makedonya Cumhuriyeti’nde İlköğretimde Uygulanan Coğrafya Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezi, Makedonya’da ilköğretim beşinci altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarında uygulanan coğrafya öğretim programlarının değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Program değerlendirilmesine yönelik öğretmenlerin görüş ve önerileri alınmıştır. Bu araştırma, araştırmanın amacına uygun olarak toplanan veriler ilgili kaynaklar ile anket sonuçlarına dayanmaktadır.

Araştırma 2000-2001 öğretim yılında Makedonya’nın farklı bölgelerinden 34 ilköğretim okulunda beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarda görev yapan öğretmenler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Uygulanan veri toplama aracı, kişisel bilgilerle ilgili 7 soru, coğrafya programının var olan durumuna yönelik 26 soru ve geleceğe yönelik 16 öneriden oluşmuştur. Veri toplama aracının geçerliliğinin ve güvenilirliğinin sağlanmasına özen gösterilmiştir. Toplanan bilgilerin işlenmesi ve istatistiksel analizler SPSS paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin frekans ve yüzdelikleri hesaplanmıştır.

Araştırma “Problem”, “Yöntem”, “Bulgular ve Yorum”, “Sonuçlar ve Öneriler” olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır. Araştırmanın problem bölümünde coğrafyaya ilişkin kuramsal bilgilere; program, program çeşitleri, programın öğelerine ve Makedonya Cumhuriyeti’nde ilköğretimde uygulanan coğrafya öğretim programlarına yer verilmiş ve problem ortaya konmuştur. Yöntem bölümünde, araştırmanın gerçekleştirilmesinde izlenen çalışmalar açıklanmıştır. Bulgular ve Yorumlar bölümünde, öğretmenlerin Coğrafya Öğretim Programına ilişkin görüş ve önerileri ortaya konmuştur. Sonuçlar ve Öneriler bölümünde ise bulgulara dayalı sonuçlar dile getirilmiş ve elde edilen sonuçlar ışığında önerilere yer verilmiştir.

Canbay (2007) “İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı “Müzikte Örgü, Doku, Biçim, Tür” Ünitesi ve Uygulamalarının Değerlendirilmesi” konulu doktora tezi, İlköğretim II. kademe 7. sınıf “Müzikte Örgü, Doku, Biçim, Tür” ünitesi ve bu ünite için hazırlanan öğretim planları ile bu planlara ilişkin uygulamaların değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada, ünitenin yapısı, planlanması, uygulanması ve üniteye ilişkin öğretmen görüşleri önce ayrı ayrı, daha sonra birbirleriyle olan ilişkileri bakımından değerlendirilmiştir. Veri toplama aracı olarak, öğretmenlerin üniteye ilişkin görüşlerinin alınmasına yönelik Anket Formu, planlama ve uygulamaların betimlenmesine yönelik “Gözlem Formu”, ünite ve ünitenin içinde yer aldığı öğretim programına yönelik görüşler için ise “Yapılandırılmış Görüşme Formu” kullanılmıştır. Elde edilen nitel verilerin çözümlenmesinde içerik analizi, nicel verilerde ise frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (x), karışık ölçümler için iki faktörlü Anova ve t testi analiz tekniklerinden yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için ise, .05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir.

Araştırmada; ünite programının öğretmenler tarafından gereği gibi algılanıp yorumlanmadığı, ünitenin ve derslerin planlanma aşamasında yeterli özenin gösterilmediği ve uygulamaların bu doğrultuda yetersiz kaldığı ayrıca, ünite programının uygulanması için öngörülen sürenin tekrar gözden geçirilmesinin gerekli olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu bulgulardan; ünite programı ile onu kapsayan öğretim programının yeniden ele alınarak geliştirilmesi, müzik öğretmeni yetiştiren kurumların ilgili ders programlarının bu yönde düzenlenmesi, müzik öğretmenlerine yönelik hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim etkinliklerinin artırılması ve ayrıca ünitenin uygulanmasında önemli olumsuzluklara neden olan ders saatlerinin artırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Yücesan (2007) “Orff Yaklaşımına Dayalı Etkinliklerin İlköğretim Beşinci Sınıf Müzik Dersi Programında Uygulanışı ve Öğrencilerin Müziksel-Ritmik Zeka Düzeyleri Üzerine Etkisi” konulu yüksek lisans tezi, Bayburt ili Aydıntepe ilçesi Şehit Erdal Eraslan İlköğretim Okulu beşinci sınıf öğrencileri ve Bayburt ili merkez Bahir Necati Sorguç Yatılı İlköğretim Bölge Okulu beşinci sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır.

Araştırmada öğrencilerin çoklu zeka düzeylerini ölçmek için 1992 yılında Sue Teele tarafından geliştirilen “TIMI (Teele Inventory of Multiple Intelligences)”, “Teele Çoklu Zeka Testi” kullanılmıştır.

Araştırma Yukarıda belirtilen ilköğretim okullarından 20 öğrenciden oluşan deney, 20 öğrenciden oluşan kontrol grubu olmak üzere iki grupta sürdürülmüştür. Altı hafta süren çalışmada deney grubu ile işlenen müzik derslerinde Orff yaklaşımına dayalı etkinlikler uygulanırken, kontrol grubu ile Milli Eğitim Bakanlığı ilköğretim müzik dersi beşinci sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabında yer alan ders etkinlikleri uygulanmıştır.

Araştırmanın sonucunda Orff yaklaşımına dayalı etkinliklerle müzik derslerinin işlendiği deney grubunun lehine anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Öğretmen kılavuz kitabında yer alan etkinliklerle müzik dersi işlenen kontrol grubunun müziksel-ritmik zeka düzeylerinin ölçüldüğü ön test ve son test sonuçları arasında anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır.

Yılmaz (2007) “İlköğretim Sosyal Bilgiler Programının Yapılandırmacı Yaklaşım Açısından Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezinde, ilköğretim 4. ve 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Programı’nın öğelerinin yapılandırmacılık yaklaşımı açısından uygunluğunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada literatür taramasına dayalı betimsel yöntem kullanılmıştır. Sosyal Bilgiler Programı’nın öğeleri (kazanımları, içeriği, eğitim ve sınav durumu) yapılandırmacı yaklaşıma uygunluğu açısından incelenerek, tasarıya göre değerlendirme yaklaşımı kullanılmıştır. Bu ölçüler için 14 tane değerlendirme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan değerlendirme formlarının üç uzman görüşü alınarak kapsam geçerliliği sağlanmıştır.

Araştırmanın sonuçları şöyle özetlenebilir:

1. İlköğretim 4. ve 5. sınıf sosyal bilgiler programının kazanımları yapılandırmacılık yaklaşımına kısmen uygundur denilebilir.
2. İlköğretim 4. ve 5. sınıf sosyal bilgiler programının içeriği yapılandırmacılık yaklaşımına kısmen uygundur denilebilir.
3. İlköğretim 4. ve 5. sınıf sosyal bilgiler programının eğitim durumu yapılandırmacılık yaklaşımına kısmen uygundur denilebilir.

4. İlköğretim 4. ve 5. sınıf sosyal bilgiler programının sınama durumu yapılandırmacı yaklaşımına kısmen uygundur denilebilir.

Araştırmada ortaya çıkan sonuçlara göre ilköğretim 4. ve 5. sınıf sosyal bilgiler programının öğelerinin, yapılandırmacı yaklaşımına kısmen uygun olduğu söylenebilir.

Çiftçi (2008) “Türkiye’de Millî Eğitim Bakanlığı Tarafından Müzik Öğretmenlerine Verilen Hizmet İçi Eğitimin İncelenmesi ve Müzik Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi” konulu doktora tezi, 1960-2006 yılları arasında, müzik öğretmenlerine yönelik düzenlenen hizmet içi eğitim programlarını incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada, bu programların öğretmenlerin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını karşılama açısından nicelik ve nitelik yönüyle ne derece yeterli olduğu değerlendirilmiştir.

Veri toplama aracı olarak; incelenen dokümanların belirli boyutlarını tespit etmeye yönelik “Kontrol listesi”, öğretim elemanlarının görüşlerini almaya yönelik “Yarı yapılandırılmış görüşme formu”, müzik öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik “Anket formu” kullanılmıştır. Elde edilen nitel verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Nicel veriler ise frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (X) ile gösterilmiş, karışık ölçümler için tek faktörlü Anova ve t-testi analiz tekniklerinden yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için, .05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir.

Bulgular; Türkiye’de müzik öğretmenlerine yönelik hizmet içi eğitimin nicelik ve nitelik açısından yetersiz olduğunu göstermiştir. Öğretmenlerin; alan, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür konularına ilişkin belirttikleri hizmet içi eğitim ihtiyaçları genel olarak orta düzeyde yoğunlaşmış ve hizmet içi eğitim ihtiyaçları arasında, mesleki deneyim, hizmet içi eğitime katılma durumu, öğrenim durumu değişkenlerine göre farklılıklar olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre; müzik öğretmenlerine yönelik hizmet içi programlarının planlama, içerik, uygulama ve katılım yönünden düzenlenmesi ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerinde sürekliliğinin sağlanması için hizmet içi eğitimde yeni yapılanmalara gidilmesi önerilmiştir.

İtmeç (2008) “İlköğretim Altıncı Sınıf Türkçe Dersi Öğretim Programı Dil Bilgisi Öğrenme Alanının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezinin genel amacı, Türkçe Dersi Öğretim Programı’nın, dil bilgisi öğrenme alanını altıncı sınıf Türkçe öğretmenleri görüşlerine göre değerlendirmektir. Bu temel amaç doğrultusunda ayrıca ilköğretim altıncı sınıf Türkçe öğretmenlerinin Türkçe Dersi Öğretim Programı’ndaki dil bilgisine ait kazanımlar, etkinlikler, yöntem ve teknikler, materyaller ile ölçme ve değerlendirme teknikleri hakkındaki görüşleri de belirlenmiştir.

Araştırma betimsel tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırma 2006–2007 öğretim yılında Adana ili Seyhan ve Yüreğir ilçelerinde 75 ilköğretim okulunda görev yapan 151 Türkçe öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular çerçevesinde, öğretmenlerin kazanımları öğrenci dil gelişimine çoğunlukla uygun buldukları, programda önerilen etkinliklerin öğretmenler tarafından kullanıldığı, öğretmenlerin daha çok kolay ulaşılabilir materyalleri tercih ettikleri ve dil bilgisi öğretiminde daha çok anlatım, soru cevap vb. yöntem ve teknikleri kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Özdemir (2008) “2006 İlköğretim 6. Sınıf Müzik Dersi Öğretim Programının Kazanımlar Boyutuna İlişkin Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tez çalışması, 6. sınıf müzik dersi öğretim programı kazanımlar boyutunun müzik öğretmenleri ve öğretim elemanlarının görüşleri alınarak değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Araştırmanın modeli, alan araştırması ve betimsel araştırma nitelikleri taşımakta olup kısmen de değerlendirme araştırması görünümündedir.

Araştırmanın evrenini Ankara ili ilköğretim okullarında görev yapan müzik öğretmenleri, örneklemini Sincan, Keçiören, Çankaya, Polatlı, Altındağ, Mamak, Yenimahalle ilçelerinde görev yapan 224 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Programın kazanımlar boyutuna ilişkin özel değerlendirme kısmı ile ilgili örneklemini ise aynı örneklem grubuna dahil müzik öğretmenlerinden rastgele seçilen on müzik öğretmeni ile Gazi üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik

Öğretmenliği Anabilim Dalı ile aynı kurumda görev yapan on öğretim elemanı oluşturmaktadır.

Araştırma kazanımlara yönelik iki ayrı anket uygulanarak gerçekleştirilmiştir. Anketlerden elde edilen verilerin çözümlenmesinde yüzde ve frekans analiz tekniği kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular incelediğinde, programın genel görünümüne ilişkin olarak müzik öğretmenlerinin ağırlıklı olarak olumlu yönde görüş beyan ettiği görülmektedir.

Araştırmanın sonuçlarına göre, programın genel anlamda iyi planlandığı, kazanımların ise tekrar gözden geçirilmesi ve düzeltilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Bal (2009) “İlköğretim Beşinci Sınıf Matematik Öğretiminde Uygulanan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımlarının Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” konulu doktora tezi, 2005–2006 öğretim yılında uygulanmaya başlanan ilköğretim beşinci sınıf matematik öğretim programının alternatif ölçme ve değerlendirme boyutu hakkındaki öğrenci ve öğretmen görüşlerini belirlemek; ayrıca öğretmen ve öğrencilerin sınıf içi uygulamalarında karşılaştıkları sorunları ortaya çıkarmak amacı ile yapılmıştır. Araştırma nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanıldığı tarama modelinde bir çalışmadır.

Örneklem seçimi nicel ve nitel veriler için iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Nicel veriler için araştırmanın örneklemi oransız küme örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen 226 beşinci sınıf öğretmeni ve 881 öğrenci oluşturmuştur. Nitel verilerin çalışma grubunu ise anketten elde edilen veriler doğrultusunda, ölçüt örnekleme yöntemine göre belirlenen 25 beşinci sınıf öğretmeni ve 45 öğrenci oluşturmuştur. Gözlem yapılan sınıfın seçiminde ise tipik durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Veriler, araştırma kapsamında geliştirilen “Ölçme ve Değerlendirme Anketi” (ÖDA), yarı yapılandırılmış görüşme formları, yapılandırılmamış gözlem ve doküman incelemesi aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistikler (frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma), kay kare

analizi, faktör analizi, korelasyon, t testi, varyans analizi, Kruskal Wallis, Mann-WhiteyU ve içerik analizi kullanılmıştır.

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda, öğretmen ve öğrencilerin alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımları hakkında olumlu görüşlere sahip oldukları ancak uygulama aşamasında bazı sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir.

Özkanal (2009) “Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü İngilizce Hazırlık Programının Değerlendirilmesi ve Bir Model Önerisi” konulu doktora tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü İngilizce Hazırlık Programını program boyutlarına göre değerlendirmek, programın istenilen nitelikleri kazandırıp kazandırmadığını ortaya çıkarmak ve değerlendirme sonuçlarına bağlı olarak yeni bir program modeli önermek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

2006-2007 eğitim-öğretim yılında gerçekleştirilen bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. İngilizce Hazırlık Programında öğrenim görmekte olan öğrenciler, programı bitirmiş fakültelerde öğrenim görmekte olan öğrenciler ve İngilizce Hazırlık Programında görevli okutmanlarla çalışılmıştır.

Araştırma verileri anket ve görüşme teknikleriyle elde edilmiştir. Geliştirilen iki anket İngilizce Hazırlık Programında öğrenim görmekte olan ve programı bitirmiş öğrencilere uygulanmıştır. Görüşme ise programda görev alan okutmanlarla gerçekleştirilmiştir.

Araştırma sonunda, İngilizce Hazırlık Programının hemen her boyutunda sorunların olduğu, programın istenilen nitelikleri bir ölçüde kazandırdığı ancak Teknik İngilizce konusunda eksikliklerin görüldüğü, öğretim yöntemleri ve hazırlık eğitimi modeli alanlarında yeniliklere gereksinim olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına bağlı olarak var olan olumsuzlukları gidermeye ve programın niteliklerinin artırılmasına yönelik olarak bir İngilizce Hazırlık Programı Model Önerisi sunulmuştur.

Sağır (2009) “İlköğretim 6. 7. 8. Sınıf Müzik Dersinde Yer Alan Kazanımların Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezi, Malatya ili merkezinde bulunan orta dereceli okullardan seçilen her sınıf için 90 öğrenci 2008

müfredat programında yer alan her kazanım anket yöntemi ile sorulmuştur. Anketlerden elde edilen veriler SPSS ver analiz programında analiz edilmiş ve bulgular grafikler yardımı ile yorumlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, geleneksel müziklerimize ait konuların kazanıma dönüşümünde eksikler yaşandığı, müzik derslerinde ölçme ve değerlendirmenin daha özenle yapılması gerektiği, müfredatta yer alan konuların uygulama ile desteklenmesi yolu ile kazanıma dönüştürülmesinin sağlanması önerilmiştir.

Şahin (2009) “Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programlarında Yer Alan Öğrenme Alanları, Kazanımlar ve Etkinliklerin Uygulanmasındaki Başarılarının ve Müzik Dersi ile İlgili Yeterliliklerinin Ölçülmesi” konulu yüksek lisans tezi, Kırıkkale il merkezinde bulunan 51 ilköğretim okulundan 235 sınıf öğretmeni tarafından anket yönteminden yola çıkarak yapılmıştır. Anket sonuçları frekans (f) ve yüzde (%) oranları tablolarda gösterilmiştir. Genel olarak sonuçlar incelendiğinde örneklem grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programında yer alan öğrenme alanları, kazanımlar ve etkinliklerin uygulamasındaki başarılarının düşük olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerin müzik eğitimine yönelik hizmet içi eğitim kurslarına katılması gerektiği belirlenmiştir. Özellikle öğretmenler de bu kurslara ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.

Yıldırım (2009) “Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (Pisa) 2006 Yılı Verilerine Göre Türkiye’de Eğitim Kalitesini Belirleyen Temel Faktörler” konulu doktora tezi, Türkiye’de eğitim kalitesini belirleyen temel faktörleri ve bu faktörlerin eğitimsel sonuçları tahmin etme gücünü ortaya koymaktır. Eğitim kalitesi, eğitim hizmetinin üretilmesini sağlayan unsurların ortak temsilcisi olarak kabul edilmektedir. Bu unsurlar sistem yaklaşımıyla modellenmektedir.

Araştırmanın hedef evreni, Türkiye’de örgün eğitim kapsamında on beş yaş grubundaki öğrencilerdir. Örneklemi ise; tabakalı örneklem yöntemiyle 51 ilden belirlenen 160 okul yöneticisi ve 4942 öğrenci ile anne-babalarından oluşmaktadır.

Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmada Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) 2006 verileri kullanılmıştır. Eğitim kalitesini belirleyen temel faktörler, faktör analiziyle; faktörlerin eğitimsel sonuçları kestirim güçleri ise regresyon analizi ile tespit edilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre Türkiye’de on beş yaş grubu öğrencilerinin almış olduğu eğitimin kalitesini dört temel faktör belirlemektedir. Bu faktörler ve faktörlerin önem düzeyleri:

1. Ev, anne-baba özellikleri faktörü (% 52),
2. Öğrenci özellikleri faktörü (%14),
3. Öğretim süreçleri faktörü (% 6),
4. Kurumsal-çevre faktörü (%1,4)’dür.

Araştırma sonuçlarına göre; eğitim kalitesinin geliştirilmesi için, anne-baba eğitimine ve öğretim süreçlerine Milli Eğitim Bakanlığının müdahale etmesi gerekmektedir. Eğitim kalitesi alanında ulusal düzeyde panel verilerin kullanıldığı yeni araştırmalar yapılması önerilmektedir.

1.10.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Allen (2008) “Etkili Müzik Eğitiminde Sosyal Zekanın Etkisi” konulu doktora tezi’nin amacı, etkili müzik öğretiminde sosyal zekanın etkisini ölçmektir. Florida eyaletinde şehir devlet okulu sistemlerinden müzik eğitimi fakülte üyeleri ve müzik danışmanlarının yer aldığı bir müzik eğitimi uzmanları panelinde beş öğretmen ve okullarından “örnek programlar”dan, beş öğretmen ve okullarından ise bando, koro, orkestra ve genel K-12 Florida devlet okulları müzik programlarının her biri için “daha ilgi çekici” programları listeleme yapmaları istenmiştir. Sonuçlar, IPT-15 üzerinden “örnek program” öğretmenlerinin “daha ilgi çekici” öğretmenlerden daha yüksek puan aldıklarını göstermiştir. Bu farklılıklar önemli görülmemiştir. Müzik öğretmeni katılımcılarının etkileri değerlendirildiğinde, deneyimli müzik öğretmenleriyle stajyer öğretmenler arasında kayda değer hiçbir farklılık bulunamadığı görülmüştür. *Ineffective Classroom Management (etkisiz sınıf düzenlemesi)* öğretmenlerin neden etkisiz olarak ölçüldüğünün belirtildiği, sayısal olarak en çok alıntılanan değerlendirme biçimi olarak görülmüştür. *Effective Instructional Communication and Effective Non-instructional Communication (etkili öğretimsel iletişim ve etkili öğretimsel olmayan iletişim)* her iki katagorisi de dahil olmak üzere etkili iletişim yetileri sıkça “örnek program” öğretmenlerinin değerlendirmelerinde alıntılanmıştır. Daha özel olarak *Effective Instructional Communication (Etkili öğretimsel iletişim)* dış değerlendirmelerde etkili

olarak tespit edilen yedi öğretmenin altısı için değerlendirme listelerinin en yüksek yüzdesini almıştır.

Bernard (2009) “İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Tercihleri Üzerine Bir Çalışma” konulu doktora tezinin amacı, ilköğretim müzik eğitimcilerinin hangi profesyonel gelişim aktivitelerine ihtiyaç duyduklarını ve istediklerini belirlemektir. Çalışma 479 ilköğretim müzik öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırmanın data analizi ilköğretim müzik öğretmenlerinin öğretim çalışmalarındaki profesyonel gelişim ile öğrendikleri çeşitli strateji ve yöntemlerle işbirliği içerisinde olduğunu göstermektedir. Data analizi, ilköğretim müzik öğretmenlerinin profesyonel gelişim çalışmalarına Orff Schulwerk ve Kodály yöntemleri, teknolojiyle öğretme, standart tabanlı öğretme ve ödevlendirmeyle devam etmek isteklerini göstermektedir. Sonuçlar ilköğretim müzik öğretmenlerinin profesyonel gelişimin içerik-özellik ve performans altyapılı olması gerektiğine inandıklarını gösterir. Müzik müfredatıyla ilişik olmayan profesyonel gelişim genellikle öğretmenler tarafından anlamsız ve alakasız görünmektedir. İlköğretim müzik öğretmenleri pek çok profesyonel gelişim aktivitelerinde yer almaktadırlar.

Nolan (2009) “Amerika İlköğretim Müzik Programlarının Geçerli Öğretim Yöntemleri, Amaçları Coğrafik Bölgeler ve Sınıf Seviyelerine Göre İçerik Normları” konulu doktora tezi, Amerika ilköğretim müzik programlarındaki geçerli öğretici egzersizleri, amaçları ve içerik standartlarını tanımlamayı amaçlamıştır. Katılımcılar (N=963) Amerika’nın çeşitli yerlerindeki ilköğretim müzik öğretmenlerinden seçilmiş ve genel bir bakış açısıyla tüm ilköğretim seviyesinin, ortalama müzik öğretimi süresinin, devlet imkanlarının kullanımının ve farklı müzik müfredatının, yayınlanmış materyallerin kullanımının müzik entegrasyonun ve program amaçlarının sunulduğu müzik sınıflarına uygulanmıştır. Sınıf seviyesiyle çeşitli içerik normlarının önemi anlaşılmıştır.

Çoğunlukla müzik programlarının, çocukları teşvik ederek müzik sevgilerini, müziği değerlendirmelerini, temel müzik yetilerini ve müziği okuma yetilerini ilerletebilmek olması amaçlanmıştır. Katılımcılar sınıf seviyelerine göre değerlendirilmiş, tüm veriler toplandıktan ve ulusal eğilimler değerlendirildikten sonra katılımcıların cevapları coğrafik bölgelere ve sınıf seviyelerine göre karşılaştırmıştır. Katılımcıların değer testlerini yürüttükleri her bir araştırmada, değerin ($p \leq .05$) temel

etki farklılıkları bulunmuştur. Müzik entegrasyonunun hem müfredat alanlarındaki akademik başarısının arttırdığı test edilmiş, hem de öğrencilerin müzik bilgilerini arttırdığı belirlenmiştir.

Mundle (2008) “Jamaica’daki Devlet Okullarındaki Müzik Eğitimi Programlarının Özellikleri” konulu doktora tezi, Jamaica devlet okullarının müzik eğitimi özelliklerini değerlendirmek ve okulun seviyesine, bulunduğu yere ve resmi kayıtlara dayalı müzik eğitimi programına ilişkin eşitsizlikleri incelemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda müzik öğretmenleri ve müzik programlarıyla ilgili eğitimsel etmenlerin genel bir çerçeveden incelenmesini değerlendiren anket, ülkedeki 977 devlet okuluna gönderilmiştir. Anketi yanıtlayan 320 okuldan 105’i müzik programlarını sunmuşlardır. Sonraki görüşmeler müzik eğitimi programı olan okullardan seçilen 25 öğretmene yönlendirilmiştir. Okullar ilköğretim ortaokul, kırsal ya da şehir, küçük ya da geniş olarak sınıflandırılmıştır. Başta ortaokul, şehir ve büyük okullarda olmak üzere yaklaşık olarak Jamaica’daki devlet okullarının üçte birinde müzik programlarının olduğu görülmüştür. İlkokul, kırsal ve küçük okullardaki öğretmenler bayan ve sınıf öğretmenleri iken, şehir ve büyük okullardaki öğretmenler daha çok erkek ve müzik alanındandır. Müzik eğitimi veren öğretmenlerin yaklaşık olarak % 10’u müzik adına resmi bir eğitim programlarının olmadığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin görüşleri genel olarak müzik eğitimi programları için kaynakların ve imkanların yetersiz olduğu yönündedir. Ayrıca öğretmenlerin, devlet kurumlarının ve ailelerin müzik programları için birer destekçi rol oynadıkları görülmüştür.

Bu çalışma ülkedeki Reform of Secondary Education programı gibi eğitim alanındaki girişimlerin çerçevesinde oluşturulmuştur. Tüm çocuklar için yüksek kalitede müzik eğitimi programına ulaşabilmeyi sağlamak ve köklü bir gelenek olan Jamaica’daki canlı müzik kültürünü devam ettirebilmek için yetersizliklerin giderilmeye çalışılacağı düşünülmektedir.

BÖLÜM II

2. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın yöntemi ve modeli, evren ve örnekleme, veri elde etmek için kullanılan araçlar ve bu araçların geliştirilmesi, verilerin toplanması, toplanan verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler, bu yöntem ve tekniklerden elde edilen verilerin yorumlanmasında izlenen yollar kapsamlı bir şekilde anlatılmıştır.

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma; ortamına göre alan, düzeyine göre hem temel hem uygulamalı, sürecine göre ise betimsel bir nitelik taşımaktadır. Araştırma için gerekli nitel veriler çeşitli kuramsal kaynaklardan, nicel veriler ise gözlem ve görüşme yöntemiyle elde edilmiş olup, uygun görülen istatistiksel yöntemler doğrultusunda çözümlenerek verilerin sayısallaştırılmasıyla oluşturulmaya çalışılmıştır.

2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitaplarının uygulamaya yönelik değerlendirilmesine ilişkin bir çalışma olup; müzik dersi öğretim programının vizyon, temel yaklaşım, yapı, öğrenme-öğretme süreçleri, kazanımlar ve etkinliklere ilişkin mevcut durumu tespit etmek ve aksayan yönlerine ilişkin çözüm yolları bulmak için hazırlanmıştır. Bu doğrultuda araştırmanın uygun yöntem ve tekniklere dayalı bir modele oturtulması için öncelikle konuyla ilgili yurtiçi ve yurtdışı literatür taranmıştır.

Literatür tarama “Konu hakkında diğer kişi veya kurumlar tarafından yazılmış, hazırlanmış veya yaratılmış çeşitli yazı, belge, yapım veya kalıntının toplanması ve incelenmesidir” (Seyidoğlu, 2003, s. 44).

“Gerek görüşmeler, gerekse gözlem ve dokümanlar yoluyla elde edilen verilerin ayrıntılı ve derinlemesine olması, araştırma sonucunda ulaşılan sonuçların geçerli ve güvenilir olduğunun önemli bir göstergedir” (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 48).

Araştırma, 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programının, kazanımlar boyutuna ilişkin uygulamadaki görünümüne yönelik değerlendirilmesine yöneliktir olup

; iki farklı kısımda gerçekleştirilmiştir. Birinci kısım, müzik dersi 6. sınıf öğretim programına dayalı, “Dinleme-Söyleme-Çalma”, “Müziksel Algı ve Bilgilenme”, “Müziksel Yaratıcılık” ve “Müzik Kültürü” adı altında toplanmış olan dört temel öğrenme alanına ilişkin kazanımların ve etkinliklerin, Ankara ili merkez ilçelerine bağlı beş ilköğretim okulunda gözlem yoluyla verilere ulaşılması sonucunda elde edilmiş olup, ikinci kısım ise müzik dersi öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabına ilişkin Ankara ili merkez ilçelerine bağlı yirmi ilköğretim okulunda görev yapmakta olan müzik öğretmeninin görüş ve düşüncelerinin değerlendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Araştırmanın birinci kısmında; 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programına dayalı kazanımlara ulaşma ve etkinlikler boyutu gözlem yöntemi ile incelenmiştir. “Eğitim öğretimde gözlem, varlık ve olayların kendi tabii ortamlarında planlı ve amaçlı olarak incelenmesi demektir (Özdaş, 1997, www.dersimiz.com)” “Gözlem, herhangi bir ortamda ya da kurumda oluşan davranışı ayrıntılı olarak tanımlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir” (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 87). “Gözlem çalışmaları iki temel grupta incelenmektedir: alan (field) çalışması (yapılandırılmamış veya yapılandırılmış) ve laboratuvar çalışmaları (yine yapılandırılmamış veya yapılandırılmış)” (Bailey, 1982, s. 171). Bu bağlamda araştırma yapılandırılmış alan çalışması ve yapılandırılmış laboratuvar çalışması türüne girmektedir.

“Yapılandırılmış alan çalışması, zaman zaman “yarı yapılandırılmış” çalışmalar olarak da adlandırılır. Bu tür çalışmalar, yapılandırılmamış olan çalışmalar yoluyla elde edilen sonuçları doğal ortamlarda test etme amacına hizmet edebilir” (Yıldırım, Şimşek, s. 172) “Yapılandırılmış laboratuvar çalışması ise tamamen yapılandırılmış çalışmalar kontrollü laboratuvar ortamlarında yapılır. Bir anlamda anket gibi bir veri toplama aracının gözleme uyarlanmış halidir. Burda araştırmacı, bir seri denenceyi standart bir araç kullanarak test etmeye çalışır” (Yıldırım, Şimşek, 2006, s. 173). Araştırmanın, tutarlı ve anlamlı sonuçlar vermesi, sistemli ve ayrıntılı biçimde hazırlanmış bir gözlem planı ile doğrudan ilişkilidir.

“Gözlem tekniğinin en önemli özelliği, gözlenenlerin kendi doğal ortamları içinde bulunmasıdır. Birçok davranış ancak bu şekilde objektif olarak belirlenebilir” (Karasar, 2007, s. 157). Araştırmada bu ortam yaratılmaya çalışılmış ve gözlem,

gözlemcinin de bu ortama katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Oluşturulan bu ortamdan elde edilen veriler, nicel ve nitel yöntemlerle değerlendirilmiştir.

“Nitel değişkenler gözlemden gözleme farklılıklar göstermektedir. Ancak bu farklılık nicel değişkenlerde olduğu gibi derece ve sayı yönünde değil kalite ve çeşit yönündedir” (Kaptan, 1998, s. 111). Bu bakımdan Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlar ve bu kazanımlara bağlı etkinlik örnekleri, öğrenme alanının kapsamına göre, öğrencilerde farklı bilgi, beceri ve tutum seviyelerinin gözlenmesine olanak vermiştir.

“Gerçekte nitel olan değişkenler, sayıya dönüştürülebilecek şekilde hazırlanmış ölçme araçları yoluyla ölçülmek ve çeşitli derece ve düzeylerine değişik numaralar vermek suretiyle nicel olarak ifade edilebilmektedir” (Kaptan, 1998, s. 111, 112). Kazanımlar ve etkinliklerden elde edilen veriler daha çok nitel değişken olduğu için sözel anlam ifade etmektedir.

“Ancak kelimelere dayanan ifade ve bulguların güvenilirliği azdır. Çünkü kelimelerde kesinlik olmadığı gibi, herkes için aynı anlamada gelmeyebilir” (Kaptan, 1998, s. 112). Dolayısıyla 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programının kısmi değerlendirilmesini içeren bu araştırmanın; gözleme dayalı verilerinin bazı bölümlerinin çözümlenmesi ve bulgular haline getirilebilmesi için nitel veri toplama tekniklerinden yararlanılmıştır. Elde edilen bu nitel veriler, tek yönlü varyans analizi (Anova) testi uygulanarak nicel verilere dönüştürülmüş ve sayısallaştırılmıştır.

Araştırmanın ikinci kısmında; 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programına dayalı Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitabı, görüşme yöntemiyle incelenmiştir.

“Soru yolu ile veri toplama teknikleri arasında görüşme, (mülakat) görüşmecinin cevap almak amacıyla soruları, sözlü ve genellikle yüz-yüze olmak koşulu ile deneklere yönelttiği bir şeklidir” (Kaptan, 1998, s. 143). “Görüşmeler, uygulanan kuralların katılığına göre de: Yapılanmış (formel), yarı yapılanmış (yarı formel) ve yapılanmamış (informal, serbest) olmak üzere üçe ayrılabilir” (Karasar, 2007, s. 167). Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitabına ilişkin olarak hazırlanmış sorular, yapılandırılmış görüşme türünde planlanmış ve gerçekleştirilmiştir.

“Yapılandırılmış görüşme, daha çok önceden yapılan ve ne tür soruların ne şekilde sorulup, hangi verilerin toplanacağını en ayrıntılı bir biçimde saptayan görüşme planının aynen uygulandığı bir görüşmedir; görüşmeciye bırakılan hareket özgürlüğü en düşük düzeyde tutulur ve cevapların sayısallaştırılması kolaydır (Karasar, 2007, s. 167).

Öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabına yönelik olarak hazırlanmış sorular kendi içerisinde iki görüşme formu halinde düzenlenmiştir.

“Görüşme formu, araştırma problemi ile ilgili tüm boyutların ve soruların kapsamını güvence altına almak için geliştirilmiş bir yöntemdir” (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 122).

Bu görüşme formlarında öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı için ayrı ayrı hazırlanmış altı adet soru bulunmaktadır. Görüşmeci önceden hazırladığı konu ve alanlara sadık kalarak, hem önceden hazırlanmış soruları sorma hem de bu sorular konusunda daha ayrıntılı bilgi alma amacıyla ek sorular sorma özgürlüğüne sahiptir.

“Sorular veya konuların belirli bir öncelik sırasına konması zorunlu değildir” (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 122). Araştırmanın ikinci kısmını oluşturan görüşme soruları, yapılandırılmış görüşme yöntemi ile hazırlanmıştır.

Görüşmelerin uygulanabilmesi için Ankara ili merkez ilçelere bağlı 20 ilköğretim okulu, Random (Raslantısal) yöntemiyle belirlenmiştir.

“Eğer evrende objeler benzeşik iseler; aynı nedenlere dayanarak değişim, dağılım gösteriyorlarsa ve eşit değişime sahip iseler, örnekleme şans yöntemiyle seçmede yarar vardır” (Kaptan, 1998, s. 120).

Yapılandırılmış görüşme yöntemine dayalı olarak hazırlanmış sorulara ilişkin görüşmeler, yukarıda belirtilen ilköğretim okullarındaki müzik öğretmenleriyle gerçekleştirilmiştir. Elde edilen nitel verilerin sonuçları frekans yüzde dağılım tablosuyla nicel verilere dönüştürülmüştür.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Ankara İli Merkez İlçe İlköğretim Okulları oluşturmakta olup; gözlem uygulamaları için Çankaya, Kazan,

Keçiören, Yenimahalle ilçelerine bağlı beş ilköğretim okulu, görüşme uygulamaları için Çankaya, Etimesgut, Kazan, Keçiören, Yenimahalle ilçelerine bağlı yirmi ilköğretim okulu seçilerek örneklem grupları oluşturulmuştur.

2.2.1. Geçerlik ve Güvenirlik

Geçerlik:

“Ölçmede geçerlik, ölçülmek istenen şeyin ölçülebilmüş olma derecesidir; ölçülmek istenenin, başka şeylerle karıştırılmadan ölçülebilmesidir” (Karasar, 2007, s. 151). Genel anlamda “geçerlik” araştırma sonuçlarının doğruluğunu konu edinir. **Dış geçerlik**, elde edilen sonuçların benzer gruplara ya da ortamlara aktarabilirliğine, **iç geçerlik** ise araştırma sonuçlarına ulaşırken izlenen sürecin çalışılan gerçekliği ortaya çıkarmadaki yeterliğine ilişkindir” (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 255).

Yukarıda belirtilen tanımlar doğrultusunda araştırmada kullanılan yöntem ve tekniklerin **dış geçerlik** ve **iç geçerlik** durumları açıklanmıştır.

Gözlem yöntemi ile elde edilen bulguların geçerlik durumu: 2006 ilköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına dayalı “Öğrenme alanlarına” ilişkin (A3, A4, B1, B2, C3, C4, D1, D3) kazanımların uzman görüşleri alınarak gözlem formları oluşturulmuştur. Araştırmada geçerliği artırmak için oluşturulan gözlem formları, araştırmacı tarafından benzer gruplarda, ortamlarda ve durumlarda uygulanabilmiş ve **dış geçerliğin** genel anlamda sağlandığı kanısına varılmıştır. Verilerden elde edilen bulgulara uygulanan yöntem ve tekniklerin var olan durumu ortaya çıkardığı görülmüş ve böylece **iç geçerlik de** sağlanmıştır.

Görüşme yöntemi ile elde edilen bulguların geçerlik durumu: Görüşme sorularının hazırlık aşamasında, Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitabı programa dayalı olarak incelenmiş ve her iki kitap için farklı iki görüşme formu hazırlanmıştır. Bu formların içeriğindeki sorular uzman görüşleri alınarak yeniden yapılandırılmış ve geçerliği test edilmiştir. Araştırmada geçerliği artırmak için oluşturulan görüşme formları, araştırmacı tarafından benzer gruplarda, ortamlarda ve durumlarda uygulanabilmiş ve **dış geçerliğin** genel anlamda sağlandığı kanısına varılmıştır. Verilerden elde edilen bulgulara uygulanan yöntem ve tekniklerin var olan durumu ortaya çıkardığı görülmüş ve böylece **iç geçerlik de** sağlanmıştır.

Güvenirlik

“Güvenirlik ise aynı şeyin bağımsız ölçümleri arasındaki kararlılıktır; aynı süreçlerin izlenmesi ve aynı ölçütlerin kullanılması ile aynı sonuçların alınmasıdır; ölçmenin tesadüfî yanılğılardan arınık olmasıdır” (Karasar, 2007, s. 151). “Kird and Miller (1986) nicel geleneğe özgü dış ve iç güvenilirlik kavramlarını “zamana bağılı güvenilirlik” ve “gözleme bağılı güvenilirlik” başlıkları altında ele almıştır. Zamana bağılı güvenilirlik ölçülen olgunun geçen zaman içinde aynı biçimde ölçülebilmesi anlamına gelir (dış güvenilirlik göstergesi). Gözleme bağılı güvenilirlik ise aynı zaman diliminde birden fazla araştırmacının bir olgu ya da olayı aynı biçimde ölçmesi anlamına gelir (iç güvenilirlik göstergesi)” (Yıldırım ve Şimşek, 2006, s. 255).

Yukarıda belirtilen tanımlar doğrultusunda araştırmada kullanılan yöntem ve tekniklerin **dış güvenilirlik** ve **iç güvenilirlik** durumları açıklanmıştır.

Gözlem yöntemi ile elde edilen bulguların güvenilirlik durumu: Gözlem formunun nasıl hazırlandığı, hazırlanan formun nasıl uygulandığı, verilerin nasıl kaydedildiği, nasıl analiz edildiği, veriler sonucunda elde edilen bulguların nasıl yorumlandığı ayrıntılı bir biçimde anlatılmıştır. Benzer araştırmaların geçen zaman içerisinde başka araştırmacılar tarafından yapılabilmesi için gözlem formu bir öğretim yılı uygulanmıştır. Başlama süresi ve bitirme süresi arasında sekiz ay geçmiştir ve geçen zaman içerisinde aynı biçimde ölçülebildiği görülmüştür ve **dış güvenilirlik** sağlanmaya çalışılmıştır. Oluşturulan gözlem formları araştırmacı ve başka bir gözlemci (müzik öğretmeni) tarafından farklı ve aynı gruplara aynı zaman diliminde uygulanmıştır. Bu uygulamadan elde edilen verilerin, birbirlerine yakın ve benzer ortalamalar göstermesi **İç güvenilirliğin** sağlandığı anlamına gelmektedir.

Görüşme yöntemi ile elde edilen bulguların güvenilirlik durumu: Gözlem yönteminde olduğu gibi görüşme yönteminde de formunun nasıl hazırlandığı, hazırlanan formun nasıl uygulandığı, verilerin nasıl kaydedildiği, nasıl analiz edildiği, veriler sonucunda elde edilen bulguların nasıl yorumlandığı ayrıntılı bir biçimde anlatılmıştır. Benzer araştırmaların geçen zaman içerisinde başka araştırmacılar tarafından yapılabilmesi için gözlem formu bir öğretim yılı uygulanmıştır. Başlama süresi ve bitirme süresi arasında sekiz ay geçmiştir ve geçen zaman içerisinde aynı biçimde ölçülebildiği görülmüştür ve **dış güvenilirlik** sağlanmaya çalışılmıştır.

Oluşturulan görüşme formları araştırmacı ve başka bir görüşmeci (müzik öğretmeni) tarafından farklı ve aynı kişilere aynı zaman diliminde uygulanmıştır. Bu uygulamadan elde edilen verilerin, birbirlerine yakın ve benzer ortalamalar göstermesi, **İç güvenirliğin** sağlandığı anlamına gelmektedir.

Araştırmada probleme bağlı alt problemlerin veri toplama araçları hazırlanmış, hazırlanan araçlar uzman görüşleri doğrultusunda yeniden düzenlenmiş ve geliştirilmiştir. Bu araçların uygulanmasında ve çözümlenmesinde nesnel tutum ve davranışlar sergilenmeye çalışılmıştır ve olabildiğince yanlı davranmaktan kaçınılmıştır.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada probleme dayalı alt problemlerin verileri, gözlem ve görüşme yöntemiyle elde edilmiştir.

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı “Öğrenme alanları”na dayalı kazanımlara ulaşma durumu ve etkinlikler boyutu gözlem yöntemi kullanarak tespit edilmiştir. Gözlem uygulamaları 2008-2009 öğretim yılı güz yarısında başlamış olup, bahar yarısının sonuna kadar devam etmiştir. Hazırlanan gözlem formu, örneklem gruplarına uygulanmadan önce farklı iki okulda pilot uygulama yapılarak, geçerlik ve güvenirliği sağlanmıştır. Daha sonra örneklem gurubu için belirlenen beş ilköğretim okuluna gidilerek, görev yapan müzik öğretmenlerinin ders programları alınmıştır. Gözlem uygulamaları öğretmenlerin çalışma koşulları ve ders programları dikkate alınarak, eğitim-öğretimi aksatmayacak bir şekilde planlanmıştır. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programının kazanımlar ve etkinlikler boyutunda etkililik durumunun ne düzeyde başarıya ulaştığı belirlenmeye çalışılmıştır. Örneklem grupları, kazanımlar ve etkinlikler boyutunda gözlemlenirken, yanlı ve duygusal davranılmamaya özen gösterilmiştir. Elde elden veriler SSPS 15.0 istatistiksel bilgi veri analizi programında tek yönlü varyans analizi (Anova) testi uygulanarak değerlendirilmiştir.

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına Dayalı Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitaplarına ilişkin alt problemlerin verileri, görüşme yöntemiyle elde edilmiştir. Hazırlanan gözlem formları, içeriğindeki sorular, her iki kitap içinde ayrı ayrı oluşturulmuştur ve öğretmen görüşlerini, düşüncelerini ve

önerilerini içermektedir. Görüşme formları, gözlem formunda olduğu gibi pilot uygulamaları sonrasında, uzaman görüşleri doğrultusunda araştırmada kullanılacak biçimde düzenlenmiştir. Araştırmanın görüşme yöntemiyle elde edilecek verileri, 2008-2009 öğretim yılı bahar yarıyılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Ankara ili merkez ilçe ilköğretim okullarından belirlenen yirmi ilköğretim okulunda uygulanmaya başlanmıştır. Görüşme süreci müzik öğretmenlerinin ders programları dikkate alınarak, önceden alınan randevular ile bahar yarıyılında sonunda tamamlanmaya çalışılmıştır. Her görüşmeden önce araştırmacı; araştırmanın amacını, elde edilen verilerin hangi ortamlarda kullanılacağını, yüz yüze görüşmenin zaman boyutunun ne kadar süreceğini, görüşmecilere ait kişisel bilgilerin kesinlikle gizli tutulacağını belirtmiştir. Bu açıklamalardan sonra araştırmacı, görüşmeleri bütün öğretmenlerle gönüllülük esasında yola çıkarak ses kayıt cihazı ile tamamlamıştır.

Görüşme yöntemi ile elde edilen sözel veriler, daha sonra Microsoft Office Word 2007 yazılım programıyla bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Yapılan görüşmelerde öğretmenlerin tecrübeleri ve 2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programına ilişkin görüşleri, araştırmaya büyük ve önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Yirmi öğretmenin görüşlerinden elde edilen verilerin sonuçlarının aynı ortamda görülebilmesi için, elde edilen nitel veriler frekans (f), yüzde (%) dağılım tablosu oluşturularak, nicel verilere dönüştürülmüştür.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

“Verilerin araştırma amaçları doğrultusunda temel öğelerini ve karakterlerini belirleme ve ayırt etme işine verilerin çözümü ya da çözümlemesi denir” (Galtung, 1973, s. 169). “Çözümlemede ilk adım, toplanan “ham veri” (raw data) leri amaca uygun biçimde sınıflamaktır” (Karasar, 2007, s. 206). Gözleme dayalı veriler programa ilişkin kazanımlar ve etkinlikler olarak, görüşmeye dayalı veriler ise öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı olarak sınıflandırılmıştır. Gözlem ve görüşme yoluyla elde edilen nitel veriler içerik analizi, kazanım ve etkinliklerin başarı durumunun değerlendirilmesinde ise nicel veri analiz yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen nicel ve nitel verilerin çözümlemesi ve yorumlanmasında takip edilen yollar, aşamalar ve bu aşamalar sonucu elde edilen bulguların biçimlendirilmesi, alt problem sırasına göre verilmiştir.

• **2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programının kazanımlar boyutunda analizi:**

Müzik dersi öğretim programı A. Dinleme-Söyleme-Çalma, B. Müziksel Algı ve Bilgilenme, C. Müziksel Yaratıcılık ve D. Müzik Kültürü adı altında dört temel öğrenme alanı üzerine oturtulmuştur. Bu öğrenme alanlarının her birisi kendi içerisinde kazanımları barındırmaktadır. Kazanımlar, öğrenme-öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığı ile öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir (İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı, 2007, s. 6).

Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlardan uygun görülenleri uzman görüşleri doğrultusunda belirlenmiştir.

A. Dinleme-Söyleme-Çalma

Kazanımlar:

A.3. Öğrendiği Notaları Seslendirir.

A.4. Basit Çok Sesli Şarkılar Söyler.

B. Müziksel Algı ve Bilgilenme

Kazanımlar:

B.1. Temel Müzik Yazı ve Ögelerini Kullanır.

B.2. Müziklerde Aynı ve Farklı Bölümleri Ritim Çalgıları ile Ayırt Eder.

C. Müziksel Yaratıcılık

Kazanımlar:

C.3. Ezgilere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.

C.5. Kendi Oluşturduğu Ezgileri Seslendirir.

D. Müzik Kültürü

Kazanımlar:

D.1. Yurdumuzdaki Başlıca Müzik Türlerini Ayırt Eder.

D.3. Atatürk'ün Türk Müziğine İlişkin Düşüncelerini Kavrır.

2.4.1. Gözlem Uygulanan Kazanımlar ve Öğrenme Alanlarına İlişkin Sınıflamalı Dağılım Tablosu

ÖĞRENME ALANI	ÖĞRENME ALANI	ÖĞRENME ALANI	ÖĞRENME ALANI
A. Dinleme-Söyleme-Çalma	B. Müziksel Algı ve Bilgilenme	C. Müziksel Yaratıcılık	D. Müzik Kültürü
Kazanımlar	Kazanımlar	Kazanımlar	Kazanımlar
A3. Öğrendiği Notaları Seslendirir.	B1. Temel Müzik Yazı ve Öğelerini Kullanır.	C3. Ezgilere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.	D1. Yurdumuzdaki Başlıca Müzik Türlerini Ayırt Eder.
A4. Basit Çoksesli Şarkılar Söyler.	B2. Müziklerde Aynı ve Farklı Bölümleri Ritim Çalgıları ile Ayırt Eder.	C5. Kendi Oluşturduğu Ezgileri Seslendirir.	D3. Atatürk'ün Türk Müziğine İlişkin Düşüncelerini Kavrar.

Yukarıda belirtilen kazanımların başarıya ulaşma düzeylerini belirlemek için hazırlanmış etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinlikler her kazanım için ayrı ayrı düzenlenmiştir ve öğrenme öğretme sürecinde, kazanımlara ulaşma düzeyini belirlemektedir.

Öğrenme öğretme sürecinin bir boyutu olan kazanımlar “Beşli Likert” tipi tutum ölçeği ile gözlemlenmiştir. Ders sonunda gözlemci, kazanımın ne düzeyde başarıya ulaştığını ölçmek için sınıf içerisinde random yöntemiyle belirlediği on öğrenciye ölçeğe dayalı sorular yönelterek aldığı cevapları doğruluk derecelerine göre ölçek tablosunda işaretlemiştir. Bu uygulama beş okulda gözlem yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilerin analizi yapılarak, her okulun kazanımlara göre anova tabloları ve çoklu karşılaştırma tabloları ayrı ayrı oluşturulmuştur.

Tablo 2.4.2. Genel Değerlendirme Ölçütü

5	4	3	2	1
Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç

Tablo 2.4.3. Gözlem Ölçeği

ÖĞR. AL.	A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA					
KAZANIM	A.3. Öğrendiği Notaları Seslendirir.	5	4	3	2	1
		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Do1 ve Do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme.					

Yukarıda genel değerlendirme ölçütü ve gözlem tablosu verilmiştir. Araştırma kapsamında değerlendirmeye alınan beş okulda yapılan gözlem ile kazanımlar, 1 ile 5

arasında puanlandırılmıştır. Buna göre ortalamaları 0.01 ile 1 arası kazanım için, kazanım (Hiç) başarılı bulunmamıştır, ortalamaları 1.01 ile 2 arası kazanım için, kazanım (Çok Az) başarılı bulunmuştur, ortalamaları 2.01 ile 3 arası kazanım için, kazanım (Kısmen) başarılı bulunmuştur, ortalamaları 3.01 ile 4 arası kazanım için, kazanım (Büyük Ölçüde) başarılı bulunmuştur, 4.01 ile 5 arası kazanım için, kazanım (Tamamen) başarılı bulunmuştur şeklinde yorumlanmıştır.

Bu ölçeklerle elde edilen veriler, SPSS 15.0 istatistiksel bilgi veri analizi programına aktarılmıştır. Gözleme dayalı verilerinin çözümlenmesi ve bulgular haline getirilebilmesi için bu veriler, tek yönlü varyans analizi (Anova) testi uygulanarak çözümlenmiştir.

“Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) normal dağılımlı bir seride üç ve daha bağımsız ortalama arasındaki farkın manidarlığının hesaplanmasında kullanılır. ANOVA tek başına üç veya daha fazla grubun aritmetik ortalamalarını kümülatif olarak karşılaştırır, Bu karşılaştırmalardan en az birisi anlamlı olduğunda ANOVA sonucu da anlamlı bulunur. Bu durumda hipotezler H_0 : Ortalamalar arasında fark yoktur, H_1 en az iki ortalama arasında anlamlı bir farklılık vardır şeklinde yorumlanır. Sonuç anlamlı çıkmadığında yani H_0 hipotezi kabul edildiği durumlarda işlem burada sonlandırılır. Ancak sonucun anlamlı bulunması durumunda farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek üzere tamamlayıcı hesaplara geçmek gerekir” (www.mustafaotrar.com). Uygulanan tek yönlü varyans analizi (Anova) testi sonucunda, sözel verileri (nitel) destekleyecek sonuçlar, sayısal (Nicel) verilere dönüştürülmüştür.

Hipotez

“Probleme konulan geçici çözüme hipotez denir. Hipotez problemi çözmek için yapılan araştırma ve gözlemler sonucu elde edilen bilgilerin yardımı ile kurulur” (www.zevkli-forum.com). “Araştırmacının amacı araştırma hipotezlerinin doğru olup olmadıklarını irdelemek, test etmektir” (Kaptan, 1998, s. 243). Araştırma verilerinin çözümlenmesinde kullanılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, gözlem grupları arasında oluşan farkların anlamlılık düzeylerini belirlemek için H_0 ve H_1 hipotezi oluşturulmuştur.

H₀ hipotezi kabul durumu

Beş gözlem okuldan kazanımlar için elde ettiğimiz verilerin, anova testi sonucunda ortalamaları belirlenmiştir. Anova tablolarındaki sonuçlarda, her kazanımın gözlem okullarına göre **anlamlılık düzeyi (P)** ortaya çıkmıştır. **Tablo değerleri ($\alpha = 0.05$)** olduğu gerçeğinden yola çıkarak, araştırmadaki bütün anova tablolarının anlamlılık düzeyine bakılmış, tablo değeri ile karşılaştırılmıştır. Eyer **anlamlılık düzeyi (p), tablo değerinden ($\alpha = 0.05$)** büyük ise, ($>$) kazanımların okullara göre ortalamaları birbirine eşittir şeklinde oluşturulan **H₀** hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, gözlem okullarında kazanımın öğrenciler tarafından ediniminde her hangi bir fark yoktur şeklinde yorumlanır.

Örnek:

Beş gözlem okulu, kazanımlar için H₀ kabul durumu.

ANLAMLILIK DEĞERİ (P): **P=0,166**

TABLO DEĞERİ ($\alpha = 0.05$)

SONUÇ: **P>0,05** olduğundan **H₀** kabul

Elde edilen verilerin test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) ve tablo değeri ($\alpha = 0.05$)'e göre değerlendirilmiş olup, her anova tablosunun altına **H₀** hipotezine ilişkin yorumları eklenmiştir.

H₀: M₁=M₂=.....=M_n

Sig> α ise H₀: kabul ortalamaları birbirinden farklı değildir.

H₀ hipotezi kabul edildiği durum tablosu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.4.4. Gözlem Okulları için Kazanımlara Göre ANOVA Tablosu

Kazanım	N	Ortalama	Std. Hata	F Hesap	Anlamlılık (P)	Karar
A3					0,166	H₀ Kabul
A4						
B1						
B2						
C3						
C5						
D1						
D3						
Toplam						

H1 hipotezi kabul durumu

Beş gözlem okuldan kazanımlar için elde ettiğimiz verilerin, anova testi sonucunda ortalamaları belirlenmiştir. Anova tablolarındaki sonuçlarda, her kazanımın gözlem okullarına göre **anlamlılık düzeyi (P)** ortaya çıkmıştır. **Tablo değerleri ($\alpha = 0.05$)** olduğu gerçeğinden yola çıkarak, araştırmadaki bütün anova tablolarının anlamlılık düzeyine bakılmış, tablo değeri ile karşılaştırılmıştır. Eyer **anlamlılık düzeyi (p), tablo değerinden ($\alpha = 0.05$)** küçük ise, ($<$) kazanımların okullara göre ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan **H₁** hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, gözlem okullarında kazanımın öğrenciler tarafından ediniminde fark oluşmuştur şeklinde yorumlanır. Buna göre hangi kazanımın ortalama puanı diğer kazanımlardan farklıdır sonucunu öğrenebilmek amacıyla çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Örnek:

Beş gözlem okulu, kazanımlar için H₀ kabul durumu.

ANLAMLILIK DEĞERİ (P): **P=0,001**

TABLO DEĞERİ ($\alpha = 0.05$)

SONUÇ: **P<0,05** olduğundan **H₁** kabul

Elde edilen verilerin test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) ve tablo değeri ($\alpha = 0.05$)'e göre değerlendirilmiş olup, her tablonun altına H_1 hipotezine ilişkin çoklu karşılaştırma testi yorumları yapılmıştır.

$$H_1: M_1 \neq M_2 \neq \dots \neq M_n$$

Sig < α ise H_1 kabul ortalamaları birbirinden farklıdır.

Aşağıdaki Tablo'da H_1 hipotezi kabul edilebilir sonucunu gösteren çoklu karşılaştırma tablosu verilmiştir.

Tablo 2.4.5. Çoklu Karşılaştırma Test Tablosu

(I)Kazanım	(J) Kazanım	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
A4	B2		
	C3		
	D1		
	D3		
B1	D1		
B2	A4		
C3	A4		
C5	D1		
	D3		
D1	A4		
	B1		
	C5		
D3	A4		
	C5		

• **2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programının etkinlikler boyutuna ilişkin analizi:**

“Etkinliklerin, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin etkin rol almasını sağlayacak biçimde düzenlenmesine; çevresel özellikler ile öğrencilerin ilgi, ihtiyaçları ve var olan bilgileri de göz önünde bulundurularak öğrenci merkezli ve yapılandırmacı yaklaşıma uygun planlanmasına dikkat edilmelidir” (İlköğretim Müzik Dersi Programı, 2007, s. 7).

Öğrenci merkezli ve yapılandırmacı yaklaşımı ilke edinmiş olan 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı öğrenme-öğretme sürecinin başarılı sonuçlar doğurmasını

sağlamayı hedeflemiştir. Bu hedeflere ulaşma araçlarından birisi de ders içi etkinlik örnekleridir.

Etkinlik örnekleri; likert tipi tutum ölçeği ile gözlemlenmiştir. Ders sonunda gözlemci etkinlik örneklerinin öğretim yöntem ve tekniklerinin ne düzeyde başarıya ulaştığını ölçmek için sınıf içerisinde random yöntemiyle belirlediği on öğrenciye ölçeğe dayalı sorular yönelterek aldığı cevapları doğruluk derecelerine göre ölçek tablosunda işaretlemiştir. Daha sonra bu ölçeklerle elde edilen veriler, SPSS 15.0 istatistiksel bilgi veri analizi programına aktarılmıştır. Gözleme dayalı verilerinin çözümülenmesi ve bulgular haline getirilebilmesi için bu veriler, tek yönlü varyans analizi (anova) testi uygulanarak çözümülenmiştir.

Bu ölçeklerle elde edilen veriler, SPSS 15.0 istatistiksel bilgi veri analizi programına aktarılmıştır. Gözleme dayalı verilerinin çözümülenmesi ve bulgular haline getirilebilmesi için bu veriler, tek yönlü varyans analizi (anova) testi uygulanarak çözümülenmiştir.

Tek yönlü varyans analizi (ANOVA) normal dağılımlı bir seride üç ve daha bağımsız ortalama arasındaki farkın manidarlığının hesaplanmasında kullanılır. ANOVA tek başına üç veya daha fazla grubun aritmetik ortalamalarını kümülatif olarak karşılaştırır, bu karşılaştırmalardan en az birisi anlamlı olduğunda ANOVA sonucu da anlamlı bulunur. Bu durumda hipotezler H_0 : Ortalamalar arasında fark yoktur, H_1 en az iki ortalama arasında anlamlı bir farklılık vardır şeklinde yorumlanır. Sonuç anlamlı çıkmadığında yani H_0 hipotezi kabul edildiği durumlarda işlem burada sonlandırılır. Ancak sonucun anlamlı bulunması durumunda farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek üzere tamamlayıcı hesaplara geçmek gerekir. Uygulanan tek yönlü varyans analizi (Anova) testi sonucunda, sözel verileri (nitel) destekleyecek sonuçlar, sayısal (Nicel) verilere dönüştürülmüştür.

Etkinlik örneklerine ilişkin elde edilen verilerin, anova tabloları ve çoklu karşılaştırma tabloları ayrı ayrı oluşturulmuştur.

Tablo 2.4.6. Genel Değerlendirme Ölçütü

5	4	3	2	1
Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç

Tablo 2.4.7. Gözlem Ölçeği

ÖĞR. AL.	A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA					
KAZANIM	A.3. Öğrendiği Notaları Seslendirir.	5	4	3	2	1
		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Do1 ve Do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme.					

Yukarıda genel değerlendirme ölçütü ve gözlem tablosu verilmiştir. Araştırma kapsamında değerlendirmeye alınan beş okulda yapılan gözlem ile etkinlikler, 1 ile 5 arasında puanlandırılmıştır. Buna göre ortalamaları 0.01 ile 1 arası etkinlik için, etkinlik (Hiç) başarılı bulunmamıştır, ortalamaları 1.01 ile 2 arası etkinlik için, etkinlik (Çok Az) başarılı bulunmuştur, ortalamaları 2.01 ile 3 arası etkinlik için, etkinlik (Kısmen) başarılı bulunmuştur, ortalamaları 3.01 ile 4 arası etkinlik için, etkinlik (Büyük Ölçüde) başarılı bulunmuştur, 4.01 ile 5 arası etkinlik için, etkinlik (Tamamen) başarılı bulunmuştur şeklinde yorumlanmıştır.

Hipotez

“Probleme konulan geçici çözüme hipotez denir. Hipotez problemi çözmek için yapılan araştırma ve gözlemler sonucu elde edilen bilgilerin yardımı ile kurulur” (www.zevkli-forum.com). “Araştırmacının amacı araştırma hipotezlerinin doğru olup olmadıklarını irdelemek, test etmektir” (Kaptan, 1998, s. 243). Araştırma verilerinin çözümlenmesinde kullanılan tek yönlü varyans analizi sonucunda, gözlem grupları arasında oluşan farkların anlamlılık düzeylerini belirlemek için H_0 ve H_1 hipotezi oluşturulmuştur.

H_0 hipotezi kabul durumu.

Beş gözlem okuldan etkinlikler için elde ettiğimiz verilerin, anova testi sonucunda ortalamaları belirlenmiştir. Anova tablolarındaki sonuçlarda, her etkinliğin gözlem okullarına göre **anlamlılık düzeyi (P)** ortaya çıkmıştır. **Tablo değerleri ($\alpha = 0.05$)** olduğu gerçeğinden yola çıkarak, araştırmadaki bütün anova tablolarının

anlamlılık düzeyine bakılmış, tablo değeri ile karşılaştırılmıştır. Eyer **anlamlılık düzeyi (p), tablo değerinden ($\alpha = 0.05$)** büyük ise, (>) etkinliklerin okullara göre ortalamaları birbirine eşittir şeklinde oluşturulan **H₀** hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, gözlem okullarında etkinliğin öğrenciler tarafından ediniminde her hangi bir fark yoktur şeklinde yorumlanır.

Örnek:

Beş gözlem okulu, etkinlikler için H₀ kabul durumu.

ANLAMLILIK DEĞERİ (P): **P=0,166**

TABLO DEĞERİ ($\alpha = 0.05$)

SONUÇ: **P>0,05** olduğundan **H₀** kabul

Elde edilen verilerin test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) ve tablo değeri ($\alpha = 0.05$)'e göre değerlendirilmiş olup, her anova tablosunun altına **H₀** hipotezine ilişkin yorumları eklenmiştir.

H₀: M₁=M₂=.....=M_n

Sig> α ise H₀: kabul ortalamaları birbirinden farklı değildir.

H₀ hipotezi kabul edildiği durum tablosu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.4.8. Gözlem Okulları için Etkinlik Örneklerine göre ANOVA

Tablosu

ANOVA Tablosu						
	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10				0,166	H₀ Kabul
2. Gözlem Okulu	10					
3. Gözlem Okulu	10					
4. Gözlem Okulu	10					
5. Gözlem Okulu	10					
Total	50					

H1 hipotezi kabul durumu

Beş gözlem okuldan etkinlikler için elde ettiğimiz verilerin, anova testi sonucunda ortalamaları belirlenmiştir. Anova tablolarındaki sonuçlarda, her etkinliğin gözlem okullarına göre **anlamlılık düzeyi (P)** ortaya çıkmıştır. **Tablo değerleri ($\alpha = 0.05$)** olduğu gerçeğinden yola çıkarak, araştırmadaki bütün anova tablolarının anlamlılık düzeyine bakılmış, tablo değeri ile karşılaştırılmıştır. Eyer **anlamlılık düzeyi (p), tablo değerinden ($\alpha = 0.05$)** küçük ise, ($<$) etkinliklerin okullara göre ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan **H₁** hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, gözlem okullarında etkinliklerin öğrenciler tarafından ediniminde fark oluşmuştur şeklinde yorumlanır. Buna göre hangi etkinliğin ortalama puanı diğer etkinliklerden farklıdır sonucunu öğrenebilmek amacıyla çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Örnek:

Beş gözlem okulu, kazanımlar için H₀ kabul durumu.

ANLAMLILIK DEĞERİ (P): **P=0,001**

TABLO DEĞERİ ($\alpha = 0.05$)

SONUÇ: **P<0,05** olduğundan **H₁** kabul

Elde edilen verilerin test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) ve tablo değeri ($\alpha = 0.05$)'e göre değerlendirilmiş olup, her tablonun altına **H₁** hipotezine ilişkin çoklu karşılaştırma testi yorumları yapılmıştır.

H₁: M₁ ≠ M₂ ≠ ≠ M_n

Sig < α ise H₁ kabul ortalamaları birbirinden farklıdır.

Aşağıdaki Tablo'da H₁ hipotezi kabul edilebilir sonucunu gösteren çoklu karşılaştırma tablosu verilmiştir.

Tablo 2.4.9. Çoklu Karşılaştırma Test Tablosu

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) A.4. Kazanım Hedef: 1. İki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme.	(J) A.4. Kazanım Hedef: 1. İki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu		
2. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu		
3. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu		
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu		
	2. Gözlem Okulu		
	3. Gözlem Okulu		
	5. Gözlem Okulu		
5. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu		

• **2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabına ilişkin öğretmen görüşleri analizi:**

Araştırmada yukarıda belirtilen alt probleme ilişkin verileri elde etmek için görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme için altı soru hazırlanmış olup 1. 2. ve 3. sorular kendi içlerinde alt sorular barındırmaktadır. Hazırlanan bu sorular uzman görüşleri doğrultusunda tekrar gözden geçirilmiş ve yapılandırılmış görüşme yöntemine göre oluşturulmuştur.

Yapılanmış görüşme daha çok önceden yapılan ve ne tür soruların ne şekilde sorulup, hangi verilerin toplanacağını en ayrıntılı bir biçimde saptayan “görüşme planı”nın aynen uygulandığı bir görüşmedir; görüşmeciye bırakılan hareket özgürlüğü en düşük düzeyde tutulur. Cevapların denetimi ve sayısallaştırılması kolaydır (Karasar, 2007, s. 167).

Öğretmen kılavuz kitabına ilişkin olarak hazırlanan sorular 20 ilköğretim okulunda uygulanmış olup; uygulama müzik öğretmenleri ile yüz yüze görüşme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilerin sonuçlarının aynı ortamda görülebilmesi için frekans (f) ve yüzde (%) dağılım tablosu oluşturulmuştur.

**Tablo 2.4.10. Öğretmen Kılavuz Kitabına İlişkin Sorular ve Frekans (f),
Yüzde (%) Dağılım Tablosu**

Öğretmen Kılavuz Kitabı	Öğretmen görüşleri. (Olumsuz)		Öğretmen Görüşleri. (Olumlu)	
	Frekans (f)	Yüzdesi (%)	Frekans (f)	Yüzdesi (%)
1.Öğretmen kılavuz kitabında yer alan konular hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?				
1.1.İçerik bakımından yeterli buluyor musunuz?				
2.Öğretmen kılavuz kitabında yer alan konuların işlenişinde kullanılan öğretim, yöntem ve tekniklerini nasıl değerlendiriyorsunuz?				
2.1.Sizce öğrencilerin aktif rol almalarını sağlayacak biçimde ve düzeyde hazırlanmış mıdır?				
3.Öğretmen kılavuz kitabındaki konulara ilişkin etkinliklere, yeteri kadar yer verildiğini düşünüyor musunuz?				
3.1.Bu etkinlikleri sınıfınızda uygulaya biliyor musunuz?				
3.2.Uygulamada sorunlarla karşılaşıyorsunuz?				
4.Öğretmen kılavuz kitabındaki değerlendirme bölümünü öğrenci başarısının tespiti açısından yeterli buluyor musunuz?				
5.Öğretmen kılavuz kitabındaki etkinliklerin, farklı zeka alanlarına ilişkin olarak hazırlandığını düşünüyor musunuz?				
6.Öğretmen kılavuz kitabı; öğrenci çalışma kitabını kapsayacak ve öğretmene rehberlik yapabilecek biçimde düzenlenmiş midir?				

• **2006 ilköğretim müzik dersi 6. sınıf öğretim programına dayalı öğrenci çalışma kitabına ilişkin öğretmen görüşleri analizi:**

Araştırmada yukarıda belirtilen alt probleme ilişkin verileri elde etmek için görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme için altı soru hazırlanmış olup 6. soru kendi içerisinde alt soru barındırmaktadır. Hazırlanan bu sorular uzman görüşleri doğrultusunda tekrar gözden geçirilmiş ve yapılandırılmış görüşme yöntemine göre oluşturulmuştur.

“Yapılanmış görüşme daha çok önceden yapılan ve ne tür soruların ne şekilde sorulup, hangi verilerin toplanacağını en ayrıntılı bir biçimde saptayan “görüşme planının aynen uygulandığı bir görüşmedir; görüşmeciye bırakılan hareket özgürlüğü en düşük düzeyde tutulur. Cevapların denetimi ve sayısallaştırılması kolaydır” (Karasar, 2007, s. 167).

Öğrenci Çalışma Kitabına ilişkin olarak hazırlanan sorular 20 ilköğretim okulunda uygulanmış olup, uygulama müzik öğretmenleri ile yüz yüze görüşme

yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilerin sonuçlarının aynı ortamda görülebilmesi için frekans (f) ve yüzde (%) dağılım tablosu oluşturularak oluşturulmuştur

Tablo 2.4.11. Öğrenci Çalışma Kitabına İlişkin Sorular ve Frekans (f), Yüzde (%) Dağılımları

Öğrenci Çalışma Kitabı	Öğretmen görüşleri. (Olumsuz)		Öğretmen Görüşleri. (Olumlu)	
	Frekans (f)	Yüzdesi (%)	Frekans (f)	Yüzdesi (%)
1.Öğrenci çalışma kitabında yer alan etkinliklerin, öğrenci düzeyine yönelik olarak uygun bir biçimde hazırlandığını düşünüyor musunuz?				
2006 ilköğretim 6. sınıf öğrenci çalışma kitabı etkinliklerine ilişkin olarak yer alan yöntem ve tekniklerin, öğrencilerin müzik dersine ilişkin bireysel farklılıklarının göz önünde bulundurularak hazırlandığını düşünüyor musunuz? Neden?				
3.Öğrenci çalışma kitabında yer alan etkinliklerin, aktif öğretim anlayışını destekleyecek biçimde hazırlandığını düşünüyor musunuz? Neden?				
4.Öğrencinin ders dışı bireysel çalışma saatlerinde, derste öğrendiği konuyu pekiştirmesi bakımından öğrenci çalışma kitabında yer alan konulara ilişkin, etkinliklere yeteri kadar yer verildiğini düşünüyor musunuz?				
5.Öğrenci çalışma kitabında yer alan değerlendirme sorularını, öğrencinin kendi başarısını sınaması ve konuyu pekiştirmesi bakımından yeterli buluyor musunuz?				
6.Müzik dersi öğretimi açısından; öğrenci çalışma kitabı ile öğretmen kılavuz kitaplarının hem birbirine, hem de öğretim programına dayalı olarak; sistemli ve koordineli bir biçim de hazırlandığını düşünüyor musunuz?				
6.1.Programdaki konular öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabıyla örtüşüyor mu?				

BÖLÜM III

3. BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde toplanan nicel ve nitel verilerin istatistiksel analizi ile elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlara yer verilmiştir. Bulgular, araştırmanın alt problemlerine göre sıralanmıştır. Verilerden elde edilen her bulgunun tablosu ayrı ayrı oluşturulmuştur ve her tablonun altında açıklamalara ve yorumlara yer verilmiştir.

3.1. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı Kazanımlarına Ulaşılma Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Müzik dersi öğretim programı A. Dinleme-Söyleme-Çalma, B. Müziksel Algı ve Bilgilenme, C. Müziksel Yaratıcılık ve D. Müzik Kültürü adı altında dört temel öğrenme alanı üzerine oturtulmuştur. Bu öğrenme alanlarının her birisi kendi içersinde kazanımları barındırmaktadır. Yukarıda belirtilen öğrenme alanlarının her birisinden iki kazanım seçilmiştir. Bu kazanımlar: A3-A4, B1-B2, C3-C5, D1-D3 olarak belirlenmiş olup; kazanımlara ilişkin ayrıntılı açıklamalar yöntem bölümünde verilerin çözümlenmesi kısmında sunulmuştur.

3.1.1. Birinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, 1. gözlem okulunun öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlarının başarı düzeylerine yönelik bulguları ve çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.1.1.1. Birinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular

Birinci Gözlem Okulu için Kazanımlara Göre ANOVA Tablosu						
Kazanım	N	Ortalama	Std. Hata	F Hesap	Anlamlılık (P)	Karar
A3	20	3.10	1.210	9.248	0.000	H1 Kabul
A4	20	2.10	1.021			
B1	60	3.00	1.164			
B2	20	3.80	1.005			
C3	30	3.43	1.135			
C5	20	2.55	1.146			
D1	30	3.97	0.718			
D3	30	3.80	0.887			
Toplam	230	3.25	1.180			

Tablo 3.1.1.1'deki kazanımlara ilişkin (A3-A4-B1-B2-C3-C5-D1-D3) ortalama puanlar incelendiğinde, D1 kazanımının 3,97'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, B2 ve D3 kazanımının 3,80'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, C3 kazanımının 3,43' lük bir oranla büyük ölçüde başarılı, A3 kazanımının 3,10'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı, B1 kazanımının 3,00'lik bir oranla kısmen başarılı, C5 kazanımının 2,55'lik bir oranla kısmen başarılı, A4 kazanımının ise 2,10'luk bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

1. gözlem okulunun gözlem tablosundaki sonuçlarına göre, A3-B1-B2-C3-D1-D3 kazanımının genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, A4 ve C5 kazanımının genel ortalamasının 3,00'ın altında olduğu, görülmektedir. Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların tamamının genel toplamının ise 3,25'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olduğu görülmektedir. 1. gözlem okulunun genel toplamının, başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, kazanımların amacına ulaştığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların ortalama puanları 1. gözlem okulunda farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile aşağıda tablo 3.1.1.2'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.1.1.2. Birinci Gözlem Okulu İçin Kazanımlara Yönelik Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları

Birinci Gözlem Okulu için Kazanımlara göre Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) kazanım	(J) kazanım	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
A4	B2	-1.700(*)	0.001
	C3	-1.333(*)	0.010
	D1	-1.867(*)	0.000
	D3	-1.700(*)	0.000
B1	D1	-.967(*)	0.022
B2	A4	1.700(*)	0.001
C3	A4	1.333(*)	0.010
C5	D1	-1.417(*)	0.004
	D3	-1.250(*)	0.021
D1	A4	1.867(*)	0.000
	B1	.967(*)	0.022
	C5	1.417(*)	0.004
D3	A4	1.700(*)	0.000
	C5	1.250(*)	0.021

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.1.1.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; 1. gözlem okulunda öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlara ulaşma düzeylerinde anlamlı fark oluşmuştur.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunda A4 kazanımının B2, C3, D1 ve D3 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. A4 kazanımının B2, C3, D1 ve D3 kazanımlarına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunda B1 kazanımının D1 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. B1 kazanımının D1 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunda B2 kazanımının A4 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. B2 kazanımının A4 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunda C3 kazanımının A4 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. C3 kazanımının A4 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunda C5 kazanımının D1 ve D3 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. C5 kazanımının D1 ve D3 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunda D1 kazanımının A4, B1 ve C5 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. D1 kazanımının A4, B1 ve D3 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunda D3 kazanımının A4 ve C5 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. D3 kazanımının A4 ve C5 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.1.2. İkinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, 2. gözlem okulunun öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlarının başarı düzeylerine yönelik bulguları ve çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.1.2.1. İkinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular

İkinci Gözlem Okulu için Kazanımlara göre ANOVA Tablosu						
Kazanım	N	Ortalama	Std. Hata	F Hesap	Anlamlılık (P)	Karar
A3	20	3.05	1.146	4.089	0.000	H1 Kabul
A4	20	1.85	0.933			
B1	60	2.45	1.016			
B2	20	2.40	0.681			
C3	30	2.37	0.964			
C5	20	2.10	0.788			
D1	30	2.93	0.907			
D3	30	2.53	0.681			
Total	230	2.48	0.961			

Tablo 3.1.2.1'deki kazanımlara ilişkin (A3-A4-B1-B2-C3-C5-D1-D3) ortalama puanlar incelendiğinde, A3 kazanımının 3,05'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, D1 kazanımının 2,93'lük bir oranla kısmen başarılı, D3 kazanımının 2,53'lük bir oranla kısmen başarılı, B1 kazanımının 2,45'lik bir oranla kısmen başarılı, B2 kazanımının 2,40'lık bir oranla kısmen başarılı, C3 kazanımının 2,37'lik bir oranla kısmen başarılı, C5 kazanımının 2,10'luk bir oranla kısmen başarılı, A4 kazanımının 1,85'lik bir oranla çok az başarılı olduğu görülmektedir.

2. gözlem okulunun gözlem tablosundaki sonuçlarına göre, A3 kazanımının genel ortalamasının 3,00'ın üstünde, A4-B1-B2-C3-C5-D1-D3 kazanımlarının genel ortalamalarının 3,00'ın altında olduğu, görülmektedir. Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların tamamının genel toplamının ise 2,48'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir. 2. gözlem okulunun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, kazanımların amacına ulaşmadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların ortalama puanları 2. gözlem okulunda farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile aşağıda tablo 3.1.2.2'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.1.2.2. İkinci Gözlem Okulu için Kazanımlara Yönelik Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları

İkinci Gözlem Okulu için Kazanımlara göre Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) kazanım	(J) kazanım	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
A3	A4	1.200(*)	0.020
A4	A3	-1.200(*)	0.020
	D1	-1.083(*)	0.023
D1	A4	1.083(*)	0.023

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.1.2.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; 2. gözlem okulunda öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlara ulaşma düzeylerinde anlamlı fark oluşmuştur.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunda A3 kazanımının A4 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. A3 kazanımının A4 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunda A4 kazanımının A3 ve D1 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. A4 kazanımının A3 ve D1 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunda D1 kazanımının A4 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. D1 kazanımının A4 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.1.3. Üçüncü Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, 3. gözlem okulunun öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlarının başarı düzeylerine yönelik bulguları ve çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.1.3.1 Üçüncü Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular

Üçüncü Gözlem Okulu için Kazanımlara göre ANOVA Tablosu						
Kazanım	N	Ortalama	Std. Hata	F Hesap	Anlamlılık (P)	Karar
A3	20	3.95	1.146	5.507	0.000	H1 Kabul
A4	20	2.10	1.071			
B1	60	3.23	1.212			
B2	20	3.05	0.999			
C3	30	3.03	1.129			
C5	20	3.30	1.174			
D1	30	3.77	1.006			
D3	30	2.97	1.066			
Total	230	3.20	1.193			

Tablo 3.1.3.1'deki kazanımlara ilişkin (A3-A4-B1-B2-C3-C5-D1-D3) ortalama puanlar incelendiğinde, A3 kazanımının 3,95'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, D1 kazanımının 3,77'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, C5 kazanımının 3,30'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı, B1 kazanımının 3,23'lük bir oranla büyük ölçüde başarılı, B2 kazanımının 3,05'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, C3 kazanımının 3,03'lük bir oranla büyük ölçüde başarılı, D3 kazanımının 2,97'lik bir oranla kısmen başarılı, A4 kazanımının 2,10'luk bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

3. gözlem okulunun gözlem tablosundaki sonuçlarına göre, A3-B1-B2-C3-C5-D1 kazanımının genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, A4 ve D3 kazanımının genel ortalamasının 3,00'ın altında olduğu, görülmektedir. Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların tamamının genel toplamının ise 3,20'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olduğu görülmektedir. 3. gözlem okulunun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, kazanımların amacına ulaştığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların ortalama puanları 3. gözlem okulunda farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile aşağıda tablo 3.1.3.2'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.1.3.2. Üçüncü Gözlem Okulu için Kazanımlara Yönelik Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları

Üçüncü Gözlem Okulu için Kazanımlara göre Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) kazanım	(J) kazanım	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
A3	A4	1.850(*)	0.000
A4	A3	-1.850(*)	0.000
	B1	-1.133(*)	0.035
	D1	-1.667(*)	0.001
B1	A4	1.133(*)	0.035
D1	A4	1.667(*)	0.001

(*) %5 Düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.1.3.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; 3. gözlem okulunda öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlara ulaşma düzeylerinde anlamlı fark oluşmuştur.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunda A3 kazanımının A4 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. A3 kazanımının A4 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunda A4 kazanımının A3, B1 ve D1 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. A4 kazanımının A3, B1 ve D1 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunda B1 kazanımının A4 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. B1 kazanımının A4 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunda D1 kazanımının A4 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. D1 kazanımının A4 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.1.4. Dördüncü Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, 4. gözlem okulunun öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlarının başarı düzeylerine yönelik bulguları ve çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.1.4.1. Dördüncü Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular

Dördüncü Gözlem Okulu için Kazanımlara göre ANOVA Tablosu						
Kazanım	N	Ortalama	Std. Hata	F Hesap	Anlamlılık (P)	Karar
A3	20	4.05	1.146	4.008	0.000	H1 Kabul
A4	20	3.10	1.165			
B1	60	3.53	1.186			
B2	20	3.70	0.801			
C3	30	3.60	0.814			
C5	20	3.60	1.273			
D1	30	4.03	0.850			
D3	30	4.40	0.724			
Total	230	3.75	1.068			

Tablo 3.1.4.1'deki kazanımlara ilişkin (A3-A4-B1-B2-C3-C5-D1-D3) ortalama puanlar incelendiğinde, D3 kazanımının 4,40'lık bir oranla tamamen başarılı, A3 kazanımının 4,05'lik bir oranla tamamen başarılı, D1 kazanımının 4,03' lük bir oranla tamamen başarılı, B2 kazanımının 3,70'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, C3 ve C5 kazanımının 3,60'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, B1 kazanımının 3,53'lük bir oranla büyük ölçüde başarılı, A4 kazanımının 3,10'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı olduğu görülmektedir.

4. gözlem okulunun gözlem tablosundaki sonuçlarına göre, A3-A4-B1-B2-C3-C5-D1 ve D3 kazanımının genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, olduğu, görülmektedir. Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların tamamının genel toplamının ise 3,75'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olduğu görülmektedir. 4. gözlem okulunun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, kazanımların amacına ulaştığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların

ortalama puanları 4. gözlem okulunda farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile aşağıda 3.1.4.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.1.4.2. Dördüncü Gözlem Okulu için Kazanımlara Yönelik Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları

Dördüncü Gözlem Okulu için Kazanımlara göre Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) kazanım	(J) kazanım	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
A4	D3	-1.300(*)	0.009
B1	D3	-.867(*)	0.050
D3	A4	1.300(*)	0.009
	B1	.867(*)	0.050

(*) %5 Düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.1.4.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; 4. gözlem okulunda öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlara ulaşma düzeylerinde anlamlı fark oluşmuştur.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunda A4 kazanımının D3 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. A4 kazanımının D3 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunda B1 kazanımının D3 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. B1 kazanımının D3 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunda D3 kazanımının A4 ve B1 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. D3 kazanımının A4 ve B1 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.1.5. Beşinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, 5. gözlem okulunun öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlarının başarı düzeylerine yönelik bulguları ve çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.1.5.1. Beşinci Gözlem Okulunun Öğrenme Alanlarına İlişkin Kazanımlara Ulaşma Düzeylerine Yönelik Bulgular

Beşinci Gözlem Okulu için Kazanımlara göre ANOVA Tablosu						
Kazanım	N	Ortalama	Std. Hata	F Hesap	Anlamlılık (P)	Karar
A3	20	3.50	1.192	9.507	0.000	H1 Kabul
A4	20	2.05	1.099			
B1	60	3.57	0.945			
B2	20	2.85	0.587			
C3	30	3.13	1.008			
C5	20	3.00	1.414			
D1	30	4.27	1.048			
D3	30	3.17	1.020			
Total	230	3.30	1.164			

Tablo 3.1.5.1'deki kazanımlara ilişkin (A3-A4-B1-B2-C3-C5-D1-D3) ortalama puanlar incelendiğinde, D1 kazanımının 4,27'lik bir oranla tamamen başarılı, B1 kazanımının 3,57'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, A3 kazanımının 3,50'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, D3 kazanımının 3,17'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, C3 kazanımının 3,13'lük bir oranla büyük ölçüde başarılı, C5 kazanımının 3,00'lik bir oranla kısmen başarılı, B2 kazanımının 2,85'lik bir oranla kısmen başarılı A4 kazanımının 2,05'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

5. gözlem okulunun gözlem tablosundaki sonuçlarına göre, A3-B1--C3-C5-D1-D3 kazanımının genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, A4 ve B2 kazanımının genel ortalamasının 3,00'ın altında olduğu, görülmektedir. Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların tamamının genel toplamının ise 3,30'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı olduğu görülmektedir. 5. gözlem okulunun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, kazanımların amacına ulaştığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul

edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda öğrenme alanlarına ilişkin kazanımların ortalama puanları 5. gözlem okulunda farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile aşağıda 3.1.5. 2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.1.5.2. Beşinci Gözlem Okulu için Kazanımlara Yönelik Çoklu Karşılaştırma Test Sonuçları

Beşinci Gözlem Okulu için Kazanımlara göre Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) kazanım	(J) kazanım	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
A3	A4	1.450(*)	0.008
A4	A3	-1.450(*)	0.008
	B1	-1.517(*)	0.000
	D1	-2.217(*)	0.000
B1	A4	1.517(*)	0.000
B2	D1	-1.417(*)	0.003
C3	D1	-1.133(*)	0.015
C5	D1	-1.267(*)	0.015
D1	A4	2.217(*)	0.000
	B2	1.417(*)	0.003
	C3	1.133(*)	0.015
	C5	1.267(*)	0.015
	D3	1.100(*)	0.021
D3	D1	-1.100(*)	0.021

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.1.5.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; 5. gözlem okulunda öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlara ulaşma düzeylerinde anlamlı fark oluşmuştur.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunda A3 kazanımının A4 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. A3 kazanımının A4 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunda A4 kazanımının A3, B1 ve D1 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. A4 kazanımının A3, B1 ve D1 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunda B1 kazanımının A4 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

B1 kazanımının A4 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunda B2 kazanımının D1 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. B2 kazanımının D1 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunda C3 kazanımının D1 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. C3 kazanımının D1 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunda C5 kazanımının D1 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. C5 kazanımının D1 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunda D1 kazanımının A4, B2, C3, C5 ve D3 kazanımına göre ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir. D1 kazanımının A4, B2, C3, C5 ve D3 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunda D3 kazanımının D1 kazanımına göre ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir. D3 kazanımının D1 kazanımına göre hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programının Etkinlikler Boyutunda Etkililik Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Bu bölümde öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlar ve her kazanıma ilişkin etkinlik örnekleri yer almaktadır. Elde edilen bulguların daha iyi anlaşılabilmesi için ders içinde gözlemlenen etkinlik örnekleri her kazanımın altında belirtilmiştir.

Gözlemlerden elde edilen veriler, **öğrenme alanları** ve **kazanımlara** göre ayrı ayrı sınıflandırılmıştır. Etkinlik örneklerinin öğretim yöntem ve tekniklerinin başarıya ulaşma düzeyini belirleyen bulgular, kazanımlara göre ayrı tablolarda toplanarak yorumlanmıştır.

Aşağıda, bulgulara ulaşmada gözlemlenen etkinlik örnekleri ve bu etkinlik örneklerine ilişkin kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri öğrenme alanları ve kazanımlara göre oluşturulmuştur.

ÖĞRENME ALANI

A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA

KAZANIMLAR

A.3. Öğrendiği notaları seslendirir.

Do1 ve do2 Aralığındaki Öğrendiği Notaları Dizek Üzerinde Tanıyabilme ve Öğrendiği Notalara İlişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Seslendirebilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri.

1. Etkinlik

Tahtaya çıkıcı ve inici şekilde yazılan do1, do2 aralığındaki notalara öğrencilerin dikkati çekilir. Bu notaları incelemeleri, önceden öğrenmiş oldukları notaları isimleri ile söylemeleri, öğrenmedikleri notaları kırmızı bir kalemle yuvarlak içine almaları söylenir.

Aşağıda verilen notaları inceleyiniz. Öğrendiğinizi düşündüğünüz notaları kırmızı kalem ile yuvarlak içine alınız.

2. Etkinlik

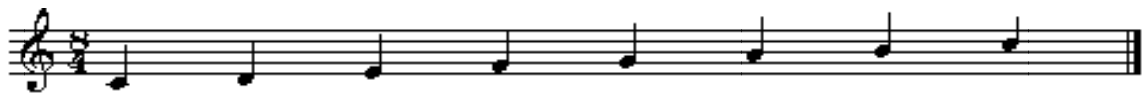
Öğrencilerin kalın do, ince si ve ince do seslerini işitsel olarak algılamaları ve kulaktan çalmaları sağlanır. Daha sonra çıkıcı ve inici olarak porte üzerinde yazılmış olan do1-do2 aralığındaki seslerden öğrenmedikleri ve kırmızı kalemle belirlemiş oldukları seslerin kalın do, ince si ve ince do sesleri olduğu ve bu seslerin yazıldığı yerler açıklanır. Çalgıları ile do1-do2 aralığındaki çıkıcı inici sesleri blok flüt üzerinde göstermeleri istenir.

Aşağıda verilen do1-do2 aralığındaki çıkıcı sesleri blok flüt üzerindeki delikleri kapatarak gösteriniz ve ilgili notalarla eşleştiriniz.

ŞEKİL-2

ŞEKİL-3

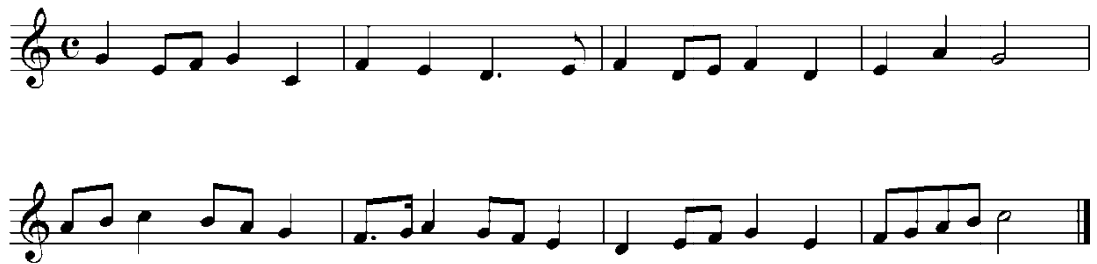
3. ve 4. Etkinlik

Öğrencilerin çalışma kitaplarında yer alan do1-do2 aralığında yazılmış olan ezgiye ilişkin olarak çalma söyleme alıştırmaları yapılır ve “Müzik Dersi” isimli şarkının çalınip söylenmesi sağlanır.

ŞEKİL-4

Ezgi

Aytekin ALBUZ

ŞEKİL-5

Müzik Dersi

Orta Hız Söz-Müzik: Münir CEYLAN

zil ça lı yor ço cuk lar hay di ça buk der se koş
 Haf ta da bir sa at var o da ne ça buk ge çer
 İ çim de bir se vinç var şu mü zik der si ne hoş do re mi fa
 şar kı la rı söy ler ken u zak la şır gam ke der do re mi fa
 sol la si do do si la sol fa mi re do
 sol la si do do si la sol fa mi re do

3.2.1 Do1 ve Do2 Aralığındaki Öğrendiği Notaları Dizек Üzerinde Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar.

Bu bölümde, Do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizек üzerinde tanıyabilme hedefine, etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.1.1. Do1 ve Do2 Aralığındaki Öğrendiği Notaları Dizек Üzerinde Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular

ANOVA Tablosu						
Do 1 ve Do 2 Aralığındaki öğrendiği notaları dizек üzerinde tanıyabilme	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	4.00	0.667	1.703	0.166	H0 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	3.80	0.919			
3. Gözlem Okulu	10	4.30	0.675			
4. Gözlem Okulu	10	4.60	0.699			
5. Gözlem Okulu	10	3.80	1.135			
Toplam	50	4.10	0.863			

Tablo 3.2.1.1'deki A3 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 4,60'lık bir oranla tamamen başarılı, 3. gözlem

okulunun 4,30'luk bir oranla tamamen başarılı, 1. gözlem okulunun 4,00'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 2. gözlem okulu ve 5. gözlem okulunun 3,80'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A3 kazanımına ilişkin “do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı, 4,10'luk bir oranla tamamen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde, 1. 3. ve 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 4,00'lik oranda ve üstünde, 2. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3,00'in üstünde olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğine göre okulların etkinlikler doğrultusunda hedefe ulaşma düzeylerinin birbirlerine yakın oranlarda başarı gösterdiği görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amacına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) = 0.166 > Tablo değeri (α = 0.05) olduğu için A3 kazanımına ilişkin “do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme” ortalamaları birbirine eşittir şeklinde oluşturulan H_0 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Gözlem okullarına göre bu kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyinin öğrenciler tarafından ediniminde herhangi bir fark yoktur şeklinde yorumlanabilir.

3.2.2 Öğrendiği Notalara İlişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar.

Öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.2.1. Öğrendiği Notalara İlişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	2.20	0.919	3.311	0.018	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2.30	0.823			
3. Gözlem Okulu	10	3.60	1.430			
4. Gözlem Okulu	10	3.50	1.269			
5. Gözlem Okulu	10	3.20	1.229			
Toplam	50	2.96	1.261			

Tablo 3.2.2.1'deki A3 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 3. gözlem okulunun 3,60'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 4. gözlem okulunun 3,50'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 3,20'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 2. gözlem okulunun 2,30'luk bir oranla kısmen başarılı ve 1. gözlem okulunun 2,20'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A3 kazanımına dair “öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,96'lık bir oranla kısmen başarılı olmuştur sonucu ortaya çıkmıştır.

Gözlem okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 3. 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'lık oranın üstünde, 1. ve 2. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğine göre beş okulun hedefe ulaşma düzeylerinin de birbirlerine yakın oranlarda farklılıklar gösterdiği görülmektedir. “Öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeylerinin düşük olmasının sebebi, çalma ve söylemeye ilişkin etkinlik örneklerine yeteri kadar yer verilmediği şeklinde yorumlanabilir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanmadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) = 0.000 < Tablo değeri (α = 0.05) olduğu için A3 kazanımına dair “öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.2.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.2.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) A.3. Kazanım Hedef: 2. Öğrendiği Notalara İlişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Doğru Seslendirebilme.	(J) A.3. Kazanım Hedef: 2. Öğrendiği Notalara İlişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Doğru Seslendirebilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	3. Gözlem Okulu	-1.400(*)	0,010
	4. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,016
2. Gözlem Okulu	3. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,016
	4. Gözlem Okulu	-1.200(*)	0,025
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.400(*)	0,010
	2. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,016
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,016
	2. Gözlem Okulu	1.200(*)	0,025

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.2.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; A3 kazanımına dair “öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde dört farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu, 3. gözlem okulu ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 3. gözlem okulu ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu, 3. gözlem okulu ve 4. gözlem okulu arasında fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 3. gözlem okulu ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu 1. gözlem okulu ve 2. gözlem okulu arasında fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu 1. gözlem okulu ve 2. gözlem okulu arasında fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.3. Do1 ve Do2 Aralığındaki Öğrendiği Notaları Dizek üzerinde Tanıyabilme ve Öğrendiği Notalara İlişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar.

Do1 ve Do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme ve öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme hedeflerine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel

bulgular ve bu bulgulara yönelik çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.3.1. Do1 ve Do2 Aralığındaki Öğrendiği Notaları Dizek Üzerinde Tanıyabilme ve Öğrendiği Notalara İlişkin Öğretmenin Verdiği Şarkıları Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
A.3. Öğrendiği Notaları Seslendirir. Hedefler : 1-2.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	20	3,10	1,210	3,162	0,017	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	20	3,05	1,146			
3. Gözlem Okulu	20	3,95	1,146			
4. Gözlem Okulu	20	4,05	1,146			
5. Gözlem Okulu	20	3,50	1,192			
Toplam	100	3,53	1,218			

Tablo 3.2.3.1'deki A3 kazanımına ilişkin hedeflere ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 4,05'lik bir oranla tamamen başarılı, 3. gözlem okulunun 3,95'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 3,50'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 1. gözlem okulunun 3,10'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı, 2. gözlem okulunun 2,05'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A3 kazanımına ilişkin “Do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme ve öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme” hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,53'lük bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde beş gözlem okulunun da kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde olduğu görülmektedir. Bu durum uygulanan etkinliklerin başarıyı olumlu yönde, doğrudan etkilediğini göstermektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amacına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için A3 kazanımına ilişkin “Do1

ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme ve öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme” hedeflerinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedeflerin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.3.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.3.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) A.3. Öğrendiği Notaları Seslendirir. Hedefler: 1-2.	(J) A.3. Öğrendiği Notaları Seslendirir. Hedefler: 1-2.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	3. Gözlem Okulu	-.850(*)	0,024
	4. Gözlem Okulu	-.950(*)	0,012
2. Gözlem Okulu	3. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,017
	4. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,008
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	.850(*)	0,024
	2. Gözlem Okulu	.900(*)	0,017
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	.950(*)	0,012
	2. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,008

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.3.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; A3 kazanımına ilişkin “do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme ve öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme” hedeflerinin gerçekleşme düzeylerinde dört farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 3. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 3. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedeflere ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme ve öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 3. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 3. ve 4. gözlem okuluna göre

kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme ve öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 1. ve 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme ve öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. ve 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme ve öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

“Do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme ve öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin 4. gözlem okulu tarafından daha başarılı (edinildiği) olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

ÖĞRENME ALANI

A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA

KAZANIMLAR

A.4. Basit Çoksesli Şarkılar söyler.

İki Sesli Basit Kanon Çalışmaları Seslendirebilme ve İki Sesli Kanon Örneğine İlişkin Bir Şarkı Seslendirebilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri

1. Etkinlik

Öğrencilere, öğretilecek ritmik kanon örneğinin (kayıkçı tekerlemesi) resimleri gösterilir ve bu resimlerden ne anladıkları sorulur. (Ek-5. A1)

2. Etkinlik

Öğrencilere, tahtaya yazılan “kayıkçı” tekerlemesinin söz kalıbı yansıma yoluyla öğretilir ve kayıkçı tekerlemesinin her cümlesine dair yaratılmış olan hareketler gösterilerek bu hareketlerin tekrar edilmesi istenir.

Daha sonra sınıf A ve B grubu olarak ikiye ayrılır “A” grubu ilk sözü söyleyip (fış fış kayıkçı) hareketini yaptığında “B” grubunun ilk söze ve harekete geçmesi istenir. Grupların doğru zamanda sözlere ve hareketlere girmeleri ve bitirmeleri sağlanarak ritmik kanon oluşturulur. Ardından, yapılan etkinlikle ilgili öğrencilerin görüşü alınır ve bu çalışmanın da ritmik kanon çalışması olduğu belirtilerek kanon hakkında bilgi verilir. Ritmik kanon çalışmasından sonra tekerlemenin ezgisi verilir ve tekerleme iki sesli kanon şeklinde seslendirilir. (Ek-5. A2)

3. Etkinlik

Farklı bir kanon örneği olan “Sonbahar şarkısı”nın sözleri tahtaya yazılır ve ezgisi kulaktan yansılama yöntemi ile öğretilir. Öğrencilerden öğrendikleri ezginin her cümlesine uygun hareketler oluşturmaları istenir. Öğrenciler tarafından oluşturulan hareketlerin neler olacağı belirlendikten sonra (Öğretmen fazla müdahale etmeden yönlendirme yapabilir) öğrenciler “A ve B” grubu olarak ikiye ayrılarak şarkı iki sesli olarak seslendirilir.

4. Etkinlik

Öğrenilen “Sonbahar Şarkısı” kanon örneği üzerinde alıştırmalar yapılarak, sınıfta sergilemelerine olanak sağlanır.

ŞEKİL-6

Sonbahar

Söz: W. Beldinger
Türkçesi: Fatoş Auemig

Yavaş

1 2

Son ba har da kı sa lın ca gün ler rüz gar lı ha va lar baş lar A

6

ğaç lar dan rüz gar la dü şer ler ren ga renk yap rak lar

3.2.4. İki Sesli Basit Kanon Çalışmaları Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara yönelik çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.4.1. İki Sesli Basit Kanon Çalışmaları Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
İki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	2,70	0,949	2,688	0,043	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,40	0,966			
3. Gözlem Okulu	10	2,80	0,919			
4. Gözlem Okulu	10	3,70	0,949			
5. Gözlem Okulu	10	2,50	1,179			
Toplam	50	2,82	1,063			

Tablo 3.2.4.1'deki A4 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 3,70'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 2,80'lik bir oranla kısmen başarılı, 1. gözlem okulunun 2,70'lik bir oranla kısmen başarılı, 5. gözlem okulunun 2,50'lik bir oranla kısmen başarılı ve 2. gözlem okulunun 2,40'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A4 kazanımına ilişkin “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,82'lik bir oranla kısmen başarılı olmuştur sonucu ortaya çıkmıştır.

Gözlem okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 4. gözlem okulu dışındaki diğer okulların kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'in altında ve her okulun ortalamasının birbirine yakın oranlarda olduğu görülmektedir. A4 kazanımına ilişkin “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefine, etkinlikler doğrultusunda ulaşmaya yönelik örneklerin, az olması başarıyı olumsuz yönde etkilemiş olabilir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanamadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için A4 kazanımına dair “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.4.2'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.4.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) A.4. Kazanım Hedef: 1. İki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme.	(J) A.4. Kazanım Hedef: 1. İki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,030
2. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,006
3. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,049
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,030
	2. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,006
	3. Gözlem Okulu	.900(*)	0,049
	5. Gözlem Okulu	1.200(*)	0,010
5. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.200(*)	0,010

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.4.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; A4 kazanımına ilişkin “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1, 2, 3 ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

“İki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin 4. gözlem okulu tarafından daha başarılı (edinildiği) olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

5. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.5. İki Sesli Kanon Örneğine İlişkin Bir Şarkı Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.5.1. İki Sesli Kanon Örneğine İlişkin Bir Şarkı Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
İki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	1,50	0,707	3,758	0,010	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	1,30	0,483			
3. Gözlem Okulu	10	1,40	0,699			
4. Gözlem Okulu	10	2,50	1,080			
5. Gözlem Okulu	10	1,60	0,843			
Toplam	50	1,66	0,872			

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.5.1'deki A4 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 2,50'lik bir oranla kısmen başarılı, 5. gözlem okulunun 1,60'lık bir oranla çok az başarılı, 1. gözlem okulunun 1,50'lik bir oranla çok az başarılı, 3. gözlem okulunun 1,40'lık bir oranla çok az başarılı ve 2. gözlem okulunun 1,30'luk bir oranla çok az başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A4 kazanımına ilişkin “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 1,66'lık bir oranla çok az başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, beş gözlem okulunun da kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'in altında olduğu görülmektedir. A4 kazanımına ilişkin “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefine yönelik şarkıların, (kanon çalışmalarına ilişkin örneklerin) öğrenci seviyesinin üzerinde olması başarıyı olumsuz yönde etkilemiş olabilir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanamadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için A4 kazanımına dair “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit

değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.5.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.5.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) A.4. Kazanın Hedef: 2. İki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme.	(J) A.4. Kazanın Hedef: 2. İki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,007
2. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.200(*)	0,001
3. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.100(*)	0,003
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,007
	2. Gözlem Okulu	1.200(*)	0,001
	3. Gözlem Okulu	1.100(*)	0,003
	5. Gözlem Okulu	.900(*)	0,014
5. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,014

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.5.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; A4 kazanımına ilişkin “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. 2. 3. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.6. İki Sesli Basit Kanon Çalışmaları Seslendirebilme ve İki Sesli Kanon Örneğine İlişkin Bir Şarkı Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

İki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.6.1. İki Sesli Basit Kanon Çalışmaları Seslendirebilme ve İki Sesli Kanon Örneğine İlişkin Bir Şarkı Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
A.4. Basit Çoksesli Şarkılar Söyler. Hedefler: 1-2	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	20	2,10	1,021	4,297	0,003	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	20	1,85	0,933			
3. Gözlem Okulu	20	2,10	1,071			
4. Gözlem Okulu	20	3,10	1,165			
5. Gözlem Okulu	20	2,05	1,099			
Toplam	100	2,24	1,129			

Tablo 3.2.6.1’deki A4 kazanımına ilişkin hedeflere ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 3,10’luk bir oranla büyük ölçüde başarılı, 1. ve 3. gözlem okulunun 2,10’luk bir oranla kısmen başarılı, 5. gözlem okulunun 2,05’lik bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 1,85’lik bir oranla çok az başarılı, olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A4 kazanımına ilişkin “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,24’ lük bir oranla kısmen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalaması 3,00’in üstünde 1, 2, 4 ve 5. gözlem okulunun kendi içlerindeki genel ortalamalarının 3,00’in altında olduğu görülmektedir. A4 kazanımına ilişkin “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedeflerine, etkinlikler doğrultusunda ulaşmaya yönelik örnekler yeteri kadar yer verilmemesi öğrencilerin başarı düzeyini olumsuz yönde etkilemiştir şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca, şarkıların (kanon çalışmalarına ilişkin örneklerin) öğrenci seviyesinin üzerinde olması başarıyı olumsuz yönde etkilemiş olabilir. Beş okulun genel ortalamasının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amacına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanamadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için A4 kazanımına ilişkin “iki

sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedeflerinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedeflerin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.6.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.6.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) A.4. Basit Çoksesli Şarkılar Söyler. Hedefler : 1-2	(J) A.4. Basit Çoksesli Şarkılar Söyler. Hedefler : 1-2	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,004
2. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.250(*)	0,000
3. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,004
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,004
	2. Gözlem Okulu	1.250(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,004
	5. Gözlem Okulu	1.050(*)	0,002
5. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.050(*)	0,002

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.6.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; A4 kazanımına ilişkin “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedeflerinin gerçekleşme düzeylerinde dört farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedeflere ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu, 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. 2. 3. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu, 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

ÖĞRENME ALANI

B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

KAZANIMLAR

B.1. Temel Müzik Yazı ve Öğelerini Kullanma.

Do1 ve Do2 Aralığındaki Notaları Tanıyabilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri.

1. Etkinlik

Tahtaya çıkıcı ve inici şekilde yazılan do1-do2 aralığındaki notalara öğrencilerin dikkati çekilir. Bu notaları incelemeleri, önceden öğrenmiş oldukları notaları isimleri ile söylemeleri, öğrenmedikleri notaları kırmızı bir kalemle yuvarlak içine almaları söylenir.

Aşağıda verilen notaları inceleyiniz. Öğrendiğinizi düşündüğünüz notaları kırmızı kalem ile yuvarlak içine alınız.

2. Etkinlik

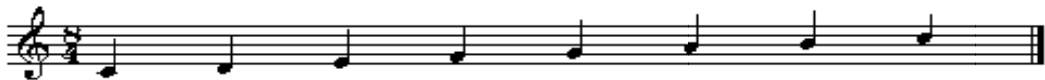
Öğrencilerin kalın do, ince si ve ince do seslerini işitsel olarak algılamaları ve kulaktan çalmaları sağlanır. Daha sonra çıkıcı ve inici olarak porte üzerinde yazılmış olan do1-do2 aralığındaki seslerden öğrenmedikleri ve kırmızı kalemle belirlemiş oldukları seslerin kalın do, ince si ve ince do sesleri olduğu ve bu seslerin yazıldığı yerler açıklanır. Çalgıları ile do1-do2 aralığındaki çıkıcı inici sesleri blok flüt üzerinde göstermeleri istenir.

Aşağıda verilen do1-do2 aralığındaki çıkıcı sesleri blok flüt üzerindeki delikleri kapatarak gösteriniz ve ilgili notalarla eşleştiriniz.

ŞEKİL-7

ŞEKİL-8

3.2.7. Do1 ve Do2 Aralığındaki Notaları Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Do1 ve do2 aralığındaki notaları tanıyabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.7.1. Do1 ve Do2 Aralığındaki Notaları Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Do 1 Do 2 aralığındaki notaları tanıyabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	4,00	0,667	1,703	0,166	H0 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	3,80	0,919			
3. Gözlem Okulu	10	4,30	0,675			
4. Gözlem Okulu	10	4,60	0,699			
5. Gözlem Okulu	10	3,80	1,135			
Toplam	50	4,10	0,863			

Tablo 3.2.7.1'deki B1 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 4,60'lık bir oranla tamamen başarılı, 3. gözlem okulunun 4,30'luk bir oranla tamamen başarılı, 1. gözlem okulunun 4,00'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 2. gözlem okulu ve 5. gözlem okulunun 3,80'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “Do1-Do2 aralığındaki notaları tanıyabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 4,10'luk bir oranla tamamen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 1. 3. ve 4. gözlem okulunun rakamsal oranları 4,00'lık oranda ve üstünde, 2 ve 5. gözlem okulunun rakamsal oranlarının ise 3,00'ın üstünde olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Değerlendirme ölçeğine göre okulların hedefe ulaşma düzeylerinde birbirlerine yakın oranlarda farklılıklar gösterdiği görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) = 0.166 > Tablo değeri (α = 0.05) olduğu için B1 kazanımına ilişkin “Do1-Do2 aralığındaki notaları tanıyabilme” ortalamaları birbirine eşittir şeklinde oluşturulan H_0 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Gözlem okullarına göre bu kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyinin öğrenciler tarafından ediniminde herhangi bir fark yoktur.

Bildiği Nota Sürelerinin Yanı Sıra Onaltılık Nota Süresini Uygulayabilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri

1. Etkinlik

Dersin başında, “iğne battı ciğerimi yaktı” sayışma örneğinin sözleri, dizeler halinde duyurulur ve öğrencilerden duydukları sözleri tekrar etmeleri istenir. Öğrencilerin sayışmanın sözlerini ritmik olarak doğru tekrar etmeleri sağlandıktan sonra ise sözlerin ritmik yapısına uygun beden perküsyonu yapmaları sağlanır.

2. Etkinlik

Ritmi kulaktan ve devinim yapılarak öğrenilen sayışmanın ritim kartları tahtaya asılır. Onaltılık notalar ise görünmemesi için ters çevrilir. Öğrencilerin diğer ritim kalıplarını görerek, onaltılık nota sürelerini ise ezberden beden perküsyonu yaparak çalmaları sağlanır. Sonra kapatılan onaltılık notalar açılır ve öğrencilerden ritim kalıplarını inceleyerek sembollerini bildikleri süreleri yeşil, bilmediklerini ise kırmızı kalemle daire içine almaları istenir.

3. Etkinlik

Öğrencilerin beden perküsyonu ile görerek ve duyarak vurdukları ritim sürelerinin içselleşmesini sağlamak için öğrenciler dörder kişilik dört ayrı gruba ayrılır. Ritim kartları gruplara dağıtılır.

Öğrencilere belirli bir zaman verilir ve verilen süre zarfı içerisinde kendi gruplarına verilen bölümün ritmini harekete dönüştürerek ifade etmeleri istenir. (Öğrencilere ritim çalgılarını veya bedenlerini ritim çalgısı gibi kullanmaları ve grup

üyeleri ile birlikte ritmik bir kompozisyon oluşturmalarına yönelik yönlendirmeler yapılır.)

Onaltılık nota süresinin hareketlerle içselleştirme çalışmasından sonra, bilmedikleri nota olarak kırmızı kalem ile belirlenen nota süresi hakkında bilgi verilir ve notaların açılımı şema üzerinde gösterilir. Bu bilgiden sonra ise sergilenen ritimlere sözler eklenerek sayışmanın hareketlerle ve sözlerle yeniden sergilenmesi istenir.

ŞEKİL-9

4. Etkinlik

Öğrencilerin onaltılık nota sürelerini devinimle ve görsel olarak algıladıkları gözlemlendikten sonra, onaltılık nota sürelerinden oluşan “Bom bili bili bom” ve “Horozumu Kaçırdılar” türküsü kulaktan öğretme yöntemiyle öğretilir.

ŞEKİL-10

ŞEKİL-11

Bom Bili Bom

Tokat Türküsü
Düzenleme: Demet İlik

Orta Hız

1

Bom bi li bi li bi li bom bom _ bom bi li bi li bi li bom

5 2

bom SON To kat tan al dım ba kır a man a man

9

a man _ Fat ma'm _ göz le _ rin _ ça kır _ B.D

ŞEKİL-12

Horozumu Kaçırıldılar

Hızlı Eskişehir Türküsü

Ho ro zu mu ka çır dı lar dam dan da ma u çur du lar

su yu na da pi lav pi şir di ler Geh bi li bi li bi li bi li bil

bi li bi li bi li çil li de ho ro zum kay _ bol _ du

3.2.8. Bildiği Nota Sürelerinin Yanı Sıra Onaltılık Nota Süresini Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.8.1. Bildiği Nota Sürelerinin Yanı Sıra Onaltılık Nota Süresini Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

ANOVA Tablosu						
Bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1.Gözlem Okulu	10	2,60	1,075	5,668	0,001	H1 Kabul
2.Gözlem Okulu	10	2,50	0,972			
3.Gözlem Okulu	10	3,60	1,174			
4.Gözlem Okulu	10	4,00	0,667			
5.Gözlem Okulu	10	3,80	0,632			
Toplam	50	3,30	1,093			

Tablo 3.2.8.1'deki B1 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 4,00'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 3,80'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 3,60'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 1. gözlem okulunun 2,60'lık bir oranla kısmen başarılı ve 2. gözlem okulunun 2,50'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,30'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur sonucu ortaya çıkmıştır.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 3. 4. ve 5. gözlem okulunun ortalama puanlarının 3,00'ın üzerinde, 1. ve 2. gözlem okulunun ortalama puanlarının 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için B1 kazanımına ilişkin “bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.8.2.'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.8.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) B.1. Kazanın Hedef: 2. Bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme.	(J) B.1. Kazanın Hedef: 2. Bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	3. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,020
	4. Gözlem Okulu	-1.400(*)	0,002
	5. Gözlem Okulu	-1.200(*)	0,006
2. Gözlem Okulu	3. Gözlem Okulu	-1.100(*)	0,011
	4. Gözlem Okulu	-1.500(*)	0,001
	5. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,003
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,020
	2. Gözlem Okulu	1.100(*)	0,011
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.400(*)	0,002
	2. Gözlem Okulu	1.500(*)	0,001
5. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.200(*)	0,006
	2. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,003

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.8.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; B1 kazanımına ilişkin “bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 1. ve 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. ve 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 1. ve 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

Hece Bağını Algılama ve Uygulayabilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri

1. Etkinlik

Öğretmen sınıfa aşağıdaki melodiyi söyleyerek girer ve öğrencilerin dikkatlerini kendine yönleltmelerini sağlar. Melodiyi söylerken bir taraftan sırayla öğrencilere dokunur ve el işaretleri ile dokunduğu öğrencinin ayağı kalkmasını isteyerek yaptığı hareketi (kesik ve bağlı hareketler) tekrarlamasını sağlar. Daha sonra tüm sınıf melodiyi

tekrar ederken belirlenen öğrenciler de hareketleri tekrar ederler. Ardından bu melodi flüt ile duyurulur.

Bağlı ve bağısız olarak iki şekilde farklı çalınışın hareketlerle hissedilmesinin ardından, dörder kişilik üç grup oluşturulur. İlk iki grup çalınan bağısız bölümlere uygun doğaçlama hareket yaratırken üçüncü grup ise bağlı çalınışları kendi oluşturdukları hareketlerine yansıtırlar.

ŞEKİL-13

Ezgi

Aytem ALBUZ

2. Etkinlik

Öğrencilerin bağlı ve bağısız olarak duyulan ezgiye uygun oluşturdukları kendi hareketlerini yaratmalarından sonra tahtaya yazılan “Çıra Çaktım Yanmadı” ve “Karlı Dağlar” türkülerini dikkatli dinlemeleri istenerek bu türküler öğretmen tarafından blokflüt ile sırayla duyurulur. Öğrencilere bu türküler dinlerken neler hissettikleri ve hangi türküde hüznlendikleri sorulur. Ayrıca türküler dinlerken hangi türküde bağlı çalınış hissettikleri ve hece bağı ile yazılmış olan 2. örnekteki farklı yorumu algılayabilmeleri beklenir.

ŞEKİL-14

Çıra Çaktım Yanmadı

Orta Hız

Çankırı Türküsü

Çı ra çak tım yan ma dı da me vil ver dim
Çok yal var dım tan rı ya da du am ka bul

ol ma dı da ha ha da ha un e le
ol ma dı da ha ha da ha un e le

ha ha da ha dön e le ha
ha ha da ha dön e le ha

3. Etkinlik

Öğrencilerden, hece bağlarının ezgiye nasıl bir farklılık kattığını görmek için “Karlı Dağlar ve Kara Basma İz Olur” türküsünü önce inceleyip sonra çalıp, söylemeleri istenir.

Yalnız ilk başta türküler üzerinde hece bağları gösterilmez. Öğrencilerin bu türkülerin sözlerini söylerken; sözleri karşılayan eşit sayıda nota göremedikleri için zorlanacakları gözlemlenecektir. Bu durumda herhangi bir yorum yapmadan kitaplarından notaları takip etmeleri, farklı çalış duydukları ve farklı söyleyiş hissettikleri yerleri türkü üzerinde işaretlemeleri istenir. Türküler duyurulduktan ve öğrencilerin çalışması bittikten sonra da bu farklılığı yaratan ve notalarda eksik olan işaretin hece bağı olduğu söylenerek işaretin tanımını yapılır. Ardından türküler üzerindeki hece bağı eksiklerinin bir kısmı giderilir, diğer kısımların hece bağı eksikliklerini ise öğrencilerden tamamlamaları istenir.

ŞEKİL-15

Karlı Dağlar

Yavaş

Söz-Müzik: Salih AYDOĞAN

Ey u lu dağ lar kar lı - dağ lar
Hep do ru ğun da buz lar - kar lar
Ah ba har ol sa koş sam - gel sem

5
Hiç git - mez - mi - si - sin - du ma nın
Bak e te ğin - de - ır - mak - ağ - lar
Öz le dim ke ki ği ni pı na nı su yu nu

ŞEKİL-16

Kara Basma

Hızlı

Anonim

Ka ra bas ma - iz o lur ka ra bas ma iz o lur
Gü zel ler de - naz o lur gü zel ler de naz o lur
Hop nin na yi - nin na yi hop nin na yi nin na yi
Gel oy na yi - oy na yi gel oy na yi oy na yi

4. Etkinlik

Öğrencilerden dostluk parçasını çalmaları istenir.

ŞEKİL-17

Dostluk

Alman Ezgisi
Uyarlama: E. Zuckmayer
Süleyman Tam er

Ağır

Dost lu ğün biz sev gi _ siy _ le top lan dık her _ an bur _
Bu gü zel gü nü an _ dık _ ça çar pa cak kal _ bim be _
da bu sev gi ba ğı _ kop _
nim bu sev giy le e _ be _
maz _ hiç da ğıl sak bir _ gün yur _ da
di _ yen u za nır sa _ na e _ lim

3.2.9. Hece Bağını Algılama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Hece bağını algılama ve uygulayabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.9.1. Hece Bağını Algılama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Hece bağını algılama ve uygulayabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	2,80	1,317	1,933	0,121	H0 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,20	0,632			
3. Gözlem Okulu	10	3,10	0,994			
4. Gözlem Okulu	10	3,40	1,075			
5. Gözlem Okulu	10	2,80	0,919			
Toplam	50	2,86	1,050			

Tablo 3.2.9.1'deki B1 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 3,40'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 3,10'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı, 1. ve 5. gözlem okulunun 2,80'lik bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,20'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “hece bağı algılama ve uygulayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,86'lık bir oranla kısmen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 3. ve 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, 1. 2. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğine göre okulların hedefe ulaşma düzeylerinin de birbirlerine yakın oranlarda olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanamadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.121 > \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için B1 kazanımına ilişkin “hece bağı algılama ve uygulayabilme” ortalamaları birbirine eşittir şeklinde oluşturulan H_0 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Gözlem okullarına göre bu kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyinin öğrenciler tarafından ediniminde herhangi bir fark yoktur.

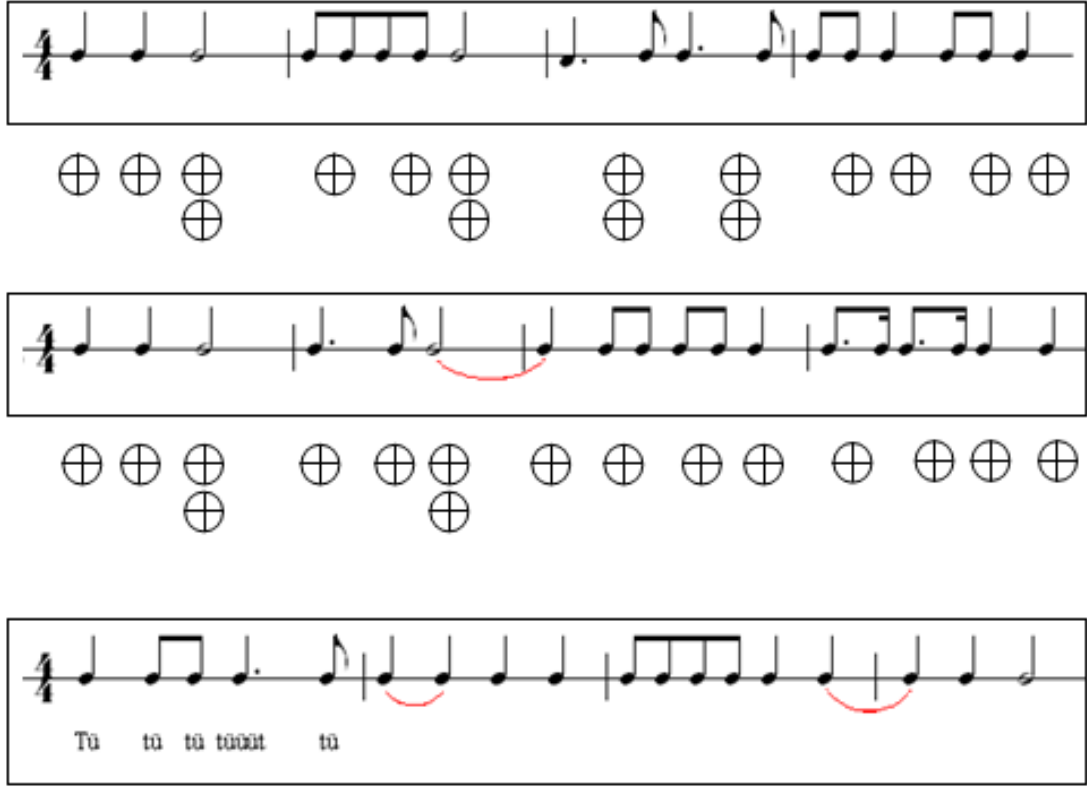
Uzatma Bağı ve Uzatma Notasını Algılama ve Uygulayabilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri.

1. Etkinlik

Öğrencilerden çalışma kitaplarında verilen ritim kalıplarını incelemeleri ve notaların sürelerine dikkat ederek ilgili sembolleri farklı renkli kalemlemlerle belirlemeleri istenir. Ayrıca uzatma noktasını ve uzatma bağı içeren ritim kalıbını bulmalarına ve blok flüt ile nasıl çalmaları gerektiğine yönelik yönlendirmelerde yapılır. Ardından

öğretmen tarafından çoğaltma noktası ve uzatma başına ilişkin gerekli açıklamalar yapılır.

ŞEKİL-18

2. Etkinlik

Öğrencilerin çoğaltma noktalarına dikkat ederek “The Sound of Music” ve “Kuğular” isimli şarkıları seslendirmeleri sağlanır.

ŞEKİL-19

The Sound Of Music

Hızlı

Müzik: Richard Rodgers

Doe a deer a fe mele deer Ray a drop of gold en sun Me a name I
call my selt Far a long long way to run Sev a nee dle pul ling thread
La a note to fol low sew Tea a dning with jam and breed That will
bring us back to Do Sol Mi Do Do

ŞEKİL-20

Kuğular

Ağır

Söz: B. Enver
Müzik: Zeki Üngör

Bir ma vi ay na dır su lar yü zer ken naz la ku ğu lar his li
Ku ğu lar ce vap ve rin siz zam bak tan ge mi ler si niz git ti
de rin lik le ri ne bern be yaz a kis ler do lar
ği niz sa hil le re be ni gö tür mez mi si niz

3.2.10. Uzatma Bağı ve Uzatma Notasını Algılama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.10.1. Uzatma Bağı ve Uzatma Notasını Algılama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	3,70	0,949	12,205	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,00	0,816			
3. Gözlem Okulu	10	3,70	0,823			
4. Gözlem Okulu	10	4,00	0,667			
5. Gözlem Okulu	10	4,10	0,568			
Toplam	50	3,50	1,074			

Tablo 3.2.10.1'deki B1 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 5. gözlem okulunun 4,10'luk bir oranla tamamen başarılı, 4. gözlem okulunun 4,00'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 1. ve 3. gözlem okulunun 3,70'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 2. gözlem okulunun 2,00'lik bir oranla çok az başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,50'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın üzerinde, 2. gözlem okulunun ortalama puanının 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğine göre okulların hedefe ulaşma düzeylerinin de birbirlerine yakın oranlarda olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde

olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) = 0.000 < Tablo değeri (α = 0.05) olduğu için B1 kazanımına ilişkin “uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.10.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.10.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) B.1. Kazanın Hedef: 4. Uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme.	(J) B.1. Kazanın Hedef: 4. Uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.700(*)	0,000
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.700(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	-1.700(*)	0,000
	4. Gözlem Okulu	-2.000(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-2.100(*)	0,000
3. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.700(*)	0,000
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	2.000(*)	0,000
5. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	2.100(*)	0,000

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.10.1’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; B1 kazanımına ilişkin “uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5/8'lik Aksak Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri.

1. Etkinlik

Öğrencilere daha önce kulaktan öğrenmiş oldukları basit, bileşik ve aksak ölçülerde yazılmış eser örnekleri kısa kısa dinletilir ve bu eserlerin ritmine uygun vuruşlar yapmaları istenir. Bu ritimlere 5/8'lik aksak usül de eklenir ve özellikle aksak usül deki (5/8'lik) örnek esere eşlik ederken, öğrencilerden sağ ellerini sıraya vurup kaldırırken ise 3'e kadar saymaları istenir.

Öğrenciler 5/8'lik ritmi rahat vurmaya başladıklarında ise bu harekete hecelerin söylenmesi de eklenir. Öğrencilere getirdikleri defleri sağ ellerine almaları ve ellerini yukarı kaldırmaları söylenir. Ardından 5/8'lik aksak usülün kuvvetli zamanları def ile vurularak duyurulur. Daha sonra ise bu düzenli vuruşlara 5/8'lik "Oy Liman" türküsünün sözleri ve ezgisi de eklenir. Öğrencilerden türkünün ritmine uygun kendi hareketlerini yaratmaları beklenir. Bu türkünün aksak usül de yazılmış bir türkü olduğu söylenir ve bu konuda başka bir bilgi verilmez. Bu çalışmalarda sonra öğrencilere, daha önceki sınıflarda sadece kulaktan verilen 5/8'lik aksak ölçüyü, diğer ölçüler arasından ayırt edebilmelerine yönelik çalışmalar yaptırılır.

ŞEKİL-21

2. Etkinlik

Öğrencilerin daha önce kulaktan öğrendikleri “Oy Liman” isimli türkü, dizek üzerinde gösterilir ve notaları ile söylemeleri ve çalmaları sağlanır. 5/8’lik ölçünün oluşumu şema üzerinde gösterilir ve 5/8’lik aksak ölçü hakkında bilgi paylaşılır.

Ardından çalışma kitabı, 2. etkinlikte verilen “Oy Liman” isimli türküdeki ölçü çizgisi eksikliklerin giderilmesi ve türkünün seslendirilmesi sağlanır.

ŞEKİL-22

Oy Liman

Orta Hız Karadeniz Türküsü

Oy li man bü yük li man da yok mu ya ri mi bu lan
Bü yük li man i çin de de pa zar ku ru lur pa zar

5
A la cak san al be ni de son ra o lur sun piş man
E li ka lem tu tan lar da ya ri ne mek tup ya zar

ŞEKİL-23

5/8 5/8 5/8 5/8

3. Etkinlik

Öğrencilerden bir sonraki hafta için 5/8'lik aksak ölçüde bir eser örneği bulmaları istenir. Bu eserin sözlerini yazmaları, sözlere denk gelen kuvvetli vuruşları tespit etmeleri ve eseri kulaktan söylerken ritim çalgısı ile kuvvetli vuruşları belirlemeleri istenir.

4. Etkinlik

Öğrencilerin “Daldalan” türküsünü kuvvetli vuruşlarına dikkat ederek seslendirmeleri sağlanır.

İstenirse alternatif etkinlik olarak 5/8'lik aksak ölçüde yazılmış olan “Yurdumda” şarkısı da kulaktan öğretilerek öğrencilerin seslendirmeleri sağlanabilir.

ŞEKİL-24

Daldalan

Orta Hız

Anonim

Dal _ da lan dal _ da lan dal _ dan a _ şa _ ğı
Dal _ da lan dal _ da lan kız _ ni nen _ gel _ miş

5
saç _ la rın _ dö _ kü lür _ bel _ den a _ şa _ ğı
kız _ ni nen _ gel _ me den _ gör _ ne ler _ ol _ muş

9
saç _ la rın _ dö _ kü lür _ bel _ den a _ şa _ ğı
ka _ pı da _ dur _ muş san _ san _ dım ha _ nım sın

ŞEKİL-25

Yurdumda

Orta Hız

Söz Müzik: Mahir DİNÇER

To hum lar fi da na fi dan lar a ğa ca

a ğaç lar or ma na dön me li yur _ dum da

Yu va dır _ kuş la ra ör tü dür _ top ra ğa

can ve rir do ğa ya or man lar yur _ dum da

3.2.11. 5/8'lik Aksak Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

5/8'lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.11.1. 5/8'lik Aksak Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
5/8'lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	2,40	0,966	1,250	0,304	H0 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,20	0,919			
3. Gözlem Okulu	10	2,20	1,033			
4. Gözlem Okulu	10	2,20	1,033			
5. Gözlem Okulu	10	3,00	0,943			
Toplam	50	2,40	0,990			

Tablo 3.2.11.1'deki B1 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 5. gözlem okulunun 3,00'lık bir oranla kısmen başarılı, 1. gözlem

okulunun 2,40'lık bir oranla kısmen başarılı, 2. 3. ve 4. gözlem okullarının 2,20'lik bir oranla kısmen başarılı, olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “5/8'lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,40'lık bir oranla kısmen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 5. gözlem okulunun ortalama puanının 3,00, 1. 2. 3. ve 4. gözlem okullarının kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğine göre okulların hedefe ulaşma düzeylerinin de birbirlerine yakın oranlarda farklar gösterdiği görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanamadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) = 0.304 > Tablo değeri ($\alpha = 0.05$) olduğu için B1 kazanımına ilişkin “5/8'lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” ortalamaları birbirine eşittir şeklinde oluşturulan H_0 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Gözlem okullarına göre bu kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyinin öğrenciler tarafından ediniminde herhangi bir fark yoktur.

6/8'lik Bileşik Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri.

1. Etkinlik

6/8'lik “Hatırla sevgili” isimli şarkı kaset veya cd den duyurularak müziğin kuvvetli vuruşlarının öğrenciler tarafından hissedilmesi beklenir (1. ve 4. Vuruşlara dikkat çekilir). Ardından bu usul'ün iki zamanlı olduğu ve 3+3 biçiminde olduğu ifade edilerek, 6/8'lik usul'ün farklı devinimler yardımıyla da öğrencilere hissettirilmesi sağlanır. Öğrencilerin daha önce bu ritimde seslendirdikleri şarkıların olup olmadığı konusunda ön bilgiler yoklanır. Ardından “Hatırla Sevgili” isimli şarkı kulaktan öğrenilir ve öğrenciler gruplara ayrılarak şarkıya uygun biçimde kendi danslarını yaratırlar.

ŞEKİL-26

Hatırla Sevgili

Yavaş

Söz-Müz: Muhsin Sebahattin Ezgi

Ha tır la sev gi li _ o mes ut ge ce yi _

5 çam la rın al tın da _ ver di ğin bu _ se yi _

9 be ni mec nun et tin _ sen de o _ la sın _

13 aş kı nı _ in kar e der _ sen Al lah tan bu la sın _

2. Etkinlik

Öğrencilerin 6/8’lik ritmi bedensel olarak hissetmeleri sağlandıktan sonra, tahtaya yazılmış olan “Aşşaktan Gelirem” türküsünün notalarına dikkat çekilir. Konuyla ilgili olarak;

Türkünün ölçü belirteci nedir?

Türkünün kuvvetli vuruşları nerede olabilir?

6/8’lik ölçüde hissedilen ritmik yapı sembolleştirilmek istenirse nasıl bir sembol ortaya çıkar? vb. sorular sorulur. Öğrencilerden sorular üzerine düşünceleri alındıktan sonra ise eksik bilgiler tamamlanarak 6/8’lik ölçü hakkında bilgi paylaşılır.

6/8’lik ölçünün bileşik ölçü olduğu ve 6/8’lik ölçünün 3sekizlik+3sekizlik=6sekizlik nota sürelerinden oluştuğu belirtilir.

Öğrenilen bilgilerden yararlanılarak “Aşşaktan Gelirem” türküsü ve “Yangın” şarkısı üzerinde benzer çalışmalar yapılır.

ŞEKİL-27

Aşşahdan Gelirem

Orta Hız

Anonim

Aş şah tan ge li rem yü küm e rik tir
 E ri ğin dal la rı de lik de lik tir
 Bağ lar dan ge li rem yü küm ü züm dür
 Ü zü mün yap ra ğı dü züm dü züm dür

ŞEKİL-28

Yangın

Orta Hız

Söz-Müzik: Sefai ACAY

La ra la la ra la la ra la la ra la la ra la lay la lay
 lay la layy yük se li yor a lev ler ya nar ken ca nım ev ler
 Yar dı ma ko şu şu yor kom şu lar gö rev li ler
 Koş ar ka daş sen de koş su yu ta şı ça
 yan ma sın ha lı ki lim ü zül me sin ço luk ço cuk

3.2.12. 6/8'lik Bileşik Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, 6/8'lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.12.1. 6/8'lik Bileşik Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
6/8'lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	2,50	1,080	4,857	0,002	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,00	0,667			
3. Gözlem Okulu	10	2,50	1,269			
4. Gözlem Okulu	10	3,00	1,247			
5. Gözlem Okulu	10	3,90	0,738			
Toplam	50	2,78	1,183			

Tablo 3.2.12.1'deki B1 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 5. gözlem okulunun 3,90'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 4. gözlem okulunun 3,00'lık bir oranla kısmen başarılı, 1. ve 3. gözlem okulunun 2,50'lik bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,00'lık bir oranla çok az başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “6/8'lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,78'lik bir oranla kısmen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00 ve üzerinde, 1. 2. 3. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamasının ise 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğine göre okulların hedefe ulaşma düzeylerinin de birbirlerine yakın oranlarda farklar gösterdiği görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik

örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanamadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için B1 kazanımına ilişkin “6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.12.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.12.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) B.1. Kazanım Hedef: 6. 6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme.	(J) B.1. Kazanım Hedef: 6. 6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	5. Gözlem Okulu	-1.400(*)	0,004
2. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,036
	5. Gözlem Okulu	-1.900(*)	0,000
3. Gözlem Okulu	5. Gözlem Okulu	-1.400(*)	0,004
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,036
5. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.400(*)	0,004
	2. Gözlem Okulu	1.900(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	1.400(*)	0,004

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.12.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; B1 kazanımına ilişkin “6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. Gözlem okulu ile 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 4. ve 5. gözlem okuluna göre

kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 1. 2. ve 3. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 1. 2. ve 3. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.13. Do1 ve Do2 Aralığındaki Notaları Tanıyabilme, Bildiği Nota Sürelerinin Yanı Sıra Onaltılık Nota Süresini Uygulayabilme, Hece Bağını Algılama ve Uygulayabilme, Uzatma Bağı ve Uzatma Notasını Algılama ve Uygulayabilme, 5/8'lik Aksak Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme, 6/8'lik Bileşik Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedeflerine, Etkinlikler Doğrultusunda Ulaşabilmeye Yönelik Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, Do1 ve do2 aralığındaki notaları tanıyabilme, bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme, hece bağını algılama ve uygulayabilme, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme, 5/8'lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme, 6/8'lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.13.1. Do1 ve Do2 Aralığındaki Notaları Tanıyabilme, Bildiği Nota Sürelerinin Yanı Sıra Onaltılık Nota Süresini Uygulayabilme, Hece Bağını Algılama ve Uygulayabilme, Uzatma Bağı ve Uzatma Notasını Algılama ve Uygulayabilme, 5/8'lik Aksak Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme, 6/8'lik Bileşik Ölçüyü Kavrama ve Uygulayabilme Hedeflerine Etkinlikler Doğrultusunda Ulaşabilmeye Yönelik Bulgular

ANOVA Tablosu						
B.1. Kazanımı Hedefler: 1-2-3-4-5-6	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	60	3.00	1.164	10.230	0.000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	60	2.45	1.016			
3. Gözlem Okulu	60	3.23	1.212			
4. Gözlem Okulu	60	3.53	1.186			
5. Gözlem Okulu	60	3.57	0.945			
Toplam	300	3.16	1.176			

Tablo 3.2.13.1'deki B1 kazanımına ilişkin hedeflere ait ortalama puanlar incelendiğinde, 5. gözlem okulunun 3,57'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 4. gözlem okulunun 3,53'lük bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 3,23'lük bir oranla büyük ölçüde başarılı, 1. gözlem okulunun 3,00'lik bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,45'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “do1 ve do2 aralığındaki notaları tanıyabilme, bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme, hece bağıını algılama ve uygulayabilme, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme, 5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme, 6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,16’lık bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına bakıldığında 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00’ın üstünde, 2. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamasının 3,00’ın altında olduğu, görülmektedir. Hedeflere ait etkinlik örnekleri uygulamaları sonucu, dört okulda başarı düzeyinin üzerinde, bir okulda başarı düzeyinin altında çıkmıştır. Bu durum, etkinlik örneklerinin başarı düzeyini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amacına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) = 0.000 < Tablo değeri (α = 0.05) olduğu için B1 kazanımına ilişkin “Do1 ve Do2 aralığındaki notaları tanıyabilme, bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme, hece bağıını algılama ve uygulayabilme, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme, 5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme, 6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedeflerinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedeflerin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.13.2.’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.13.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) B.1. Kazanımı Hedefler: 1-2-3-4-5-6	(J) B.1. Kazanımı Hedefler: 1-2-3-4-5-6	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2.Gözlem Okulu	.550(*)	0.007
	4.Gözlem Okulu	-.533(*)	0.009
	5.Gözlem Okulu	-.567(*)	0.005
2. Gözlem Okulu	1.Gözlem Okulu	-.550(*)	0.007
	3.Gözlem Okulu	-.783(*)	0.000
	4.Gözlem Okulu	-1.083(*)	0.000
	5.Gözlem Okulu	-1.117(*)	0.000
2. Gözlem Okulu	2.Gözlem Okulu	.783(*)	0.000
3. Gözlem Okulu	1.Gözlem Okulu	.533(*)	0.009
	2.Gözlem Okulu	1.083(*)	0.000
4. Gözlem Okulu	1.Gözlem Okulu	.567(*)	0.005
	2.Gözlem Okulu	1.117(*)	0.000

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.13.2.'de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; B1 kazanımına ilişkin “Do1 ve Do2 aralığındaki notaları tanıyabilme, bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme, hece bağını algılama ve uygulayabilme, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme, 5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme, 6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedeflerinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedeflere ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “Do1 ve Do2 aralığındaki notaları tanıyabilme, bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme, hece bağını algılama ve uygulayabilme, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme, 5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme, 6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu, ile 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “Do1 ve Do2 aralığındaki notaları tanıyabilme, bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme, hece bağına algılama ve uygulayabilme, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme, 5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme, 6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu, ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “Do1 ve Do2 aralığındaki notaları tanıyabilme, bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme, hece bağına algılama ve uygulayabilme, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme, 5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme, 6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. ve 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “Do1 ve Do2 aralığındaki notaları tanıyabilme, bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme, hece bağına algılama ve uygulayabilme, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme, 5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme, 6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 1. ve 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “Do1 ve Do2 aralığındaki notaları tanıyabilme, bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme, hece bağına algılama ve uygulayabilme, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme, 5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme,

6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

ÖĞRENME ALANI

B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME

KAZANIMLAR

B.2. Müziklerde Aynı ve Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.

İki Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme, Üç Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri.

1. Etkinlik

Öğrencilerin dikkati tahtaya yazılan ezgiye çekilerek ezgi çalınır ve ezginin bölümleri farklı iki kalem kullanılarak üzerinde belirlenir. Öğrencilere ezginin üzerine neden bu şekilde harfler koyulduğu sorularak öğrencinin bu konu hakkındaki düşünceleri alınır ve ön bilgileri yoklanır.

2. Etkinlik

Tahtaya yazılan harflerle ilgili düşünceler alındıktan sonra öğrencilerden iki grup oluşturulur. Bir grubun ayağı kalkarak müziğin ritminde serbest hareketlerle dolaşmaları, oturanların ise, müziğin eşliğinde sağ bacak-sol bacaklarına ve ellerine bir kez vurarak ezgiye eşlik etmeleri istenir.

Ayaktakiler müziğin “A” bölümünde serbest dolaşırken “B” bölümünde kendi eksenleri etrafında dönerler ve tekrar yenilenen “A” bölümünde ilk yaptıkları gibi serbest dolaşırlar.

Oturan öğrenciler müziğin “A” bölümünde bacaklarına ve ellerine vurma hareketi yaparken “B” bölümünde yanlarındaki arkadaşlarının sağ, sol ellerine vurduktan sonra kendi ellerini birbirine vururlar. (EK-5 A3).

3. Etkinlik

Bu çalışmalardan sonra öğrencilere ezginin bölümlerini dansa dönüştürme çalışmaları yaptırılır. Bu çalışmanın bütün öğrencilere yaptırılmasına imkan tanınır.

Öğrenciler ezginin “A” bölümünde serbest dolaşırken “B” bölümünde kendisine hızlıca bir eş bulur ve ellerini ritme göre vurarak eşiyile kol kola girip kendi

eksenlerinde dönme hareketi yaparlar. Tekrar gelen “A” bölümünde ise yine serbest dolaşma hareketini yaparlar.

Oturan öğrencilere ayaktaki öğrencilerin müziğin aynı ve farklı bölümlerini birlikte ve aynı anda fark edebilmeleri sağlanmalıdır.

Öğrencilere bu çalışmalardan sonra bazı sorular yöneltilir:

Müziğin üzerine yazılmış olan harflerle hareketleriniz arasında sizce nasıl bir bağlantı olabilir?

Hareketlerinizi değiştirdiğiniz ve aynı hareketlere döndüğünüz bölümlerde dinlediğiniz müzikte nasıl farklılıklar duydunuz? (ezgi, ritim farklılıkları)

Ardından, müzikte aynı ve değişen bölümlerin büyük harflerle gösterildiği, bu harflerin ezginin bölümlerini sembolize ettiği ve örneğin “Dance Time” isimli şarkının üç bölümlü olduğu gibi bilgiler paylaşarak; müziğin rastgele ezgilerden oluşmadığı, beste yapılırken belirli kuralların olduğu vb. bilgiler seviyeye uygun olarak verilir. Örnek olarak tahtaya yazılan “Dance Time” şarkısının yanına şarkının formunu anlatan grafikler çizilir ve bu grafiklere dikkat çekilir. Ezgiyi dinlerken grafikler incelenir ve ezginin aynı ve farklı bölümleri grafikler üzerinde işaretlenir.

Örneğin “Dance Time” adlı şarkının “ABA” formu aşağıdaki şekilde grafikte gösterilir. Şarkıların rastgele oluşmadıkları, şarkıların aynı ve farklı bölümlerinden oluştuğu ve bu bölümlerin büyük harflerle gösterildiği hakkındaki bilgi paylaşılır. (Müzik Biçimleri ile ilgili detaylı bilgiye girilmemelidir.) Daha sonra öğrencilerden “Dance Time” isimli şarkının aynı ve değişen bölümlerini göz önünde bulundurarak kendi grafiklerini çizmeleri ve şarkıyı bölümlerine dikkat ederek çalmaları istenir.

ŞEKİL-29

Dans Time

A. B. A

Söz-Müzik: Priscilla Evans

Orta Hız

A

1 2 3 1 2 3 Please come and dance with me

5 1 2 3 1 2 3 Please come and dance SON

9 1 2 and 3 Keep time with me waltz ing is fun you see

13 1 2 and 3 1 2 and 3 just you and me B.D

ŞEKİL-30

4. Etkinlik

Öğrencilere verilen bilginin pekiştirilmesi amacıyla “AB” formunda “Denizciler” şarkısı örnek olarak verilir enstrümantal olarak kulaktan öğretilir ve bu şarkının aynı ve farklı bölümlerine ilişkin uygun hareketler yapmaları istenir. Ayrıca şarkının bölümlerini büyük harflerle belirlemeleri ve aynı bölümlere aynı çalgılar, farklı bölümlere de farklı ritim çalgıları kullanarak farklılıkları ayırt etmeleri sağlanmalıdır.

ŞEKİL-31

Denizciler

Anonim

Orta Hız (A B)

4 8 10 12

3.2.14. İki Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.14.1. İki Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları ile Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	3.90	0.738	7.304	0.000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2.50	0.707			
3. Gözlem Okulu	10	3.40	1.075			
4. Gözlem Okulu	10	4.10	0.568			
5. Gözlem Okulu	10	2.90	0.738			
Toplam	50	3.36	0.964			

Tablo 3.2.14.1.'deki B2 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 4,10'luk bir oranla tamamen başarılı, 1. gözlem okulunun 3,90'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 3,40'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 2,90'lık bir oranla kısmen başarılı ve 2. gözlem okulunun 2,50'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B2 kazanımına ilişkin “iki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,36'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına bakıldığında 1. 3. ve 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'in üstünde olduğu, 2. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3,00'in altında olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için B2 kazanımına dair “iki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.14.2.'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.14.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) B.2. Kazanın Hedef: 1. İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme.	(J) B.2. Kazanın Hedef: 1. İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.400(*)	0.000
	5. Gözlem Okulu	1.000(*)	0.006
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.400(*)	0.000
	3. Gözlem Okulu	-.900(*)	0.014
	4. Gözlem Okulu	-1.600(*)	0.000
3. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.900(*)	0.014
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.600(*)	0.000
	5. Gözlem Okulu	1.200(*)	0.001
5. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0.006
	4. Gözlem Okulu	-1.200(*)	0.001

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.14.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; B2 kazanımına ilişkin ‘‘ İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme ‘‘ hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, ‘‘İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme’’ hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 3. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, ‘‘İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile

seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 1. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 1. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.15. Üç Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.15.1. Üç Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	3,70	1,252	4,191	0,006	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,30	0,675			
3. Gözlem Okulu	10	2,70	0,823			
4. Gözlem Okulu	10	3,30	0,823			
5. Gözlem Okulu	10	2,80	0,422			
Toplam	50	2,96	0,947			

Tablo 3.2.15.1'deki B2 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 1. gözlem okulunun 3,70'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 4. gözlem okulunun 3,30'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 2,80'lik bir oranla kısmen başarılı, 3. gözlem okulunun 2,70'lik bir oranla kısmen başarılı ve 2. gözlem okulunun 2,30'luk bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B2 kazanımına ilişkin “üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,96'lık bir oranla kısmen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına bakıldığında 1. ve 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'in üstünde olduğu, 2. 3. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3,00'in altında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğine göre okulların hedefe ulaşma düzeylerinin birbirlerine yakın oranlarda farklar gösterdiği görülmektedir. Beş okulun

genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanamadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) = 0.000 < Tablo değeri (α = 0.05) olduğu için B2 kazanımına dair “üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 2.15.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.15.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) B.2. Kazanın Hedef: 2. Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendire bilme.	(J) B.2. Kazanın Hedef: 2. Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendire bilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.400(*)	0,001
	3. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,011
	5. Gözlem Okulu	.900(*)	0,021
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.400(*)	0,001
	4. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,011
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,011
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,011
5. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,021

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.15.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; B2 kazanımına ilişkin “üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. 3.ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 1. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 1. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 1. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.16. İki Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme, Üç Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme, Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme hedeflerine, etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.16.1. İki Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme, Üç Bölümlü Şarkılarda Bölümleri Ayırt Etme ve İlgili Bölümleri Farklı Ritim Çalgıları İle Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
B.2. Müziklerde Aynı ve Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder. Hedefler: 1-2	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	20	3,80	1,005	10,028	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	20	2,40	0,681			
3. Gözlem Okulu	20	3,05	0,999			
4. Gözlem Okulu	20	3,70	0,801			
5. Gözlem Okulu	20	2,85	0,587			
Toplam	100	3,16	0,972			

Tablo 3.2.16.1’deki B2 kazanımına ilişkin hedeflere ait ortalama puanlar incelendiğinde, 1. gözlem okulunun 3,80’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 4. gözlem okulunun 3,70’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 3,05’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 2,85’lik bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,40’lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B2 kazanımına ilişkin “iki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme, üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,16’lık bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 1. 3. ve 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00’in üstünde, 2. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamasının 3,00’in altında olduğu, görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amacına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için B2 kazanımına ilişkin “iki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme, üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedeflerinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedeflerin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.16.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.16.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) B.2. Müziklerde Aynı ve Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder. Hedefler: 1-2	(J) B.2. Müziklerde Aynı ve Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder. Hedefler: 1-2	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.400(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	.750(*)	0,005
	5. Gözlem Okulu	.950(*)	0,000
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.400(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	-.650(*)	0,015
	4. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,000
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-.750(*)	0,005
	2. Gözlem Okulu	.650(*)	0,015
	4. Gözlem Okulu	-.650(*)	0,015
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	.650(*)	0,015
	5. Gözlem Okulu	.850(*)	0,002
5. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-.950(*)	0,000
	4. Gözlem Okulu	-.850(*)	0,002

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.16.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; B2 kazanımına ilişkin “İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme, Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedeflerinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. 3. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedeflere ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme, Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 3. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. ve 4. gözlem okuluna göre

kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme, Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 1. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme, Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. 3. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme, Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 1. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 1. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme, Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

ÖĞRENME ALANI

C. MÜZİKSEL YARATICILIK

KAZANIMLAR

C.3. Ezgilere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı İle Eşlik Eder.

Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Ritim Kalıbı Yazabilme, Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Oluşturduğu Ritim Kalıbı İle Eşlik Edebilme, Verilen Bir Ezgiye Doğaçlama Ritim Eşliği Yapabilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri.

1. Etkinlik

Derse, önceden öğrenilmiş olan nota sürelerinden oluşan aşağıdaki ritmik heceler söylenerek başlanır ve öğrencilerden heceleri tekrar etmeleri istenir. Hecelerin doğru tekrar edilmesinden sonra hecelere uygun ritmik hareketlerle beden perküsyonu yaparak öğrencilerin ritmik yapıyı hissetmeleri sağlanır.

Örneğin ;

Ta ta tiki ta Ritim sürelerini sağ sol elle göğse vurma

Tiki tiki ta ta Sağ bacağa, sol bacağa vurma

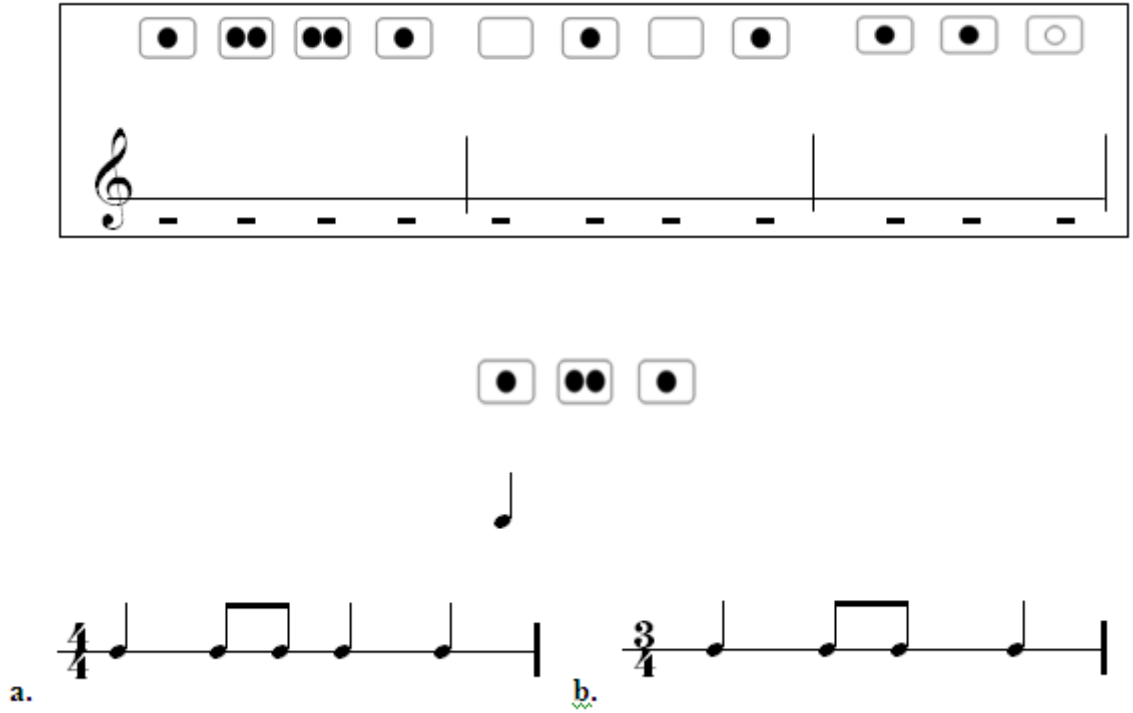
Esti esti ta ta Sağ bacak ve sol bacak üstünde yaylanma hareketi ve sağ sol ayağın yere vuruşu.

Taa taa Ekseninde dönme hareketi

Örneğin ; Öğrencilerin hecelerle ve hareketlerle önceden öğrendikleri nota sürelerini görsel olarak da hatırlamalarını sağlamak amacıyla, öğrencilerden dört grup oluşturulur ve tahtaya 16 adet kare çizilir. Karelerin yanlarına ise grupların yapacağı

devinimle (eller, ayaklar, parmaklar ekseninde dönme) ilişkin isim verilir. Daha sonra karelerin içerisine süreleri temsil eden noktalar veya semboller yerleştirilir. Ardından, öğrencilerden bulundukları gruba ait olan hareketi yaparak aşağıdaki tabloda belirtilen nota sürelerini çalmaları istenir.

ŞEKİL-32

Bu çalışmadan sonra ise ritim kartlarındaki semboller karşıl原因an nota sürelerini belirleme, hecelere uygun ritim kalıbı yazma vb. alıştırmalar yaptırılır.

2. Etkinlik

Öğrencilere bildikleri nota süreleri ile ilgili çalışmalar yaptırıldıktan sonra tahtaya yazılan “Puhu Kuşu” ezgisi bir kez seslendirilir ve ikinci kez seslendirmede başına dokunulan öğrenciden içinden geldiği gibi ritim çalgısı ile şarkıya eşlik etmesi istenir. “Puhu Kuşu” ezgisine yapılan bu doğaçlama ritim eşliği çalışmasından sonra öğrencilerin duyguları alınır.

Ardından öğrencilerin kendi ritim kalıplarını yazmaları ve belirledikleri ritim kalıpları ile ezgiye eşlik etmeleri istenir. “Puhu Kuşu” şarkısına yapılan eşlikler üzerine konuşulur ve eksiklikler giderilir ve ritim kalıbı oluşturulurken dikkat edilmesi gereken

bilgiler seviyeye uygun olarak anlatılır. Belirtilen bu hususlara dikkat edilmesi istenerek “Davulcu” ezgisine ritim eşliği oluşturma çalışmaları yapılır.

ŞEKİL-33

Puhu Kuşu

Orta Hız

Yat ma za ma nı gel di pu hu a ğa ca kon du

5
pu hu gel be ni seç ben de ça la yım

Davulcu

Orta Hız

Söz-Müzik: Müammer SUN

Güm güm güm tok ma ğı vur

5
tok ma ğı vur vur çal da vu lu

9
çal da vu lu _ çal da vu lu

3.2.17. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Ritim Kalıbı Yazabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.17.1. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Ritim Kalıbı Yazabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	4,60	0,516	6,672	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,80	1,033			
3. Gözlem Okulu	10	4,10	0,876			
4. Gözlem Okulu	10	4,30	0,483			
5. Gözlem Okulu	10	3,90	1,101			
Toplam	50	3,94	1,018			

Tablo 3.2.17.1’deki C3 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 1. gözlem okulunun 4,60’lık bir oranla tamamen başarılı, 4. gözlem okulunun 4,30’luk bir oranla tamamen başarılı, 3. gözlem okulunun 4,10’luk bir oranla tamamen başarılı, 5. gözlem okulunun 3,90’lık bir oranla büyük ölçüde başarılı ve 2. gözlem okulunun 2,80’lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B2 kazanımına ilişkin “farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,94’ lük bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üstünde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulanabildiği söylenebilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde, 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00 ile 4,00’ın üstünde olduğu, 2. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3.00’ın altında olduğu görülmektedir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için B2 kazanımına dair “Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.17.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.17.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) C.3. Kazanın Hedef: 1. Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme.	(J) C.3. Kazanın Hedef: 1. Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.800(*)	0,000
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.800(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,001
	4. Gözlem Okulu	-1.500(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-1.100(*)	0,005
3. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,001
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.500(*)	0,000
5. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.100(*)	0,005

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.17.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; C3 kazanımına ilişkin “farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.18. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Oluşturduğu Ritim Kalıbı İle Eşlik Edebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.18.1. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Oluşturduğu Ritim Kalıbı İle Eşlik Edebilme Hedefine, Etkinlikler Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Farklı ölçülerdeki ezgilere, oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	3,00	0,667	2,625	0,047	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,10	0,876			
3. Gözlem Okulu	10	2,30	0,949			
4. Gözlem Okulu	10	2,90	0,738			
5. Gözlem Okulu	10	2,90	0,738			
Toplam	50	2,64	0,851			

Tablo 3.2.18.1'deki C3 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 1. gözlem okulunun 3,00'lık bir oranla kısmen başarılı, 4. ve 5. gözlem okulunun 2,90'lık bir oranla kısmen başarılı, 3. gözlem okulunun 2,30'luk bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,10'luk bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C3 kazanımına ilişkin “farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,64' lük bir oranla kısmen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde, 1. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00, 2. 3. 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3.00'in altında olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanamadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için C3 kazanımına ilişkin “farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.18.2'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.18.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) C.3. Kazanın Hedef: 2. Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme.	(J) C.3. Kazanın Hedef: 2. Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.900(*)	0,016
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,016
	4. Gözlem Okulu	-.800(*)	0,030
	5. Gözlem Okulu	-.800(*)	0,030
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.800(*)	0,030
5. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.800(*)	0,030

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.18.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; C3 kazanımına ilişkin “farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.19. Verilen Bir Ezgiye Doğaçlama Ritim Eşliği Yapabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.19.1. Verilen Bir Ezgiye Doğaçlama Ritim Eşliği Yapabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	2,70	1,059	4,138	0,006	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,20	0,919			
3. Gözlem Okulu	10	2,70	0,675			
4. Gözlem Okulu	10	3,60	0,516			
5. Gözlem Okulu	10	2,60	0,699			
Toplam	50	2,76	0,894			

Tablo 3.2.19.1'deki C3 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 3,60'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 1. ve 3. gözlem okulunun 2,70'lık bir oranla kısmen başarılı, 5. gözlem okulunun 2,60'lık bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,20'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C3 kazanımına ilişkin “Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,76'lık bir oranla kısmen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde, 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, 1. 2. 3. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanamadığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için C3 kazanımına ilişkin “verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.19.2'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.19.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) C.3. Kazanın Hedef: 3. Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme.	(J) C.3. Kazanın Hedef: 3. Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,015
2. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.400(*)	0,000
3. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,015
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	.900(*)	0,015
	2. Gözlem Okulu	1.400(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	.900(*)	0,015
	5. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,007
5. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,007

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.19.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; C3 kazanımına ilişkin “Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. 2. 3. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.20. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Ritim Kalıbı Yazabilme, Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Oluşturduğu Ritim Kalıbı İle Eşlik Edebilme, Verilen Bir Ezgiye Doğaçlama Ritim Eşliği Yapabilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme, Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme, Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.20.1. Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Ritim Kalıbı Yazabilme, Farklı Ölçülerdeki Ezgilere Oluşturduğu Ritim Kalıbı İle Eşlik Edebilme, Verilen Bir Ezgiye Doğaçlama Ritim Eşliği Yapabilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
C.3. Ezgilere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder. Hedefler : 1-2-3	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	30	3,43	1,135	6,552	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	30	2,37	0,964			
3. Gözlem Okulu	30	3,03	1,129			
4. Gözlem Okulu	30	3,60	0,814			
5. Gözlem Okulu	30	3,13	1,008			
Toplam	150	3,11	1,090			

Tablo 3.2.20.1’deki C3 kazanımına ilişkin hedeflere ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 3,60’lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 1. gözlem okulunun 3,43’lük bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 3,13’ lük bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 3.03’lük bir oranla büyük ölçüde başarılı, 2. gözlem okulunun 2,37’lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C3 kazanımına ilişkin “farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yaza bilme, farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik ede bilme, verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,11’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00’in üstünde, 2. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamasının 3,00’in altında olduğu, görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amacına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için C3 kazanımına ilişkin “Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yaza bilme, Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik ede bilme, Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedeflerinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul

edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, sonuçlar kazanıma ilişkin hedeflerin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.20.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.20.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) C.3. Ezgilere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder. Hedefler: 1-2-3	(J) C.3. Ezgilere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder. Hedefler : 1-2-3	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu)	1.067(*)	0,000
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.067(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	-.667(*)	0,012
	4. Gözlem Okulu	-1.233(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-.767(*)	0,004
3. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.667(*)	0,012
	4. Gözlem Okulu	-.567(*)	0,033
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.233(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	.567(*)	0,033
5. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.767(*)	0,004

(*) %5 düzeyinde ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.20.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; C3 kazanımına ilişkin “Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yaza bilme, Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik ede bilme, Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedeflerinin gerçekleşme düzeylerinde Beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedeflere ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yaza bilme, Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik ede bilme, Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 3. 4.ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre

kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yaza bilme, Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik ede bilme, Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yaza bilme, Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik ede bilme, Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. ve 3. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. ve 3. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yaza bilme, Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik ede bilme, Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yaza bilme, Farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik ede bilme, Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

ÖĞRENME ALANI

C. MÜZİKSEL YARATICILIK

KAZANIMLAR

C.5. Kendi Oluşturduğu Ezgileri seslendirir.

Öğrendiği Basit Ölçülere İlişkin Nota Ses ve Sürelerde Kolay Ezgiler Yazabilme ve Yazdığı Ezgiyi Seslendirebilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri.

1. Etkinlik

Öğrencilerde farklı duyguları uyandırabilecek enstrümantal bir müziğin duyurulmasıyla derse giriş yapılır. Öğrencilerden bu müziği dinlemeleri ve dinlerken serbest hareketler yapmaları istenir. Öğrencilerin bu hareketleri yaparken sessiz olmaları ve müziği duyarak hissetmeleri sağlanır.

Ardından öğrenciler, gruplar içinde sırayla küçük ezgiler oluştururlar ve oluşturdukları ezgileri çalarak hissettikleri duyguları sergilerler. İzleyen diğer öğrenciler ise grubun hissettiklerini yorumlamaya çalışırlar.

Daha sonra do majör tonunda basit bir ezgi yansılama yöntemiyle öğretilir. Bunun için öğrenciler dört gruba ayrılır. Birinci grup ezgili vurmali çalgıları ile do1-do2 seslerine aynı anda vuruşlar yaparlar, ikinci grup do-mi seslerine, üçüncü grup ise do-sol seslerine vurarak ritim tutarlar (bu çalışmada blokflüt de kullanılabilir). Dördüncü grup ise öğretilen do majör tonundaki şarkıyı çalar. (Do majör ezginin karışık değil, sadece eksen akoru kullanımı ile seslendirilebilecek bir ezgi olmasına dikkat edilmelidir.) Ardından, tüm öğrencilerin yaptıkları ezgiyi sergilemelerine olanak sağlanır. Bu çalışma ile öğrenciler ; belirli kurallarla yapılmış bir eser ile serbest olarak yaptıkları çalışmalar arasındaki farkları da hissetmiş olacaklardır.

ŞEKİL-35

2. Etkinlik

Bu çalışmadan sonra öğrencilerden, öğrenilen do-sol ve do1-do2 ses aralığında ezgi denemeleri yapmaları istenir. Öğrencilerden do-sol ve do1-do2 aralığındaki notaları kullanarak, ölçü belirtecine uygun sürelerle kendi ezgilerini oluşturmaları istenir.

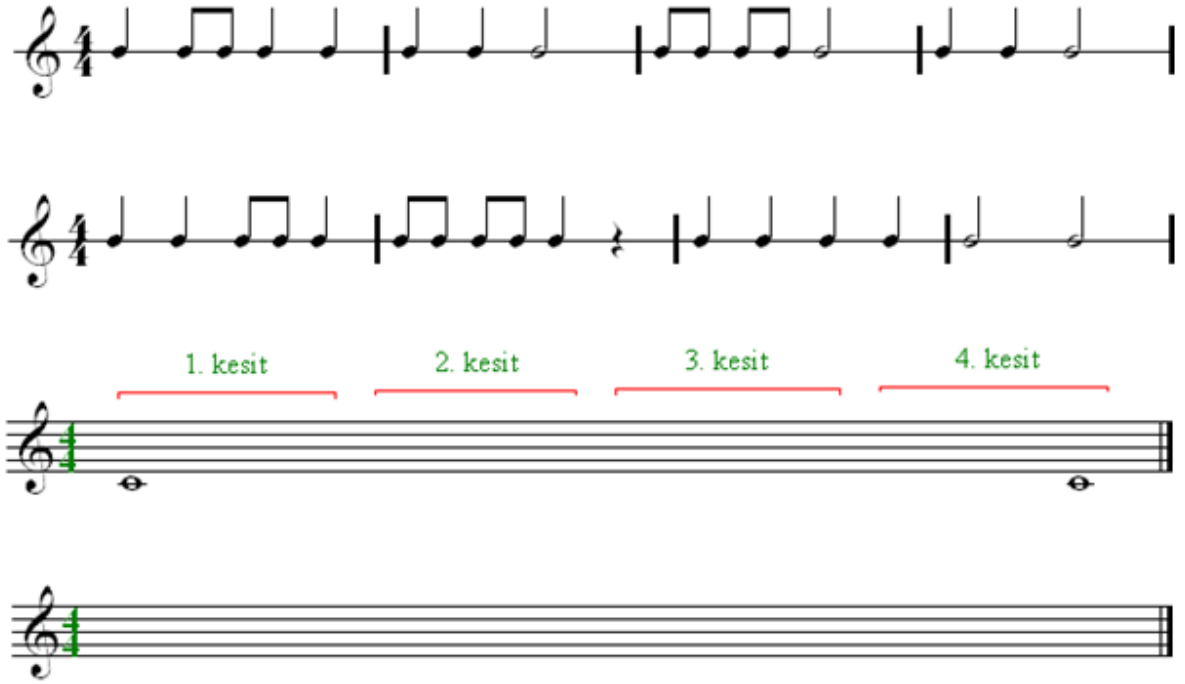
ŞEKİL-36

3. Etkinlik

Öğrencilerden, öğrendikleri nota ses ve sürelerini kullanarak kendi bestelerini oluşturmaları istenir.

ŞEKİL-37

3.2.21. Öğrendiği Basit Ölçülere İlişkin Nota Ses ve Sürelerde Kolay Ezgiler Yazabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.21.1. Öğrendiği Basit Ölçülere İlişkin Nota Ses ve Sürelerde Kolay Ezgiler Yazabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	3,00	1,054	6,339	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,40	0,966			
3. Gözlem Okulu	10	3,90	0,994			
4. Gözlem Okulu	10	4,40	0,516			
5. Gözlem Okulu	10	3,70	1,252			
Toplam	50	3,48	1,182			

Tablo 3.2.21.1'deki C5 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 4,40'lık bir oranla tamamen başarılı, 3. gözlem okulunun 3,90'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 3,70'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 1. gözlem okulunun 3,00'lık bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,40'lık bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C5 kazanımına ilişkin “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,48'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına göre 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 4,00'ın üstünde, 1. 3. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3,00'ın üstünde, 2. gözlem okulunun 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üstünde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulanabildiği söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için C5 kazanımına ilişkin “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.21.2'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.21.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) C.5. Kazanın Hedef: 1. Öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme	(J) C.5. Kazanın Hedef: 1. Öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	3. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,047
	4. Gözlem Okulu	-1.400(*)	0,003
2. Gözlem Okulu	3. Gözlem Okulu	-1.500(*)	0,001
	4. Gözlem Okulu	-2.000(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,005
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	.900(*)	0,047
	2. Gözlem Okulu	1.500(*)	0,001
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.400(*)	0,003
	2. Gözlem Okulu	2.000(*)	0,000
5. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,005

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.21.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; C5 kazanımına ilişkin “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde Beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 3. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu Okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 3. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu Okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 1. ve 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu Okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre

kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.22. Yazdığı Ezgiyi Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, Yazdığı ezgiyi seslendirebilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.22.1. Yazdığı Ezgiyi Seslendirebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Yazdığı ezgiyi seslendirebilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	2,10	1,101	1,489	0,222	H0 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	1,80	0,422			
3. Gözlem Okulu	10	2,70	1,059			
4. Gözlem Okulu	10	2,80	1,317			
5. Gözlem Okulu	10	2,30	1,252			
Toplam	50	2,34	1,099			

Tablo 3.2.22.1'deki C5 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 2,80'lik bir oranla kısmen başarılı, 3. gözlem okulunun 2,70'lik bir oranla kısmen başarılı, 5. gözlem okullarının 2,30'luk bir oranla kısmen başarılı, 1. gözlem okulunun 2,10'luk bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 1,80'lik bir oranla çok az başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C5 kazanımına ilişkin “yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,34'lük bir oranla kısmen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde, beş gözlem okulunun da puanlarının 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğine göre okulların hedefe ulaşma düzeylerinin de birbirlerine yakın oranlarda çok düşük sonuçlar verdiği görülmektedir. Öğrencilerin basit ölçülerde ezgiler yazabildikleri gözlenmiştir ancak, yazdıkları ezgileri seslendirebilme hedefine ulaşabilmek için bir enstrüman çalabilme yeteneğinin öğrencilerde farklı başarı düzeyleri göstermesi sonuçların düşük çıkmasını etkilemiş olabilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.222 > \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için C5 kazanımına ilişkin “yazdığı ezgiyi seslendirebilme” ortalamaları birbirine eşittir şeklinde oluşturulan H_0 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Gözlem Okullarına göre bu kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyinin öğrenciler tarafından ediniminde herhangi bir fark yoktur şeklinde yorumlayabiliriz.

3.2.23. Öğrendiği Basit Ölçülere İlişkin Nota Ses ve Sürelerde Kolay Ezgiler Yazabilme, Yazdığı Ezgiyi Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme, yazdığı ezgiyi seslendirebilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.23.1. Öğrendiği Basit Ölçülere İlişkin Nota Ses ve Sürelerde Kolay Ezgiler Yazabilme ve Yazdığı Ezgiyi Seslendirebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular ve Yorumlar

ANOVA Tablosu						
C.5. Kendi Oluşturduğu Ezgileri Seslendirir. Hedefler : 1-2	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	20	2,55	1,146	5,127	0,001	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	20	2,10	0,788			
3. Gözlem Okulu	20	3,30	1,174			
4. Gözlem Okulu	20	3,60	1,273			
5. Gözlem Okulu	20	3,00	1,414			
Toplam	100	2,91	1,272			

Tablo 3.2.23.1'deki C5 kazanımına ilişkin hedeflere ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 3,60'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 3,30'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 3,00'lık bir oranla kısmen başarılı, 1. gözlem okulunun 2,55'lik bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,10'luk bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C5 kazanımına ilişkin “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme ve yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2,91'lik bir oranla kısmen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 3. 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, 1. ve 2. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamasının 3,00'ın altında olduğu, görülmektedir. Öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota, ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme ve yazdığı ezgiyi seslendirebilme hedeflerinin genel ortalamalarının düşük

olmasının sebebi yukarıda da belirtildiği gibi öğrencilerin yazdıkları ezgileri seslendire bilmeye (çalma söyleme vb.) ilişkin karşılaştıkları sorunlar olabilir.

Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amacına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ancak bir enstrüman çalmaya ilişkin etkinlik örneklerinin az olması, başarı düzeyinin düşük olmasını etkilemiştir şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için C5 kazanımına ilişkin “öğrendiği basit ölçüler ile nota ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme, yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedeflerinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedeflerin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.23.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.23.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) C.5. Kendi Oluşturduğu Ezgileri Seslendirir. Hedefler: 1-2	(J) C.5. Kendi Oluşturduğu Ezgileri Seslendirir. Hedefler: 1-2	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	3. Gözlem Okulu	-.750(*)	0,047
	4. Gözlem Okulu	-1.050(*)	0,006
2. Gözlem Okulu	3. Gözlem Okulu	-1.200(*)	0,002
	4. Gözlem Okulu	-1.500(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,018
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	.750(*)	0,047
	2. Gözlem Okulu	1.200(*)	0,002
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.050(*)	0,006
	2. Gözlem Okulu	1.500(*)	0,000
5. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.900(*)	0,018

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.23.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; C5 kazanımına ilişkin “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota, ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme ve yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedeflerinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu 3. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 3. ve 4. gözlem okuluna göre

kazanıma ilişkin hedeflere ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota, ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme ve yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota, ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme ve yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 1. ve 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota, ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme ve yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. ve 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. ve 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota, ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme ve

yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “öğrendiği basit ölçülere ilişkin nota, ses ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme ve yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

ÖĞRENME ALANI

D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

KAZANIMLAR

D.1. Yurdumuzdaki Başlıca Müzik Türlerini Ayırt Eder.

Geleneksel Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme, Çağdaş Çok Sesli Türk Müziğini Tanıyabilme, Dinledikleri Müziğin Hangi Türe Ait Olduğunu Ayırt Edebilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri.

1. Etkinlik

Öğrencilere dinledikleri ve sevdikleri eserlerin neler olduğu sorulur ve bu eserler hakkındaki bildiklerini paylaşmaları istenir. (Eserin adı, bestecisi, türkü, şarkı, marş gibi hangi türde olduğu, vb.)

2. Etkinlik

Öğrencilere dinledikleri müziklerle ilgili görüşleri alındıktan sonra, farklı müzik türlerine ait örnek eserler (Türk Halk Müziği, Klasik Türk Müziği, Çok Sesli Türk Müziği, Tasavvuf Müziği, Askeri Müzik, Türk Pop Müziği vb.) dinletilir. Öğrencilerin eserleri dinlerken bu eserlerin ezgisine, sözlerine, konusuna, ritmine ve eserde çalınan çalgılara dikkat etmeleri sağlanarak daha önce türkü, şarkı olarak belirttikleri örnek eserlerin hangi türün içinde yer aldığına dikkat etmeleri istenir. Daha sonra eserlerin kimlik bilgileri ve türü hakkında açıklayıcı bilgiler verilir.

3. Etkinlik

Öğrenciler, dinledikleri eserlerin hangi müzik türlerine girdiği ve nedenleri hakkında kısa bilgi sahibi olduktan sonra; beş gruba ayrılır ve her bir gruba bir müzik türü ismi verilerek bir hareket oluşturmaları istenir. Gruplar kendi isimlerini karşılayan türde eseri duyduklarında ayağı kalkarlar ve oluşturdıkları hareketleri yaparlar. Onları izleyen grupların bu hareketleri tekrar etmeleri ve akıllarında tutmaları istenir. Farklı türlere ait eserler dinletilirken işaret edilen grubun dinlediği müziğin türüne ait hareketi yapabilmesi beklenir. Ayrıca; bu etkinlik Türkçe dersi “Konuşma, Yazma, Öğrenme” Alanı; duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini sözlü ve yazılı olarak ifade eder kazanımı ile ilişkilendirerek; öğrencilerden duygu ve düşüncelerini yazılı ve sözlü olarak ifade etmeleri istenir.

4. Etkinlik

Öğrencilerden, müzik türlerini ayırt etmelerine yönelik çalışmalardan sonra; seviyelerine uygun tampere sisteme uyarlanmış eserleri seslendirmeleri istenir. Ayrıca bu eserlerin de hangi türe ait olduğu, bu türün doğuşu, genel özellikleri konusunda bilgi sahibi olmaları sağlanır. Müzik türlerine örnek olarak verilen eserlerden, önceden öğrenilmiş olan “Bom Bili Bili Bom” isimli türkünün kulaktan, diğer müzik türlerine ait “Ah Dede Vah Dede”, “Çıra Çaktım Yanmadı” notaları ile seslendirilir.

Öğrenilen eserlerin müzik türlerine ve kimlik bilgilerine yönelik çalışmalar yapılarak, öğrencilerin bu eserlerle ilgili düşüncelerini paylaşmaları istenir.

ŞEKİL-38

Ah Dede

Söz-Müzik: Engin Evin

Hızlı

1

Ah de de vah de de sen ney miş sin sen dil le re düş tüm se nin yü zün den

5 2 SON

dil le re düş tüm se nin yü zün den Ben de de me çek mi şim bil mem ki ne den bir el ma nın ya rı sa o

10

ya rı sa da ben ağ zım bur num göz le rim tu pa tıp ay nı hık de miş de bur nun dan düş mü şüm san ki

Çıra Çaktım Yanmadı

Orta Hız

Çankırı Türküsü

Çı ra çak tım yan ma dı da me yil ver dim
Çok yal var dım tan rı ya da du am ka bul

4 ol ma dı da ha ha da ha un e le
ol ma dı da ha ha da ha un e le

7 ha ha da ha dön e le ha
ha ha da ha dön e le ha

ŞEKİL-40

Bom Bili Bom

Tokat Türküsü
Düzenleme: Demet İlik

Orta Hız

1

Bom bi li bi li bi li bom bom _ bom bi li bi li bi li bom

5 2

bom SON To kat tan al dım ba kır a man a man

9

a man _ Fat ma'm _ göz le _ rin _ ça kır _ B.D

5. Etkinlik

Öğrencilerden sevdikleri bir eseri; tür ve kimlik bilgileri açısından incelemeleri ve neden sevdiklerini arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir.

6. Etkinlik

Öğrencilerin müzik türleri hakkında öğrendiklerini paylaşmaları istenir.

3.2.24. Geleneksel Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Geleneksel Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin beş okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.24.1. Geleneksel Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme Hedefine, Etkinlikler Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Geleneksel Türk müziği türlerini tanıya bilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	4,20	0,789	10,433	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	3,10	0,738			
3. Gözlem Okulu	10	4,20	0,632			
4. Gözlem Okulu	10	4,10	0,568			
5. Gözlem Okulu	10	4,90	0,316			
Toplam	50	4,10	0,839			

Tablo 3.2.24.1'deki D1 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 5. gözlem okulunun 4,90'lık bir oranla tamamen başarılı, 1. ve 3. gözlem okulunun 4,20'lik bir oranla tamamen başarılı, 4. gözlem okulunun 4,10'luk bir oranla tamamen başarılı, 2. gözlem okulunun 3,10'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D1 kazanımına ilişkin “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 4,10'luk bir oranla tamamen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde, 1. 3. 4. 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 4,00'ın üstünde, 2. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3.00'ın üstünde, olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üstünde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulanabildiği söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için C5 kazanımına ilişkin, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.24.2'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.24.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) D.1. Kazanın Hedef: 1. Geleneksel Türk müziği türlerini tanyabilme.	(J) D.1. Kazanın Hedef: 1. Geleneksel Türk müziği türlerini tanyabilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.100(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-.700(*)	0,017
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.100(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	-1.100(*)	0,000
	4. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,001
	5. Gözlem Okulu	-1.800(*)	0,000
3. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.100(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-.700(*)	0,017
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,001
	5. Gözlem Okulu	-.800(*)	0,007
5. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	.700(*)	0,017
	2. Gözlem Okulu	1.800(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	.700(*)	0,017
	4. Gözlem Okulu	.800(*)	0,007

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.24.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; C5 kazanımına ilişkin “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek, 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme” hedefine ulaşma düzeyinin 2. gözlem okuluna göre daha yüksek, 5. gözlem okuluna göre daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 2. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek, 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme” hedefine ulaşma düzeyinin 2. gözlem okuluna göre daha yüksek, 5. gözlem okuluna göre daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek, 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme” hedefine ulaşma düzeyinin 2. gözlem okuluna göre daha yüksek, 5. gözlem okuluna göre daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 1. 2. 3. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 1. 2. 3. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.25. Çağdaş Çoksesli Türk Müziğini Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıyabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.25.1. Çağdaş Çoksesli Türk Müziğini Tanıyabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıyabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	3,50	0,707	4,804	0,003	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,20	0,632			
3. Gözlem Okulu	10	2,80	0,919			
4. Gözlem Okulu	10	3,20	0,632			
5. Gözlem Okulu	10	2,90	0,568			
Toplam	50	2,92	0,804			

Tablo 3.2.25.1'deki D1 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 1. gözlem okulunun 3,50'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 4. gözlem okulunun 3,20'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 2,90'lık bir oranla kısmen başarılı, 3. gözlem okulunun 2,80'lik bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,20'lik bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D1 kazanımına ilişkin “çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıyabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 2.92'lik bir oranla kısmen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde 1. ve 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, 2. 3. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının ise 3.00'ın altında olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin altında olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlanmadığı ve uygulanmadığı söylenebilir. Ancak, başarının istenilen düzeyde olmamasının sebepleri, toplum olarak çağdaş çoksesli Türk müziğinin tam anlamıyla benimsenmediği, bu müzikleri dinleme alışkanlığının hem aile de hem de öğrencilerin güncel yaşantıları içerisinde yaygın olmayışı başarının düşük olmasını etkileyen sebepler olarak görülebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) = 0.000 < Tablo değeri (α = 0.05) olduğu için D1 kazanımına ilişkin “çağdaş çokslesli Türk müziğini tanıyabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.25.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.25.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) D.1. Kazanım Hedef: 2.Çağdaş çokslesli Türk müziğini tanıyabilme	(J) D.1. Kazanım Hedef: 2.Çağdaş çokslesli Türk müziğini tanıyabilme	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	.700(*)	0,031
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,000
	4. Gözlem Okulu	-1.000(*)	0,003
	5. Gözlem Okulu	-.700(*)	0,031
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-.700(*)	0,031
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.000(*)	0,003
5. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.700(*)	0,031

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.25.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; D1 kazanımına ilişkin “çağdaş çokslesli Türk müziğini tanıyabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. ve 3. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. ve 3. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “çağdaş çokslesli Türk müziğini tanıyabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıyabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 1. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıyabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıyabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıyabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.26. Dinledikleri Müziğin Hangi Türe Ait Olduğunu Ayırt Edebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.26.1. Dinledikleri Müziğin Hangi Türe Ait Olduğunu Ayırt Edebilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular ve Yorumlar

ANOVA Tablosu						
Dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	4,20	0,422	11,185	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	3,50	0,850			
3. Gözlem Okulu	10	4,30	0,675			
4. Gözlem Okulu	10	4,80	0,422			
5. Gözlem Okulu	10	5,00	0,000			
Toplam	50	4,36	0,749			

Tablo 3.2.26.1'deki D1 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 5. gözlem okulunun 5,00'lık bir oranla tamamen başarılı, 4. gözlem okulunun 4,80'lik bir oranla tamamen başarılı, 3. gözlem okulunun 4,30'luk bir oranla tamamen başarılı, 1. gözlem okulunun 4,20'lik bir oranla tamamen başarılı, 2. gözlem okulunun 3,50'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D1 kazanımına ilişkin “dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 4,36'lık bir oranla tamamen başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde, beş gözlem okulunun da kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üstünde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulanabildiği söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için D1 kazanımına ilişkin “dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.26.2'de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.26.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) D.1. Kazanın Hedef: 3. Dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme.	(J) D.1. Kazanın Hedef: 3. Dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.700(*)	0,007
	4. Gözlem Okulu	-.600(*)	0,019
	5. Gözlem Okulu	-.800(*)	0,002
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-.700(*)	0,007
	3. Gözlem Okulu	-.800(*)	0,002
	4. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-1.500(*)	0,000
3. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.800(*)	0,002
	4. Gözlem Okulu	-.500(*)	0,049
	5. Gözlem Okulu	-.700(*)	0,007
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	.600(*)	0,019
	2. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	.500(*)	0,049
5. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	.800(*)	0,002
	2. Gözlem Okulu	1.500(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	.700(*)	0,007

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.26.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; D1 kazanımına ilişkin “dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek, 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyinin daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedefine ulaşma düzeyinin 2. gözlem okuluna göre daha yüksek, 4. ve 5. gözlem okuluna göre daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 2. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek, 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedefine ulaşma düzeyinin 2. gözlem okuluna göre daha yüksek, 4. ve 5. gözlem okuluna göre daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. 2. ve 3. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. 2. ve 3. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 1. 2. 3. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 1. 2. 3. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.27. Geleneksel Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme, Çağdaş Çoksesli Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme, Dinledikleri Müziğin Hangi Türe Ait Olduğunu Ayırt Edebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme, çağdaş çoksesli Türk müziği türlerini tanıyabilme, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme hedeflerine, etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.27.1. Geleneksel Türk Müziği Türlerini Tanıyabilme, Çağdaş Çok Sesli Türk Müziğini Tanıyabilme, Dinledikleri Müziğin Hangi Türe Ait Olduğunu Ayırt Edebilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
D.1. Yurdumuzdaki Başlıca Müzik Türlerini Ayırt Eder. Hedefler : 1-2-3	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	30	3,97	0,718	9,452	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	30	2,93	0,907			
3. Gözlem Okulu	30	3,77	1,006			
4. Gözlem Okulu	30	4,03	0,850			
5. Gözlem Okulu	30	4,27	1,048			
Toplam	150	3,79	1,012			

Tablo 3.2.27.1'deki D1 kazanımına ilişkin hedeflere ait ortalama puanlar incelendiğinde, 5. gözlem okulunun 4,27'lik bir oranla tamamen başarılı, 4. gözlem okulunun 4,03'lük bir oranla tamamen başarılı, 1. gözlem okulunun 3,97'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 3,77'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 2. gözlem okulunun 2,93'lük bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D1 kazanımına ilişkin “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme, çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıya bilme, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,79'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde,

2. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamasının 3,00'in altında olduğu, görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amacına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için D1 kazanımına ilişkin “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme, çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıya bilme, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedeflerinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedeflerin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.27.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.27.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) D.1. Yurdumuzdaki Başlıca Müzik Türlerini Ayırt Eder. Hedefler : 1-2-3	(J) D.1. Yurdumuzdaki Başlıca Müzik Türlerini Ayırt Eder. Hedefler : 1-2-3	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.033(*)	0,000
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.033(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	-.833(*)	0,001
	4. Gözlem Okulu	-1.100(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-1.333(*)	0,000
3. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	.833(*)	0,001
	5. Gözlem Okulu	-.500(*)	0,036
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.100(*)	0,000
5. Gözlem Okulu)	2. Gözlem Okulu	1.333(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	.500(*)	0,036

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.27.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; D1 kazanımına ilişkin “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme, çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıya bilme, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedeflerinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu Okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedeflere ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme, çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıya bilme, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme, çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıya bilme, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme, çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıya bilme, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme, çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıya bilme, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 2. ve 3. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 2. ve 3. gözlem okuluna göre

kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme, çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıya bilme, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

ÖĞRENME ALANI

D. MÜZİK KÜLTÜRÜ

KAZANIMLAR

D.3. Atatürk’ün Türk Müziğine İlişkin Düşüncelerini Kavrır.

Atatürk ve Türk Müziğine İlişkin Kaynakları Araştırabilme, Atatürk’ün Dinlemeyi ve Söylemeyi Sevdiği Türk Müziklerini Kavrayabilme, Atatürk’ün Türk Müziği Hakkında Söylediği Özlü Sözleri Araştırma ve Anlamalarını Kavrayabilmeye İlişkin Etkinlik Örnekleri.

1. Etkinlik

Öğrencilere “Atatürk’ün Türk müziğine ilişkin düşünceleri ne olabilir? Bununla ilgili anı, söz vb. metinleri okuyanlar varmı?” vb. sorular sorularak derse başlanır ve öğrencilerin bu konudaki düşünceleri alınır. Öğrencilerin düşünceleri alındıktan sonra, Atatürk’ün sevdiği şarkı ve türkü örneklerini içeren kaset veya CD’ den duyurulan bir müzik eşliğinde, Atatürk’ün Türk müziği ile ilgili 1 Kasım 1914’te yaptığı konuşmasının yer aldığı metin öğrencilere okunur. İlgili metinden öğrencilerin ne anladığını belirlemek için aşağıdaki sorular sorulur ve düşünceler paylaşılır.

Atatürk bu konuşmasını nerede, ne zaman ve kimlere yapmıştır?

Atatürk’ün konuşmasında acilen bir şeyler yapılmasını istediği konu nedir?

Atatürk neden bu konu için acele edilmesini istemektedir?

Atatürk bu konu için neler yapılması gerektiğini önermiştir?

Soruların cevaplarının paylaşılması sağlandıktan sonra, çalışma kitabında metne yönelik olarak verilen boşlukların öğrenciler tarafından bu bilgiler ışığında doldurulması istenir. (EK-5 A4-A5).

ŞEKİL-41

ATAMA SÖZLER

Orta hız

Söz: Onat Özdemir
Müzik: Nurten Özdemir

O çe lik ba kış lı ma vi göz lü A tam dev rim ler ge ti ren ma vi göz lü A tam

A tam A tam yir mi üç ni sa nı biz le re

Yir mi do kuz e ki mi her ke se on do kuz ma yı sı genç le re

he di ye e den A tam Ö çe lik ba kış lı ma vi göz lü A tam

dev rim ler ge ti ren ma vi göz lü A tam A tam A tam bü tün mil let hü zün lü se

ni is ter A tam yan lız lık la ba kar lar

Dün ya ya A tam A ta mı öz lü yo rum

2. Etkinlik

Atatürk'ün Türk müziğine verdiği önem ve acil olarak yapılmasını istediği düşüncelerin neler olduğu öğrencilerle paylaşıldıktan sonra, Atatürk'ün müziğin farklı türlerine olan ilgisinden bahsedilir ve Atatürk'ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği müziklerden bazı örnekler verilir. Örneğin; Halk Türkülerinden, “Alishimin Kaşları Kara”, “Vardar Ovası”, “Bülbülüm Altın Kafeste”, “Atladım Bahçene Girdim”, “Pencere Açıldı Bilal Oğlan” (Bu Rumeli türküsü radyo repertuarına bizzat Atatürk tarafından kazandırılmıştır.); Türk sanat müziğinden, “Şahane Gözler Şahane”, “Delisin Deli Gönlüm”; Batı müziği eserlerinden, valsler, Tosca'nın büyük aryası, Karmen operasından ariyaları, Atatürk'ün özellikle “Ich Suche Dringend Liebe” isimli fokstrotu çok sevdiği ve o çalınırken çok güzel dans ettiği bilgisi verilir. Fakat bunların yanı sıra özellikle kendi yöresine ait Rumeli türkülleri dinlerken gözlerinin yaşardığı ve çok etkilendiği de belirtilerek aşağıdaki anılardan örnekler okunur. Atatürk'ün sevdiği ve söylediği Rumeli türküllerinden örnekler kulaktan yansılama tekniği ile öğretilir. Son olarak ise Atatürk ile ilgili “Atama Sözler” isimli şarkı örneği notaları ile seslendirilir. Öğrencilerin Türkçe dersi: Dinleme, İzleme, Öğrenme alanı; “Şiir, türkü, şarkı türlerinden metinler ezberler.” Kazanımı ile ilişkilendirerek öğrendikleri eserleri ezberlemelerine ve ezberledikleri eserleri defterlerine yazmalarına yönelik etkinlik yaptırılır.

3. Etkinlik

Öğrencilerden “Atatürk'ün Türk müziğine verdiği önem” ile ilgili araştırma konularında edindikleri materyallerden oluşan bilgileri, seminer toplantısında anlatmaları istenir. Ayrıca öğrencilerin edindikleri doküman'lardan bir gazete veya dergi oluşturmaları ve oluşturdıkları gazeteyi de çoğaltarak okuldaki diğer öğrencilerle paylaşmaları sağlanır. Yanı sıra okulun bir bölümünde gazeteyi tanıtan bir köşe hazırlanması için iş birliği yapılır. Bu köşede Atatürk'ün sevdiği eserlerden örneklere yer verilmesi ve bu çalışmanın belirli gün ve haftalarda farklı materyallerle sürekli kılınmasına olanak sağlanır.

3.2.28. Atatürk ve Türk Müziğine İlişkin Kaynakları Araştırabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.28.1. Atatürk ve Türk Müziğine İlişkin Kaynakları Araştırabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	3,20	0,919	5,756	0,001	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,70	0,483			
3. Gözlem Okulu	10	3,00	1,155			
4. Gözlem Okulu	10	4,30	0,675			
5. Gözlem Okulu	10	2,60	1,075			
Toplam	50	3,16	1,057			

Tablo 3.2.28.1'deki D3 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 4,30'luk bir oranla tamamen başarılı, 1. gözlem okulunun 3,20'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 3,00'lik bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,70'lik bir oranla kısmen başarılı, 5. gözlem okulunun 2,60'lık bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D3 kazanımına ilişkin “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,16'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde, 1. 3. ve 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde olduğu, 2. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üstünde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulanabildiği söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) = 0.000 < Tablo değeri (α = 0.05) olduğu için D3 kazanımına ilişkin “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.28.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.28.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) D.3. Kazanın Hedef: 1. Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme.	(J) D.3. Kazanın Hedef: 1. Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.100(*)	0,009
2. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.600(*)	0,000
3. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,002
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	1.100(*)	0,009
	2. Gözlem Okulu	1.600(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,002
	5. Gözlem Okulu	1.700(*)	0,000
5. Gözlem Okulu	4. Gözlem Okulu	-1.700(*)	0,000

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.28.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; D3 kazanımına ilişkin “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde Beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. 2. 3. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. 2. 3. ve 5. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.29. Atatürk’ün Dinlemeyi ve Söylemeyi Sevdiği Türk Müziklerini Kavrayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, Atatürk’ün Dinlemeyi ve Söylemeyi Sevdiği Türk Müziklerini Kavrayabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan

elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.29.1. Atatürk’ün Dinlemeyi ve Söylemeyi Sevdği Türk Müziklerini Kavrayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular

ANOVA Tablosu						
Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	4,20	0,632	8,243	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,90	0,738			
3. Gözlem Okulu	10	3,10	1,370			
4. Gözlem Okulu	10	4,70	0,483			
5. Gözlem Okulu	10	4,00	0,667			
Toplam	50	3,78	1,055			

Tablo 3.2.29.1’deki D3 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 4,70’lik bir oranla tamamen başarılı, 1. gözlem okulunun 4,20’lik bir oranla tamamen başarılı, 5. gözlem okulunun 4,00’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 3,10’luk bir oranla büyük ölçüde başarılı, 2. gözlem okulunun 2,90’lık bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D3 kazanımına ilişkin “Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,78’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üstünde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulanabildiği söylenebilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde, 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00’in üstünde olduğu, 2. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamasının ise 3,00’in altında olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üstünde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulanabildiği söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için D3 kazanımına ilişkin

“Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.29.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.29.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) D.3. Kazanın Hedef: 2. Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme.	(J) D.3. Kazanın Hedef: 2. Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,001
	3. Gözlem Okulu	1.100(*)	0,005
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,001
	4. Gözlem Okulu	-1.800(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-1.100(*)	0,005
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.100(*)	0,005
	4. Gözlem Okulu	-1.600(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,020
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.800(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	1.600(*)	0,000
5. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.100(*)	0,005
	3. Gözlem Okulu	.900(*)	0,020

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.29.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; D3 kazanımına ilişkin “Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. Ve 3. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. ve 3. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 4. ve 5. gözlem okuluna göre

kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 1. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. ve 3. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. ve 3. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 2. ve 3. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 2. ve 3. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.30. Atatürk'ün Türk Müziği hakkında Söylediği Özlü Sözleri Araştırma ve Anlamlarının Kavrayabilme Hedefine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, Atatürk'ün Türk Müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamalarının kavrayabilme hedefine etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.30.1. Atatürk'ün Türk Müziği Hakkında Söylediği Özlü Sözleri Araştırma ve Anlamlarını Kavrayabilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular ve Yorumlar

ANOVA Tablosu						
Atatürk'ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamalarını kavrayabilme.	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	10	4,00	0,816	15,535	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	10	2,00	0,471			
3. Gözlem Okulu	10	2,80	0,632			
4. Gözlem Okulu	10	4,20	0,919			
5. Gözlem Okulu	10	2,90	0,738			
Toplam	50	3,18	1,082			

Tablo 3.2.30.1'deki D3 kazanımına ilişkin hedefe ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 4,20'lik bir oranla tamamen başarılı, 1. gözlem okulunun 4,00'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 2,90'lık bir oranla kısmen başarılı, 3. gözlem okulunun 2,80'lik bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,00'lik bir oranla çok az başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D3 kazanımına ilişkin “Atatürk'ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamalarını kavrayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,18'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçları incelendiğinde, 1. ve 4. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde olduğu, 2. 3. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamasının ise 3,00'ın altında olduğu görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üstünde olduğu

sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulanabildiği söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi (P) = 0.000 < Tablo değeri (α = 0.05) olduğu için D3 kazanımına ilişkin “Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedefinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda, kazanıma ilişkin hedefin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.30.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.30.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) D.3. Kazanım Hedef: 3. Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme.	(J) D.3. Kazanım Hedef: 3. Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme.	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	2.000(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	1.200(*)	0,001
	5. Gözlem Okulu	1.100(*)	0,002
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-2.000(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	-.800(*)	0,018
	4. Gözlem Okulu	-2.200(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-.900(*)	0,009
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.200(*)	0,001
	2. Gözlem Okulu	.800(*)	0,018
	4. Gözlem Okulu	-1.400(*)	0,000
4. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	2.200(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	1.400(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	1.300(*)	0,000
5. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.100(*)	0,002
	2. Gözlem Okulu	.900(*)	0,009
	4. Gözlem Okulu	-1.300(*)	0,000

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.30.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; D3 kazanımına ilişkin “Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedefinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu ile 2. 3. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 3. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 3. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 1. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 2. 3. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 1. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 1. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedefine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.2.31. Atatürk ve Türk Müziğine İlişkin Kaynakları Araştırabilme, Atatürk’ün Dinlemeyi ve Söylemeyi Sevdiği Türk Müziklerini Kavrayabilme, Atatürk’ün Türk Müziği Hakkında Söylediği Özlü Sözleri Araştırma ve Anlamlarını Kavrayabilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Genel Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme, Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme, Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü Sözleri Araştırma ve Anlamlarını Kavrayabilme hedeflerine, etkinlik örnekleri doğrultusunda ulaşabilmeye ilişkin 5 okuldan elde edilen genel bulgular ve bu bulgulara ilişkin çoklu karşılaştırma test sonuçları açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 3.2.31.1. Atatürk ve Türk Müziğine İlişkin Kaynakları Araştırabilme, Atatürk’ün Dinlemeyi ve Söylemeyi Sevdiği Türk Müziklerini Kavrayabilme, Atatürk’ün Türk Müziği Hakkında Söylediği Özlü Sözleri Araştırma ve Anlamalarını Kavrayabilme Hedeflerine, Etkinlik Örnekleri Doğrultusunda Ulaşabilmeye İlişkin Bulgular ve Yorumlar

ANOVA Tablosu						
D.3. Atatürk’ün Türk Müziğine İlişkin Düşüncelerini Kavrar. Hedefler: 1-2-3	N	Ortalama	Std. Hata	Hesap (F)	Anlamlılık (P)	Karar
1. Gözlem Okulu	30	3,80	0,887	20,400	0,000	H1 Kabul
2. Gözlem Okulu	30	2,53	0,681			
3. Gözlem Okulu	30	2,97	1,066			
4. Gözlem Okulu	30	4,40	0,724			
5. Gözlem Okulu	30	3,17	1,020			
Toplam	150	3,37	1,096			

Tablo 3.2.31.1’deki D3 kazanımına ilişkin hedeflere ait ortalama puanlar incelendiğinde, 4. gözlem okulunun 4,40’lık bir oranla tamamen başarılı, 1. gözlem okulunun 3,80’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 5. gözlem okulunun 3,17’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı, 3. gözlem okulunun 2,97’lik bir oranla kısmen başarılı, 2. gözlem okulunun 2,53’lük bir oranla kısmen başarılı olduğu görülmektedir.

Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D3 kazanımına ilişkin “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme, Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme, Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamalarını kavrayabilme” hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamı 3,37’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur şeklinde yorumlanabilir.

Gözlem uygulanan okullarının gözlem tablosundaki sonuçlarına incelendiğinde, 1. 4. ve 5. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamalarının 3,00’ın üstünde, 2. ve 3. gözlem okulunun kendi içerisindeki genel ortalamasının ise 3,00’ın altında olduğu, görülmektedir. Beş okulun genel toplamının başarı düzeyinin üzerinde olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin amaca uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılarak hazırlandığı ve uygulandığı söylenebilir.

Gözlem doğrultusunda elde edilen bulguların test sonucuna göre anlamlılık düzeyi $(P) = 0.000 < \text{Tablo değeri } (\alpha = 0.05)$ olduğu için D1 kazanımına ilişkin “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme, Atatürk’ün dinlemeyi ve

söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme, Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedeflerinin ortalamaları birbirine eşit değildir şeklinde oluşturulan H1 hipotezi kabul edilebilir sonucuna ulaşılmıştır. Bu anlamda; kazanıma ilişkin hedeflerin ortalama puanları gözlem okullarında farklıdır sonucunu gösterebilmek amacı ile tablo 3.2.31.2’de çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır.

Tablo 3.2.31.2. Çoklu Karşılaştırma Testi

Çoklu Karşılaştırma Tablosu			
(I) D.3. Atatürk’ün Türk Müziğine İlişkin Düşüncelerini Kavrır. Hedefler: 1-2-3	(J) D.3. Atatürk’ün Türk Müziğine İlişkin Düşüncelerini Kavrır. Hedefler: 1-2-3	Ortalama Fark (I-J)	Anlamlılık (P)
1. Gözlem Okulu	2. Gözlem Okulu	1.267(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	.833(*)	0,000
	4. Gözlem Okulu	-.600(*)	0,010
	5. Gözlem Okulu	.633(*)	0,007
2. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-1.267(*)	0,000
	4. Gözlem Okulu	-1.867(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	-.633(*)	0,007
3. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-.833(*)	0,000
	4. Gözlem Okulu	-1.433(*)	0,000
4. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	.600(*)	0,010
	2. Gözlem Okulu	1.867(*)	0,000
	3. Gözlem Okulu	1.433(*)	0,000
	5. Gözlem Okulu	1.233(*)	0,000
5. Gözlem Okulu	1. Gözlem Okulu	-.633(*)	0,007
	2. Gözlem Okulu	.633(*)	0,007
	4. Gözlem Okulu	-1.233(*)	0,000

(*) %5 Düzeyinde Ortalama fark anlamlıdır.

Tablo 3.2.31.2’de verilen çoklu karşılaştırmalı test sonuçlarına göre; D3 kazanımına ilişkin “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme, Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme, Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedeflerinin gerçekleşme düzeylerinde beş farklı anlam oluşmuştur.

1. gözlem okulu 2. 3. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 1. gözlem okulunun 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedeflere ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 1. gözlem okulunun, “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme, Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme, Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

2. gözlem okulu ile 1. 4. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 2. gözlem okulunun 1. 4. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 2. gözlem okulunun, “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme, Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme, Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3. gözlem okulu ile 1. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 3. gözlem okulunun 1. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 3. gözlem okulunun, “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme, Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme, Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

4. gözlem okulu ile 1. 2. 3. ve 5. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 4. gözlem okulunun 1. 2. 3. ve 5. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 4. gözlem okulunun, “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme, Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme, Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği

özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha yüksek oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

5. gözlem okulu ile 1. ve 4. gözlem okulu arasında anlamlı fark oluşmuştur. Bu okulların ortalamalarına göre 5. gözlem okulunun 1. ve 4. gözlem okuluna göre kazanıma ilişkin hedefe ulaşma düzeyi ortalama puanının daha düşük olduğu görülmektedir.

Gözlem yoluyla elde edilen veriler doğrultusunda; 5. gözlem okulunun, “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme, Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme, Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedeflerine ulaşma düzeyinin daha düşük oranlarda başarı gösterdiği söylenebilir.

3.3. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına Dayalı Öğretmen Kılavuz Kitabının, Öğretmenlerin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesine Yönelik Genel Bulguları ve Yorumları.

Bu bölümde 2006 ilköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabının değerlendirilmesinde, rastlantısal olarak belirlenmiş 20 ilköğretim okulu ve bu okullarda görev yapan müzik öğretmenleriyle yapılanmış (formel) görüşme yöntemiyle elde edilmiş bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

2006 ilköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabına yönelik altı soru bulunmaktadır. Bu sorulara ilişkin verilere öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda ulaşılmıştır. Elde edilen veriler aşağıdaki tabloda frekans (f) ve yüzde (%) olarak sayısal bulgulara dönüştürülmüş, tablodaki her soruya ilişkin bulgular açıklanmış ve yorumlarına yer verilmiştir.

Tablo 3.3.1. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına Dayalı Öğretmen Kılavuz Kitabının, Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Değerlendirmesine Yönelik Frekans Yüzde Dağılımı

Öğretmen Kılavuz Kitabı	Öğretmen Görüşleri (Olumsuz)		Öğretmen Görüşleri (Olumlu)	
	Frekans (f)	Yüzdesi (%)	Frekans (f)	Yüzdesi (%)
1.Öğretmen Kılavuz kitabında yer alan konular hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?	9	45,0	11	55,0
1.1.İçerik bakımından yeterli buluyor musunuz?	11	55,0	9	45,0
2.Öğretmen Kılavuz kitabında yer alan konuların işlenişinde kullanılan öğretim, yöntem ve tekniklerini nasıl değerlendiriyorsunuz?	5	25,0	15	75,0
2.1.Sizce öğrencilerin aktif rol almalarını sağlayacak biçimde ve düzeyde hazırlanmış mıdır?	7	35,0	13	65,0
3.Öğretmen Kılavuz kitabındaki konulara ilişkin etkinliklere, yeteri kadar yer verildiğini düşünüyor musunuz?	5	25,0	15	75,0
3.1.Bu etkinlikleri sınıfınızda uygulaya biliyor musunuz?	15	75,0	5	25,0
3.2.Uygulamada ne tür sorunlarla karşılaşıyorsunuz?	19	95,0	1	5,0
4.Öğretmen Kılavuz kitabındaki değerlendirme bölümünü öğrenci başarısının tespiti açısından yeterli buluyor musunuz?	9	45,0	11	55,0
5.Öğretmen kılavuz kitabındaki etkinliklerin, farklı zeka alanlarına ilişkin olarak hazırlandığını düşünüyor musunuz?	14	70,0	6	30,0
6.Öğretmen kılavuz kitabı; öğrenci çalışma kitabını kapsayacak ve öğretmene rehberlik yapabilecek biçimde düzenlenmiş midir?	5	25,0	15	75,0

3.3.1. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Konular Hakkında Öğretmenlerin Düşüncelerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretmen kılavuz kitabında yer alan konular hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Sorusuna; 9 öğretmen % 45,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 11 öğretmen % 55,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermiştir.

Bu bulgular doğrultusunda; 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabında yer alan konular hakkında öğretmen görüşleri, % 10,0'lık bir oranla olumlu yönde bir fark oluşturmaktadır. Olumsuz yönde görüş belirten öğretmenler, konuların geçmiş dönemlerdeki programlara göre daha az olduğu, konu başlıklarının yeterince açık ve anlaşılır olmadığı, konuların birbirleri ile bir bütünlük arz etmediği yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Ancak olumlu yönde görüş belirten öğretmenler konuların öğrenci seviyesine uygun olduğu, öğretim programı ile bütünlük gösterdiği, teorik ve uygulama içeren konuların peş peşe değil de farklı haftalarda işlenmesinin öğrencinin sıkılmasına engel olacağı yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Yukarıdaki tablodan elde edilen veriler ve görüşler doğrultusunda; 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabında yer alan konuların, öğretmen görüşlerine göre amaçlanan doğrultuda gereği gibi seçilip hazırlandığı söylenebilir.

3.3.1.1. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Konuların İçeriğine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

İçerik bakımından yeterli buluyor musunuz? Sorusuna; 11 öğretmen % 55,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 9 öğretmen % 45,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermiştir.

Yukarıdaki tablodan elde edilen veriler ve görüşler doğrultusunda; 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabında yer alan konuların; içeriğinin yüzeysel olduğu, 4. ve 5. sınıf programıyla paralellik göstermediği, bu yüzden öğrencinin alt sınıflardan bir üst sınıfa belli bir bilgi donanımı ile gelmediği, teorik ve uygulamaya yönelik konuların amaca yönelik bir plan doğrultusunda tam anlamıyla oluşturulamadığı biçiminde yorumlanabilir.

3.3.2. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Konuların İşlenişinde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretmen kılavuz kitabında yer alan konuların işlenişinde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Sorusuna; 5 öğretmen % 25,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 15 öğretmen % 75,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermişlerdir.

Öğretmenler programda yer alan Yöntem ve tekniklerin bazılarının daha anlaşılır bir düzeyde hazırlanması, eksiklerinin giderilmesi, uzman kişilerin ön çalışma yaparak hazırlamaları gerektiği, fiziki şartların, sosyal, ekonomik ve kültürel şartların düşünülmesi gerektiği, daha fazla uygulamaya dayalı öğretim yöntem ve teknikleri olması gerektiği, çalma ve söyleme becerisini geliştirecek yöntem ve tekniklerin artırılması gerektiği şeklinde de görüş ve düşüncelerini belirtmişlerdir.

Yukarıdaki tablodan elde edilen veriler ve görüşler doğrultusunda; 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı Öğrenme ortamlarının,

stratejilerin, yöntem ve tekniklerin, öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun bir şekilde oluşturulduğu düşünülerek: Öğretmen kılavuz kitabında yer alan konuların işlenişinde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinin başarılı bulunduğu ve önerilerde belirtilen bazı sorunlar giderildiği takdirde uygulamada daha iyi sonuçlar elde edilebileceği biçiminde yorumlanabilir.

3.3.2.1. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Konuların İşlenişinde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Tekniklerin, Öğrencilerin Aktif Rol Almalarını Sağlama Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Sizce öğrencilerin aktif rol almalarını sağlayacak biçimde ve düzeyde hazırlanmış mıdır? Sorusuna; 7 öğretmen % 35,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 13 öğretmen % 65,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermişlerdir.

Öğretmen kılavuz kitabında yer alan öğretim yöntem ve teknikleri, öğrencilerin öğrenme sürecinde aktif rol almaları gerektiğini, ancak bu şekilde öğrenme kanallarını kendilerinin keşfedebileceklerini, bu yolla öğrenmenin akılda kalıcı, işlevsel ve becerileri geliştirici yönde olabileceğini vurgular(Kılavuz kitap, 2007, s. A1).

Öğrenci merkezli eğitimin bu esas alınan özellikleri göz önünde bulundurularak birey (öğrenci) düşünmeye, araştırmaya, kendi bilgi ve yöntemlerini oluşturmaya yönelik bir arayış içindedir. Tablodaki bulgulardan bu öğretim yöntem ve tekniklerin öğrencilerin aktif rol almalarını sağlayacak biçimde ve düzeyde hazırlanmış olduğu yorumu getirilebilir.

3.3.3. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Konuların Etkinliklerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretmen kılavuz kitabındaki konulara ilişkin etkinliklere, yeteri kadar yer verildiğini düşünüyor musunuz? Sorusuna; 5 öğretmen % 25,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 15 öğretmen % 75,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermişlerdir.

Görüşmecilerin büyük bir çoğunluğu etkinliklere yeteri kadar yer verildiği ve hatta bazı konularda etkinlik örneklerinin artırılmasının daha da olumlu sonuçlar doğuracağı yönünde görüş ve düşüncelerini belirtmişlerdir. Yukarıdaki tablodan elde

edilen veriler ve görüşler doğrultusunda; Kılavuz kitaptaki konulara ilişkin etkinliklere yeteri kadar yer verildiği, belirlenen amaç ve hedeflere uygun bir biçimde hazırlandığı ve olumlu sonuçlar doğurduğu söylenebilir.

3.3.3.1. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Etkinliklerin Uygulama Sürecine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bu etkinlikleri sınıfınızda uygulayabiliyor musunuz? Sorusuna; 15 öğretmen % 75,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 5 öğretmen % 25,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermişlerdir.

Görüşmeye katılan öğretmenler, etkinliklerin tam anlamıyla uygulanamadığı, uygulanabilmesi ve hedeflere ulaşabilmesi için sağlanan fiziki ortamın, gerekli araç gereç materyalin, yeterli düzeyde olmadığı, sınıf mevcudunun fazla olması ve etkinlik uygulamalarının bazılarının bir ders saatine sığdırılamadığı yönünde görüş ve düşüncelerini belirtmişlerdir.

Etkinliklerin, uygulanabildiği takdirde olumlu sonuçlar doğuracağı ve öğrencilerin başarı düzeyini yükselteceği görülmektedir. Ancak etkinliklerin uygulanabilmesi için gereken ortamın sağlanamadığı, çoğu sınıfın bu etkinliklerin bazılarını uygulamaya olanak vermediği söylenebilir.

3.3.3.2 Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Etkinliklerin Uygulama Sürecinde Karşılaşılan Sorunlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Uygulamada ne tür sorunlarla karşılaşıyorsunuz? Sorusuna; 19 öğretmen % 95,0'lık bir oranla bir çok sorunla karşılaştıkları yönünde yanıt verirken, 1 öğretmen % 5,0'lık bir oranla her hangi bir sorunla karşılaşmadığı yönünde yanıt vermiştir.

Yukarıdaki tablodan elde edilen veriler ve görüşler doğrultusunda; 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı etkinliklerin uygulama sürecinde: Öğrenci seviyelerinin eşit olmaması, etkinliklerin bazılarının öğrenci seviyenin altında olması, bazı etkinliklerin öğrenci seviyesinin üstünde olması, öğrencilerin bir çoğunun alt sınıftan temel müzik kurallarını kavrayamadan gelmesi, ekonomik, sosyal, kültürel farklılıklar, bu anlamda etkinliklerin uygulamada karşılaşılan sorunları olarak sıralanabilir.

3.3.4. Öğretmen Kılavuz Kitabında Yer Alan Değerlendirme Bölümüne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretmen kılavuz kitabındaki değerlendirme bölümünü öğrenci başarısının tespiti açısından yeterli buluyormusunuz? Sorusuna; 9 Öğretmen % 45,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 11 öğretmen % 55,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermişlerdir.

Görüşme doğrultusunda elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin çoğunluğu öğretmen kılavuz kitabındaki değerlendirme bölümünü yeterli bulmuş, ancak bir ders saatinde dersi işledikten sonra her öğrenciyi ayrı ayrı değerlendirmeye almanın süre bakımından sorun teşkil ettiği kanısında birleşmişlerdir. Öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda elde edilen verilere göre 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabında yer alan değerlendirme bölümünün öğrenci başarısının tespiti açısından yeterli düzeyde olduğu söylenebilir.

3.3.5. Öğretmen Kılavuz Kitabındaki Etkinliklerin, Farklı Zeka Alanlarına Yönelik Hazırlanma Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretmen kılavuz kitabındaki etkinliklerin, farklı zeka alanlarına ilişkin olarak hazırlandığını düşünüyor musunuz? Sorusuna; 14 öğretmen % 70,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 6 öğretmen % 30,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermişlerdir.

Derslerde farklı zeka alanlarına hitap edecek etkinliklerin bir arada kullanılması sağlanmalıdır. Çünkü öğrencilerin öğrenme esnasındaki kullandıkları zeka alanları birbirinden ayrılmaktadır. Böylelikle öğrenirken farklı zeka alanlarını kullanan öğrencilerinde işlenişte aktif kılınması kolaylaşacaktır. Çoklu zeka kuramı, öğrenme sürecinde bilginin algılanması ve kalıcılığın sağlanmasında insanların farklı algılama ve öğrenme stillerine sahip olduğunu savunur. Bireysel farklılıklara uygun olarak öğrenme ortamlarında bireyin algılama ve bilgiyi yapılandırma şekline uygun değişik öğrenme yöntem ve tekniklerinin kullanılması gerektiğini ön görür(Kılavuz kitap, 2007, s. A4).

Bu bağlamda; Özellikle özel yetenek isteyen konularda farklı zeka alanlarına hitap edecek etkinlikler, sınıfın genelinin aktif bir biçimde katılabileceği ve özel yeteneği sınırlı yada olmayan öğrencilerin de yapılan çalışmadan verim alabileceği

türde düzenlenmelidir. Böylece öğrenciler bireysel anlama ve kavrama yeteneklerini kullanarak etkinliğin amacına ulaşmasına giden yolda kendi becerilerini geliştirebilir. Yukarıdaki tablodan elde edilen verilere göre 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabında yer alan etkinliklerin, öğretmen görüşleri doğrultusunda farklı zeka alanlarına ilişkin olarak hazırlanmadığı söylenebilir.

3.3.6. Öğretmen Kılavuz Kitabının Öğrenci Çalışma Kitabını Kapsama Durumu ve Öğretmene Rehberlik Yapabilme Düzeyine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretmen kılavuz kitabı; öğrenci çalışma kitabını kapsayacak ve öğretmene rehberlik yapabilecek bir biçimde düzenlenmiş midir? Sorusuna; 5 öğretmen % 25,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 15 öğretmen % 75,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermişlerdir.

Öğretmenlerin görüşlerine göre, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı içerisinde bazı aksaklıklarla karşılaşılmaktadır. Örneğin: kılavuz kitapta bulunan bir şarkının notalarının çalışma kitabına bulunmadığı ve bu durumun dersin işlenişinde zaman kaybına yol açtığını belirtmişlerdir. Bu ve buna benzer aksaklıklara rağmen Öğretmen kılavuz kitabı, öğrenci çalışma kitabını kapsayacak ve öğretmene rehberlik yapabilecek bir biçimde ve düzeyde hazırlanmıştır ve düzenlenmiştir şeklinde yorumlanabilir.

3.4. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına Dayalı Öğrenci Çalışma Kitabının, Öğretmenlerin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirmesine Yönelik Genel Bulguları ve Yorumları.

Bu bölümde 2006 ilköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğrenci çalışma kitabının değerlendirilmesinde, rastlantısal olarak belirlenmiş 20 ilköğretim okulu ve bu okullarda görev yapan müzik öğretmenleriyle yapılanmış (formel) görüşme yöntemiyle elde edilmiş bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

2006 ilköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı Öğrenci çalışma kitabına yönelik altı soru bulunmaktadır. Bu sorulara ilişkin verilere öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda ulaşılmıştır. Elde edilen veriler aşağıdaki tabloda

frekans (f) ve yüzde (%) olarak sayısal bulgulara dönüştürülmüş, tablodaki her soruya ilişkin bulgular açıklanmış ve yorumlarına yer verilmiştir.

Tablo 3.4.1. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına Dayalı Öğrenci Çalışma Kitabının, Değerlendirilmesine Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Frekans Yüzde Dağılımı

Öğrenci Çalışma Kitabı	Öğretmen Görüşleri (Olumsuz)		Öğretmen Görüşleri (Olumlu)	
	Frekans (f)	Yüzdesi (%)	Frekans (f)	Yüzdesi (%)
1. Öğrenci Çalışma Kitabında yer alan etkinliklerin, öğrenci düzeyine yönelik olarak uygun bir biçimde hazırlandığını düşünüyor musunuz?	8	40,0	12	60,0
2. 2006 İlköğretim 6. Sınıf öğrenci çalışma kitabı etkinliklerine ilişkin olarak yer alan yöntem ve tekniklerin, öğrencilerin müzik dersine ilişkin bireysel farklılıklarının göz önünde bulundurularak hazırlandığını düşünüyor musunuz? Neden?	15	75,0	5	25,0
3. Öğrenci çalışma kitabında yer alan etkinliklerin, aktif öğretim anlayışını destekleyecek biçimde hazırlandığını düşünüyor musunuz? Neden?	6	30,0	14	70,0
4. Öğrencinin ders dışı bireysel çalışma saatlerinde, derste öğrendiği konuyu pekiştirmesi bakımından öğrenci çalışma kitabında yer alan konulara ilişkin, etkinliklere yeteri kadar yer verildiğini düşünüyor musunuz?	8	40,0	12	60,0
5. Öğrenci çalışma kitabında yer alan değerlendirme sorularını, öğrencinin kendi başarısını sınaması ve konuyu pekiştirmesi bakımından yeterli buluyor musunuz?	13	65,0	7	35,0
6. Müzik dersi öğretimi açısından; Öğrenci çalışma kitabı ile Öğretmen kılavuz kitaplarının hem birbirine, hem de öğretim programına dayalı olarak; sistemli ve koordineli bir biçim de hazırlandığını düşünüyor musunuz?	6	30,0	14	70,0
6.1. Programdaki konular öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabıyla örtüşüyor mu?	4	20,0	16	80,0

3.4.1. Öğrenci Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Öğrenci Düzeyine Uygunluğuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğrenci çalışma kitabında yer alan etkinliklerin, öğrenci düzeyine yönelik olarak uygun bir biçimde hazırlandığını düşünüyor musunuz? Sorusuna; 8 öğretmen % 40,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 12 öğretmen % 60,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermişlerdir.

Görüşme doğrultusunda elde edilen bulgulara göre, Öğrenci Çalışma kitabında yer alan etkinlikler, öğrencilerin ilgi alaka, konuyu kavrama becerileri, özel yetenek gibi kişisel özellikleri de göz önünde bulundurularak her öğrencide aynı sonucun alınmasına olanak vermemektedir. Ancak etkinliklerin belli yöntem ve teknikler ışığında öğrencilerin düzeyine uygun, dikkatini çekebilecek, derse katılımını sağlayacak bir biçimde ve düzeyde hazırlandığı söylenebilir.

3.4.2. Öğrenci Çalışma Kitabındaki Etkinliklere İlişkin Öğretim Yöntem ve Tekniklerinin, Öğrencilerin Bireysel Farklılıklarına Yönelik Hazırlanmasına Dair Bulgular ve Yorumlar

6. Sınıf öğrenci çalışma kitabı etkinliklerine ilişkin olarak yer alan yöntem ve tekniklerin, öğrencilerin müzik dersine ilişkin bireysel farklılıklarının göz önünde bulundurularak hazırlandığını düşünüyor musunuz? Sorusuna; 15 öğretmen % 75,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 5 öğretmen % 25,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermiştir.

Her alanda olduğu gibi müzik eğitimi sürecinde de öğrenciyi aktif kılarak bilgiyi keşfetmesini ve yapılandırmasını sağlamaya yönelik; genel ve alana özgü bazı özel müzik öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanılması ön görülmüştür (İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı 2007, s. 18).

Genel öğretim yöntemleri; diğer dersler içinde ortak olarak uygulanan bazı öğretim yöntemlerinin müzik eğitimine uyarlanması ile oluşturulmuştur. Anlatım, tartışma, soru/cevap, karşılıklı konuşma, görüşme, araştırma/inceleme, sunma/alma, bulma/keşfetme, yaratma/üretme, oyunlaştırma, rol yapma, paylaşma, sorun çözme, gösterme/yaptırma, tasarlama, gerçekleştirme, yapma/yaşatma olarak sıralanabilir (Uçan, 1999).

Özel müzik öğretim yöntemleri alana özgü, müzik dersine yönelik, öğrenciyi sürekli dersle ilişkili ve dikkatli tutacak, bilgiyi alıp kendi akıl süzgecinden geçirerek, yapılandırmasına yön verecek müzik öğretim ve yöntemlerini içermektedir.

Özel müzik öğretim yöntemleri; müziksel işitme-yazma yoluyla müzik öğretimi, müziksel devinme/ritimleme yoluyla müzik öğretimi (Dalcroze), Müziksel toplu söyleme yoluyla müzik öğretimi (Kodaly), Müziksel devinme/ritimleme/söyleme-çalma/doğaçlama yoluyla müzik öğretimi (Orff) (Uçan, 1999).

Bu bağlamda; Genel müzik öğretim yöntemlerinin sınıf içerisinde bütün öğrencilere hitap ederek aktif rol almalarını sağlayacak nitelikler taşıdığını, özel müzik öğretim yöntemlerinin ise daha çok yetenek ve isteğe bağlı nitelikler taşıdığını söyleye biliriz. İlköğretim okullarında uygulanan 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ve bu programa bağlı 6. Sınıf öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin uygulamasında

karşılaşılan sorunlar: anlama güçlüğü, müzikal yeteneklerin farklılık göstermesi, kaynaştırma öğrencileri ile yaşanan problemler, bu etkinliklerin öğretim yöntem ve tekniklerinin; öğretmenlerin görüşlerine göre öğrencilerin müzik dersine ilişkin bireysel farklılıklarını tam anlamı ile göz önünde bulunduracak şekilde hazırlanmadığı sonucunu yansıtmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

3.4.3. Öğrenci Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Aktif Öğretim Anlayışına Uygunluğuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Öğrenci çalışma kitabında yer alan etkinliklerin, aktif öğretim anlayışını destekleyecek bir biçimde hazırlandığını düşünüyor musunuz? Sorusuna; 6 öğretmen % 30,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 14 öğretmen % 70,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermiştir. Bu etkinlikler çeşitli yöntem ve teknikler kullanılarak örneğin: oyun, dans, şarkı söyleme, tekerleme, sınıf içerisinde ritimsel hareketlerle pekiştirme açısından zenginleştirilmiş ve öğrencinin aktif rol almasını sağlayacak bir plana oturtularak hedefine büyük çoğunlukta ulaştırılmaya çalışılmıştır şeklinde yorumlanabilir.

3.4.4. Öğrenci Çalışma Kitabındaki Etkinliklerin Öğrencilerin Ders Dışı Bireysel Çalışma Saatlerindeki Kullanımına İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Öğrencinin ders dışı bireysel çalışma saatlerinde, derste öğrendiği konuyu pekiştirmesi bakımından, öğrenci çalışma kitabında yer alan konulara ilişkin etkinliklere yeteri kadar yer verildiğini düşünüyor musunuz? Sorusuna; 8 öğretmen % 40,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 12 öğretmen % 60,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermiştir.

Öğretmen kılavuz kitabında yer alan etkinlikler ile öğrenci çalışma kitabındaki etkinlikler birbirleri ile paralellik göstermektedir. Bu bakımdan bazı öğretmenlerimiz öğrencinin kendi başına ders dışı bireysel çalışmaları için farklı etkinlik çalışmalarının da düşünülüp oluşturulması gerektiğinden yana olurken, görüşmeye katılan öğretmenlerimizin büyük çoğunluğu yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi öğrenci çalışma kitabındaki konulara ilişkin etkinliklerin amacına uygun olduğunu ve hedeflere ulaşabilecek düzeyde oluşturulduğu yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Öğrenci çalışma kitabındaki etkinlikler, ders dışında öğrencinin konuyu pekiştirmesi bakımından konuların içeriğinin yoğunluğuna göre farklı başarı düzeyleri göstermektedir. Dolayısıyla bazı konulara ilişkin etkinlik örneklerinin içeriği ve konuyu pekiştirmesi bakımından yetersiz kaldığı düşünülebilir. Öğretmenlerin Öğrencilere ders dışı ödev, proje, ve buna benzer görevler verdikleri ve aldıkları sonuçların genel anlamda olumlu olduğu sonucundan yola çıkarak, etkinlik örneklerinin ders dışında öğrencinin öğrendiği konuyu pekiştirmesi bakımından yeterli olduğu söylenebilir.

3.4.5. Öğrencinin Ölçme Değerlendirme Kapsamında Kendi Başarısını Kendisinin Tespit Etme Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Öğrenci çalışma kitabında yer alan değerlendirme sorularını, öğrencinin kendi başarısını sınaması ve konuyu pekiştirmesi bakımından yeterli buluyor musunuz? Sorusuna; 13 öğretmen % 65,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 7 öğretmen % 35,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermiştir.

Öğrenci çalışma kitabı içerisindeki konulara ilişkin etkinliklere kılavuz kitaptaki gibi yer verilmiştir ve bir yada birkaç konu dışında öğrencilerin kendilerini değerlendirebileceği her hangi bir değerlendirme ölçeği oluşturulmamıştır. Her konu için öğrencinin kendisini değerlendirebileceği değerlendirme ölçekleri hazırlanması gerektiğini düşünen öğretmenler, öğrencinin bireysel çalışmalarından sonra kendi değerlendirmelerini yapıp daha sonra bunu derste öğretmenleri ve arkadaşları ile paylaşımlarının ilginç ve hoş sonuçlar doğuracağı görüşündedirler.

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere görüşmeye katılan öğretmenler, öğrencinin kendi başarısını sınaması ve konuyu pekiştirmesi bakımından değerlendirme bölümünün yeterli düzeyde olmadığı kanısında oldukları yönünde görüş ve düşüncelerini belirtmişlerdir.

3.4.6. Öğrenci Çalışma Kitabı, Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğretim Programı Arasındaki İlişki Duruma Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Müzik dersi öğretimi açısından; Öğrenci çalışma kitabı ile öğretmen kılavuz kitabının hem birbirine, hem de öğretim programına dayalı olarak, sistemli ve koordineli bir biçimde hazırlandığını düşünüyor musunuz? Sorusuna; 6 öğretmen %

30,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 14 öğretmen % 70,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermiştir.

Öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabı bir programa dayalı olarak hazırlanmaya çalışılmıştır. Hazırlanan bu kitaplar teorik olarak bir akış gösterse de uygulamada aksaklıklar oluşmaktadır. Bu aksaklıklar gerek okulların imkanlarının yetersizliği, gerek çevre gerekse ders saatinin yetersizliğinden kaynaklanan sıkıntılardan dolayı tam olarak amaca uygun bir şekilde uygulanamamaktadır, ayrıca kılavuz kitaptaki şarkıların bazılarının öğrenci çalışma kitabında yer almaması dersin işleniş bölümünde büyük bir zaman kaybına sebep olmaktadır yönünde görüş belirten öğretmenlerimiz, bu aksaklıklar dışında müzik dersi öğretimi açısından; öğrenci çalışma kitabı ile öğretmen kılavuz kitabının hem birbirine, hem de öğretim programına dayalı olarak, sistemli ve koordineli bir şekilde hazırlanmış olduğu yönünde görüşlerini belirtmişlerdir.

Uygulanan bir çok öğretim programında olduğu gibi Müzik dersi öğretim programı ve bu programa bağlı öğretmen kılavuz kitabı ile öğrenci çalışma kitabı arasında eksik yönler bulunmaktadır. Ancak öğrenci merkezli öğrenmeyi dikkate alan, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı ve çoklu zeka kuramını ilke edinen ilköğretim müzik programları ve dolayısıyla program çerçevesinde hazırlanan öğretmen kılavuz ve öğrenci çalışma kitabının: genel olarak programa dayalı, sistemli ve koordineli bir biçimde hazırlanmış olduğu söylenebilir.

3.4.6.1. Öğretim Programındaki Konuların, Öğrenci Çalışma Kitabı ve Öğretmen Kılavuz Kitabı İle Örtüşme Durumuna Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Programdaki konular öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabı ile örtüşüyor mu? Sorusuna; 4 öğretmen % 20,0'lık bir oranla olumsuz yönde yanıt verirken, 16 öğretmen % 80,0'lık bir oranla olumlu yönde yanıt vermiştir. Görüşmeye katılan öğretmenler hem programda, hem öğretmen kılavuz kitabında ve hem de öğrenci çalışma kitabında işlenen konuların örtüştüğünü, bu üçlü setin iyi kurgulandığını genel anlamda çok büyük bir eksikliğin görülmediğini söylemişlerdir. Bu bulgulara dayanarak, 2006 ilköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programı içerisindeki konuların Öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabıyla ile tam anlamıyla örtüştüğü kanısına varabiliriz.

BÖLÜM IV

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulguları ve yorumlarına dayalı olarak ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlara bağlı olarak geliştirilen öneriler yer almaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan genel durum değerlendirilerek belirlenen sorunlara ilişkin çözüm önerileri ortaya koyulmuştur. Sonuç ve öneriler, alt problemlerin sırasına göre oluşturulmuştur

4.1. SONUÇLAR

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı, Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitaplarının Uygulamadaki Görünümüne Yönelik Değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar, gözlem ve görüşme yöntemleri ile elde edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlar:

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı Kazanımlarına Ulaşma Durumuna İlişkin Sonuçlar.

- Birinci Gözlem Okulunun kazanımlar boyutunda gözlem tablosundaki sonuçlarına göre; A3-B1-B2-C3-D1-D3 kazanımının genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, A4 ve C5 kazanımının genel ortalamasının 3,00'ın altında olduğu, görülmektedir. Birinci Gözlem okulunun Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlar boyutunda genel toplamının, 3,25'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- İkinci Gözlem Okulunun kazanımlar boyutunda gözlem tablosundaki sonuçlarına göre; A3 kazanımının genel ortalamasının 3,00'ın üstünde, A4-B1-B2-C3-C5-D1-D3 kazanımlarının genel ortalamalarının 3,00'ın altında olduğu, görülmektedir. İkinci Gözlem okulunun Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlar boyutunda genel toplamının, 2,48'lik bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Üçüncü Gözlem Okulunun kazanımlar boyutunda gözlem tablosundaki sonuçlarına göre; A3-B1-B2-C3-C5-D1 kazanımının genel ortalamalarının 3,00'ın üstünde, A4 ve D3 kazanımının genel ortalamasının 3,00'ın altında olduğu,

görülmektedir. Üçüncü Gözlem okulunun Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlar boyutunda genel toplamının, 3,20'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

▪ Dördüncü Gözlem Okulunun kazanımlar boyutunda gözlem tablosundaki sonuçlarına göre; A3-A4-B1-B2-C3-C5-D1 ve D3 kazanımının genel ortalamalarının 3,00'in üstünde olduğu görülmektedir. Dördüncü Gözlem okulunun Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlar boyutunda genel toplamının, 3,75'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

▪ Beşinci Gözlem Okulunun kazanımlar boyutunda gözlem tablosundaki sonuçlarına göre; A3-B1--C3-C5-D1-D3 kazanımının genel ortalamalarının 3,00'in üstünde, A4 ve B2 kazanımının genel ortalamasının 3,00'in altında olduğu, görülmektedir. Beşinci Gözlem okulunun Öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlar boyutunda genel toplamının, 3,30'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programının Etkinlikler Boyutunun Etkililik Durumuna İlişkin Sonuçlar.

▪ Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A3 kazanımına ilişkin “do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 4,10'luk bir oranla tamamen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

▪ Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A3 kazanımına dair “öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 2,96'lık bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

➤ Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A3 kazanımına ilişkin “do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme ve öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme” hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 3,53'lük bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A4 kazanımına ilişkin “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 2,82’lik bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A4 kazanımına ilişkin “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 1,66’lık bir oranla çok az başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

➤ Beş okulda yapılan gözlemler sonucu A4 kazanımına ilişkin **“iki sesli basit kanon çalışmaları seslendire bilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendire bilme”** hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 2,24’lük bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “do1 do2 aralığındaki notaları tanıyabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 4,10’luk bir oranla tamamen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 3,30’luk bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “hece bağımlı algılama ve uygulayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 2,86’lık bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 3,50’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi

ortalamları genel toplamının, 2,40'lık bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin “6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının, 2,78’lik bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B1 kazanımına ilişkin **“do1 ve Do2 aralığındaki notaları tanıyabilme, bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilme, hece bağıı algılama ve uygulayabilme, uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilme, 5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme, 6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme”** hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının, 3,16’lık bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B2 kazanımına ilişkin “iki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının, 3,36’lık bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B2 kazanımına ilişkin “üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının, 2,96’lık bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu B2 kazanımına ilişkin **“iki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme, üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme”** hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının 3,16’lık bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C3 kazanımına ilişkin “farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yazabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma

düzeyi ortalamaları genel toplamının, 3,94'lük bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C3 kazanımına ilişkin “farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 2,64'lük bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C3 kazanımına ilişkin “verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 2,76'lık bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C3 kazanımına ilişkin **“farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yaza bilme, farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik ede bilme, verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme”** hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 3,11'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C5 kazanımına ilişkin “öğrendiği basit ölçüler ile nota ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 3,48'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı olmuştur sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C5 kazanımına ilişkin “yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 2,34'lük bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C5 kazanımına ilişkin **“öğrendiği basit ölçüler ile nota ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme, yazdığı ezgiyi seslendirebilme”** hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 2,91'lik bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D1 kazanımına ilişkin “geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi

ortalamları genel toplamının, 4,10'luk bir oranla tamamen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D1 kazanımına ilişkin “çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıyabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının, 2,92'lik bir oranla kısmen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D1 kazanımına ilişkin “dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının, 4,36'lık bir oranla tamamen başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D1 kazanımına ilişkin **“geleneksel Türk müziği türlerini tanıyabilme, çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıya bilme, dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt edebilme”** hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının, 3,79'luk bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D3 kazanımına ilişkin “Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının, 3,16'lık bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D3 kazanımına ilişkin “Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının, 3,78'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D3 kazanımına ilişkin “Atatürk’ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedefine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamları genel toplamının, 3,18'lik bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Beş okulda yapılan gözlemler sonucu D3 kazanımına ilişkin **“Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırabilme, Atatürk’ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavrayabilme, Atatürk’ün Türk müziği**

hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavrayabilme” hedeflerine, etkinlikler boyutunda ulaşma düzeyi ortalamaları genel toplamının, 3,37’lik bir oranla büyük ölçüde başarılı bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Yönelik Sonuçları.

- 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabında yer alan konuların, öğretmen görüşlerine göre amaçlanan doğrultuda gereği gibi seçilip hazırlandığı sonucu ortaya çıkmıştır.

- 2006 ilköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programı kılavuz kitabındaki konuların içeriğinin tam anlamıyla amaca yönelik bir düzene göre oluşturulmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

- Öğretmen kılavuz kitabında yer alan konuların işlenişinde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinin öğretmenler tarafından başarılı bulunduğu, karşılaşılan bazı sorunlar giderildiği takdirde uygulamada çok daha iyi sonuçlar elde edilebileceği sonucu ortaya çıkmıştır.

- Öğretim yöntem ve tekniklerinin öğrencilerin aktif rol almalarını sağlayacak biçimde ve düzeyde hazırlanmış olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Kılavuz kitaptaki konulara ilişkin etkinliklere yeteri kadar yer verildiği, belirlenen amaç ve hedeflere uygun bir biçimde hazırlandığı sonucu ortaya çıkmıştır.

- Sınıf İçerisinde ortamın sağlanamamasından kaynaklanan durumlar, etkinliklerin uygulamada istenilen düzeye ulaşmasını engelleyici faktörler olarak görülmüştür.

- Sınıf içerisinde etkinliklerin başarıya ulaşmasını engelleyen bir çok sorun olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabında yer alan değerlendirme bölümünün öğrenci başarısının tespiti açısından amaçlanan doğrultuda gereği gibi seçilip hazırlandığı sonucu ortaya çıkmıştır.

- 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabında yer alan etkinliklerin, farklı zeka alanlarına ilişkin ve amaçlanan doğrultuda gerektiği gibi hazırlanmamış olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

- Öğretmen kılavuz kitabı öğrenci çalışma kitabını kapsayacak ve öğretmene rehberlik yapabilecek bir biçimde ve düzeyde hazırlanmıştır ve düzenlenmiştir sonucu ortaya çıkmıştır.

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabına İlişkin Öğretmen Görüşlerine Yönelik Sonuçları.

- Öğrenci çalışma kitabında yer alan etkinliklerin, öğrenci düzeyine yönelik olarak uygun bir biçimde hazırlandığını sonucu ortaya çıkmıştır.

- İlköğretim 6. Sınıf öğrenci çalışma kitabı etkinliklerine yönelik yöntem ve tekniklerin, bireysel farklılıklar göz önünde bulundurularak hazırlanmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

- Öğrenci çalışma kitabında yer alan etkinliklerin, aktif öğretim anlayışını destekleyecek bir biçimde hazırlandığını sonucu ortaya çıkmıştır.

- Öğrencinin ders dışı bireysel çalışma saatlerinde, derste öğrendiği konuyu pekiştirmesi bakımından, öğrenci çalışma kitabında yer alan konulara ilişkin etkinliklere yeteri kadar yer verildiği sonucu ortaya çıkmıştır.

- Öğrenci çalışma kitabında yer alan değerlendirme sorularını, öğrencinin kendi başarısını sınaması ve konuyu pekiştirmesi bakımından yeterli olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

- Müzik dersi öğretimi açısından; Öğrenci çalışma kitabı ile öğretmen kılavuz kitabının hem birbirine, hem de öğretim programına dayalı olarak, sistemli ve koordineli bir biçimde hazırlandığını sonucu ortaya çıkmıştır.

- 2006 ilköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programı içerisindeki konuların Öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabı ile tam anlamıyla örtüştüğü sonucu ortaya çıkmıştır.

4.2. ÖNERİLER

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı Kazanımlar Boyutuna İlişkin Öneriler.

✓ A4 (Basit Çoksesli Şarkılar Söyler) ve C5 (Kendi Oluşturduğu Ezgileri Seslendirir) kazanımlarına ilişkin oluşturulan öğretim yöntem ve teknikleri gözden geçirilerek, İlköğretim okullarının genelinde hedefe ulaşması yönünde yeniden oluşturulması yoluna gidilebilir.

✓ A4-B1-B2-C3-C5-D1-D3 kazanımlarının genel ortalamalarının düşük olduğu görülmektedir. Araştırma sonucundan elde edilen verilerin, evrenin genelini etkileyeceği düşünülerek; Başarının elde edilmesini engelleyen faktörler (bu faktörler çevre, ekonomik şartlar, sosyal yaşantı, okul imkanları, vb.) araştırılarak, sorunlar giderilebilir ve kazanımların başarı düzeyi yükseltilebilir.

✓ A4 (Basit Çoksesli Şarkılar Söyler) ve D3 (Atatürk'ün Türk Müziğine ilişkin Düşüncelerini Kavrar) kazanımlarına ilişkin oluşturulan öğretim yöntem ve teknikleri gözden geçirilerek, ilköğretim okullarının genelinde hedefe ulaşması yönünde yeniden oluşturulması yoluna gidilebilir. Ayrıca D3 kazanımının diğer dört gözlem okulunda ulaştığı sonuçlara göre; üçüncü gözlem okulunun bu kazanıma ilişkin başarı düzeyinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapması önerilebilir.

✓ A3-A4-B1-B2-C3-C5-D1 ve D3 kazanımının genel ortalamalarının yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar diğer gözlem okullarında buna benzer başarılarla neden ulaşılamadığı düşüncesini doğurmaktadır. Başarının elde edilmesini etkileyen birçok sebep olduğu göz ardı edilmemelidir. Bu sebepler programın uygulanmasına ilişkin oluşturulan öğretim yöntem ve teknikleri, okul imkanları, öğrencinin ekonomik durumu, velilerin eğitim durumu, çevre, sosyal yaşantı, öğretmenin ders içi aktif rolü vb. Sıralanan bu sebepler zincirin halkalarını oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu halkalardan her hangi birisinin kopması ya da zayıflaması başarı düzeyine olumsuz yönde yansımaktadır. İlköğretim okullarında yukarıda belirtilen sebepler ve şartlar gözden geçirilerek, kazanımlara ilişkin oluşturulan öğretim yöntem ve teknikleri yeniden düzenlenebilir.

✓ A4 (Basit Çoksesli Şarkılar Söyler) ve B2 (Müziklerde aynı ve Farklı Bölümleri Ritim Çalgıları ile ayırt Eder) kazanımlarına ilişkin oluşturulan öğretim yöntem ve teknikleri gözden geçirilmelidir. İlköğretim okullarının genelinde istenilen

hedefe ulaşması yönünde yeniden oluşturulabilir ve eksik yönleri giderilebilir. Ayrıca B2 kazanımının diğer dört gözlem okulunda ulaştığı sonuçlara göre; Beşinci gözlem okulunun bu kazanıma ilişkin başarı düzeyinin yükseltilmesi yönünde daha çok öz veride bulunulması gerektiği söylenebilir.

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı Etkinlikler Boyutuna İlişkin Öneriler.

✓ A3 kazanımına dair “öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları doğru seslendirebilme” hedefine, etkinlikler doğrultusunda ulaşma düzeyinin genel ortalamalarının düşük olması, etkinlik örneklerinin yeterli düzeyde olmadığını göstermeyebilir. Şarkıları seslendirmede kullandığımız araç gereç enstrüman ve bu enstrümana hakim olabilme, (yetenek düzeyleri) düzeyleri öğrencilerde farklılık gösterebilir. Ancak her öğrencinin mümkün olduğunca doğru seslendirebileceği basit şarkılara yer verilmelidir.

✓ A4 kazanımına ilişkin “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendirebilme” hedefine, etkinlikler doğrultusunda ulaşmaya yönelik örneklerin çoğaltılarak, öğrencilerin kanon çalışmalarını büyük ölçüde kavrayabilmeleri sağlanabilir.

✓ A4 kazanımına ilişkin “iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendirebilme” hedefine yönelik şarkıların, öğrenci seviyesine uygun, zorlanmadan seslendirebilecekleri örneklerden oluşturulmasına özen gösterilmelidir.

✓ B1 kazanımına ilişkin “hece bağına algılama ve uygulayabilme” hedefine yönelik etkinlik örneklerinin daha kolay anlaşılır oyunlara dönüştürülerek, hece bağının tam olarak ne anlama geldiği öğretilir. Daha sonra hece bağı ezgiler ve türkülerle örneklendirilerek pekiştirilebilir.

✓ B1 kazanımına ilişkin “5/8’lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine, ulaşma bilmeye yönelik etkinlik örneklerinin karmaşık halden kurtarılıp daha basit, yalın anlaşılır bir hale getirilmesi düşünülebilir. Ayrıca 5/8’lik aksak ölçüye ilişkin etkinlik örneklerinin basit ve bileşik ölçülerle birlikte değil de başlı başına bir konu olarak ele alınıp işlenmesi, aksak ölçünün daha kolay anlaşılmasını sağlayabilir.

✓ B1 kazanımına ilişkin “6/8’lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilme” hedefine, ulaşma bilmeye yönelik etkinlik örneklerinin mesleki müzik eğitimi öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılarak değil de daha basit öğretim yöntem ve teknikler

kullanılarak örneğin kulaktan şarkı öğretimiyle anlam kargaşasına yol açmadan öğretilmesinin daha olumlu sonuçlar doğuracağı düşünülebilir.

✓ B2 kazanımına ilişkin “üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendirebilme” hedefine, etkinlikler doğrultusunda ulaşma düzeyinin genel ortalamalarının düşük olması, etkinlik örneklerinin yeterli düzeyde olmadığını göstermeyebilir. Farklı ritim çalgıları ile seslendirebilmeye yönelik seçilen şarkıların, öğrencilerin seviyesine uygun örneklerden oluşturulmasının başarı düzeyini olumlu yönde etkileyeceği görülebilir.

✓ C3 kazanımına ilişkin “farklı ölçülerdeki ezgilere oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik edebilme” hedefine, ulaşma bilmeye yönelik etkinlik örneklerinin çoğaltılması ve bir kaç haftaya yayılarak uygulanması, öğrencilerin ritim duygularının ve el becerilerinin gelişmesini sağlayabilir.

✓ C3 kazanımına ilişkin “verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapabilme” hedefine, ulaşabilmek için yukarıda belirtilen etkinliklerin sürekli tekrar edilmesi önerilebilir. Ayrıca ezgi örnekleri çoğaltılarak, öğrencilerin ritim duygusu geliştirilebilir.

✓ C5 kazanımına ilişkin “yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedefine ulaşma bilmeye yönelik etkinlik örneklerinin teorik olarak olumlu sonuçlar verdiği söylenebilir. Ancak, yazılan ezgilerin başarılı bir şekilde seslendirilebilmesi için, öğrencilerin her ders şarkılara eşlik etmeleri ve çalgı çalma yeteneklerini geliştirmeleri gerekmektedir.

✓ D1 kazanımına ilişkin “çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıyabilme” hedefine ulaşma bilmeye yönelik etkinlik örneklerinin öğrencilerin seviyelerine uygun olduğu söylenebilir. Ancak, müzik türlerine örnek olarak verilen eserlerin çoğaltılması ve çağdaş Türk müziği eserlerine de yer verilmesi gerekmektedir.

✓ A4 kazanımına ilişkin “iki sesli basit kanon çalışmaları seslendire bilme ve iki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendire bilme” hedeflerine, etkinlikler doğrultusunda ulaşmaya yönelik örneklerin çoğaltılarak, öğrencilerin kanon çalışmalarını büyük ölçüde kavrayabilmeleri sağlanabilir. Ayrıca, şarkıların öğrenci seviyesine uygun, zorlanmadan seslendirebilecekleri örneklerden oluşturulmasına özen gösterilmelidir.

✓ Beş okulda yapılan gözlemler sonucu C5 kazanımına ilişkin “öğrendiği basit ölçüler ile nota ve sürelerde kolay ezgiler yazabilme, Yazdığı ezgiyi seslendirebilme” hedeflerine, ulaşma bilmeye yönelik etkinlik örneklerinin teorik olarak olumlu sonuçlar verdiği söylenebilir. Ancak, yazılan ezgilerin başarılı bir şekilde seslendirilebilmesi

için, öğrencilerin her ders şarkılara eşlik etmeleri ve çalgı çalma yeteneklerini geliştirmeleri gerekmektedir.

Yukarıdaki önerilere ek olarak: Her konu için pek çok etkinlik örneği verilmiştir. Bu etkinlik örneklerinde sürekli olarak konuların oyuna dönüştürülmesinden söz edilmektedir. Bu oyunlar net olarak belirtilmeli ve öğretmenlerin bilgi, deneyimlerinden yararlanarak hazırlanmalıdır. Ayrıca, oyunları gerçekleştirebilecek sınıf ortamının sağlanması gerektiği, etkinliklerin gerçekleştirilebilmesi için bunların da yeterli olmayacağı, ders saatinin artırılmasının şart olduğu, hepsinden önemlisi de bu öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlar ve kazanımlara bağlı konuların ve etkinliklerin Türkiye'deki eğitim öğretim şartları ve koşulları düşünülerek hazırlanmasının gerektiği göz ardı edilmemelidir.

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabına İlişkin Öneriler.

✓ 2006 ilköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programı kılavuz kitabındaki konuların içeriğinin tekrar gözden geçirilerek amaca yönelik bir düzenin tam anlamıyla oluşturulması önerilebilir.

✓ Sınıf İçerisinde verimli bir ders ortamının sağlanabilmesi, etkinliklerin uygulamada istenilen düzeye ulaşmasını sağlayacaktır.

✓ 2006 İlköğretim müzik dersi 6. Sınıf öğretim programına dayalı öğretmen kılavuz kitabında yer alan etkinliklerin, farklı zeka alanlarına hitap edebilecek öğretim yöntem ve teknikleri geliştirilerek uygulanması, başarı düzeyini olumlu yönde etkileyecektir.

✓ Sınıf içerisinde etkinliklerin başarıya ulaşmasını engelleyen sebepler (sınıf mevcudunun kalabalık olması, bir müzik sınıfının bulunmaması, sınıflarda etkinlikleri oyun ve dansa dönüştürecek alanın yeterli olmaması, ders süresinin yeterli olmaması) ortadan kaldırıldığı takdirde etkinliklerin başarı düzeyi artabilir.

✓ Bazı konularda etkinlik örneklerinin artırılmasının daha da olumlu sonuçlar doğuracağı ve başarıyı artıracığı eğitim süreci içerisinde görülebilir.

✓ Yöntem ve tekniklerin bazılarının daha anlaşılır bir düzeyde hazırlanması, eksiklerinin giderilmesi, uzman kişilerin ön çalışma yaparak hazırlamaları gerektiği, fiziki şartların, sosyal, ekonomik ve kültürel şartların düşünülmesi gerektiği, daha fazla

uygulamaya dayalı olması gerektiği, çalma ve söyleme becerisini geliştirecek yöntem ve tekniklerin artırılması ve oluşturulması önerilebilir.

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabına İlişkin Öneriler.

✓ İlköğretim 6. Sınıf öğrenci çalışma kitabı etkinliklerine yönelik yöntem ve tekniklerin, öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurularak, geneline hitap edecek bir biçimde yeniden düzenlenmesi önerilebilir.

✓ Öğrenci çalışma kitabında yer alan değerlendirme soruları, öğrencinin kendi başarısını sınaması ve konuyu pekiştirmesi bakımından yeterli örneklerle çoğaltılabilir.

KAYNAKLAR

- Ahmed, M. (2002). *Makedonya Cumhuriyeti'nde İlköğretimde Uygulanan Coğrafya Dersi Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Albuz, A. Özdemir, N. (2007). 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Genel Eğitimde Şiddetin Önlenmesine Yönelik Rolü, İşlevi ve Önemi. Ulusal Sanat Eğitimi Sempozyumu “Sanat Eğitimi ve Şiddet” Gazi Üniversitesi Ankara.
- Allen, J. J. (2008). *The Influence of Social Intelligence on Effective Music Teaching*. Unpublished Doctoral Thesis, Florida State University College of Music.
- Bailey, K. D. (1982). *Methods of Social Research*. The free press, New York.
- Bal, A. P. (2009). *İlköğretim Beşinci Sınıf Matematik Öğretiminde Uygulanan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımlarının Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Bernard, A. D. (2009). *Professional Development and Teacher Leadership in the Era of Nclb: a Study Exploring Elementary Music Teacher Preferences*. Unpublished Doctoral Thesis, University of Capella.
- Bümen, N. T. (2005). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. (2. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Canbay, A. (2007). *İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı ‘‘Müzikte Örgü, Doku, Biçim, Tür’’ Ünitesi ve Uygulamalarının Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çiftçi, E. (2008). *Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı Tarafından Müzik Öğretmenlerine Verilen Hizmet İçi Eğitimin İncelenmesi ve Müzik Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Elliot, W. E. (1979). *The Educational Imagination*. (1). New York: Macmillan Publishing Co. Inc.
- Ekinci, N. (Demirel). (2005). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. (2. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Ertürk, S. (1997). *Eğitimde Program Geliştirme*. (9. Baskı). Ankara: Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi A.Ş.
- Evans, N. R. (1977). *Nye Vernice Trousdale, Music in the Elementary School*. (4). New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Harrison, L. N. (1983). *Getting Started in Elementary Music Education*. (1). New Jersey: Prentice-Hall, Inc, Englewood Cliffs.
- Hoffers, C. R. (1983). *Introduction to music Education*. (1). Belmont California: Wadsworth Publishing Company.
- İtmeç, F. (2008). *İlköğretim Altıncı Sınıf Türkçe Dersi Öğretim Programı Dil Bilgisi Öğrenme Alanının Öğretmen Görüşlerine Göre değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri* (11. Baskı). Ankara: Bilim Kitap Kirtasiye Ltd. Şti.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (17. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
- Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü, (2007). *İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı 1-8. Sınıflar*. (1. Baskı). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Mundle, O. A. (2008). *Characteristics of Music Education Programs in Public Schools of Jamaica*. Unpublished Doctoral Thesis, The University of Texas at Austin.

- Newman, G. (1984). *Theaching Children Music Fundamentals of Music and Method*. United States of America: Wm. C. Brown Publishers.
- Nolan, K. (2009). *American Elementary Music Programs Current Instructional Methods, Goals, Resources, and Content Standards By Geographic Region and Grade Level*. Unpublished Doctoral Thesis, The University of Arizona.
- Otrar, M. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi www.mustafaotrar.com
- Özdaş, A. (1997). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. İstanbul, www.dersimiz.com
- Özçelik, D.A. (1992). *Eğitim Programları ve Öğretim (Genel ÖğretimYöntemi)*. (3. Baskı). Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Özdemir, N. (2007). *Müzik 6 Öğrenci Çalışma Kitabı*. (1. Baskı). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Özdemir, N. Koç, Y. (2007). *Müzik 6-7-8 Öğretmen Kılavuz Kitabı*. (1. Baskı). Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Özdemir, N. (2008). *İlköğretim 6. Sınıf Öğretim Programının Kazanımlar Boyutuna İlişkin Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özkanal, Ü. (2009). *Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü İngilizce Hazırlık Programının Değerlendirilmesi ve Bir Model Önerisi*. Yayımlanmamış Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Sağır, N. (2009). *İlköğretim 6.7.8. Sınıf Müzik Dersinde Yer Alan Kazanımların Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Seyidoğlu, H. (2003). *Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı*. (9. Baskı). İstanbul: Güzem Can Yayınları.

- Sönmez, V. (2001). *Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı*. (7. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, O. (2009). *Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programında Yer Alan Öğrenme Alanları, Kazanımlar ve Etkinliklerin Uygulanmasındaki Başarıların ve Müzik Dersi İle İlgili Yeterliliklerinin Ölçülmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Uçan, A. (2005). *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. (3. Baskı). Ankara: Evrensel Müzik Evi.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. (3. Baskı). Ankara: Evrensel Müzik Evi.
- Varış, F. (1997). *Eğitimde Program Geliştirme*. (7. Baskı). Ankara: Alkım Kitapçılık Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (5. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık San. Tic. A.Ş.
- Yıldırım, K. (2009). *Uluslar Arası Öğrenci Değerlendirme Programı (Pisa) 2006 Verilerine Göre Türkiye'de Eğitim Kalitesini Belirleyen Temel Faktörler*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, A. (2007). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Programının Yapılandırmacı Yaklaşım Açısından Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yurdakul, B. (Demirel). (2005). *Eğitimde Yeni Yönelimler*. (2. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Yücesan, E. (2007). *Orff Yaklaşımına Dayalı Etkinliklerin İlköğretim Beşinci Sınıf Müzik Dersi Programında Uygulanışı ve Öğrencilerin Müziksel-Ritmik Zeka Düzeyleri Üzerine Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Watson, E. S. (2006). *Technology Guide for Music Educator*. (1). Boston: Thomson Course Technology PTR.

EKLER

EK-1. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı

EK-2. Gözlem Formları

EK-3. Görüşme Formları

EK-4. Araştırmaya İlişkin Resmi İzin Belgeleri

EK-5. Etkinlik Örneklerine İlişkin Resim ve Fotoğraflar

EK-6. Öğrenme Alanları

**EK-1. 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim
Programı**

**İLKÖĞRETİM
ALTINCI SINIF
KAZANIMLARI**

İlköğretim Müzik Dersi 6.Sınıf Kazanımları

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
A. DİNLEME- SÖYLEME- ÇALMA	A.1. İstiklal Marşı'nı anlamına uygun söyler.		
	A.2. Toplum hayatında önemli yer tutan marşlarımızı doğru söyler.	Önemli marşlarımızdan bir repertuar oluşturulur. Onuncu Yıl Marşı, Gençlik Marşı, Cumhuriyet Marşı, İzmir Marşı, Vatan Marşı, Mehter Marşı vb. marşları doğru söylemeleri istenir.	☞ Türkçe Dersi, “Dinleme/İzleme” Öğrenme Alanı: Şiir, türkü, şarkı türlerinde metinler ezberler. A.1 → A.2.
	A.3. Öğrendiği notaları seslendirir.	Dizek üzerinde “do1 –do2” arası sesler, ilgi çekici etkinlikler düzenlenerek verilir.	☞ Bu sınıf düzeyinde öğrencilere; “do1 –do2” arasındaki sesleri, çalgıları ve kendi seslerini kullanarak algılamalarına yönelik çalışmalar yaptırılmalıdır. B.1 → A.3
	A.4. Basit çok sesli şarkılar söyler.		☞ Kanonların yapısı hakkında genel bilgiler verilmeli ve iki sesli basit kanonlar söyletilmelidir. ☞ Kanonların yapısı önce ritim çalgıları veya vücut perküsyonu ile ritimsel olarak verilmeli daha sonra ise ezgili olarak seslendirilmelidir.
	A.5. Farklı ritmik yapıdaki müzikleri seslendirir.		☞ Bu kazanım daha önce bilişsel ve kulaktan öğrenilmiş basit, bileşik ve aksak ölçülerle sınırlıdır.
	A.6. Seslendirdiği müziklerde hız ve gürültü basamaklarını uygular.	Öğrencilerin dağarcıklarındaki ezgilerden, seviyelerine uygun olanları çalgısıyla seslendirmelerine yönelik etkinlikler düzenlenir.	☞ Öğrenilen hız ve gürültü terimlerini birlikte uygulayabilme çalışmalarına yer verilmeli. ☞ “Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır”, “Öğrendiği notaları seslendirir”, kazanımları ile ilişkilendirilmelidir.
	A.7. Atatürk’le ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun seslendirir.	Atatürk’le ilgili şarkı ve marşların sözlerindeki anlamlara dikkat çekilir ve bu anlamlara uygun birlikte seslendirme etkinlikleri düzenlenir.	☞ Türkçe Dersi, “Dinleme/İzleme” Öğrenme Alanı: Şiir, türkü, şarkı türlerinde metinler ezberler. ☞ 10 Kasım Atatürk’ü Anma Törenlerinde ve Millî bayramlarda bu kazanıma yer verilmelidir.
	A.8. Müzik çalışmalarını sergiler.		
	A.9. Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekler seslendirir.		☞ Geleneksel Türk halk ve Türk sanat müziği, pop müzik ve çağdaş çok sesli Türk müziğinden seçkin örnekler, öğrencilerin ses sınırlarına ve sınıf düzeyine uygun biçime dönüştürülerek verilmelidir.

İlköğretim Müzik Dersi 6.Sınıf Kazanımları

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME	B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.	 Bu sınıf düzeyinde belirlenen temel müzik yazı ve öğeleri, şarkılar üzerinde uygulamalı olarak açıklanır.	[!] Uzatma bağı, hece bağı, “do ₁ -do ₂ ” arası sesler, aksak ölçü (5/8), bileşik ölçü (6/8) ve diğer sürelerle ilave olarak on altılık nota süreleri ile uzatma noktası verilmelidir. [!] Sesler ve sürelerin öğretimi, öğrencilerin aktif katılımını sağlayan etkinliklerle ilgi çekici hâle getirilmelidir.
	B.2. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri ritim çalgıları/yla ayırt eder.		[!] Seviyeye uygun “İki, Üç Bölümlü” örnek müzikler verilmelidir. C.4 → B.2
	B.3. Ergenlik dönemi ses değişim özelliklerini farkeder.		 Fen ve Teknoloji Dersi, “Canlılar ve Hayat” Öğrenme Alanı, “Canlılarda Üreme, Büyüme ve Gelişme” Ünitesi ile ilişkilendirilerek ergenlik dönemi ses değişimi ve özellikleri açıklanmalı, seslendirilecek şarkı ve türkülerde seçici davranılmalıdır. B.4 → B.3
	B.4. İnsan sesinin oluşumunu açıklar.	 İnsan sesinin biyolojik yapısı ve oluşumu değişik etkinliklerle açıklanır.	 Fen ve Teknoloji Dersi, “Vücudumuzda Sistemler” öğrenme alanı ile ilişkilendirilecektir.

İlköğretim Müzik Dersi 6.Sınıf Kazanımları

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
C. MÜZİKSEL YARATICILIK	C.1. Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder.	 Öğrencilere değişik türlerde müzikler dinletilir ve bu müziklere ilişkin düşüncelerini özgün anlatım yollarıyla ifade etmeleri istenir (resim yapma, harekete dönüştürme, öykü ve şiir yazma, vb.).	 Türkçe Dersi, “Konuşma” Öğrenme Alanı: Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini sözlü olarak ifade eder. “Yazma” Öğrenme Alanı: Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini yazılı olarak ifade eder.
	C.2. Farklı ritmik yapıdaki müzikleri harekete dönüştürür.		[!] Bu kazanım daha önce öğrenilen bilişsel ve kulaktan öğrenilmiş basit, bileşik ve aksak ölçülerle sınırlıdır.
	C.3. Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.	 Öğrenciler tarafından yazılan eşliklerden uygun olan örnekler seçilerek birlikte seslendirilir.	[!] Oluşturulan ritim kalıpları, öğrenilen süre değerleri ve usuller ile sınırlı olup; yalnız eşlikler olmalıdır. 6. Sınıf kazanımları, canlandırma, sergileme, ritim tutma, görselleştirme, sözlü anlatım etkinlikleri yaptırılarak; gözlem ölçekleri, çalışma yapıkları, öğrenci ürün dosyası vb. kullanılarak değerlendirilebilir. B.1 → C.3
	C.4. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri dansa dönüştürür.		[!] Örnek alınan eserler seviyeye uygun “İki, Üç Bölümlü” müzikler olmalıdır.
	C.5. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.	 Öğrenilen notalardan ve süre değerlerinden oluşan ezgi denemeleri yaptırılır ve seslendirilir.	 Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder kazanımı ile ilişkilendirilmelidir. [!] Basit ölçüler ile öğrenilen nota ve süreler değerleri kullanılmalıdır. B.1 → C.5

İlköğretim Müzik Dersi 6.Sınıf Kazanımları

ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR
D. MÜZİK KÜLTÜRÜ	D.1. Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt eder.	🎧 Öğrencilere müzik türlerinden seçkin örnekler dinletilerek aralarındaki farkı hissetmeleri istenir. Sonraki aşamada ise dinletilen müziğin hangi türe ait olabileceği hakkında fikir yürütmeleri beklenir.	[!] Geleneksel Türk halk ve Türk sanat müziği, pop müzik ve çağdaş çoksesli Türk müziği hakkında örnekler verilmeli, bu türlerin doğuşu ve genel özellikleri hakkında açıklamalar yapılmalıdır.
	D.2. Atatürk'ün müzikle ilgili temel düşüncelerini kavrar.	🎧 Atatürk'ün müzikle ilgili temel düşüncelerini içeren araştırmaların tartışma, münazara, panel vb. yöntemlerle sunulduğu etkinliği düzenlenebilir.	[!] Atatürk'ün Türk müziğine ilişkin görüş ve önerilerine yer verilmelidir. 🎧 Türkçe Dersi, "Konuşma"Öğrenme Alanı: Konuşmasını sunarken görsel, işitsel materyalleri ve farklı iletişim araçlarını kullanır.
	D.3. Atatürk'ün Türk müziğine ilişkin düşüncelerinin kavrar.		D.2 → D.3
	D.4. Atatürk'ün müzikle ilgili görüşlerini anlamak için çeşitli kaynaklardan yararlanır.	🎧 Öğrencilere araştırmalarında yazılı ve görsel kaynakların yanında bilişim teknolojilerinden de yararlanabileceklerini hatırlatan yönlendirmeler yapılır.	D.4 → D.2
	D.5. Müziklerle ilgili bilişim araştırmalarından yararlanır.		🎧 Sosyal Bilgiler Dersi, "Birey ve Toplum"Öğrenme Alanı: Bilişim araştırmaları basamaklarını kullanarak araştırma yapar.

EK-2. Gözlem Formları

EK-2

ÖĞR. AL.	A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA					
KAZANI M	A.3. Öğrendiği Notaları Seslendirir.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Do1 ve do2 aralığındaki öğrendiği notaları dizek üzerinde tanıyabilme.					

ÖĞR. AL.	A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA					
KAZANI M	A.3. Öğrendiği Notaları Seslendirir.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Öğrendiği notalara ilişkin öğretmenin verdiği şarkıları seslendirebilme.					

ÖĞR. AL.	A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA					
KAZANI M	A.4. Basit Çoksesli Şarkılar Söyler.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	İki sesli basit kanon çalışmaları seslendire bilme.					

ÖĞR. AL.	A. DİNLEME-SÖYLEME-ÇALMA					
KAZANI M	A.4. Basit Çoksesli Şarkılar Söyler.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	İki sesli kanon örneğine ilişkin bir şarkı seslendire bilme.					

ÖĞR. AL.	B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME					
KAZANI M	B.1. Temel Müzik Yazı ve Öğelerini Kullanma.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Do1-Do2 aralığındaki notaları tanıya bilme.					

ÖĞR. AL.	B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME					
KAZANI M	B.1. Temel Müzik Yazı ve Öğelerini Kullanma.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
	Bildiği nota sürelerinin yanı sıra onaltılık nota süresini uygulayabilmek					

ÖĞR. AL.	B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME					
KAZANI M	B.1. Temel Müzik Yazı ve Öğelerini Kullanma.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
	Hece bağını algılama ve uygulayabilmek.					

ÖĞR. AL.	B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME					
KAZANI M	B.1. Temel Müzik Yazı ve Öğelerini Kullanma.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
	Uzatma bağı ve uzatma notasını algılama ve uygulayabilmek.					

ÖĞR. AL.	B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME					
KAZANI M	B.1. Temel Müzik Yazı ve Öğelerini Kullanma.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
	5/8'lik aksak ölçüyü kavrama ve uygulayabilmek.					

ÖĞR. AL.	B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME					
KAZANI M	B.1. Temel Müzik Yazı ve Öğelerini Kullanma.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
	6/8'lik bileşik ölçüyü kavrama ve uygulayabilmek.					

ÖĞR. AL.	B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME					
KAZANI M	B.2. Müziklerde Aynı ve Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.	5	4	3	2	1
		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	İki bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendire bilme.					

ÖĞR. AL.	B. MÜZİKSEL ALGI VE BİLGİLENME					
KAZANI M	B.2. Müziklerde Aynı ve Farklı Bölümleri Ritim Çalgılarıyla Ayırt Eder.	5	4	3	2	1
		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Üç bölümlü şarkılarda bölümleri ayırt etme ve ilgili bölümleri farklı ritim çalgıları ile seslendire bilme.					

ÖĞR. AL.	C. MÜZİKSEL YARATICILIK					
KAZANI M	C.3. Ezgilere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.	5	4	3	2	1
		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Farklı ölçülerdeki ezgilere ritim kalıbı yaza bilme.					

ÖĞR. AL.	C. MÜZİKSEL YARATICILIK					
KAZANI M	C.3. Ezgilere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.	5	4	3	2	1
		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Farklı ölçülerdeki ezgilere, oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik ede bilme.					

ÖĞR. AL.	C. MÜZİKSEL YARATICILIK					
KAZANI M	C.3. Ezgilere Kendi Oluşturduğu Ritim Kalıbı ile Eşlik Eder.	5	4	3	2	1
		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Verilen bir ezgiye doğaçlama ritim eşliği yapa bilme.					

ÖĞR. AL.	C. MÜZİKSEL YARATICILIK					
KAZANI M	C.5. Kendi Oluşturduğu Ezgileri Seslendirir.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
	Öğrendiği basit ölçüler ile nota ve sürelerde kolay ezgiler yaza bilme.					

ÖĞR. AL.	C. MÜZİKSEL YARATICILIK					
KAZANI M	C.5. Kendi Oluşturduğu Ezgileri Seslendirir.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
	Yazdığı ezgiyi seslendire bilme.					

ÖĞR. AL.	D. MÜZİK KÜLTÜRÜ					
KAZANI M	D.1. Yurdumuzdaki Başlıca Müzik Türlerini Ayırt Eder.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
	Geleneksel Türk müziği türlerini tanıya bilme..					

ÖĞR. AL.	D. MÜZİK KÜLTÜRÜ					
KAZANI M	D.1. Yurdumuzdaki Başlıca Müzik Türlerini Ayırt Eder.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
	Çağdaş çoksesli Türk müziğini tanıya bilme.					

ÖĞR. AL.	D. MÜZİK KÜLTÜRÜ					
KAZANI M	D.1. Yurdumuzdaki Başlıca Müzik Türlerini Ayırt Eder.	5	4	3	2	1
HEDEF		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
	Dinledikleri müziğin hangi türe ait olduğunu ayırt ede bilme.					

ÖĞR. AL.	D. MÜZİK KÜLTÜRÜ					
KAZANI M	D.3. Atatürk'ün Türk Müziğine İlişkin Düşüncelerini Kavrır.	5	4	3	2	1
		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Atatürk ve Türk müziğine ilişkin kaynakları araştırma bilme.					

ÖĞR. AL.	D. MÜZİK KÜLTÜRÜ					
KAZANI M	D.3. Atatürk'ün Türk Müziğine İlişkin Düşüncelerini Kavrır.	5	4	3	2	1
		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Atatürk'ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği Türk müziklerini kavraya bilme.					

ÖĞR. AL.	D. MÜZİK KÜLTÜRÜ					
KAZANI M	D.3. Atatürk'ün Türk Müziğine İlişkin Düşüncelerini Kavrır.	5	4	3	2	1
		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Çok Az	Hiç
HEDEF	Atatürk'ün Türk müziği hakkında söylediği özlü sözleri araştırma ve anlamlarını kavraya bilme..					

EK- 3. Görüşme Formları

**2006 İLKÖĞRETİM MÜZİK DERSİ 6. SINIF ÖĞRETİM PROGRAMI,
ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI VE ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTAPLARININ
UYGULAMADAKİ GÖRÜNÜMÜNE YÖNELİK DEĞERLENDİRİLMESİ**

Bu görüşme formu; Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalında yapılmakta olan “ 2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı, Öğretmen Kılavuz Kitabı ve Öğrenci Çalışma Kitaplarının Uygulamadaki Görünümüne Yönelik Değerlendirilmesi” konulu doktora teziyle ilgili olarak; 6. sınıf İlköğretim müzik dersi Öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabının uygulamadaki görünümüne yönelik değerlendirme sorularından oluşturulmuş ve araştırmaya dair verilerin bir bölümünü elde etmek amacı ile hazırlanmıştır.

Yüz yüze görüşme yöntemiyle elde edilecek veriler, sadece bu araştırma için kullanılacak olup; her türlü kişisel bilgiler gizli tutulacaktır.

Desteğiniz için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Araştırmacı
Barış DEMİRCİ

GÖRÜŞME FORMU - I

Görüşmecinin Adı Soyadı :
Yaşı :
Okul Adı :
Kurumdaki Çalışma süresi :
Eğitim Düzeyi :

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretmen Kılavuz Kitabına İlişkin Sorular.

1. Öğretmen Kılavuz kitabında yer alan konular hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

1.1. İçerik bakımından yeterli buluyor musunuz?

2. Öğretmen Kılavuz kitabında yer alan konuların işlenişinde kullanılan öğretim, yöntem ve tekniklerini nasıl değerlendiriyorsunuz? (hakkında ne düşünüyorsunuz?)

2.1. Sizce öğrencilerin aktif rol almalarını sağlayacak biçimde ve düzeyde hazırlanmış mıdır?

3. Öğretmen Kılavuz kitabındaki konulara ilişkin etkinliklere, yeteri kadar yer verildiğini düşünüyor musunuz?

3.1. Bu etkinlikleri sınıfınızda uygulayabiliyormusunuz?

3.2. Uygulamada ne tür sorunlarla karşılaşıyorsunuz?

4. Öğretmen Kılavuz kitabındaki değerlendirme bölümünü öğrenci başarısının tespiti açısından yeterli buluyor musunuz? Yeterli bulmuyorsanız önerileriniz nelerdir?

4.1. Öğretmen kılavuz kitabındaki etkinliklerin, farklı zeka alanlarına ilişkin olarak hazırlandığını düşünüyor musunuz? Neden?

5. Öğretmen kılavuz kitabındaki etkinliklerin, farklı zeka alanlarına ilişkin olarak hazırlandığını düşünüyor musunuz? Karşılaştığınız güçlükler nelerdir?

6. Öğretmen kılavuz kitabı; öğrenci çalışma kitabını kapsayacak ve öğretmene rehberlik yapabilecek biçimde düzenlenmiş midir?

GÖRÜŞME FORMU - II

Görüşmecinin Adı Soyadı :
Yaşı :
Okul Adı :
Kurumdaki Çalışma Süresi :
Eğitim Düzeyi :

2006 İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabına İlişkin Sorular.

1. Öğrenci Çalışma Kitabında yer alan etkinliklerin, öğrenci düzeyine yönelik olarak uygun bir biçimde hazırlandığını düşünüyor musunuz?

2. 2006 İlköğretim 6. Sınıf öğrenci çalışma kitabı etkinliklerine ilişkin olarak yer alan yöntem ve tekniklerin, öğrencilerin müzik dersine bireysel farklılıklarının göz önünde bulundurularak hazırlandığını düşünüyor musunuz? Neden?

3. Öğrenci çalışma kitabında yer alan etkinliklerin, aktif öğretim anlayışını destekleyecek biçimde hazırlandığını düşünüyor musunuz? Neden?

4. Öğrencilerin ders dışı bireysel çalışma saatlerinde, derste öğrendiği konuyu pekiştirmesi bakımından Öğrenci çalışma kitabında yer alan konulara ilişkin, etkinliklere yeteri kadar yer verildiğini düşünüyor musunuz? Yeterli bulmuyorsanız önerileriniz nelerdir?

5. Öğrenci çalışma kitabında yer alan değerlendirme sorularını, öğrencilerin kendi başarısını sınaması ve konuyu pekiştirmesi bakımından yeterli buluyor musunuz? Yeterli bulmuyorsanız önerileriniz nelerdir?

6. Müzik dersi öğretimi açısından; Öğrenci çalışma kitabı ile Öğretmen kılavuz kitaplarının hem birbirine, hem de öğretim programına dayalı olarak; sistemli ve koordineli bir biçim de hazırlandığını düşünüyor musunuz?

6.1. Programdaki konular öğrenci çalışma kitabı ve öğretmen kılavuz kitabıyla örtüşüyormu?

EK-4. Araştırmaya İlişkin Resmi İzin Belgeleri

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Bölüm : Strateji Geliştirme
Sayı : B.B.08.4.MEM.4.06.00.04-312/30704
Konu : Araştırma İzni (Barış DEMİRCİ)

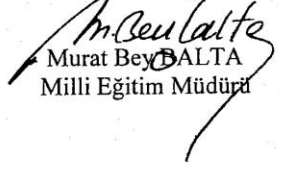
24.09/2008

VALİLİK MAKAMINA
ANKARA

İlgi : a) MEB'e Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine
Yönelik İzni ve Uygulama Yönergesi.
b) Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün 01.09.2008 tarih ve 5247 sayılı
yazısı.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı,
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı doktora programı öğrencisi Barış DEMİRCİ'nin, "2006
İlköğretim Müzik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programına Dayalı Öğrenci Çalışma Kitabı ve
Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Uygulamaya Dönük Yansımaları" konulu tez çalışması
kapsamında uygulama yapma isteği, ilgi (a) yönerge doğrultusunda Müdürlüğümüz
Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiş olup, uygulanacak ölçeklerin (2 Sayfadan
oluşan), ekli listede belirtilen okullarda, gönüllülük esasına dayalı olarak uygulanması
Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

Murat Bey BALTA
Milli Eğitim Müdürü

OLUR
23.9/2008
Mehmet KURBANLIOĞLU
Vali Yardımcısı

EKLER:

1. Görüşme Formu (2 sayfa)
2. Okul Listesi (2 Sayfa)
3. Gözlem Formu (4. Sayfa)

EK-5. Etkinlik Örneklerine İlişkin Resim ve Fotoğraflar

EK5 A-1

*Fış fış kayıkçı
(Sağ ve sol elin
parmaklarının
ritmik şılatılması)*

*Kayıkçının küreği
(Kolların kürek
çekme hareketi)*

*Hop hop eder yüreği
(Göğse ritmik sağ ve
sol elle vuruş)*

*Akşama fincan
böreği
(Dizlere elle ritmik
vuruşlar)*

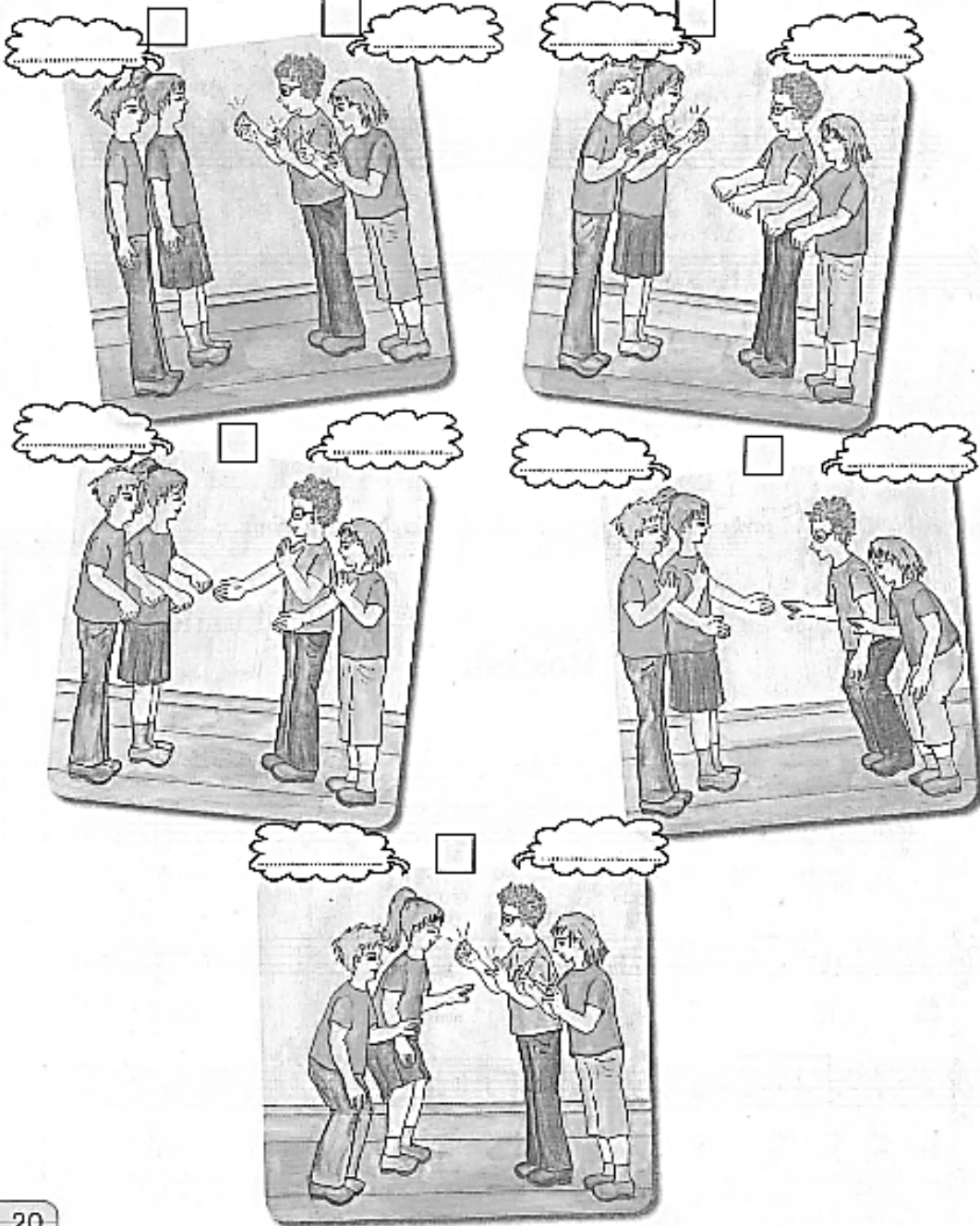
ÖNCE-SEN-SONRA DEN

1. Etkinlik

Aşağıdaki görselleri inceleyiniz ve hareketlere dikkat ediniz. Neler görüyorsunuz? Sınıfla paylaşınız.

Aşağıdaki görsellerin hareketlerine dikkat ederek;

- Görsellerin üzerinde verilen boşluğa hangi grup olduğunu yazınız.
- Grupların üzerindeki boşluğa öğrendiğiniz ritmik kanon örneğinin sözlerini yazınız.

EK5 A-3

1. Etkinlik

Aşağıdaki görselleri inceleyiniz. Sizce görsellerde görüldüğünüz hareketler "Dans Zamanı" isimli şarkının hangi bölümleridir? Belirleyiniz.

1. Etkinlik

Millet Meclisi Tutanak Dergisi, D. IV, C. 25, S. 3

1 Kasım 1934

...

Arkadaşlar,

Gözel sanatların tümünde, ulus gençliğinin ne denli ilettilmesini istediğini bilirim. Bu yapılmaktadır, ancak, bunda en çabuk, en önde görülmesi gerekli olan Türk musikisidir (alkışlar). Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü, musikide değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir.

Bu gün dinletilmeye çalışılan musiki yüz ağırtacak değerde olmaktan uzaktır. Bunu açıkça bilmeliyiz (bravo sesleri, alkışlar). Ulusal ince duyguları, düşünceleri anlatan, yüksek deyişleri, söyleyişleri toplamak, onları genç musiki kurallarına göre işlemek gerekir. Ancak bu düzeyde Türk ulusal müziği yükseltilir, evrensel musiki içinde yerini alabilir.

Kültür İşleri Bakanlığının buna, değerince özen vermesini, kamunun da bunda ona yardımcı olmasını dilerim.

...

EK-6. Öğrenme Alanları

DO¹-DO² ARASINDAKİ NOTALAR

Öğrenme Alanları:
B. Müziksel Algı ve Bilgilenme
A. Dinleme, Söyleme, Çalma
Kazanımlar:
B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (do¹-do²).
A.3. Öğrendiği notaları seslendirir.
Süre: 40+40
Yöntem ve Teknikler: Fonomimi tekniği, yansılama tekniği, söyleme-çalma, yaratma-üretme
Araç Gereçler: Farklı enstrümanlar, "Müzik Dersi" şarkı örneği ve do¹-do² arasında yazılmış ezgi.

Ders Öncesi Hazırlık: Tahtaya, do¹-do² aralığındaki sesler, inici ve çıkıcı olarak porte üzerine yazılır.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik

Tahtaya çıkıcı ve inici şekilde yazılan do¹-do² aralığındaki notalara öğrencilerin dikkati çekilir. Bu notaları incelemeleri, önceden öğrenmiş oldukları notaları isimleri ile söylemeleri, öğrenmedikleri notaları ise kırmızı bir kalemle yuvarlak içine almaları söylenir (Çalışma Kitabı, 1. etkinlik).

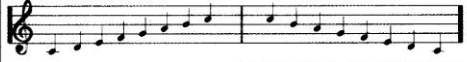
2. Etkinlik:

Öğrencilerin önceden öğrenmiş oldukları notaları isimleri ile söylemeleri ve çalgıları ile çalmaları sağlandıktan sonra Ek A.4'te yer alan ezgi, yansılama tekniği ile kulaktan öğretilir. Ezgi öğretilirken fonomimi tekniği de kullanılır ve el hareketleri ile notaların yüksekliklerini görmeleri sağlanır. Bu teknikle, kalın do, ince si ve ince do notalarının diğer notalara göre kalınlık ve incelikleri fark ettirilir. Daha sonra kulaktan yansılama tekniği ile öğretilen ezgiyi, öğrencilerin çalgıları ile çalmaları sağlanır.

DO¹-DO² ARASINDAKİ NOTALAR

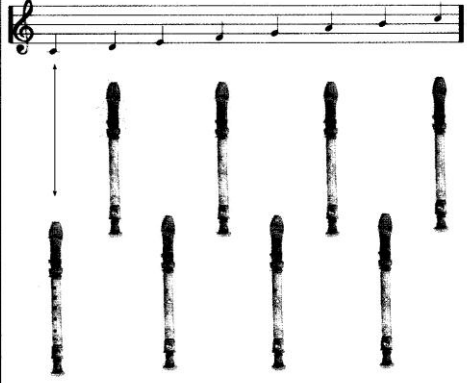
1. Etkinlik

Aşağıda verilen notaları inceleyiniz. Öğrenmediğinizi düşündüğünüz notaları kırmızı kalem ile yuvarlak içine alınız.

2. Etkinlik

Aşağıda verilen do-do aralığındaki çıkıcı sesleri örnekteki gibi blokflüt üzerindeki delikleri kapatarak gösteriniz ve ilgili notalarla eşleştiriniz.

Fonomimi Tekniği

fa	si
mi	la
re	sol
do	

3. Etkinlik

Aşağıdaki ezgiyi seslendiriniz.

Ezgi

Onu Aytekin ALBUZ

4. Etkinlik

Aşağıdaki "Müzik Dersi" isimli şarkıyı seslendiriniz.

Müzik Dersi

Söz-Müzik: Münir Ceylan

12

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilerin müzik defterlerine "sol, mi, la, kalın do, fa, re, sol, la, si, ince do" notalarını sırasıyla porte üzerine yazmalarını sağlayınız.
2. Öğrencilerin Çalışma Kitabı'nda verilen do¹-do² aralığındaki notaları dizek üzerinde tanımları ve çalgıları ile çalabilmelerine yönelik etkinlikler yaptırılır, önemli hususlar gözlem formuna kaydedilir.
3. Öğrencilerden kalın do, ince si ve ince do seslerinin öğrenimine ilişkin öz değerlendirme yapmaları istenir.

3. Etkinlik:

Öğrencilerin "kalın do", "ince si" ve "ince do" seslerini işitsel olarak algılamaları ve kulaktan çalmaları sağlanır. Daha sonra çıkıcı ve inici olarak porte üzerine yazılmış olan do¹-do² aralığındaki seslerden öğrenmedikleri ve kırmızı kalemle belirlemiş oldukları seslerin kalın do, ince si ve ince do sesleri olduğu ve bu seslerin yazıldığı yerler açıklanır. Çalgıları ile do¹-do² arasındaki çıkıcı inici sesleri notaları ile çalmaları sağlanır ve do¹-do² aralığındaki çıkıcı sesleri blokflüt üzerinde göstermeleri istenir (Çalışma Kitabı, 2. etkinlik).

4. Etkinlik

Öğrencilerin çalışma kitaplarında yer alan do¹-do² aralığında yazılmış ezgiye ilişkin olarak çalma-söyleme alıştırmaları yapılır ve "Müzik Dersi" isimli şarkının (Bk. Ek A.2) çalınip söylenmesi sağlanır (Çalışma Kitabı, 3, 4. etkinlik).

Öğrenme Alanı:

A. Dinleme, Söyleme, Çalma

Kazanım:

A.4. Basit çok sesli şarkılar söyler.

Süre: 40 + 40

Yöntem ve Teknikler: Gösterme-yaptırma, tasarlama-gerçekleştirme, yaratma-üretme

Araç ve Gereçler: "Kayıkçı" ve "Sonbahar" şarkısı

Ders Öncesi Hazırlık: Öğretilecek kanonun sözleri tahtaya yazılır.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik

Öğrencilere, öğretilecek ritmik kanon örneğinin (Kayıkçı tekerlemesi) resimleri gösterilir ve bu resimlerden ne anladıkları sorulur (Çalışma Kitabı 1. etkinlik),

2. Etkinlik

Öğrencilere, tahtaya yazılan "kayıkçı" tekerlemesinin söz kalıbı yansıtlama yoluyla öğretilir ve kayıkçı tekerlemesinin her cümlesine dair yaratılmış olan hareketler gösterilerek bu hareketlerin tekrar edilmesi istenir.

Fış fış kayıkçı
(Sağ ve sol elin
parmaklarının
ritmik şıktılması)

Kayıkçının küreği
(Kolların kürek
çekme hareketi)

Hop hop eder yüreği
(Göğse ritmik sağ ve
sol elle vuruş)

Akşama fincan
böreği
(Dizlere elle ritmik
vuruşlar)

Daha sonra sınıf A ve B grubu olarak ikiye ayrılır. "A" grubu ilk sözü söyleyip (Fış fış kayıkçı) hareketini yaptığında "B" grubunun ilk söze ve harekete başlaması istenir. Grupların doğru zamanda sözlere ve hareketlere girmeleri ve bitirmeleri sağlanarak ritmik kanon oluşturulur. Ardından, yapılan etkinlikle ilgili öğrencilerin görüşü alınır ve bu çalışmanın da ritmik kanon çalışması olduğu belirtilerek kanon hakkında bilgi verilir.

Ritmik kanon çalışmasından sonra tekerlemenin ezgisi verilir ve tekerleme iki sesli kanon şeklinde seslendirilir.

3. Etkinlik

Aşağıdaki yönergeleri okuyarak seçeneklerdeki doğru olan bilgileri yanındaki boşluğa "D" ya da "Y" harfi koyarak (doğru-yanlış) belirleyiniz.

Arkadaşlarınızdan oluşturduğunuz "A" ve "B" grubu
 "Sonbahar" kanonunu eşitleyin:
 () "A" grubu kanonun birinci cümlesini söyley, bu arada "B" grubu başlamak için işaret bekler ve kanona girmezler.
 () "A" grubu, kanonu "B" grubundan sonra bitirir.
 () Kanonun cümlelerini "A" grubu ile "B" grubu aynı anda bitirir.
 () "A" grubu kanonu, öğretmenin işareti ile bitirdikten sonra "B" grubu kanonun son cümlesini söyleyerek bitirir.

3. Etkinlik

○●■▲●●● sembollerinden oluşan A ve B grubu iki sesli bir kanon seslendiriyorlar. Şiire aşağıdaki hangi seçenekte bulunan gruplar kanonu doğru söylüyor olabilir? Bulunuz.

a) b)

c) d)

3. Etkinlik

Öğrendiğiniz "Sonbahar" isimli kanon örneğini arkadaşlarınızla seslendirdiğinizi hayal ederek öncelikle

- Kanonun sözlerini yazınız.
- Kanonun sözlerinin yanına yapılacak hareketleri yazınız.
- Arkadaşlarınızdan "A" ve "B" grubu oluşturunuz.
- Uyguladığınız hareketleri oluşturduğunuz grubun yaptığı düşünerek çiziniz.

SONBAHAR

A B

3. Etkinlik

Farklı bir kanon örneği olan "Sonbahar şarkısı"nın sözleri tahtaya yazılır (bk. A.13) ve ezgisi kulaktan yansılama yöntemi ile öğretilir. Öğrencilerden öğrendikleri ezginin her cümlesine uygun hareketler oluşturmaları istenir. Öğrenciler tarafından oluşturulan hareketlerin neler olacağı belirlendikten sonra (Öğretmen fazla müdahale etmeden yönlendirme yapabilir.) öğrenciler "A ve B" grubu olarak ikiye ayrılarak şarkı iki sesli olarak seslendirilir.

4. Etkinlik

Öğrenilen "Sonbahar Şarkısı" kanon örneği üzerinde alıştırma yapılarak, çalışmaların sınıfta sergilemelerine olanak tanınır (Çalışma Kitabı, 2, 3, 4. etkinlik).

DEĞERLENDİRME

1. Çalışma Kitabı'ndaki 2. etkinlik değerlendirme kapsamında dikkate alınır.
2. Öğrencilerin 3. etkinliğe verdiği cevaplar kontrol edilir ve kanonla ilgili öğrenilenlerin değerlendirilmesi için 4. etkinlikteki çalışmaların sergilenmesi ve grupların birbirlerini gözleyerek değerlendirmesi (akran değerlendirme) sağlanır.

Öğrenme Alanı:
B. Müziksel Algı ve Bilgilenme
Kazanım:
B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.
(Onaltılık notalar)
Süre: 40+40
Yöntem ve Teknikler: Devrim-ritimleme,
 yapma-üretme
Araç Gereçler: Ritim kartları

Ders Öncesi Hazırlık: Sayışmanın (İğne battı, ciğerimi yaktı) ritimleri, ölçülere bölünerek ritim kartlarına yazılır. Öğrencilerin bildikleri nota sürelerinin yanısıra on altılık sürenin yer aldığı ritim kartları tahtaya asılır veya tahtaya yazılır.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik

Dersin başında, "İğne battı, ciğerimi yaktı" sayışma örneğinin sözleri, dizeler halinde duyurulur ve öğrencilerden duydukları sözleri tekrar etmeleri istenir. Öğrencilerin sayışmanın sözlerini ritmik olarak doğru tekrar etmeleri sağlandıktan sonra ise sözlerin ritmik yapısına uygun beden perküsyonu yapmaları sağlanır (bk. Ek B).

2. Etkinlik:

Ritmik kulaktan ve devrim yapılarak öğrenilen sayışmanın ritim kartları tahtaya asılır. Onaltılık notalar ise görülmemesi için ters çevrilir. Öğrencilerin diğer ritim kalıplarını görerek, onaltılık nota sürelerini ise ezberden beden perküsyonu yaparak çalmaları sağlanır. Sonra kapatılan onaltılık notalar açılır ve öğrencilerden ritim kalıplarını inceleyerek sembollerini bildikleri süreleri yeşil, bilmediklerini ise kırmızı kalemle daire içine almalan istenir.

ONALTILIK NOTALAR

1. Etkinlik

Aşağıdaki ritim kalıplarını inceleyiniz:

- Bildiğiniz nota sürelerini "yeşil kalemle".
- Bilmediğiniz nota sürelerini "kırmızı kalemle" daire içine alınız.

2. Etkinlik

Öğrendiğiniz sayışmanın hangi cümlesi aşağıdaki ritim kalıbına aittir? Bulunuz:

3. Etkinlik

a) İğne battı, ciğerimi yaktı
 b) Tombul kuş, arabaya koş
 c) Arabanın ipi, İstanbul'un tipi
 d) Bundan başka oyun yok, lale sümbül pek çok

3. Etkinlik

Öğrencilerin beden perküsyonu ile görerek ve duyarak vurdukları ritim sürelerinin içselleşmesini sağlamak için öğrenciler dörder kişilik dört ayrı gruba ayrılır. Ritim kartları gruplara dağıtılır.

Öğrencilere belirli bir zaman verilir ve verilen süre zarfı içerisinde kendi gruplarına verilen bölümün ritmini harekete dönüştürerek ifade etmeleri istenir (Öğrencilere ritim çalgılarını veya bedenlerini ritim çalgısı gibi kullanmaları ve grup üyeleri ile birlikte ritmik bir kompozisyon oluşturmalarına yönelik yönlendirmeler yapılır.).

Onaltılık nota süresinin hareketlerle içselleştirilme çalışmasından sonra, bilmedikleri nota olarak kırmızı kalem ile belirlenen nota süresi hakkında bilgi verilir ve notaların açılımı şema üstünde gösterilir. Bu bilgiden sonra ise sergilenen ritimlere sözler eklenerek sayışmanın hareketlerle ve sözlerle yeniden sergilenmesi istenir.

İğne battı, ciğerimi yaktı	1. dize
Tombul kuş, arabaya koş	2. dize
Arabanın ipi, İstanbul'un tipi	3. dize
Bundan başka oyun yok, lale sümbül pek çok	4. dize

3. Etkinlik

Aşağıdaki heceleri söyleyiniz. Hangilerinde "onaltılık notaları" hissediyorsunuz? İlgili heceleri belirtiniz.

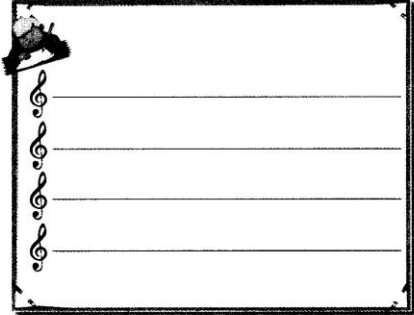
Bom çıkıkiki bum bum

Çıkibum çıkibum çıkıkiki bum

Çiki çiki bum çıkıkiki bum

4. Etkinlik

Siz de içinde onaltılık süreler içeren ritim kalıbı oluşturup ritim kalıbınıza uygun heceler bulunuz.

14

5. Etkinlik

Aşağıda verilen "Horozumu Kaçtırdılar" isimli türküsü seslendiriniz.

Horozumu Kaçtırdılar

Eskişehir Türküsü

Olu bu

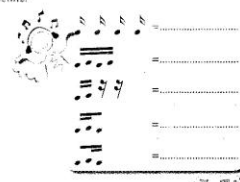
He-ro-zu-mu-ka-çı-ır-dı-lar dan-ı-şan-da-ya-e-ye-ri-şti-şti

Se-ya-ne-de-ge-lan-ı-ş-ır-de-ş-er-çak-ır-ı-ş-er-çak-ır-ı-ş-er

de-ş-er-çak-ır-ı-ş-er-çak-ır-ı-ş-er-çak-ır-ı-ş-er-çak-ır-ı-ş-er

6. Etkinlik

Aşağıda verilen "onaltılık" sürelerin doğru enstrüman toplam değerlerini kağızında gösteriden yere yazınız.

7. Etkinlik

Kendimi Değerlendiriyorum

16'lık nota sürelerinin yazışmasını biliyorum. ☐

16'lık nota sürelerini çalabiliyorum. ☐

16'lık notalardan ritim kalıbı oluşturabiliyorum. ☐

15

4. Etkinlik

Bu uygulamalardan sonra onaltılık ritimlerle ilgili etkinlik alıştırmaları verilir (Çalışma Kitabı, 1, 2, 3, 4, 5. etkinlik). 4. Etkinlikte öğrencilerin, onaltılık nota sürelerini devinimle ve görsel olarak algıladıkları gözlemlendikten sonra, onaltılık nota sürelerinden oluşan "Bom bili bili bom" ve "Horozumu Kaçtırdılar" türküsü kulaktan öğretme yöntemiyle öğretilir (Çalışma Kitabı, 6. etkinlik).

DEĞERLENDİRME

1. Ders süresince ve etkinliklerin yapılması esnasında öğrencilerin onaltılık nota sürelerini tanıma becerileri gözlemlenir.
2. Öğrencilerden Çalışma Kitabı, 7 etkinlikte bulunan "Kendimi Değerlendiriyorum" başlıklı kontrol listesini doldurmaları istenir. Doldurulan kısımlar süreç içerisinde değerlendirilir.

HECELERİ BAĞLAYALIM

Öğrenme Alanları:

A. Dinleme, Söyleme, Çalma

B. Müziksel Algı ve Bilgilenme

Kazanımlar:

B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (Hece Bağı).

Ders İçi İlişkilendirme:

A.3. Öğrendiği notaları seslendirir.

Süre: 40+40

Yöntem ve Teknikler: Gösterip-yaptırma, devinme-ritimleme, yapma-yaratma

Araç Gereçler: Blokflüt, "Kara Basma İz Olur", "Karlı Dağlar" türküleri ile "Dostluk" şarkısı ve hece bağı içeren ezgi örneği

Ders Öncesi Hazırlık: "Çıra Çaktım Yanmadı" ve "Karlı Dağlar" türküleri tahtaya yazılır.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik

Öğretmen sınıfa aşağıdaki melodiyi söyleyerek girer ve öğrencilerin dikkatlerini kendine yönleltmelerini sağlar. Melodiyi söylerken bir taraftan sırayla öğrencilere dokunur ve el işaretleriyle dokunduğu öğrencinin ayağa kalkmasını isteyerek yaptığı hareketi (kesik ve bağlı hareketler) tekrarlamasını sağlar. Daha sonra tüm sınıf melodiyi tekrar ederken belirlenen öğrenciler de hareketleri tekrar ederler. Ardından bu melodi (bk. Ek A.9) flüt ile duyurulur.

Bağlı ve bağızsız olarak iki şekilde farklı çalışışın hareketlerle hissedilmesinin ardından, dörder kişilik üç grup oluşturulur. İlk iki grup çalınan bağızsız bölümlere uygun doğaçlama hareket yaratırken 3. grup ise bağlı çalışışları kendi oluşturdukları hareketlerine yansıtırlar.

HECELERİ BAĞLAYALIM

1. Etkinlik

Aşağıda verilen "Karlı Dağlar" ve "Kara Basma İz Olur" türkülerindeki eksiklikleri belirleyiniz. Türküleri seslendiriniz.

Karlı Dağlar

Söz-Müzik: Salih AYDOĞAN

Yavaş

Cy e lu dag lar kar li dag lar
Hop du ru bun da buz lar kar lar
Ah bu har al sa key sarm gel sarm

Hic gü mez mi si sin du ma mm
Bak e te gün de er mak çel lar
Öz le dim ki gi m na ri m se yu mu

Kara Basma

Alacattın

Ka ra bas ma iz o lar ka ra bas ma iz o lar
Gül zel ler de maz o lar gül zel ler de maz o lar
Hop min na yi min na yi hop min na yi min na yi
Gel oy na yi gel oy na yi gel oy na yi

2. Etkinlik

Öğrencilerden bağı ve bağızsız olarak duyulan ezgiye uygun oluşturdukları kendi hareketlerini yaratmalarından sonra tahtaya yazılan "Çıra Çaktım Yanmadı" ve "Karlı Dağlar" türkülerini dikkatli dinlemeleri istenerek bu türküler öğretmen tarafından blokflüt ile sırayla duyurulur. Öğrencilere bu türkülerini dinlerken neler hissettikleri ve hangi türküde hüznünlendikleri sorulur. Ayrıca türkülerini dinlerken hangi türküde bağı bir çalış hissettikleri ve hece bağı ile yazılmış olan 2. örnekteki farklı yorumu algılayabilmeleri beklenir.

Aşağıdaki eğriyi blokflüt ile çalmak isterseniz nasıl çalarsınız? Örnek çalışmayı inceleyerek belirleyelim.

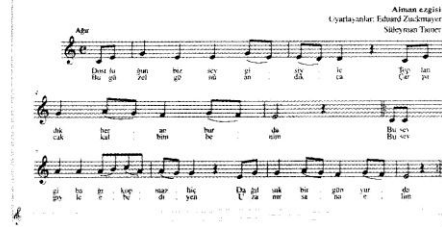
Ezgi

3. Schluß

Aşağıdaki "Dostluk" şarkısını hece bağlarına dikkat ederek seslendiriniz.

Dostluk

3. Etkinlik

Öğrencilerden, hece bağlarının ezgiye nasıl bir farklılık kattığını görmeleri için “Karlı Dağlar” ve “Kara Basma İz Olur” (bk. Ek A.10,11)türküsünü önce inceleyip sonra çalıp, söylemeleri istenir. Yalnız, ilk başta türküler üzerinde hece bağları gösterilmez. Öğrencilerin bu türkülerin sözlerini söylerken; sözleri karışıl原因 eşit sayıda nota göremedikleri için zorlanacakları gözlemlenecektir. Bu durumda herhangi bir yorum yapmadan kitaplarından notaları takip etmeleri, farklı çalış duydukları ve farklı söyleyiş hissettikleri yerleri türkü üzerinde işaretlemeleri istenir. Türküler duyurulduktan ve öğrencilerin çalışması bittikten sonra da bu farklılığı yaratan ve notalarda eksik olan işaretin hece bağı olduğu söylenerek işaretin tanımlı yapılır. Ardından türküler üzerindeki hece bağı eksikliklerinin bir kısmı giderilir, diğer kısımların hece bağı eksikliklerini ise öğrencilerden tamamlamaları istenir (Çalışma Kitabı, 1, 2. etkinlik).

4. Etkinlik:

Öğrencilerin hece bağı içeren “Dostluk” şarkısını seslendirmeleri sağlanır (Çalışma Kitabı, 3. etkinlik).

DEĞERLENDİRME

1. "Öğrencilere, hece bağı kullanılan eserleri çalarken ve söylerken nelere dikkat ederiz?" sorusu yöneltilir.
2. Öğrencilerin hece bağı ile ilgili Çalışma Kitabı'nda yaptıkları etkinlikler incelenir. Şarkı ve türkü örneklerinin seslendirilmesinde hece bağına doğru uygulayıp uygulamadıkları gözlemlenir.

ÇOĞALTMA NOKTASI VE UZATMA BAĞI

Öğrenme Alanları:

B. Müziksel Algı ve Bilgilenme

A. Dinleme, Söyleme, Çalma

Kazanım:

B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır. (Uzatma Bağı, Çoğaltma noktası)

Ders İçi İlişkilendirme:

A.3. Öğrendiği notaları seslendirir.

Süre: 40 + 40

Yöntem ve Teknikler: Devinme-ritimleme, söyleme-çalma, gösterme-yaptırma

Araç Gereçler: Ritim çalgıları, farklı enstrümanlar, "The Sound of Music" ve "Kuğular" şarkıları ile kaset veya CD çalar

Ders öncesi hazırlık: Sınıf ortamında bulunulması istenilen çalgılar önceden temin edilir.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik:

Öğrencilerden çalışma kitaplarında verilen ritim kalıplarını incelemeleri ve notaların sürelerine dikkat ederek ilgili semboller farklı renkli kalemlele belirlemeleri istenir. Ayrıca uzatma noktasını ve uzatma bağı içeren ritim kalıbını bulmalarına ve blokflütle nasıl çalmaları gerektiğine yönelik yönlendirmeler de yapılır (Çalışma Kitabı 1, 2, 3). Ardından, öğretmen tarafından çoğaltma noktası ve uzatma bağına ilişkin gerekli açıklamalar yapılır.

2. Etkinlik:

Öğrencilerin çoğaltma noktalarına dikkat ederek "The Sound of Music" ve "Kuğular" (bk. Ek A.20, 21) isimli şarkıları seslendirmeleri sağlanır.

(ÇOĞALTMA NOKTASI VE UZATMA BAĞI)

1. Etkinlik

Aşağıdaki ritim kalıpları ile ritim kalıplarının altında verilen semboller inceleyiniz. Nota süresi kadar bölümlü iki farklı renkte kalem kullanarak belirleyiniz.

2. Etkinlik

Aşağıdaki ritim kalıbını inceleyiniz. Nota sürelerinin sembollerini farklı renkli kalemlele boyayarak belirleyiniz.

3. Etkinlik

Aşağıdaki ritim kalıbını blokflütünüzle çalmak isterseniz, nasıl çalardınız? Örneğe dikkat ederek gösteriniz.

DEĞERLENDİRME

- Öğrencilerin, çoğaltma noktası ve uzatma bağı hakkında bilgileri Çalışma Kitabı'ndaki 1, 2 ve 3. etkinlikler kapsamında yoklanır.
- Konuyla ilgili şarkılar seslendirilirken öğrendikleri bilgileri uygulayıp uygulayamadıkları dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

S. Scholte

Aşağıdaki "The Sound of Music" isimli şarkıyı seslendiriniz.

The Sound Of Music

Müzik: Richard Rodgers
(libretto: Errol Flynn)

Otra Rör

There a deer a fo-eetle deer Ray a deep-ol gold-en sun Me a name I

call my self Far a long long way to nat Sev a nee die pol long therad

La a nee to fol low sew Tre a ding with jam and hamd That will

bring us back to Do Sol Mi Do Do

S. Scholte

Aşağıdaki "Kuğular" isimli şarkıyı seslendiriniz.

Kuğular

Söz: R. Ewer
Müzik: Zeki Sığır

Ahr

Bir rta vi ay na der so lar Yü güt hem nar la ku gu lar His li
Ku gu lar ce vup ve ren Süz zaim bak um get ma ler me Güt li

de ren la lar ne Hen bi yar a kü let der lar
me la lar ne Hen bi yar a kü let der lar

FARKLI RİTİMLERLE DÂNS EDELİM (5/8'lik Aksak Ölçü)

Öğrenme Alanları:

C. Müzikte Yaratıcılık

A. Dinleme- Söyleme-Çalma

B. Müziksel Algı ve Bilgilenme

Kazanımlar:

A.5. Farklı ritmik yapıdaki müzikleri seslendirir.

C.2. Farklı ritmik yapıdaki müzikleri harekete dönüştürür.

B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır. (5/8'lik aksak ölçü)

Süre: 40+40

Yöntem ve Teknikler: Devinme-ritimleme, yapma, üretme, doğaçlama

Araç Gereçler: Basit, 6/8'lik bileşik ve 5/8'lik aksak ölçülerden oluşmuş farklı eserleri içeren kaset veya CD, "Oy Liman, Daldalan", "Yurdumda" türkü örnekleri ve def

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik:

Öğrencilere daha önce kulaktan öğrenmiş oldukları basit, bileşik ve aksak ölçülerde yazılmış eser örnekleri kısa kısa dinletilir ve bu eserlerin ritmine uygun vuruşlar yapmaları istenir. Bu ritimlere 5/8'lik aksak usul de eklenir ve özellikle aksak usuldeki (5/8'lik) örnek esere eşlik ederken, öğrencilerden sağ ellerini sıraya vurup kaldırırken 2'ye, sol ellerini sıraya vurup kaldırırken ise 3'e kadar saymaları istenir.

Öğrenciler 5/8'lik ritmi rahat vurmaya başladıklarında ise bu harekete hecelerin söylenmesi de eklenir. Öğrencilere getirdikleri defleri sağ ellerine almaları ve ellerini yukarı kaldırmaları söylenir. Ardından 5/8'lik aksak usulün kuvvetli zamanları def ile vurularak duyurulur. Daha sonra ise bu düzenli vuruşlara 5/8'lik "Oy Liman" türküsünün sözleri ve ezgisi de eklenir. Öğrencilerden türkünün ritmine uygun kendi hareketlerini yaratmaları beklenir. Bu türkünün aksak usulde yazılmış bir türkü olduğu söylenir ve bu konuda başka bir bilgi verilmez. Bu çalışmalardan sonra öğrencilere, daha önceki sınıflarda sadece kulaktan verilen 5/8'lik aksak ölçüyü, diğer ölçüler arasından ayırt edebilmelerine yönelik çalışmalar yaptırılır (Çalışma Kitabı, 1. etkinlik).

FARKLI RİTİMLERLE DÂNS EDELİM (5/8)

1. Etkinlik

Aşağıda farklı ölçülere ait ezgilerden kısa örnekler verilmiştir. Bu ezgiler arasından aksak olduğuna düşündüğünüz ezgiyi belirleyiniz.

1.

2.

3.

4.

2. Etkinlik

Aşağıdaki "Oy Liman" isimli türkünün ölçü (ezgilerini) belirleyiniz ve kuvvetli zamanlarını ok işaretleri ile gösteriniz.

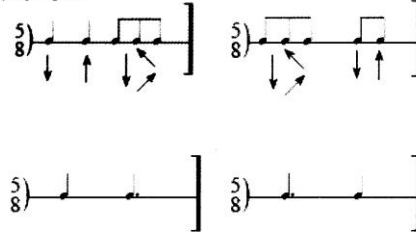
Oy Liman

Orta Hız Karadeniz Türküsü

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

2. Etkinlik:

Öğrencilerin daha önce kulaktan öğrendikleri 5/8'lik "Oy Liman" isimli türkü, dizek üzerinde gösterilir ve notaları ile söylemeleri ve çalmaları sağlanır. 5/8'lik ölçünün oluşumu şema üzerinde gösterilir ve 5/8'lik aksak ölçü hakkında bilgi paylaşılır.

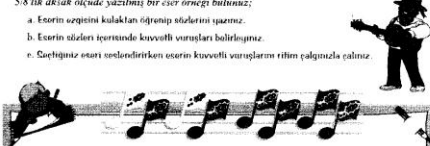
3. Etkinlik

5/8'lik aksak ölçüde yazılmış bir eser örneği bulunuz;

a. Eserin özgeçirici kulaktan öğrenip notalarını yazınız.

b. Eserin ölçülerini içerisinde kuvvetli vuruşları belirleyiniz.

c. Seçtiğiniz enstrümanla seslendirirken eserin kuvvetli vuruşlarını ritim çalgısıyla çalınız.

Ardından Çalışma Kitabı, 2. Etkinlik'te verilen "Oy Liman" isimli türküdeki ölçü çizgisi eksikliklerin giderilmesi ve türkünün seslendirilmesi sağlanır (Çalışma Kitabı, 2. etkinlik).

3. Etkinlik:

Öğrencilerden bir sonraki hafta için 5/8'lik aksak ölçüde bir eser örneği bulmaları istenir. Bu eserin sözlerini yazmaları, sözlere denk gelen kuvvetli vuruşları tespit etmeleri ve eseri kulaktan söylerken ritim çalgısı ile kuvvetli vuruşları belirlemeleri istenir.

4. Etkinlik:

Öğrencilerin "Daldalan" türküsünü kuvvetli vuruşlarına dikkat ederek seslendirmeleri sağlanır (Çalışma Kitabı, 3. etkinlik).

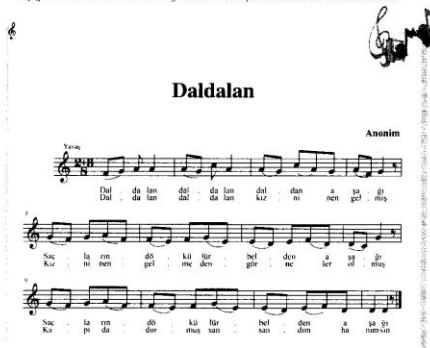
İstenirse alternatif etkinlik olarak 5/8'lik aksak ölçüde yazılmış olan "Yurdumda" şarkısı da kulaktan öğretilerek öğrencilerin seslendirmeleri sağlanabilir.

5. Etkinlik

Aşağıdaki "Daldalan" isimli türküyü kuvvetli vuruşlarına dikkat ederek seslendiriniz.

Daldalan

Anonim

Yeni

Dal - da lan dal - da lan dal - dan a na gi
Dal - da lan dal - da lan dal - dan a na gi

Sac la rin deş kü tür bel den a na gi
Kız ni nen gel me den a na gi

Sac la rin deş kü tür bel den a na gi
Ka pi da der meş han han den a na gi

DEĞERLENDİRME

- Öğrencilere 5/8'lik aksak ölçü ile ilgili için aşağıdaki ifadelerden hangisinin yanlış olduğu sorularak yanlış seçeneği belirlemeleri istenir ve verdikleri cevaplara ilişkin bilgileri yoklanır.
 - Bir ölçü içerisinde iki sekizlik basit bir vuruş ile üç sekizlik bileşik bir vuruştan oluşur.
 - Kuvvetli vuruşları ilk ve son sekizlikte bulunur.
 - Bir ölçü içinde iki sekizlik başta, üç tane sekizlik sonda olabilir.
 - Bir ölçü içinde üç sekizlik başta, iki sekizlik sonda olabilir.
 - Kuvvetli vuruşları birinci ve ikinci zamanın başındadır.

FARKLI RİTİMLERLE DANS EDELİM (6/8'lik Bileşik Ölçü)

Öğrenme Alanları:

C. Müzikte Yaratıcılık

A. Dinleme, Söyleme, Çalma

B. Müziksel Algı ve Bilgilendirme

Kazanımlar:

A.5. Farklı ritmik yapıdaki müzikleri seslendirir (6/8'lik aksak ölçü).

C.2. Farklı ritmik yapıdaki müzikleri harekete dönüştürür.

B.1. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır (6/8'lik bileşik ölçü)

Ders İçi İlişkilendirme:

B.3. Temel müzik yazı ve öğelerini kullanır.

Süre: 40+40

Yöntem ve Teknikler: Gösterip-yaptırma, çalma-söyleme

Araç Gereçler: "Yangın", "Aşşaktan Gelirem", "Hatırla Sevgili" isimli eserler, ezgi ve ritim çalgıları

Ders Öncesi Hazırlık: İlgili eserlere ilişkin notalar ve kaset, CD vb. hazırlanır.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik:

6/8'lik "Hatırla Sevgili" isimli şarkı kaset veya cd'den duyurularak müziğin kuvvetli vuruşlarının öğrenciler tarafından hissedilmesi beklenir (1. ve 4. vuruşlara dikkat çekilir.). Ardından bu usulün iki zamanlı olduğu ve 3+3 biçiminde oluştuğu ifade edilerek, 6/8 lik usulün farklı devinimler yardımıyla da öğrencilere hissettirilmesi sağlanır. Öğrencilerin daha önce bu ritimde seslendirdikleri şarkıların olup olmadığı konusunda ön bilgileri yoklanır. Ardından "Hatırla Sevgili" isimli şarkı kulaktan öğrenilir ve öğrenciler gruplara ayrılarak şarkıya uygun biçimde kendi danslarını yaratırlar.

FARKLI RİTİMLERLE DANS EDELİM (C/D)

1. Etkinlik

Aşağıdaki "Aşşaktan Gelirem" isimli türküyü inceleyiniz.

1. Türküdeki ölçü çizgisini eksikliklerini renkli bir kalem kullanarak gidiniz.
2. Türkünün kuvvetli vuruşlarını ok (x) işareti ile gösteriniz.
3. Türküyü seslendiriniz.

Aşşaktan Gelirem

Yavaş Anadim

2. Etkinlik:

Öğrencilerin 6/8'lik ritmi bedensel olarak hissetmeleri sağlandıktan sonra, tahtaya yazılmış olan "Aşşaktan Gelirem" türküsünün notalarına dikkat çekilir. Konuyla ilgili olarak;

- Türkünün ölçü belirteci nedir?
- Türkünün kuvvetli vuruşları nerede olabilir?
- 6/8'lik ölçüde hissedilen ritmik yapı sembolleştirilmek istenirse nasıl bir sembol ortaya çıkar? vb. sorular sorulur. Öğrencilerden sorular üzerine düşünceleri alındıktan sonra ise eksik bilgiler tamamlanarak 6/8'lik ölçü hakkında bilgi paylaşılır.
- 6/8'lik ölçünün bileşik ölçü olduğu ve
- 6/8'lik ölçünün 3/8+ 3/8= 6/8 nota sürelerinden oluştuğu belirtilir.

Öğrenilen bilgilerden yararlanılarak "Aşşaktan Gelirem" türküsü ve "Yangın" şarkısı üzerinde benzer çalışmalar yapılır (Çalışma Kitabı, 1, 2. etkinlik).

BENİM RİTİM KALIBIM

Öğrenme Alanları:

C. Müziksel Yaratıcılık

Kazanım:

C.3. Ezgilere kendi oluşturduğu ritim kalıbı ile eşlik eder.

Yöntem ve Teknikler: Devinme-ritimleme, yaratma-üretme

Süre: 40 + 40

Araç Gereçler: Farklı enstrümanlar, ritim çalgıları, "Puhu Kuşu" ve "Davulcu" şarkısı

Ders Öncesi Hazırlık: Farklı renklerde ritim kartları hazırlanır ve tahtaya asılır. Ritim çalgıları daha önce hazır edilir.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik:

Derse, önceden öğrenilmiş olan nota sürelerinden oluşan aşağıdaki ritmik heceler söylenerek başlanır ve öğrencilerden heceleri tekrar etmeleri istenir. Hecelerin doğru tekrar edilmesinden sonra hecelere uygun ritmik hareketlerle beden perküsyonu yaparak öğrencilerin ritmik yapıyı hissetmeleri sağlanır. Örneğin;

Ta ta tiki ta → Ritim sürelerini sağ sol elle göğse vurma

Tiki tiki ta ta → Sağ bacağa, sol bacağa vurma

7ti 7ti ta ta → Sağ bacak ve sol bacak üstünde yaylanma hareketi ve sağ sol ayağın yere vuruşu

taa taa → Ekseninde dönme hareketi

Örneğin; öğrencilerin hecelerle ve hareketlerle önceden öğrendikleri nota sürelerini görsel olarak da hatırlamalarını sağlamak amacıyla, öğrencilerden dört grup oluşturulur ve tahtaya 16 adet kare çizilir. Karelerin yanlarına ise grupların

BENİM RİTİM KALIBIM

1. Gözlem

Aşağıdaki ritim kartlarına bakarak ritim sürelerini 4-4'lük ölçüye göre oluşturunuz ve ritim sürelerine uygun heceler belirleyiniz. Belirlediğiniz heceleri ritim çalgısı veya bedeninizi kullanarak çalınız.

2. Gözlem

Aşağıdaki ritim kartlarını inceleyiniz ve bu kartların hangi ritim kalıbına ait olduğunu bulunuz.

3. Gözlem

Aşağıdaki heceleri karşılayan ritim kalıbını bulunuz.

6UM ÇIKI 6UM 6UM, ÇIKI ÇIKI 6UM 6UM

yapacağı devinime (eller, ayaklar, parmaklar, ekseninde dönme) ilişkin isim verilir. Daha sonra karelerin içine süreleri temsil eden noktalar veya semboller yerleştirilir. Ardından, öğrencilerden bulundukları gruba ait olan hareketi yaparak aşağıdaki tabloda belirtilen nota sürelerini çalmaları istenir.

Eller	•	•	••	•
Ayaklar	••	••	•	•
Parmaklar	7•	7•	•	•
Ekseninde dönme	↪	↪	↪	↪

Bu çalışmadan sonra ise ritim kartlarındaki sembollerini karşılayan nota sürelerini belirleme, hecelere uygun ritim kalıbı yazma vb. alıştırılmalar yaptırılır (Çalışma Kitabı, 1, 2, 3. etkinlik).

4. Etkinlik

a. Aşağıdaki "Puhu Kuşu" şarkısına bildiğiniz süre değerlerini kullanarak ritim kalıbı oluşturunuz.

b. Ritim kalibenz kullanmak istediğiniz çalgıyı çiyiniz.

c. Oluşturduğunuz ritim kalıbını arkadaşlarınızla oluşturduğunuz grupta çalınız.

Puhu Kuşu

Yarış

Yat ma ra ma ra gel di Pu hu a pa ca kam da

Pu hu gel be ri soz Ben de ca la yım

5. Etkinlik

Aşağıdaki "Davulcu" şarkısına bildiğiniz süre değerlerini kullanarak ritim kalıbı oluşturunuz. Ritim çalgısının yanında boş bırakılan yere ritim kalibenz yazınız ve kullanmak istediğiniz çalgının resmini çiyiniz.

Davulcu

Söz-Müzik: Musammer Sun

Ora Hz

Güm güm güm tok ma p vur

tok ma p vur vur cal da vu lu

cal da vu lu cal da vu lu

2. Etkinlik:

Öğrencilere bildikleri nota süreleri ile ilgili çalışmalar yaptırdıktan sonra tahtaya yazılan "Puhu Kuşu" ezgisi bir kez seslendirilir ve ikinci kez seslendirmede başına dokunulan öğrenciden içinden geldiği gibi ritim çalgısı ile şarkıya eşlik etmesi istenir. "Puhu Kuşu" ezgisine yapılan bu doğaçlama ritim eşliği çalışmasından sonra öğrencilerin duyguları alınır.

Ardından, öğrencilerin kendi ritim kalıplarını yazmaları ve belirledikleri ritim kalıpları ile ezgiye eşlik etmeleri istenir (Çalışma Kitabı, 4. etkinlik). "Puhu Kuşu" tekerlemesine yapılan eşlikler üzerine konuşulur ve eksiklikler giderilir ve ritim kalıbı oluşturulurken dikkat edilmesi gereken bilgiler seviyeye uygun olarak anlatılır. Daha sonra; belirtilen bu hususlara dikkat edilmesi istenerek "Davulcu" ezgisine ritim eşliği oluşturma çalışmaları yapılır (Çalışma Kitabı, 5. etkinlik).

DEĞERLENDİRME

- Öğrencilerin Çalışma Kitabı'ndaki 2 ve 3. etkinliğe verdikleri cevaplar kontrol edilerek, öğrendikleri nota sürelerine ilişkin bilgileri yoklanır ve gözlem formuna kaydedilir.
- "Puhu Kuşu" tekerlemesi ve "Davulcu" şarkılarına yönelik oluşturulan ritim kalıpları değerlendirilir.

Öğrenme Alanları:

B. Müziksel Algı ve Bilgilenme

C. Müziksel Yaratıcılık

Kazanımlar:

C.4. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri dansa dönüştürür.

B.2. Müziklerde aynı ve farklı bölümleri ritim çalgılarıyla ayırt eder.

Süre: 40+40

Yöntem ve Teknikler: Yapma, yaşatma, keşfetme, soru-cevap

Araç Gereçler: "Dans Zamanı" ve "Denizciler" şarkıları, blokflüt, org vb. enstrümanlar

Ders Öncesi Hazırlık: Tahtaya "ABA" formunda "Dance Time" isimli şarkı örneğinin ezgisi yazılır ve renkli kalemle şarkının bölümleri belirlenir.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik

Öğrencilerin dikkati tahtaya yazılan ezgiye çekilerek ezgi çalınır ve ezginin bölümleri farklı iki renk kalem kullanılarak üzerinde belirlenir. Öğrencilere ezginin üzerine neden bu şekilde harfler konulduğu sorularak öğrencilerin bu konu hakkındaki düşünceleri alınır ve ön bilgileri yoklanır.

2. Etkinlik

Tahtaya yazılan harfler ile ilgili düşünceler alındıktan sonra öğrencilerden iki grup oluşturulur. Bir grubun ayağa kalkarak müziğin ritminde serbest hareketlerle dolaşmaları, oturanların ise, müziğin eşliğinde sağ bacak-sol bacaklarına ve ellerine bir kez vurarak ezgiye eşlik etmeleri istenir.

Ayaktakiler müziğin "A" bölümünde serbest dolaşırken "B" bölümünde kendi eksenleri etrafında dönerler ve tekrar yinelenen "A" bölümünde ilk yaptıkları gibi serbest dolaşırlar.

Oturan öğrenciler müziğin "A" bölümünde bacaklarına ve ellerine vurma hareketini yaparken "B" bölümünde yanlarındaki arkadaşlarının sağ, sol ellerine vurduktan sonra kendi ellerini birbirine vururlar.

3. Etkinlik

Bu çalışmalardan sonra öğrencilere ezginin bölümlerini dansa dönüştürme çalışmaları yaptırılır. Bu çalışmanın bütün öğrencilere yaptırılmasına imkân tanınır.

Öğrenciler, ezginin "A" bölümünde serbest dolaşırken "B" bölümünde kendine hızlıca bir eş bulur ve ellerini ritme göre vurarak eşiyle kolkola girip kendi eksenlerinde dönme hareketi yaparlar. Tekrar gelen A bölümünde ise yine serbest dolaşma hareketini yaparlar.

Oturan öğrencilerle ayaktaki öğrencilerin müziğin aynı ve farklı bölümlerini birlikte ve aynı anda fark edebilmeleri sağlanmalıdır.

Öğrencilere bu çalışmalardan sonra bazı sorular yöneltilir:

- Müziğin üzerine yazılmış olan harflerle hareketleriniz arasında sizce nasıl bir bağlantı olabilir?

Aşağıdaki "Dance Time" adlı ezgiyi seslendiriniz. Ezginin aynı ve değişen bölümlerini gösteriniz.

Dance Time

[illegible]

- Hareketlerinizi değiştirdiğiniz ve aynı hareketlere döndüğünüz bölümlerde dinlediğiniz müzikte nasıl farklılıklar duydunuz (ezgi, ritim farklılıkları)?

Ardından, müzikte aynı ve değişen bölümlerin büyük harflerle gösterildiği, bu harflerin ezginin bölümlerini sembolize ettiği ve örneğin "Dance Time" isimli şarkının (bk. Ek A.16) üç bölümlü olduğu gibi bilgiler paylaşarak; müziğin rastgele ezgilerin oluşmadığı, beste yapılırken belirli kuralların olduğu vb. bilgiler seviyeye uygun olarak verilir. Örnek olarak tahtaya yazılan "Dance Time" şarkısının yanına şarkının formunu anlatan grafikler çizilir ve bu grafiklere dikkat çekilir. Ezgiyi dinlerken grafikler incelenir ve ezginin aynı ve farklı bölümleri grafikler üzerinde işaretlenir.

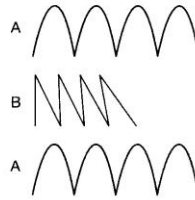
Örneğin "Dance Time" adlı şarkının "ABA" formu aşağıdaki şekilde grafiklerle gösterilir. Şarkıların rastgele oluşmadıkları, şarkıların aynı ve farklı bölümlerden oluştuğu ve bu bölümlerin büyük harflerle gösterildiği hakkındaki bilgi paylaşılr (Müzik biçimleri ile ilgili detaylı bilgiye girilmemelidir.). Daha sonra, öğrencilerden "Dance Time" isimli şarkının aynı ve değişen bölümlerini göz önünde bulundurarak kendi grafiklerini çizmeleri ve şarkıyı bölümlerine dikkat ederek çalmaları istenir (Çalışma Kitabı, 1.2. etkinlik).

3. Etimologia

Öğrendiğimiz "Denizciler" şarkısının sözlerini aşağıya yazınız.
1. Aşağıdaki şarkının aynı olan bir şarkı için aynı ritim çalgısını kullanarak "A" olarak belirleyiniz.

2. Şarkının farklı olan bölümleri için farklı bir ritim çalgısı kullanıp "B" olarak belirleyiniz.

4. Etkinlik

Öğrencilere verilen bilginin pekiştirilmesi amacıyla "AB" formunda "Denizciler" şarkısı örnek olarak verilir (bk. Ek A.17), enstrümantal olarak kulakatan öğretilebilir ve bu şarkının aynı ve farklı bölümlerine ilişkin uygun hareketler yapmaları istenir. Ayrıca şarkının bölümlerini büyük harflerle belirlemeleri ve aynı bölümlere aynı çalgılar, farklı bölümlere de farklı ritim çalgıları kullanarak farklılıklandırmayı öğretmeleri sağlanmalıdır.

DEĞERLENDİRME

1. Öğrencilere, “Müziklerde aynı ve farklı bölümler” denildiğinde ne anladıkları ve müzikte aynı ve farklı bölümlerin hangi harflerle gösterildiği sorulur.
2. Öğrencilerden Çalışma Kitabı’nda verilen 3. etkinliği yapmaları ve birbirlerini gözlemleyerek öz değerlendirme yapmaları istenir.

Öğrenme Alanları:

C. Müziksel Yaratıcılık

A. Dinleme, Söyleme, Çalma

B. Müziksel Algı ve Bilgilenme

Kazanımlar:

C.5. Kendi oluşturduğu ezgileri seslendirir.

A.8. Müzik çalışmalarını sergiler.

Ders İçi İlişkilendirme:

B.1. Temel müzik ve yazı öğelerini kullanır (do¹-do² arasındaki sesler).

A.3. Öğrendiği notaları seslendirir.

Süre: 40 + 40

Yöntem ve Teknikler: Devinme-ritimleme, söyleme-çalma, yaratma-üretme

Araç ve Gereçler: 1. Ezgili vurmali çalgılar, blokflüt, org, vb. renkli balonlar.

2. Do¹-do² arasında ezgi, enstrümantal müzik eserlerini içeren CD, kaset, kayıt cihazı

Ders Öncesi Hazırlık: 1. Ezgili vurmali çalgılar, blokflüt, org vb daha önce sınıfta hazır edilir.
2. Öğrencilere renkli balonlar dağıtılır ve şişirmeleri istenir.
3. Enstrümantal müziği içeren kaset hazırlanarak sınıfa getirilir ("Secret Garden - Ode To Simplicity" vb.).

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik

Öğrencilerde farklı duyguları uyandırabilecek enstrümantal bir müziğin duyurulmasıyla derse giriş yapılır. Öğrencilerden bu müziği dinlemeleri ve dinlerken serbest hareketler yapmaları istenir. Öğrencilerin bu hareketleri yaparken sessiz olmaları ve müziği duyarak hissetmeleri sağlanır.

Ardından öğrenciler, gruplar içinde sırayla küçük ezgiler oluştururlar ve oluşturdukları ezgileri çalarak hissettikleri duyguları sergilerler. İzleyen diğer öğrenciler ise grubun hissettiklerini yorumlamaya çalışırlar.

Daha sonra do majör tonunda basit bir ezgi yansılama yöntemiyle öğretilir. Bunun için öğrenciler dört gruba ayrılır. Birinci grup ezgili vurmali çalgıları ile do¹-do² seslerine aynı anda vuruşlar yaparlar, ikinci grup do-mi seslerine, üçüncü grup ise do-sol seslerine vurarak ritim tutarlar (Bu çalışmada blokflüt de kullanılabilir). Dördüncü grup ise öğretilen do majör tonundaki

BENİM ESERİM

Do majör tonunda basit bir ezgi yansılama yöntemiyle öğretilir. Bunun için öğrenciler dört gruba ayrılır. Birinci grup ezgili vurmali çalgıları ile do¹-do² seslerine aynı anda vuruşlar yaparlar, ikinci grup do-mi seslerine, üçüncü grup ise do-sol seslerine vurarak ritim tutarlar (Bu çalışmada blokflüt de kullanılabilir). Dördüncü grup ise öğretilen do majör tonundaki

56

şarkıyı çalar (Do majör ezginin kanşık değil, sadece eksen akoru kullanımı ile seslendirilebilecek bir ezgi olmasına dikkat edilmelidir.). Ardından, tüm öğrencilerin yaptıkları ezgiyi sergilemelerine olanak sağlanır. Bu çalışma ile öğrenciler ; belirli kurallarla yapılmış bir eser ile serbest olarak yaptıkları çalışmalar arasındaki farkları da hissetmiş olacaklardır.

2. Etkinlik

Aşağıda verilen notaları kullanarak do¹-do² aralığında kendi ezginizi oluşturunuz. Ezginizi oluştururken öğrendiğiniz basit nota sürelerini kullanınız (♩, ♪, ♫).

57

2. Etkinlik

Bu çalışmadan sonra öğrencilerden, öğrenilen do-sol ve do¹-do² ses aralığında ezgi denemeleri yapmaları istenir. Öğrencilerden do-sol ve do¹-do² aralığındaki notaları kullanarak, ölçü belirtecine uygun sürelerle kendi ezgilerini oluşturmaları istenir (Çalışma Kitabı, 1, 2. etkinlik).

3. Etkinlik

Öğrencilerden, öğrendikleri nota ses ve sürelerini kullanarak kendi bestelerini oluşturmaları istenir (Çalışma Kitabı, 3. etkinlik).

DEĞERLENDİRME

Performans Görevi

Öğrencilerden oluşturdıkları ezgileri kaydetmeleri ve sergilemeleri istenir. Sergileme esnasında gösterdikleri performanslar Dereceli Puanlama Anahtarı ile değerlendirilir.

3. Etkinlik

Aşağıda verilen ritim kalıplarından istediğiniz ritim kalıplarını sesli araçları olarak kendi bestenizi oluşturunuz.

58

Öğrenme Alanları:

A. Dinleme, Söyleme, Çalma

D. Müzik Kültürü

C. Müzikte Yaratıcılık

Kazanımlar:

D.1. Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt eder.

A.9. Yurdumuzdaki müzik türlerinden seçkin örnekler seslendirir.

C.1. Dinlediği değişik türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerini farklı anlatım yollarıyla ifade eder.

Yöntem ve Teknikler: Anlatma, çalma - söyleme, uygulama, yaratma

Süre: 40 + 40

Araç Gereçler: Müzik türlerine ait ("Bom Bili Bom", "Çıra Çaktım Yanmadı", "Ah Dede Vah Dede") eser örneklerini içeren cd, kaset vb., CD çalar ve farklı enstrümanlar

Ders Öncesi Hazırlık: 1. Sözlü veya sözsüz olarak seslendirilmiş olan farklı müzik türlerinden seçkin örneklerle ilişkin kayıtların yer aldığı cd, kaset vb. araçlar hazırlanır.
2. Öğrenciler, sevdikleri eserleri içeren CD, kaset vb. araçları araştırıp sınıfa getirirler.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik

Öğrencilere; dinledikleri ve sevdikleri eserlerin neler olduğu sorulur ve bu eserler hakkındaki bildiklerini paylaşmaları istenir (eserin adı, bestecisi, türkü, şarkı, marş gibi hangi türde olduğu, vb.).

2. Etkinlik

Öğrencilere dinledikleri müziklerle ilgili görüşleri alındıktan sonra, farklı müzik türlerine ait örnek eserler (Türk halk müziği, klasik Türk müziği, çok sesli Türk müziği, tasavvuf müziği, askeri müzik, Türk pop müziği vb.) dinletilir. Öğrencilerin eserleri dinlerken; bu eserlerin ezgisine, sözlerine, konusuna, ritmine ve eserde çalınan çalgılara dikkat etmeleri sağlanarak daha önce türkü, şarkı olarak belirttikleri örnek eserlerin hangi türün içinde yer aldığına dikkat etmeleri istenir. Daha sonra eserlerin kimlik bilgileri ve türü hakkında ise öğretmen tarafından açıklayıcı bilgiler verilir.

3. Etkinlik

Öğrenciler, dinledikleri eserlerin hangi müzik türlerine girdiği ve nedenleri hakkında kısa bilgi sahibi olduktan sonra; beş gruba ayrılır ve her bir gruba bir müzik türü ismi verilerek bir hareket oluşturmaları istenir. Gruplar kendi isimlerini karşılayan türde eseri duyduklarında ayağa kalkarlar ve oluşturdukları hareketleri yaparlar. Onları izleyen grupların bu hareketleri tekrar etmeleri ve akıllarında tutmaları istenir. Farklı türlere ait eserler dinletilirken işaret edilen grubun dinlediği müziğin türüne ait

YURDUMUN RENKLERİ

1. Seslendirme

Öğrendiğiniz esere yönelik aşağıdaki etkinlikleri tamamlayınız. Eserle ilgili düşüncelerinizi yazınız, paylaşınız. Eseri seslendiriniz.

Eserin Adı: _____ **Yüre:** _____

Eserin Türü: _____

Eserle ilgili düşüncelerim:

Eseri seslendirirken ...

23

hareketi yapabilmesi beklenir. Ayrıca; bu etkinlik Türkçe Dersi "Konuşma, Yazma, Öğrenme" Alanı; duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini sözlü ve yazılı olarak ifade eder" kazanımı ile ilişkilendirilerek; öğrencilerden duygu ve düşüncelerini yazılı ve sözlü olarak ifade etmeleri istenir.

4. Etkinlik

Öğrencilerden, müzik türlerini ayırt etmelerine yönelik çalışmalardan sonra; seviyelerine uygun tampere sisteme uyarlanmış olan eserleri seslendirmeleri istenir. Ayrıca bu eserlerin de hangi türe ait olduğu, bu türün doğuşu, genel özellikleri konusunda bilgi sahibi olmaları sağlanır. Müzik türlerine örnek olarak verilen eserlerden, önceden öğrenilmiş olan "Bom Bili Bili Bom" isimli türkünün (bk. Ek A.6) kulaktan, diğer müzik türlerine ait parçalar ise ("Ah Dede, Vah Dede", "Çıra Yaktım Yanmadı") notaları ile seslendirilir (bk. Ek A.14, A.15).

Öğrenilen eserlerin müzik türlerine ve kimlik bilgilerine yönelik çalışmalar yapılarak, öğrencilerin bu eserlerle ilgili düşüncelerini paylaşmaları istenir (Çalışma Kitabı, 1, 2. etkinlik).

Öğrenme Alanları:

D. Müzik Kültürü

A. Dinleme, Söyleme, Çalma

Kazanımlar:

D.3. Atatürk'ün Türk müziğine ilişkin düşüncelerini kavrar.

D.5. Müzikle ilgili araştırmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır.

Ders İçi İlişkilendirme:

A.7. Atatürk'le ilgili marşları, şarkıları anlamlarına uygun seslendirir.

Diğer Derslerle İlişkilendirme:

Türkçe Dersi, Dinleme, İzleme, Öğrenme Alanı:

"Şiir, türkü, şarkı türlerinden metinler ezberler."

Süre: 40+40

Yöntem ve Teknikler: Soru-cevap, söyleme-çalma, paylaşma, yansıma

Araç ve Gereçler: Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkıları ("Bülbülüm Altın Kafeste" ve "Pencere Açıldı Bilal Oğlan" isimli türküler) içeren kaset, CD, DVD, Atatürk'ün Türk müziği ile ilgili konuşmasını içeren belgeler, olay ve anı örnekleri ile "Ata'ma Sözler" isimli şarkı örneği

Ders Öncesi Hazırlık:

Öğretmen Hazırlığı:

1. Atatürk'ün Türk müziğine verdiği önem ile ilgili örnek olay, anı, söylediği sözler ve bu anlarda varsa resimler, kayıtlar vb. araştırılır, bulunan materyaller sınıfa getirilir.

2. Atatürk'ün sevdiği türkü, şarkı örneklerini içeren kaset, CD hazırlanır.

Öğrenci Hazırlığı:

Öğrenciler daha önce verilmiş olan "Atatürk'ün Türk müziğine verdiği önem" ile ilgili araştırma konusuna yönelik buldukları dokümanları sınıfa getirirler.

ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ

1. Etkinlik

Öğrencilere "Atatürk'ün Türk müziğine ilişkin düşünceleri ne olabilir? Bununla ilgili anı, söz vb. metinleri okuyanlar var mı?" vb. sorular sorularak derse başlanır ve öğrencilerin bu konudaki düşünceleri alınır. Öğrencilerin düşünceleri alındıktan sonra, Atatürk'ün sevdiği türkü ve şarkı örneklerini içeren kaset veya CD'den duyurulan bir müzik eşliğinde, Atatürk'ün Türk müziği ile ilgili 1 Kasım 1934'te yaptığı konuşmasının yer aldığı metin öğrencilere okunur. İlgili metinden öğrencilerin ne anladığını belirlemek için aşağıdaki sorular sorulur ve düşünceler paylaşılır.

- Atatürk, bu konuşmasını nerede, ne zaman ve kimlere yapmıştır?
- Atatürk'ün konuşmasında acilen bir şeyler yapılmasını istediği konu nedir?
- Atatürk neden bu konu için acele edilmesini istemektedir?

ATATÜRK'ÜN MÜZİK SEVGİSİ

1. Etkinlik

Millet Meclisi Tutanak Dergisi, D. IV, C. 25, S. 3
1 Kasım 1934

...

Arkadaşlar,
Güzel sanatların tümünde, ulus gençliğinin ne denli ilerletilmesini istediğinizi bilirim. Bu yapılmaktadır, ancak, bunda en çabuk, en önde görülmesi gerekli olan Türk musikisidir (alkışlar). Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü, musikide değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir.
Bu gün dinletilmeye çalışılan musiki yüz ağartacak değerde olmaktan uzaktır. Bunu açıkça bilmeliyiz (bravo sesleri, alkışlar). Ulusal ince duyguları, düşünceleri anlatan, yüksek deyişleri, söyleyişleri toplamak, onları genel musiki kurallarına göre işlemek gerekir. Ancak bu düzeyde Türk ulusal müziği yükseltilir, evrensel musiki içinde yerini alabilir.
Kültür İşleri Bakanlığının buna, değerince özen vermesini, kamunun da bunda ona yardımcı olmasını dilerim.

.....

Yukarıda verilen Atatürk'ün konuşmasını okuyarak aşağıdaki boşluklara uygun düşen cümleleri yazınız. Doğru ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla okuyarak paylaşınız.

Atatürk, yukarıdaki konuşmasınıde tarihinde yapmıştır.

Atatürk bu konuşmasında

..... acilen istemiştir. Çünkü

.....

- Atatürk bu konu ile ilgili neler yapılması gerektiğini önermiştir?

Soruların cevaplarının paylaşılması sağlandıktan sonra, Çalışma Kitabı'nda metne yönelik olarak verilen boşlukların öğrenciler tarafından bu bilgiler ışığında doldurulması istenir (Çalışma Kitabı, 1. etkinlik).

Millet Meclisi Tutanak Dergisi D. IV, C. 25, S. 3
1 Kasım 1934

...

Arkadaşlar,

Güzel sanatların tümünde, ulus gençliğinin ne denli ilerletilmesini istediğinizi bilirim. Bu yapılmaktadır, ancak, bunda en çabuk, en önde görülmesi gerekli olan Türk musikisidir (alkışlar). Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü, musikide değişikliği alabilmesi, kavrayabilmesidir.

Bu gün dinletilmeye çalışılan musiki yüz ağartacak değerde olmaktan uzaktır. Bunu açıkça bilmeliyiz (Bravo sesleri, alkışlar). Ulusal ince duyguları, düşünceleri anlatan, yüksek deyişleri, söyleyişleri toplamak, onları genel musiki kurallarına göre işlemek gerekir. Ancak bu düzeyde Türk ulusal müziği yükseltilir, evrensel musiki içinde yerini alabilir.

Kültür İşleri Bakanlığının buna, değerince özen vermesini, kamunun da bunda ona yardımcı olmasını dilerim.

.....

Aşağıda verilen Atatürk'le ilgili marşı anlamına uygun seslendiriniz.

Ata'ma Sözler

Söz : Onat ÖZDEMİR
Müzik: Nurtan ÖZDEMİR

Orta Hız

Ö ç ge tti ha kıy ı ma vı gıle ta A tam aha rım le ge ri mi aha vı gıle ta A tam

A tam A tam Yar mı cık se na ne bıl le ne

Yar mı do laz e ki sım her ka se se do laz ma ya sı gıre le ne

he di yic u den A tam Ö ç le har kıy ı ma vı gıle ta A tam

do laz le ge ri mi aha vı gıle ta A tam A tam A tam

Yavaş

Bıl tım mı let bıl rım bıl se ri le tar A tam

Yal nez ik la ha kar tar Dile zı ya A tam

Güzelce yavaşlama

A ta mı dır la yo rum

2. Etkinlik

Atatürk'ün Türk müziğine verdiği önem ve acil olarak yapılmasını istediği düşüncelerin neler olduğu öğrenciler ile paylaşıldıktan sonra, Atatürk'ün müziğin farklı türlerine olan ilgisinden bahsedilir ve Atatürk'ün dinlemeyi ve söylemeyi sevdiği müziklerden bazı örnekler verilir. Örneğin; halk türkülerinden, "Alışimin Kaşları Kara", "Vardar Ovası", "Bülbülüm Altın Kafeste", "Atladım Bahçene Girdim", "Pencere Açıldı Bilal Oğlan" (Bu Rumeli türküsü radyo repertuvarına bizzat Atatürk tarafından kazanılmıştır.); Türk sanat müziğinden, "Şahane Gözler Şahane", "Delisin Deli Gönüm"; Batı müziği eserlerinden, valsler, Toskan'ın büyük aryası, Karmen Operasından aryaları, Atatürk'ün özellikle "Ich Suche Dringend Liebe" isimli frotrostu çok sevdiği ve o çalınırken çok güzel dans ettiği bilgisi verilir. Fakat bunların yanı sıra özellikle kendi yöresine ait (Rumeli) türkülleri dinlerken gözlerinin yaşardığı ve çok etkilendiği de belirtilerek aşağıdaki anılardan örnekler okunur. Atatürk'ün sevdiği ve söylediği Rumeli türkülerinden örnekler kulaktan yansılama tekniği ile öğretilir. Son olarak ise Atatürk'le ilgili "Atama Sözler" isimli şarkı örneği notaları ile seslendirilir. Öğrencilerin Türkçe dersi: Dinleme, İzleme, Öğrenme alanı; "Şiir, türkü, şarkı türlerinden metinler ezberler." kazanımı ile ilişkilendirilerek öğrendikleri eserleri ezberlemelerine ve ezberledikleri eserleri defterlerine yazmalarına yönelik etkinlik yaptırılır (Çalışma Kitabı, 2. etkinlik).

S. Schmitt

Bilgi Ofisi" (indi mekaleleri satmaları aqarğa yozulır ve tirkileri arhadqlarmazla ıyık yozulır)

„Machen sie sich mal einen
Kopfschmerz, dann
kann ich Ihnen
ein bisschen
weiterhelfen.“

„Machen sie sich mal einen
Kopfschmerz, dann
kann ich Ihnen
ein bisschen
weiterhelfen.“

1. Was ist das Problem?

2. Was ist die Ursache?

3. Was ist die Lösung?

4. Was ist die Wirkung?

5. Was ist die Ursache?

6. Was ist die Lösung?

7. Was ist die Wirkung?

8. Was ist die Ursache?

9. Was ist die Lösung?

10. Was ist die Wirkung?

1. Was ist das Problem?

2. Was ist die Ursache?

3. Was ist die Lösung?

4. Was ist die Wirkung?

5. Was ist die Ursache?

6. Was ist die Lösung?

7. Was ist die Wirkung?

8. Was ist die Ursache?

9. Was ist die Lösung?

10. Was ist die Wirkung?

9. Schritt

3. Schritt

"ALIVERİN BAĞLAMAMI ÇALAYIM AMAN"

(Ankara) Müzik Öğretmen Okulunda talebe idim. Bir gece Çankaya Köşkü'ne, konser vermek için gitmiştik. Atatürk, koro ve solo olarak söylediğimiz batı müziği parçalarını çok beğenmişti. Bir ara:

- Ben size bir rumeli türküsü öğreteyim. Bu türkü, benim çocukluğumun, gençliğimin bütün hatıralarını taşır. Ben söylerken notasını yazabilir misiniz? buyurdular.

Okul müdürümüz beni seçti. Kâğıt kalem alarak Atatürk'ün yanına oturdum. Heyecandan kalbim çarpıyor ve ellerim titriyordu. Büyük Atatürk gözlerinden yaşlar akarak, içli ve güzel bir sesle:

*"Aliverin bağlamamı çalayım aman
Çalayımda zari zari ağalayım ama"
türküsünü söylüyordu. Bitirdiklerinde yazdığım notayı
gösterdim. Yanındakilere:*

- İşte hakiki sanat budur arkadaşlar. Siz mebus olursunuz, hatta reisicumhur olursunuz. Fakat sanatkar olamazsınız...çocukların kıymetini bilelim..dediler.

Az sonra salon koro hâlinde Atatürk'ün yazdırdığı bu rumeli türküsünün melodisiyle çınılıyordu.

3. Etkinlik:

Öğrencilerden “Atatürk’ün Türk müziğine verdiği önem” ile ilgili araştırma konularında edindikleri materyallerden oluşan bilgileri, semine toplantısında anlatmaları istenir. Ayrıca öğrencilerin edindikleri dokümanlardan bir gazete veya dergi oluşturulması ve oluşturdukları gazeteyi de çoğaltarak okuldaki diğer öğrencilerle paylaşmaları sağlanır. Yani sıra okulun bir bölümünde gazeteyi tanıtan bir köşe hazırlanması için iş birliği yapılır. Bu köşede Atatürk’ün sevdiği eserlerden örneklerle yer verilmesi ve bu çalışmanın belirli gün ve haftalarda farklı materyallerle sürekli kılınmasına olanak sağlanır (Çalışma Kitabı, 4. etkinlik).

DEĞERLENDİRME

1. Çalışma Kitabı'ndaki 1. etkinlik kapsamında, öğrencilerin Atatürk'ün Türk müziğine ilişkin düşüncelerine dair bilgileri yoklanır.